

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 334

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 65

1 septembrie 2022

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

RECOMANDĂRI

Consiliu

2022/C 334/01	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2022	1
2022/C 334/02	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Bulgariei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2022	11
2022/C 334/03	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Cehiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Cehiei pentru 2022	19
2022/C 334/04	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Danemarcei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2022	27
2022/C 334/05	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2022	35
2022/C 334/06	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2022	44

RO

2022/C 334/07	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2022	52
2022/C 334/08	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Greciei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2022	60
2022/C 334/09	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2022	70
2022/C 334/10	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Franței pentru 2022	79
2022/C 334/11	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Croației pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2022	88
2022/C 334/12	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Italiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2022	96
2022/C 334/13	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Ciprului pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2022	104
2022/C 334/14	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2022	112
2022/C 334/15	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Lituaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2022	120
2022/C 334/16	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Luxemburgului pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2022	128
2022/C 334/17	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Ungariei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2022	136
2022/C 334/18	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2022	146
2022/C 334/19	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind politicile economice ale Țărilor de Jos și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2022	154

2022/C 334/20	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Austriei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2022	162
2022/C 334/21	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2022	171
2022/C 334/22	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2022	181
2022/C 334/23	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al României pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2022	190
2022/C 334/24	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2022	197
2022/C 334/25	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Slovaciei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2022	205
2022/C 334/26	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2022	213
2022/C 334/27	Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2022	221

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

RECOMANDĂRI

CONSILIU

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022**privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2022***(2022/C 334/01)*

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Belgia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.
- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflux fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.
- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Belgia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Belgia ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Belgia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 30 aprilie 2022, Belgia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Belgia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un avis al Consiliului privind programul de stabilitate al Belgiei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 1).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

⁽¹⁰⁾ ST 10161/21 INIT; ST 10161/21 ADD 1.

- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Belgia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Belgia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Belgiei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat, iar datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Conform concluziilor raportului, nu au fost îndeplinite criteriile privind deficitul și datoria. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Belgiei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Belgiei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici fiscal-bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Belgiei a scăzut de la 9,0 % din PIB în 2020 la 5,5 %. Răspunsul Belgiei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 4,4 % din PIB în 2020 la 2,9 % în 2021. Măsurile luate de Belgia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost nici temporare, nici însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în majorări cu caracter permanent ale pensiilor minime și ale salariilor din sectorul asistenței medicale. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 112,8 % din PIB în 2020 la 108,2 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este favorabil. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,0 % în 2022 și cu 1,9 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mică a PIB-ului real, de 2,0 % în 2022 și de 1,6 % în 2023, în principal ca urmare a faptului că data-limită pentru previziunile macroeconomice care stau la baza Programului de stabilitate pentru 2022 a precedat-o pe cea a previziunilor Comisiei și a fost anterioară începutului războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 5,2 % din PIB în 2022 și până la 3,6 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea robustă a activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea (marginal), ajungând la 108,0 % în 2022, urmând să crească până la 108,8 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează în acestea un deficit public de 5,0 % din PIB pentru 2022 și de 4,4 % din PIB pentru 2023. În 2022, acesta este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022, în pofida scenariului macroeconomic mai puțin favorabil din previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, întrucât proiecțiile bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 iau în considerare doar pentru 2022 o corecție tehnică care reflectă impactul bugetar al consecințelor războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Pentru 2023, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public mai mare, în principal ca urmare a unui scenariu macroeconomic mai puțin favorabil și a unor măsuri care nu au fost încă specificate pentru ultimii ani ai Programului de stabilitate pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere a datoriei publice în PIB în general similară pentru 2022, de 107,5 %, dar mai mică pentru 2023, de 107,6 %, reflectând creșterea mai mică a deflatorului PIB în Programul de stabilitate pentru 2022. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,4 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Belgiei.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 1).

- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,9 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public din 2022 este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,5 % din PIB în 2022 și la 0 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri forfetare către gospodării și reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie. Măsurile au fost anunțate ca fiind temporare și se referă la anul 2022. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt vizate, în special transferurile generale către gospodării în scopul de a sprijini consumul de energie și reducerea cotelor de TVA pentru gaz și electricitate, precum și a accizelor la benzină. Deficitul public este afectat și de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB atât în 2022, cât și în 2023 ⁽¹³⁾, precum și de creșterea cheltuielilor pentru apărare (0,1 % din PIB în 2022).
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Belgia să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, Belgia ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Belgiei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la -2,4 % din PIB ⁽¹⁴⁾. Belgia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, așa cum a recomandat Consiliul. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Belgia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, așa cum a recomandat Consiliul. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 2,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,5 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). În plus, se preconizează că creșterea cheltuielilor publice ca urmare a indexării automate a salariilor din sectorul public și a prestațiilor sociale și, într-o măsură mai mică, a creșterii consumului public de bunuri și servicii, va contribui, de asemenea, la contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente nete finanțate la nivel național. Potrivit previziunilor Comisiei, aceste măsuri și factorii care determină creșterea cheltuielilor nu sunt pe deplin însoțiți de măsuri compensatorii.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,0 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Belgia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție în mare parte neutră de 0,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,5 % din PIB).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele în cauză, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră.

- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 3,4 % din PIB în 2024 și la 2,7 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Aceste previziuni se bazează pe un scenariu macroeconomic elaborat înainte de invadarea Ucrainei de către Rusia și presupun, pentru ultimii ani ai Programului de stabilitate pentru 2022, luarea unor măsuri care nu au fost încă specificate, în special un așa-numit „efort bugetar flexibil” în valoare de 0,8 % din PIB între 2023 și 2025. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, mai exact la 109,7 % în 2024 și la 110,1 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (20) În condițiile menținerii politicilor actuale, se preconizează că îmbătrânirea rapidă a populației va înrăutăți impactul cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației asupra finanțelor publice. Raportul din 2021 al Comisiei privind îmbătrânirea populației⁽¹⁸⁾ estimează o creștere de 3,6 puncte procentuale din PIB până în 2040 și de 5,4 puncte procentuale din PIB până în 2070 a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației, în principal din cauza cheltuielilor cu pensiile și cu îngrijirea pe termen lung. În planul său de redresare și reziliență, Belgia s-a angajat să pună în aplicare o reformă a pensiilor, printre altele pentru a îmbunătăți sustenabilitatea financiară și socială a sistemului și pentru a promova convergența între diferitele sisteme de pensii. În ceea ce privește îngrijirea pe termen lung, Belgia era deja una dintre țările care înregistraseră cele mai mari cheltuieli din Uniune în 2019 și se preconizează că cheltuielile sale vor crește în continuare cu 14 % până în 2030 și cu 2,2 puncte procentuale din PIB până în 2070. Au fost inițiate reforme menite să îmbunătățească utilizarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a diferitelor structuri de îngrijire, în special pentru a se evita și a se întârzia instituționalizarea inutilă sau prematură, care vizează una din patru persoane aflate în îngrijire rezidențială⁽¹⁹⁾, deși se observă diferențe regionale semnificative. Criza provocată de pandemia de COVID-19 a blocat punerea în aplicare a măsurilor planificate de reducere a costurilor. Acest lucru sugerează că ar putea exista posibilitatea de a reduce și mai mult instituționalizarea excesivă, consolidând, în același timp, utilizarea unor servicii de îngrijire la domiciliu de calitate și eliminând barierele financiare care limitează accesul la aceste servicii pentru grupurile cele mai vulnerabile. O punere în aplicare rapidă și ambițioasă a reformelor ar contribui la soluționarea preocupărilor legate de sustenabilitate.
- (21) Sistemul fiscal belgian este caracterizat de o sarcină fiscală asupra veniturilor salariale ridicată, cu rate de impozitare relativ ridicate și transe de impozitare restrânse. Acest lucru limitează progresivitatea reală a sistemului fiscal și slăbește și mai mult participarea pe piața muncii. Chiar dacă reforma fiscală din 2016 a redus sarcina fiscală asupra veniturilor salariale pentru persoanele cu veniturile cele mai mici, sarcina fiscală asupra costului forței de muncă rămâne cea mai ridicată din Uniune pentru cei care câștigă salariul mediu. O impozitare ridicată a veniturilor salariale poate descuraja, de asemenea, participarea la învățarea pe tot parcursul vieții. În plus, unele caracteristici de concepere ale sistemului de indemnizații de șomaj riscă să submineze stimulentele pentru a lucra pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pot reduce eficacitatea politicilor de activare. Complexitatea sprijinului social și posibilitățile limitate de combinare a veniturilor din muncă cu prestațiile sociale pot fi, de asemenea, factori disuasivi pentru acceptarea unui loc de muncă, în special în cazul persoanelor cu potențial de realizare a unor venituri mici. În plus, parțial pentru a atenua ratele ridicate de impozitare, bazele de impozitare sunt erodate de numeroase scutiri, deduceri și rate reduse, care generează pierderi de eficiență și introduc denaturări. Unele caracteristici ale sistemului fiscal contribuie la denaturarea opțiunilor de investiții și conduc la investiții excesive în anumite active. De exemplu, chirile din bunuri imobile sunt subimpozitate, iar dobânzile aferente creditelor pentru locuințe pentru reședințele secundare sunt deductibile fiscal. În plus, stimulentele fiscale pentru realizarea de economii și structura rigidă a normelor fiscale aplicabile sistemelor de economii pe termen lung și de pensii creează obstacole în calea unei mai bune alocări a capitalului. Impozitul pe conturile de titluri de valoare, introdus prin legea din 17 februarie 2021, acționează, de asemenea, ca un factor de descurajare a investițiilor în instrumente financiare. În plus, taxele de mediu ar putea fi optimizate prin reducerea subvențiilor pentru combustibilii fosili și prin încurajarea investițiilor în economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon. De exemplu, revizuirea accizelor la combustibilii fosili utilizați pentru încălzire (cum ar fi motorina și gazele naturale), care sunt mici în comparație cu accizele pe energia electrică, ar încuraja investițiile în soluții de încălzire cu emisii scăzute de dioxid de carbon. O serie de opțiuni de politică precum introducerea taxării rutiere pentru vehiculele private (la fel ca în cazul camioanelor), asigurând în același timp un nivel suficient de transport public, ar putea fi utilizate pentru a soluționa congestiunea traficului (numărul mediu de ore pe an petrecute în ambuteiaje este printre cele mai ridicate din Uniune). Acestea ar putea contribui și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră care nu sunt acoperite de sistemele de comercializare a certificatelor de emisii. Combinarea reorientării fiscale pentru a reduce povara fiscalității asupra lucrătorilor cu lărgirea bazei de impozitare ar putea îmbunătăți echitatea sistemului fiscal, ar putea stimula ocuparea forței de muncă și ar putea promova obiectivele sociale și de mediu.

⁽¹⁸⁾ Comisia Europeană (2021), Raportul din 2021 privind îmbătrânirea populației: proiecții economice și bugetare pentru statele membre ale UE (2019-2070), Documentul instituțional 148.

⁽¹⁹⁾ Devos C, Cordon A, Lefèvre M, Obyn C, Renard F, Bouckaert N, Gerkens S, Maertens de Noordhout C, Devleeschauwer B, Haelterman M, Léonard C, Meeus P (2019), *Performance du système de santé belge – Rapport 2019 – Synthèse*. Health Services Research (HSR). Bruxelles: Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé (KCE). KCE Reports 313B. D/2019/10.273/33.

- (22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Belgiei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, se preconizează că planul de redresare și reziliență al Belgiei va contribui la abordarea unei părți semnificative a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări. Pentru a îmbunătăți calitatea și eficiența cheltuielilor publice, planul de redresare și reziliență al Belgiei include integrarea sistematică a analizelor cheltuielilor în ciclurile de planificare bugetară ale tuturor nivelurilor de guvernare. În contextul creșterii cheltuielilor publice cu pensiile, planul include o reformă a pensiilor, care vizează, printre altele, îmbunătățirea sustenabilității financiare și sociale a sistemului de pensii. Planul de redresare și reziliență al Belgiei include, de asemenea, o serie de măsuri menite să abordeze provocările de pe piața muncii și să consolideze integrarea socială și integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, cum ar fi persoanele care provin din familii de migranți, femeile, tinerii, persoanele cu handicap și persoanele expuse riscului de excluziune digitală. Potrivit planului de redresare și reziliență, Belgia va asigura implementarea tehnologiei 5G. Planul de redresare și reziliență al Belgiei conține, de asemenea, o reformă a sistemului de impozitare a autoturismelor de serviciu, care vizează electrificarea completă a parcurilor de autoturisme de serviciu.
- (23) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Belgiei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Belgia reprezintă 49,6 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 26,6 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Belgia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (24) Belgia nu a prezentat încă acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾ sau celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Belgia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (25) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Belgia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare, în special legate de piața muncii și de sistemul de învățământ. Rata record a locurilor de muncă vacante din Belgia indică faptul că angajatorilor le este din ce în ce mai dificil să angajeze persoane care să dispună de competențele adecvate. Deficitul de forță de muncă este prezent la toate nivelurile de competențe și persistă în mai multe sectoare, inclusiv în sectorul tehnologiilor informației și comunicațiilor, al educației, al serviciilor de îngrijire și al construcțiilor. În special, există prea puțini absolvenți în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), atât în rândul absolvenților de învățământ secundar superior din cadrul programelor profesionale, cât și în rândul absolvenților de învățământ terțiar. Necorelarea competențelor se explică, de asemenea, prin nivelul scăzut de participare la învățarea în rândul adulților, în special pentru persoanele cu un nivel scăzut de educație, în cazul cărora actualizarea competențelor ar putea oferi oportunități mai bune de angajare. În cadrul planului de redresare și reziliență, vor fi elaborate conturi individuale de învățare și drepturi individuale de învățare pentru angajați. Cu toate acestea, ponderea cheltuielilor pentru politicile active în domeniul pieței muncii dedicate formării profesionale este limitată și doar o proporție mică – deși în creștere – a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă urmează o formare legată de un loc de muncă pentru care există un deficit de forță de muncă. Abordarea deficitului de forță de muncă și a necorelării competențelor este o pârghie esențială pentru abordarea transformării digitale și pentru facilitarea tranziției verzi, precum și pentru atingerea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 privind ocuparea forței de muncă și competențele.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (26) În ceea ce privește deficitul de forță de muncă și necorelarea competențelor, există preocupări în special cu privire la performanța și caracterul incluziv al sistemului de învățământ, având în vedere, de asemenea, nivelul ridicat al cheltuielilor publice pentru educație ⁽²¹⁾. Decalajul în ceea ce privește rezultatele educaționale este strâns legat de mediul socioeconomic și de contextul de migrație al elevilor sau studenților și se numără printre cele mai ridicate din Uniune, ceea ce duce la inegalități în educație. Mai mult de unul din trei adulți tineri cu handicap nu termină învățământul secundar. În plus, doar 6,2 % dintre studenți au participat la învățarea la locul de muncă în Belgia în 2019, cu mult sub media Uniunii (29 %). Creșterea relevanței pe piața muncii a sistemelor de educație și formare profesională (EFP) este justificată în mod special în Comunitatea Franceză, deoarece doar 3 din cele 10 cele mai populare opțiuni de EFP din învățământul secundar superior îi pregătesc pe cei care le urmează pentru profesii cu privire la care există un deficit de forță de muncă. În general, atractivitatea EFP ca și parcurs educațional de excelență rămâne un motiv de preocupare în Belgia, astfel cum se reflectă în ponderea mare a populației care are o părere negativă despre EFP. Consolidarea profesiei de cadru didactic ar contribui la reținerea în sistem a profesorilor și la reducerea deficitului din ce în ce mai mare de cadre didactice calificate. Acest lucru reprezintă o provocare deosebită pentru școlile defavorizate, riscând să adâncească și mai mult inegalitățile existente în sistemul de învățământ. În pofida măsurilor luate deja, atractivitatea profesiei de cadru didactic ar fi consolidată prin asigurarea unei mai bune educații inițiale și a unei dezvoltări profesionale continue, precum și prin dezvoltarea unor parcursuri profesionale mai flexibile și mai atractive.
- (27) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (28) Aproximativ 70 % din consumul intern brut de energie al Belgiei este acoperit de importurile de combustibili fosili. Potrivit datelor din 2020, dependența de importurile de combustibili fosili din Rusia este de 30 % în cazul țițeiului (ponderea în importurile totale), mai mare decât media UE-27 (26 %), fiind vizibil mai scăzută în cazul gazelor naturale (7 % față de 44 % pentru Uniune) și al cărbunelui (39 % față de 54 %) ⁽²²⁾. Ponderile în mixul energetic pentru petrol (39 % din consumul intern brut față de 33 %) și gazele naturale (30 % față de 24 %) sunt ambele peste media Uniunii, în timp ce ponderea pentru cărbune este mai scăzută (5 % față de 11 %). Ponderea energiei nucleare în mixul energetic este de 16 % din consumul intern brut. Energia din surse regenerabile reprezenta doar 13 % din consumul final de energie în 2020. Belgia va trebui să ia măsuri suplimentare semnificative pentru a accelera dezvoltarea surselor regenerabile de energie în vederea realizării de progrese în direcția obținerii neutralității climatice în 2050 și a reducerii dependenței sale de combustibilii fosili importați. Cu toate acestea, dezvoltarea de proiecte legate de energia eoliană terestră și extinderea aferentă a rețelei electrice sunt grav afectate de întârzieri mari în acordarea autorizațiilor de construcție, în special din cauza numeroaselor proceduri de recurs, repetitive și îndelungate. Alinierea între toate nivelurile guvernamentale (federal, regional, local) în ceea ce privește obiectivele și strategia necesare pentru atingerea obiectivelor Belgiei privind energia din surse regenerabile ar oferi un cadru mai clar pentru investitori, ar reduce numărul de recursuri și ar accelera utilizarea surselor regenerabile de energie și consolidarea conexă a rețelelor. În plus, acordarea de autorizații ar putea fi facilitată prin consolidarea capacității organismelor de apel și prin adoptarea de măsuri suplimentare pentru a reduce durata procedurilor de recurs și probabilitatea introducerii unor căi de atac succesive, prin reducerea restricțiilor impuse în vecinătatea aeroporturilor, a radarelor și a zonelor militare, precum și prin actualizarea cerințelor privind distanța minimă (până la turbinele eoliene). Introducerea unei amenajări a teritoriului care să ia în considerare potențialul de resurse al teritoriilor și o mai mare participare a municipalităților la proiectele de producere a energiei din surse regenerabile ar putea spori gradul de acceptare în rândul locuitorilor.

Potențialul instalațiilor solare de acoperiș (atât pentru instalațiile la scară mică, cât și pentru cele de mari dimensiuni) ar putea fi valorificat mai bine prin adoptarea unor condiții-cadru care să fie previzibile și suficiente pentru a stimula autoconsumul, partajarea energiei și răspunsul părții de consum. Pentru a ține seama de nivelul crescut al surselor variabile de energie din rețeaua de energie electrică, rețeaua ar trebui să fie consolidată și să devină mai inteligentă. Se recomandă ca noile investiții în infrastructura și rețelele legate de gazele naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, în măsura posibilului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea acestora în viitor către combustibili durabili.

⁽²¹⁾ OCDE – Rezultatele PISA 2018, volumul 1.

⁽²²⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. Pentru Belgia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

- (29) Printre modalitățile suplimentare de stimulare în continuare a eficienței energetice și de reducere a consumului de energie, a emisiilor și a dependenței de combustibilii fosili se numără investițiile în lanțul valoric al hidrogenului, renovarea energetică și decarbonizarea clădirilor. Aceasta implică redirecționarea subvențiilor către sursele de încălzire cu emisii scăzute de dioxid de carbon și introducerea sau accelerarea interdicțiilor regionale privind instalațiile cu cazane pe bază de păcură sau cazane pe bază de gaz în clădirile noi. Trecerea la alte tipuri de combustibil va fi facilitată dacă se va reduce consumul de energie și dacă se vor intensifica îmbunătățirile în materie de eficiență energetică (prin încurajarea unor renovări mai aprofundate) și dacă această reducere va fi realizată în paralel cu trecerea la alte tipuri de combustibil. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Belgia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”. În domeniul transporturilor, ponderea ridicată a utilizării autoturismelor personale reprezintă o mare parte din consumul de petrol din Belgia. Promovarea „mobilității ușoare” (de exemplu, mersul cu bicicleta, mobilitatea partajată) și utilizarea transportului public, inclusiv prin îmbunătățirea serviciilor de transport public, ar contribui la reducerea utilizării autoturismelor personale și a consumului de petrol aferent.
- (30) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Belgia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Belgia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²³⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (31) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²⁴⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (32) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Belgiei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Belgia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei, precum și a sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme. Să acorde prioritate reformelor menite să îmbunătățească sustenabilitatea fiscală a îngrijirii pe termen lung, inclusiv prin promovarea unei utilizări eficiente din punctul de vedere al costurilor a diferitelor structuri de îngrijire. Să reformeze sistemele de impozitare și de prestații sociale pentru a reduce factorii de descurajare a muncii prin transferarea sarcinii fiscale de la lucrători și prin simplificarea sistemului fiscal și de prestații sociale. Să reducă cheltuielile fiscale și să facă sistemul fiscal mai neutru în materie de investiții.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor documente.

⁽²³⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁴⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să găsească soluții pentru deficitul de forță de muncă și necorelarea competențelor, în special prin îmbunătățirea performanței și a caracterului incluziv al sistemului de educație și formare, prin sporirea calității și a relevanței pe piața muncii a educației și formării profesionale și prin dezvoltarea unor parcursuri profesionale și a unor cursuri de formare pentru profesori mai flexibile și mai atractive.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin intensificarea îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică și prin reducerea utilizării combustibililor fosili în clădiri, prin promovarea utilizării și furnizării de servicii de transport public, precum și a mobilității ușoare și prin accelerarea utilizării energiilor din surse regenerabile și a infrastructurii de rețea aferente, prin simplificarea în continuare a procedurilor de acordare a autorizațiilor, inclusiv prin reducerea duratei procedurilor de recurs, și prin adoptarea unor condiții-cadru pentru stimularea investițiilor în instalațiile de energie solară.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Bulgariei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2022**

(2022/C 334/02)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Bulgaria printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și firmele cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Un sprijin excepțional este pus la dispoziția Bulgariei în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțare suplimentară în cadrul programului Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 6).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 15 octombrie 2021, Bulgaria a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 4 mai 2022, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Bulgaria⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Bulgaria a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 29 aprilie 2022, Bulgaria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022, conform termenului stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Bulgaria la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Bulgaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și în 2021 și s-a făcut bilanțul planului său de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Bulgaria în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Bulgariei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Conform concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽⁹⁾ ST 8091/2022; ST 8091/2022 ADD 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Bulgariei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, acesta a recomandat Bulgariei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Bulgariei a crescut de la 4,0 % din PIB în 2020 la 4,1 %. Răspunsul Bulgariei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, în timp ce măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,9 % din PIB în 2020 la 4,3 % în 2021. Măsurile luate de Bulgaria în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 24,7 % din PIB în 2020 la 25,1 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este favorabil pentru 2022 și realist pentru perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,6 % în 2022 și cu 2,8 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mică a PIB-ului real, de 2,1 %, în 2022, și o creștere mai mare a PIB-ului real, de 3,1 %, în 2023, în principal ca urmare a unor previziuni diferite privind creșterea în materie de ocupare a forței de muncă și de investiții. În Programul de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va crește la 5,3 % din PIB în 2022, după care va scădea la 2,9 % în 2023. Creșterea deficitului în 2022, care este atenuată de eliminarea treptată a unora dintre măsurile de urgență legate de pandemia de COVID-19, reflectă în principal o creștere puternică a consumului intermediar, măsurile de sprijin pentru întreprinderi și măsurile în domeniul energiei, precum și modificările aduse sistemului de pensii. Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 25,5 % în 2022 și la 27,7 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 3,7 % și, respectiv, de 2,4 % din PIB. Acesta este considerabil mai mic decât deficitul preconizat pentru 2022 în Programul de convergență pentru 2022, în principal din cauza diferitelor proiecții macroeconomice, a unei creșteri mai scăzute a consumului intermediar și a unor venituri mai mari din impozite pe producție și pe importuri în 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai scăzută a datoriei publice în PIB, de 25,3 % în 2022 și de 25,6 % în 2023. Diferența se datorează deficitelor mai mici din ambii ani și creșterii economice mai mari previzionate pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,8 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și pot stimula creșterea potențială a Bulgariei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 4,3 % din PIB în 2021 la 1,8 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,9 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹¹⁾. Aceste măsuri constau în principal în programe de sprijin pentru utilitățile publice și consumatorii casnici de gaz. Măsurile respective au fost anunțate ca fiind în cea mai mare parte temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre ele nu sunt specifice, în special moratoriul privind prețurile la energie pentru gospodării. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Bulgaria să aplice o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Bulgariei să țină sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Bulgariei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind programul național de reformă al Bulgariei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 8).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În 2022, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de convergență al Bulgariei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi de - 3,4 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹³⁾. Bulgaria intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, astfel cum a recomandat Consiliul. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 1,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 1,1 puncte procentuale din PIB în 2022 ⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Bulgaria intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, astfel cum a recomandat Consiliul. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,2 puncte procentuale din PIB), precum și al costurilor acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 puncte procentuale din PIB), în timp ce se preconizează că și modificările sistemului de pensii (0,6 % din PIB) și creșterile salariale (0,3 % din PIB) vor contribui la creșterea cheltuielilor curente nete. Prin urmare, pe baza estimărilor actuale ale Comisiei, Bulgaria nu menține suficient sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la - 1,3 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Bulgaria va continua să utilizeze în 2023 granturile din Mecanismul de redresare și reziliență, pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,7 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 0,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,9 % din PIB), în timp ce se preconizează că transferurile sociale și creșterile salariale vor contribui la creșterea cheltuielilor curente nete.
- (19) În Programul de convergență pentru 2022 se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 2,8 % din PIB în 2024 și la 2,4 % până în 2025. Prin urmare, deficitul public este planificat să rămână sub 3 % din PIB pe durata programului. Aceste proiecții presupun creșteri ale veniturilor din impozite directe și contribuții sociale datorate veniturilor mai mari ale gospodăriilor și transferurilor de capital mai mari datorită Mecanismului de redresare și reziliență. Potrivit programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, mai exact la 29,1 % în 2024 și la 30,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare pe baza unui calendar indicativ de implementare care stabilește că acestea vor fi finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Bulgariei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență abordează recomandările specifice acestei țări în domeniul social cu măsuri de îmbunătățire a incluziunii sociale, care se preconizează că vor îmbunătăți caracterul adecvat și acoperirea sistemului de venit minim, precum și cu măsuri de promovare a integrării în continuare a serviciilor sociale și de ocupare a forței de muncă. Alte măsuri care abordează recomandările specifice acestei țări se axează pe dobândirea de competențe, în special competențele digitale, pe îmbunătățirea relevanței pe piața muncii a sistemelor de educație și de învățare pe tot parcursul vieții și pe extinderea ofertei de servicii de asistență medicală în Bulgaria. Respectivele măsuri pot contribui la atingerea obiectivelor și la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește Pilonul european al drepturilor sociale și planul său de acțiune până în 2030. În plus, planul de redresare și reziliență abordează recomandările specifice acestei țări prin promovarea decarbonizării sectorului energetic, prin creșterea eficienței energetice globale și prin punerea în aplicare a unor măsuri privind transportul durabil și infrastructura digitală și serviciile digitale. În plus, planul conține măsuri ample de îmbunătățire a eficienței administrației publice și a

⁽¹³⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

sistemului de justiție, de prevenire, detectare și corectare a corupției, de îmbunătățire a mediului de afaceri, de încurajare a investițiilor și de îmbunătățire a sistemului de cercetare și inovare. Acesta va contribui totodată la sprijinirea Bulgariei în ceea ce privește abordarea preocupărilor și observațiilor din cadrul mecanismului privind statul de drept.

- (21) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Bulgariei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Bulgaria reprezintă 58,9 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 25,8 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante convenite, va ajuta Bulgaria să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Totodată, eforturile suplimentare de a utiliza pe deplin serviciile publice de ocupare a forței de muncă și de a oferi sprijin social și de ocupare a forței de muncă integrat vor contribui la atenuarea impactului schimbărilor demografice preconizate și vor sprijini o tranziție verde și o tranziție digitală echitabile. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Bulgaria a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁷⁾ la 11 mai 2022, dar nu a prezentat încă celelalte programe din cadrul politicii de coeziune. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Bulgaria trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. În contextul crizei energetice și în conformitate cu mandatul acordat de Consiliul European în martie 2022, Comisia și statele membre au creat o Platformă energetică a UE pentru achiziționarea în comun, pe bază voluntară, de gaze, GNL și hidrogen. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (24) Bulgaria are economia cu cel mai ridicat nivel de emisii de dioxid de carbon din Uniune, cu o intensitate a gazelor cu efect de seră de peste patru ori mai mare decât media Uniunii. Ponderea actuală a combustibililor fosili în mixul energetic al Bulgariei este de 61,5 %, energia nucleară reprezentând o pondere de 24 %, iar energia din surse regenerabile, 14,5 % (mai mică decât media Uniunii, de 19 %, pentru energia din surse regenerabile). Țara a fost foarte dependentă de Rusia în ceea ce privește gazele naturale până luna aprilie 2022⁽¹⁸⁾. În 2020, 75 % din gazele naturale au fost importate din Rusia, peste media Uniunii de 43,2 %. Cu toate acestea, ponderea acestora în mixul energetic a fost de numai 13,9 %, mai mică decât media Uniunii de 24,4 %. Industria rămâne cel mai mare consumator de gaze, având o pondere de 40 %, inclusiv utilizările neenergetice, în timp ce ponderea sectorului energiei electrice a scăzut din 2010, de la 30 % la 25 % în 2019. Furnizarea de încălzire centralizată se bazează pe gazele naturale, având o marjă redusă de îmbunătățire, deoarece sistemele centralizate de termoficare nu pot fi înlocuite cu surse alternative. În timp ce planul de redresare și reziliență explorează potențialul energiei geotermale pentru încălzire, ar putea fi avute în vedere investiții suplimentare pentru a sprijini instalarea de pompe de căldură

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁸⁾ Începând cu luna aprilie 2022, în urma suspendării unilaterale a furnizării de gaz din partea Gazprom, Bulgaria nu se mai aprovizionează cu gaz din Rusia.

la scară largă. Producția de energie electrică pe bază de cărbune este acoperită integral de producția internă de lignit, iar Bulgaria importă cantități limitate de cărbune din Rusia pentru utilizare industrială (0,56 milioane de tone, reprezentând 85 % din totalul importurilor de cărbune). Pe de altă parte, Bulgaria se bazează pe Rusia pentru țiței (63 % din țițeiul său provine din Rusia ⁽¹⁹⁾), cu mult peste media Uniunii de 26 %) și importă din Rusia 22 % din produsele sale petroliere rafinate, sub media Uniunii de 35 %. În ansamblu, ponderea țițeiului în mixul energetic a fost de 23,9 % în 2020, sub media Uniunii de 32,7 %. Planul de redresare și reziliență al Bulgariei include adoptarea unei foi de parcurs pentru neutralitatea climatică. Acesta include măsuri pentru finalizarea eliminării treptate a cărbunelui și lignitului cel târziu până în 2038 și investiții și reforme semnificative pentru a se accelera utilizarea surselor regenerabile de energie, fiind necesare eforturi suplimentare pentru a se atinge obiectivele privind clima și tranziția energetică.

În ceea ce privește sursele regenerabile de energie, Bulgaria s-a angajat să adauge o nouă capacitate, de cel puțin 3 500 MW, din surse regenerabile de energie (eoliană și solară) și să creeze condițiile tehnice pentru integrarea unei cantități suplimentare de 4 500 MW în sistemul de energie electrică până în 2026. În plus, planul include o reformă pentru a se elimina principalele obstacole din calea dezvoltării tehnologiilor pe bază de hidrogen produs din surse regenerabile de energie și a lanțurilor valorice, precum și investiții care să sprijine dezvoltarea de proiecte-pilot pentru producerea hidrogenului din surse regenerabile de energie și a biogazului durabil. De asemenea, sunt avute în vedere măsuri pentru a ajuta gospodăriile să instaleze sisteme solare de încălzire a apei și sisteme solare fotovoltaice. Planul va defini, de asemenea, sărăcia energetică. Ar trebui menționat că va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Bulgaria să se conformeze obiectivelor pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (25) În același timp, planul de redresare și reziliență al Bulgariei prevede investiții de peste 1 miliard EUR reprezentând măsuri de eficiență energetică destinate parcului imobiliar public și privat. Acest lucru este susținut de reforme menite să elimine barierele din calea investițiilor în eficiența energetică și să reducă sarcina administrativă legată de renovare. Totuși, Bulgaria ar trebui să urmărească reducerea în continuare a consumului de energie și a dependenței de combustibilii fosili pentru a-și atinge obiectivele în concordanță cu strategia sa pe termen lung pentru renovarea parcului imobiliar. Fondul național de decarbonizare care urmează să fie instituit în 2023 ar putea sprijini această acțiune. În paralel, Bulgaria trebuie să asigure interconexiuni energetice cu o capacitate suficientă, inclusiv cu țările învecinate. Prin finalizarea investițiilor în curs, Bulgaria poate valorifica avantajele pieței unice, poate asigura securitatea aprovizionării și poate accelera diversificarea rutelor de aprovizionare cu gaze. Se recomandă ca noua infrastructură legată de gazele naturale să fie adaptată exigențelor viitorului, în cazul în care este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea pe termen lung a acestora prin reorientarea viitoare către combustibili durabili.
- (26) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Bulgaria poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Bulgaria poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (27) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul ⁽²¹⁾ său se reflectă îndeosebi în recomandarea 1.
- (28) La 10 iulie 2020, leva bulgărească a fost inclusă în mecanismul european al cursului de schimb II (MCS II) ca etapă pregătitoare în vederea adoptării monedei euro. Pentru a menține stabilitatea economică și financiară și pentru a atinge un nivel ridicat de convergență economică durabilă, autoritățile bulgare s-au angajat să pună în aplicare măsuri de politică specifice privind asigurarea sustenabilității sectorului financiar nebanca și consolidarea guvernantei întreprinderilor de stat, precum și a cadrelor de insolvență și de combatere a spălării banilor. Progresele înregistrate de Bulgaria în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor necesare pentru adoptarea monedei euro vor fi evaluate în rapoartele de convergență din 2022 ale Comisiei Europene și ale Băncii Centrale Europene,

⁽¹⁹⁾ Datele Eurostat din 2019 sunt menționate ca referință pentru datele privind importurile Bulgariei. Datele privind importurile din 2020 nu sunt concludente, deoarece calități mari de țiței importat au fost clasificate ca provenind de la parteneri comerciali „nespecificați”. Media la nivelul UE se referă la cota de importuri din Rusia în raport cu importurile totale din afara UE27, pentru țiței și, respectiv, pentru produsele din petrol rafinat.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și 2023, Bulgaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele convenite, care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 4 mai 2022. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să reducă dependența generală de combustibili fosili și de importurile de combustibili fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie și să diversifice sursele și rutele de aprovizionare cu gaze, prin creșterea interconexiunilor cu țările învecinate. Să intensifice eforturile de reducere a cererii de energie prin creșterea eficienței energetice în industrie și în parcul imobiliar privat și public. Să promoveze noi soluții durabile pentru sistemul centralizat de termoficare.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Cehiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Cehiei pentru 2022**

(2022/C 334/03)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Cehia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și firmele cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Se pune la dispoziția Cehiei un sprijin excepțional în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul Programului de asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) pentru a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ și care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Cehiei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Cehiei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 10).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 1 iunie 2021, Cehia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Cehia ⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Cehia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 28 aprilie 2022, Cehia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și, la 11 mai 2022, Programul de convergență pentru 2022, depășind astfel termenul stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Cehia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Cehia la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Cehia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a trecut în revistă implementarea de către Cehia a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Cehia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Cehiei, întrucât deficitul său public din 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Conform concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽⁹⁾ ST 11047/2021; ST 11047/2021 ADD 1; ST 11047/2021 COR 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Cehiei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, acesta a recomandat Cehiei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici fiscal-bugetare care să vizeze realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Cehiei a crescut de la 5,8 % din PIB în 2020 la 5,9 %. Răspunsul Cehiei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,1 % din PIB în 2020 la 2,3 % în 2021. Măsurile luate de Cehia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost nici temporare, nici însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în reduceri ale impozitului pe venitul persoanelor fizice, care au avut un impact de aproximativ 1,9 % din PIB. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 37,7 % din PIB în 2020 la 41,9 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este prudent în 2022 și favorabil în 2023. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 1,2 % în 2022 și cu 3,6 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, de 1,9 % în 2022, și o creștere mai mică a PIB-ului, de 2,7 % în 2023, această diferență fiind determinată în principal de o perspectivă diferită în ceea ce privește consumul privat, rezultată din ipoteze diferite privind utilizarea economiilor și indexarea salariilor. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 4,5 % din PIB în 2022 și până la 3,2 % în 2023. Scăderea reflectă, în principal, relaxarea majorității măsurilor de urgență și o creștere ridicată a PIB-ului nominal. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește, ajungând la 42,7 % în 2022 și la 43,4 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 4,3 % din PIB pentru 2022 și de 3,9 % din PIB pentru 2023. Aceste cifre corespund deficitului din 2022 și sunt mai mari decât deficitul pentru 2023 preconizat în Programul de convergență pentru 2022, lucru determinat în principal de un scenariu macroeconomic ușor mai puțin optimist în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 și de o serie de ipoteze diferite privind rata inflației și efectele acesteia asupra cheltuielilor publice. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează o pondere a datoriei publice în PIB similară, de 42,8 % în 2022 și de 44,0 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,0 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Cehiei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,3 % din PIB în 2021 la 0,1 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că reprezintă 0,1 % din PIB în 2022 și la care urmează să se renunțe treptat în 2023 ⁽¹¹⁾. Măsurile respective constau în principal în reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele măsuri au un caracter general, în special reducerile generale ale accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,6 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind programul național de reformă al Cehiei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Cehiei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 15).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele în cauză, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Cehia să mențină o orientare bugetară care să sprijine activitatea economică, profitând inclusiv de impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Cehiei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (17) În 2022, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în programul de convergență al Cehiei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi în linii mari neutră, de + 0,1 % din PIB, în timp ce Consiliul a recomandat o orientare bugetară favorabilă⁽¹³⁾. Cehia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 1,0 punct procentual din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,6 puncte procentuale în 2022⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Cehia nu intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție restrictivă de 0,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,03 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,4 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,1 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Cehia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2023⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,1 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB).
- (19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat, ajungând la 3,2 % din PIB în 2023, la 2,9 % în 2024 și la 2,7 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2024. Aceste proiecții presupun limitarea creșterii cheltuielilor publice – inclusiv remunerarea salariaților, consumul intermediar și transferurile sociale în natură – într-un ritm mai lent decât cel al creșterii veniturilor și decât cel al creșterii PIB-ului nominal. Se preconizează, de asemenea, o scădere a investițiilor publice ca procent din PIB după vârful înregistrat în 2023. Conform Programului de convergență pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, ajungând la 44,4 % în 2024 și la 45,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) Cehia se confruntă cu riscuri în ceea ce privește sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung. Această situație este rezultatul unui sold inițial nefavorabil și al costurilor îmbătrânirii populației. Soldul inițial este afectat negativ de reducerile permanente de impozit aplicate în ultimii doi ani (cele mai mari dintre aceste reduceri rezultând din reducerea bazei de impozitare pentru veniturile persoanelor fizice). Acestea nu au fost compensate prin reduceri corespunzătoare ale cheltuielilor și au condus la o creștere a deficitului structural. Pe termen mediu și lung, costurile îmbătrânirii populației generează presiuni suplimentare. Dublarea preconizată a raportului de dependență între populația activă și cea vârstnică (în conformitate cu Raportul din 2021 privind îmbătrânirea populației publicat de Comisie) și plafonarea vârstei de pensionare stau la baza creșterii preconizate a cheltuielilor cu pensiile de la 8,8 % din PIB în 2030 la 11,4 % până în 2050. În plus, se preconizează că, din cauza îmbătrânirii

⁽¹³⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,3 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră.

populației, cheltuielile publice cu asistența medicală și îngrijirea pe termen lung vor crește cu 0,9 puncte procentuale și, respectiv, 1,7 puncte procentuale din PIB până în 2070. Deși fragmentarea guvernantei și a finanțării în domeniul îngrijirii pe termen lung este deja abordată în planul de redresare și reziliență, va fi în continuare esențială abordarea provocărilor legate de îmbătrânirea populației, astfel încât să se restabilească sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice. Opțiunile de politică includ creșterea vârstei de pensionare în concordanță cu creșterea speranței de viață, ajustarea ratelor de indexare a pensiilor pentru a reflecta sustenabilitatea fiscală a sistemului de pensii, stimularea creșterii ratelor de participare la viața activă a persoanelor cu vârsta de peste 60 de ani sau luarea altor măsuri de consolidare a ofertei de forță de muncă.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Cehiei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În ceea ce privește energia, Cehia intenționează să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a extinde utilizarea surselor regenerabile de energie, în special a celor fotovoltaice, pentru a îmbunătăți eficiența energetică în clădirile rezidențiale și publice și pentru a sprijini înlocuirea cazanelor termice pe cărbune în gospodării. Transportul durabil este promovat prin investiții în infrastructura feroviară și în transportul urban curat și prin încurajarea utilizării vehiculelor cu emisii scăzute. Recomandările din domeniul cercetării și dezvoltării sunt puse în aplicare prin investiții orientate către consolidarea cooperării dintre sectorul public și cel privat, precum și prin sprijinirea cadrului de inovare și prin acordarea de sprijin financiar/nefinanciar întreprinderilor inovatoare. Mediul de afaceri este îmbunătățit prin mai multe măsuri de e-guvernare, reforme vizând combaterea corupției și o reformă cuprinzătoare a procedurii de acordare a autorizațiilor de construcție, elemente care reprezintă în prezent obstacole majore în calea investițiilor în Cehia. Printre măsurile-cheie menite să răspundă recomandărilor privind piața forței de muncă se numără programele de perfecționare și recalificare profesională destinate pregătirii forței de muncă pentru tranziția verde și cea digitală, precum și deschiderea de noi structuri de îngrijire a copiilor cu vârsta sub trei ani pentru ca tot mai multe femei să lucreze sau să își caute un loc de muncă. În ceea ce privește educația, planul de redresare și reziliență urmărește să stimuleze alfabetizarea digitală a elevilor și a profesorilor, să doteze școlile cu echipamente digitale, asigurând, în același timp, o educație favorabilă incluziunii prin sprijinirea școlilor defavorizate și a tutoriatului. Recomandările privind asistența medicală sunt abordate prin intensificarea acțiunilor vizând prevenirea cancerului și a asistenței medicale de recuperare, prin dezvoltarea unui portal e-sănătate pentru promovarea practicilor de îngrijire integrată și prin sprijinirea educației în domeniul sănătății. Alte acțiuni complementare întreprinse includ măsurile de îmbunătățire a îngrijirii pe termen lung.
- (22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Cehiei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Cehia reprezintă 42 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 22 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Cehia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) La 13 mai 2022, Comisia a aprobat acordul de parteneriat al Cehiei prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁷⁾. Cehia a prezentat șapte programe prevăzute în regulamentul respectiv în decembrie 2021 și ianuarie 2022. Programul pentru o tranziție justă a fost prezentat la 16 martie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Cehia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (24) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Cehia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de locuințe. Accesibilitatea ca preț a locuințelor în Cehia a fost printre cele mai scăzute din Uniune în ultimii cinci ani. În plus, fondul de locuințe sociale scăzut nu poate satisface cererile tuturor gospodăriilor vulnerabile și cu venituri mici (acesta a reprezentat 0,4 % din totalul fondului locativ în 2019, în comparație cu 7-8 % în medie în Uniune), iar alocațiile existente pentru locuințe sunt insuficient utilizate. În ultimii ani, finanțarea politicii de coeziune a sprijinit investițiile în noi locuințe sociale, iar noua perioadă de programare va continua să promoveze incluziunea socială, inclusiv prin intermediul locuințelor sociale. În Cehia lipsește atât legislația privind locuințele sociale, cât și un cadru cuprinzător în acest domeniu. Aceasta împiedică coordonarea politicilor fragmentate în domeniul locuințelor și definirea responsabilităților pe care trebuie să și le asume pe de o parte organismele naționale și, pe de altă parte, organismele regionale. Pandemia de COVID-19 și aflulul de persoane care fug din Ucraina au exacerbat și mai mult aceste provocări care existau deja.
- (25) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (26) Amploarea și ritmul tranziției Cehiei către energia verde sunt insuficiente. Pentru a reduce dependența de combustibilii fosili, inclusiv de gazele naturale, este esențială accelerarea introducerii surselor regenerabile de energie, cu un accent deosebit pe energia solară, eoliană și pompele de căldură. Acordarea autorizațiilor pentru instalațiile noi poate fi mai simplă și mai rapidă, iar cadrul de reglementare aferent poate fi îmbunătățit. Intensitatea energetică a Cehiei este dublă față de media Uniunii, ceea ce înseamnă că ar fi, de asemenea, avantajos pentru această țară să facă economii de energie mai devreme decât se prevăzuse inițial realizând renovări aprofundate. Accelerarea investițiilor în decarbonizarea sectorului încălzirii și a sectorului industrial este un alt element-cheie. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de o creștere a ȋntelilor în ceea ce privește energia din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Cehia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (27) Conform datelor din 2020, toate gazele naturale importate provin din Rusia (100 % față de 44 % media Uniunii), iar dependența de Rusia în ceea ce privește ȋȋeiul (49 % comparativ cu 26 %) și cărbunele (70 % comparativ cu 54 %) este, de asemenea, cu mult peste media Uniunii⁽¹⁸⁾. Ponderea gazelor naturale (17,7 % comparativ cu 24,4 %) și a petrolului (20,9 % comparativ cu 32,7 %) în mixul energetic este mai mică decât media Uniunii, în timp ce ponderea cărbunelui este mai mare (29,6 % față de 10,8 %). Energia nucleară reprezintă 18,2 % din mixul energetic, comparativ cu 13,1 % pentru Uniunii, iar energia din surse regenerabile și biocombustibilii reprezintă 13,4 %. Obiectivul actual al Cehiei pentru 2030 în ceea ce privește sursele regenerabile de energie este de 22 % și, deși planul de redresare și reziliență include investiții pentru construirea de panouri fotovoltaice care să genereze o putere de cel puțin 270 MW, aceasta reprezintă doar o mică parte din capacitatea totală instalată de energie din surse regenerabile. Cehia va trebui să accelereze introducerea surselor regenerabile de energie, în special prin îmbunătățirea cadrelor de reglementare și de acordare a autorizațiilor. Simplificarea procedurilor de autorizare pentru sursele regenerabile de energie într-un ghișeu unic, mărirea pragurilor pentru derogările de la autorizațiile de construcție și de la înregistrarea obligatorie a proprietarilor de instalații din surse regenerabile ca antreprenori, precum și facilitarea accesului la capacitatea disponibilă a rețelei sunt exemple de măsuri care ar contribui la îndeplinirea acestui obiectiv. Alte măsuri de sprijin ar putea include o revizuire a legislației privind energia și sursele regenerabile de energie, precum și a schemelor de sprijin corespunzătoare (de exemplu, măsuri de stimulare a comunităților de energie, sprijin tarifar pentru sursele regenerabile de energie la scară mică, licitații pentru instalațiile noi, noi scheme de sprijin pentru obiectivele sectoriale, surse regenerabile de energie în sectorul încălzirii și răcirii, sprijin specific pentru pompele de căldură, energia geotermală, hidrogenul din surse regenerabile și biometanul durabil).

Cehia ar avea de beneficiat, de asemenea, de pe urma digitalizării și a modernizării rețelei de energie electrică pentru a se adapta la creșterea nivelului de energie din surse regenerabile intermitentă în rețea, asociate cu investiții în instalații de stocare a energiei. Exploatarea rețelei interconectate existente de gaze și a capacității de stocare disponibile este esențială în perspectiva renunțării la importurile de gaze naturale din Rusia. Se recomandă ca noile investiții în infrastructura și în rețelele legate de gazele naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, în măsura posibilului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea acestora în viitor către combustibili durabili.

⁽¹⁸⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, ȋȋei și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Cehia, totalul importurilor include comerțul intra-Uniunii. ȋȋeiul nu include produsele petroliere rafinate. Cehia are o dependență indirectă de importurile rusești de gaze naturale prin comerțul intra-Uniune. Dacă luăm în considerare dependența secundară de cărbunele din Rusia prin importuri intra-Uniune, conform estimărilor, Cehia are o dependență de 70 % de importurile de cărbune superior din Rusia.

- (28) Deși planul de redresare și reziliență și programele Fondului de coeziune pentru perioada 2021-2027 conțin investiții semnificative în renovarea clădirilor, vor fi necesare eforturi suplimentare pentru a diminua consumul unitar de căldură al Cehiei în sectorul construcțiilor, care este peste medie. Există posibilitatea de a accelera și de a aprofunda renovarea energetică a clădirilor, de a aplica în mod consecvent principiul „eficiența energetică înainte de toate”, de a investi în surse regenerabile de căldură, de a pregăti o strategie națională pentru decarbonizarea încălzirii parcului imobiliar, de a institui o agenție pentru energie durabilă la nivel național și de a adopta o schemă de sprijin pentru organizarea de licitații pentru măsuri de eficiență energetică în industrie și în întreprinderile mici. Clădirile și rețelele de încălzire conectate la sistemele centralizate de termoficare pe bază de cărbune trebuie renovate cât mai curând posibil la cele mai înalte standarde de eficiență energetică pentru a se asigura o eliminare a cărbunelui treptată și eficientă din punctul de vedere al costurilor.
- (29) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Cehia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Cehia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (30) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²⁰⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea (1),

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Cehia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să continue o politică fiscal-bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să ia măsuri pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, inclusiv sustenabilitatea sistemului de pensii.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 septembrie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să consolideze oferta de locuințe sociale și de locuințe accesibile ca preț, inclusiv prin adoptarea unui cadru legislativ specific pentru locuințele sociale și printr-o mai bună coordonare între diferitele organisme publice.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili. Să accelereze recurgerea la surse regenerabile de energie, să simplifice procedurile de autorizare și să faciliteze accesul la rețea. Să sporească eficiența energetică a sistemelor centralizate de termoficare și a parcului imobiliar prin stimularea renovărilor aprofundate și a surselor regenerabile de căldură.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁰⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Danemarcei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2022**

(2022/C 334/04)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Danemarca printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care se confruntă cu sărăcia energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 14).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Comisia a remarcat că, pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, tranziția de la o orientare bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Danemarca a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Danemarca⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Danemarca a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 29 aprilie 2022, Danemarca și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și, la 12 mai 2022, Programul de convergență pentru 2022, depășind astfel termenul stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Danemarca cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Danemarca la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Danemarca le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Danemarca a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Danemarca în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽⁹⁾ ST 10154/21.

- (12) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Danemarcei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficient pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Danemarcei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, soldul bugetului general al Danemarcei s-a îmbunătățit de la un deficit de 0,2 % din PIB în 2020 la un excedent de 2,3 % în 2021, datorită veniturilor fiscale nerecurente. Răspunsul în materie de politică bugetară al Danemarcei a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,6 % din PIB în 2020 la 4,0 %. Măsurile luate de Danemarca în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în cea mai mare parte temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 42,1 % din PIB în 2020 la 36,7 % din PIB în 2021.
- (13) Scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este favorabil în 2022 și realist în 2023. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,4 % în 2022 și cu 1,9 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai redusă a PIB-ului real, de 2,6 % în 2022 și de 1,8 % în 2023, în principal din cauza unei creșteri mai reduse a consumului privat. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că excedentul total va scădea la 0,6 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal o încetinire a activității economice și caracterul nerecurent al anumitor venituri fiscale. Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 33,3 % în 2022, urmând să ajungă la 32,5 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un excedent public pentru 2022 și 2023 de 0,9 % din PIB și, respectiv, de 0,6 %. Acesta este puțin mai mare decât excedentul estimat în Programul de convergență pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, respectiv de 34,9 % în 2022 și de 33,9 % în 2023. Diferența se datorează unor elemente mai mari de ajustare stoc-flux care au fost asumate, în special sprijinul pentru locuințele sociale. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,9 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Danemarcei.
- (14) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 4,0 % din PIB în 2021 la 0,0 % din PIB în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹¹⁾. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile cu venituri mai mici. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,2 % din PIB în 2022 și 2023 ⁽¹²⁾.
- (15) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Danemarca să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Danemarcei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Danemarcei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 22).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar la care persoanele respective ar fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de convergență al Danemarcei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 1,6 % din PIB, conform recomandării Consiliului⁽¹³⁾. Danemarca intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2021. Se preconizează că în 2022 investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară de 0,0 puncte procentuale din PIB⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Danemarca intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,6 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social aferent creșterii prețurilor la energie (0,1 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB). Printre alte cheltuieli majorate se numără, în special, consumul guvernamental legat de politica de apărare și de securitate, precum și cheltuielile suplimentare menite să accelereze tranziția verde și să pună capăt dependenței de combustibilii fosili importați.
- (17) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 1,6 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Danemarca va continua să utilizeze în 2023 granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va scădea cu 0,1 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2022, reflectând sprijinul financiar concentrat la începutul perioadei din Mecanismul de redresare și reziliență în 2021 și 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară, situându-se la 0,4 puncte procentuale comparativ cu anul 2022⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că în 2023 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție restrictivă de 1,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul generat de eliminarea treptată a măsurilor de abordare a prețurilor majorate la energie (0,1 % din PIB), precum și costurile suplimentare pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). Printre alți factori determinanți se numără reducerea cheltuielilor publice în ceea ce privește consumul de energie.
- (18) În Programul de convergență pentru 2022, se estimează că excedentul public se va stabili treptat la 0,6 % din PIB în 2024 și va scădea la 0,4 % din PIB până în 2025. Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 34,0 % din PIB în 2024 și la 33,9 % din PIB în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (19) În Danemarca, în momentul de față impozitele recurente pe proprietate sunt plafonate, prin urmare nu cresc odată cu prețurile pieței. Așadar, acestea nu sunt în măsură să modereze ciclurile prețurilor locuințelor și să genereze efecte distributive negative. Încă din 2017 Parlamentul a aprobat un nou sistem de impozitare a proprietăților, dar nu este încă în vigoare. Creșterea prețurilor locuințelor și perioadele lungi de așteptare pentru locuințele sociale au dus la o penurie de locuințe accesibile în principalele zone urbane. În plus, ponderea creditelor ipotecare cu un raport între serviciul datoriei și venituri mai mare de 4 și un raport între valoarea creditului acordat și cea a garanției aferente creditului de peste 60 % a crescut substanțial în zona orașului Copenhaga, ceea ce a făcut ca acești debitori să fie potențial vulnerabili la creșterea ratelor dobânzii sau la orice scădere accentuată a prețurilor locuințelor. Consiliul danez pentru riscuri sistemice a emis recomandări de reducere a riscurilor pentru astfel de credite ipotecare, dar recomandările nu au fost puse în aplicare.

(13) Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

(14) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

(15) Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

(16) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,4 puncte procentuale din PIB.

- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea abordează toate provocările economice și sociale, sau o parte semnificativă a acestora, prezentate în recomandările specifice adresate Danemarcei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență se axează pe investițiile în tranziția verde și tranziția digitală, în special în producția și utilizarea energiei în mod curat și eficient, transportul durabil, precum și cercetare și inovare. Măsurile din domeniul cercetării au potențialul de a extinde baza de inovare și de a implica mai multe întreprinderi în activitățile de cercetare și inovare. Unele recomandări specifice acestei țări, cum ar fi „axarea politicii economice legate de investiții pe educație și competențe”, precum și măsurile de remediere a deficitului de lucrători din domeniul sănătății și de asigurare a supravegherii și a aplicării eficiente a cadrului de combatere a spălării banilor, au fost abordate în afara planului de redresare și reziliență. Măsurile legate de aceste domenii nu au fost incluse în planul de redresare și reziliență.
- (21) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Danemarcei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Danemarca reprezintă 59 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor digitale reprezintă 25 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Danemarca să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19 și va continua să îi consolideze reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Comisia a aprobat acordul de parteneriat, prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁷⁾, al Danemarcei la 25 mai 2022. Danemarca a prezentat primele programe din cadrul politicii de coeziune la 11 aprilie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Danemarca trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021–2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Danemarca se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de reducerea dependenței de combustibilii fosili, consolidarea economiei circulare pentru a sprijini tranziția verde și creșterea gradului de reziliență pe piața locuințelor și în rândul gospodăriilor îndatorate.
- (24) Deși planul danez de redresare și reziliență alocă 59 % din fonduri inițiativelor ecologice, Danemarca înregistrează rezultate slabe în unele domenii ale economiei circulare. În Danemarca, ratele de utilizare circulară a materialelor sunt cu mult sub media Uniunii. Această țară produce în prezent cea mai mare cantitate de deșeuri municipale pe cap de locuitor din Uniune, cu 845 kg/cap de locuitor/an. Deși se situează cu puțin peste media Uniunii în ceea ce privește deșeurile municipale colectate în vederea reciclării (53,9 % în 2020, comparativ cu media Uniunii de 47,8 %), Danemarca incinerează 45,2 % din deșeurile sale municipale, valoare aproape dublă în raport cu media Uniunii. O mare parte din deșeurile din Danemarca sunt incinerate pentru producerea de energie, ratându-se astfel oportunități de îmbunătățire a utilizării eficiente a resurselor. Este necesar să fie puse în aplicare în timp util atât o nouă strategie privind gestionarea deșeurilor și economia circulară, cât și programe și planuri naționale conexe pentru deșeuri și economia circulară. Pierderile generate de producția mai mică de energie din cauza incinerării reduse a deșeurilor ar putea fi compensate prin metode mai ecologice, inclusiv prin îmbunătățiri ale eficienței energetice și prin utilizarea pompelor de căldură electrice.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (25) Ca răspuns la mandatul acordat de șefii de stat sau de guvern din Uniune, prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (26) Danemarca s-a angajat să atingă, până în 2030, obiectivul de reducere cu 70 % față de nivelurile din 1990 a emisiilor de gaze cu efect de seră, iar până în 2028, obiectivul de eliminare treptată a cărbunului. Pentru a atinge aceste obiective ambițioase, Planul național danez privind energia și clima prevede investiții substanțiale în capacități suplimentare de energie din surse regenerabile și în eficiența energetică. Prin raționalizarea și accelerarea procedurilor de autorizare ar putea fi încurajată implementarea într-un ritm mai rapid a surselor regenerabile de energie și a hidrogenului produs din surse regenerabile. Deși Danemarca s-a angajat să majoreze capacitatea de producere a energiei din surse regenerabile provenite din parcurile eoliene offshore, sunt necesare investiții suplimentare în rețelele de transport de energie pentru a se asigura că ponderea tot mai mare a energiei din surse regenerabile poate fi utilizată în mod eficient. Investițiile în interconectarea energetică și a rețelilor electrice – inclusiv în activele hibride offshore – cu țările învecinate ar spori considerabil securitatea aprovizionării cu energie și adaptabilitatea la variațiile regionale, inclusiv în contextul invadării Ucrainei de către Rusia. Per total, dependența energetică a Danemarcei de importurile de combustibili fosili din Rusia este de 21,1 % (media Uniunii fiind de 24,4 %), ținând seama de dependențele secundare care permit urmărirea tuturor reimporturilor pe baza ipotezelor aplicabile. În 2020, dependența de combustibilii fosili din Rusia în mixul energetic global al Danemarcei a fost mai mică decât media Uniunii pentru petrol (12 % față de media Uniunii de 36,5 %).

Deși a fost mai mare pentru cărbune (97 % față de media Uniunii de 19,3 %), ponderea cărbunului în mixul energetic al Danemarcei este scăzută (4,3 %). Gazele naturale reprezintă 12,8 % din mixul său energetic și, cu toate că Danemarca nu importă gaze rusești direct pentru uz intern, dependența sa prin importurile de gaze din Germania implică o dependență secundară semnificativă, mai mare decât media Uniunii: 65 % din consumul intern de gaze este importat din Rusia, comparativ cu 41,1 % în medie în Uniune. Deși, potrivit datelor din 2020 ⁽¹⁸⁾, dependența Danemarcei de importurile de gaze și de petrol din Rusia este încă semnificativă, se preconizează că această dependență va fi eliminată începând din 2023, când se va finaliza reabilitarea unui zăcămintă existent în Marea Nordului, iar Danemarca va fi din nou un exportator net de gaze. Accelerarea proiectelor de interconectare în curs poate favoriza, totodată, diversificarea aprovizionării cu energie. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze să fie adaptate exigențelor viitorului, acolo unde este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea pe termen lung a acestora prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Danemarca ar putea avea ambiții și mai mari în materie de eficiență energetică dacă ar investi mai mult și în mod corespunzător în decarbonizarea industriei, a serviciilor, a locuințelor private și a transporturilor. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Danemarca să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Danemarca poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Danemarca poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (28) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²⁰⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1,

⁽¹⁸⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. În cazul Danemarcei, totalul importurilor include schimburile comerciale realizate în interiorul UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. Danemarca depinde indirect de importurile din Rusia, date fiind schimburile comerciale care au loc în interiorul UE. Dacă se ia în considerare dependența secundară de gazul rusesc rezultată în urma importurilor din interiorul UE, estimarea ar fi că Danemarca depinde în proporție de 65 % de importurile de gaze din Rusia.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁰⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Danemarca să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să implementeze noul sistem de impozitare a proprietăților pentru a restabili legătura dintre prețurile pieței și impozite și pentru a asigura o impozitare mai echitabilă. Să stimuleze investițiile în construcția de locuințe accesibile pentru a atenua nevoile cele mai presante. Să mărească reziliența financiară a debitorilor cu un grad ridicat de îndatorare.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la programele politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 și să înceapă implementarea lor.
3. Să consolideze economia circulară și politicile de gestionare a deșeurilor, inclusiv prin promovarea prevenirii și reutilizării deșeurilor, prin intensificarea reciclării și trecerea treptată de la incinerarea deșeurilor municipale la surse mai ecologice de producere a energiei termice.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să diversifice în continuare aprovizionarea cu energie și să contribuie la decarbonizarea economiei prin accelerarea implementării surselor regenerabile de energie, inclusiv prin introducerea unor reforme menite să simplifice și să accelereze procedurile administrative și de autorizare, prin modernizarea rețelelor de transport al energiei, prin creșterea interconexiunilor cu țările învecinate și prin îmbunătățirea eficienței energetice.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2022

(2022/C 334/05)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Germania printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 28.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Germaniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 18).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 28 aprilie 2021, Germania a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Germania⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Germania a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 2 mai 2022, Germania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și, la 27 aprilie 2022, Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Germania cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Germania la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Germania a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Germania și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Germania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile sunt legate de persistența unui excedent important de cont curent, care reflectă un nivel modest al investițiilor în raport cu economiile și are o incidență transfrontalieră.
- (13) La 27 aprilie 2022, Germania a prezentat un nou proiect de plan bugetar pentru 2022. Comisia a prezentat un aviz privind planul respectiv, în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 473/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD.

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 473/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind dispozițiile comune pentru monitorizarea și evaluarea proiectelor de planuri bugetare și pentru asigurarea corectării deficitelor excesive ale statelor membre din zona euro (JO L 140, 27.5.2013, p. 11).

- (14) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Germaniei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (15) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹²⁾, Consiliul a recomandat Germaniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Germaniei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Germaniei a scăzut de la 4,3 % din PIB în 2020 la 3,7 %. Răspunsul Germaniei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,7 % din PIB în 2020 la 4,2 % în 2021. Măsurile luate de Germania în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, o parte din măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal într-o majorare a alocațiilor familiale, precum alocația pentru copii și scutirea fiscală pentru familiile cu copii, și în posibilități de amortizare sporite. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 68,7 % din PIB în 2020 la 69,3 % din PIB în 2021.
- (16) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este favorabil în 2022 și realist pentru perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,6 % în 2022 și cu 2,3 % în 2023. Comparativ cu proiecțiile guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai redusă a PIB-ului real de 1,6 % în 2022 și o creștere similară, de 2,4 %, în 2023. Această diferență este legată în principal de datele-limită diferite ale previziunilor: în cazul Programului de stabilitate, data-limită a fost înainte de începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, când perspectivele de creștere pentru 2022 erau mai optimiste. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va rămâne la 3¼ % din PIB în 2022 și va scădea la 2 % în 2023. Nivelul similar din 2022 reflectă în special aplicarea în continuare a măsurilor de urgență legate de pandemie, creșterea cheltuielilor pentru apărare și măsurile de contracarare a prețurilor crescute la energie ca urmare a războiului din Ucraina, împreună cu cheltuielile și investițiile suplimentare pentru tranziția verde. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea, ajungând la 66¼ % în 2022 și la 65¼ % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 2,5 % și, respectiv, de 1,0 % din PIB. Aceste cifre sunt mai scăzute decât deficitul estimat în Programul său de stabilitate pentru 2022 în privința anilor 2022 și 2023, în principal ca urmare a unor estimări ușor mai scăzute privind veniturile fiscale, bazate pe calculele prudente din noiembrie 2021, și a așteptărilor mai optimiste din program în ceea ce privește punerea în aplicare a subvențiilor și a investițiilor publice. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, de 66,4 % în 2022 și o pondere mai scăzută, de 64,5 %, în 2023. Această diferență se datorează unei diferențe similare din previziunea privind deficitul. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,1 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Germaniei.
- (17) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 4,2 % din PIB în 2021 la 1,2 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,7 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹³⁾. Măsurile respective constau în principal într-o subvenție specifică pentru costurile cu încălzirea, în progrese în vederea eliminării taxei pentru energia din surse regenerabile (*EEG-Umlage*), în progrese în vederea majorării alocației pentru navetiști (*Pendlerpauschale*), în reducerea impozitului pe energie pentru combustibili timp de 3 luni, în plata unică a unei sume forfetare pentru prețul energiei (*Energiepreispauschale*) și a unui supliment pentru fiecare copil, în plata unică a unei sume forfetare beneficiarilor de asistență socială și în abonamente lunare pentru transportul public local la un preț redus timp

⁽¹²⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 27).

⁽¹³⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

de 3 luni. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective au un caracter general, în special majorarea alocației pentru navetiști și reducerea impozitului pe energie pentru combustibili. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, este estimat la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,2 % în 2023 ⁽¹⁴⁾, precum și de creșterea cheltuielilor pentru apărare cu 0,4 % din PIB în 2022 și cu 0,5 % din PIB în 2023.

- (18) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Germania să mențină o orientare bugetară care să sprijine activitatea economică, profitând inclusiv de impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Germaniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (19) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la -1,6 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁵⁾. Germania intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁶⁾. Prin urmare, Germania intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,7 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), în timp ce se estimează că cheltuielile suplimentare pentru tranziția verde (0,2 % din PIB) vor contribui, de asemenea, la creșterea cheltuielilor curente nete.
- (20) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,6 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁷⁾. Se preconizează că Germania va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁸⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,7 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,05 % din PIB) în raport cu 2022.
- (21) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 1¼ % din PIB în 2024 și la 1 % până în 2025. Aceste estimări presupun că veniturile publice ca procent din PIB vor crește, în timp ce cheltuielile publice ca procent din PIB vor rămâne relativ stabile. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 65¼ % în 2024 și la 65 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁷⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁸⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră.

- (22) Îmbătrânirea populației și restrângerea pieței forței de muncă vor afecta puternic Germania în anii următori. Vârsta legală de pensionare va deveni de 67 de ani în 2031, dar sunt necesare mai multe ajustări ale sistemului de pensii pentru a asigura sustenabilitatea acestuia pe termen lung, menținând totodată caracterul adecvat al acestuia. Ar fi necesare stimulente mai puternice pentru încadrarea în muncă, având în vedere, de asemenea, restrângerea pieței forței de muncă. Se preconizează că angajamentul guvernului de a menține un plafon al ratei contribuției la sistemul de pensii în această legislatură și de a asigura o rată minimă de înlocuire a veniturilor va determina transferuri bugetare importante, sporind și mai mult sarcina asupra generațiilor mai tinere. Pensile private subvenționate de stat (*Riester Rente*) nu au reușit să joace un rol important în compoziția sistemului de pensii. Randamentul este scăzut, iar costurile administrative sunt ridicate. În special, persoanele cu venituri mici nu reușesc să realizeze economii suficiente pentru pensie.
- (23) Sistemul fiscal se bazează puternic pe veniturile obținute din impozitele pe veniturile salariale, în timp ce bazele de impozitare care afectează mai puțin creșterea favorabilă incluziunii continuă să nu fie utilizate suficient. Sarcina fiscală asupra costului forței de muncă din Germania este una dintre cele mai ridicate din Uniune. Aceasta reduce salariile nete și constituie un factor care descurajează creșterea numărului de ore lucrate de către anumite grupuri, precum persoanele cu venituri scăzute și medii și a doua persoană care contribuie la venitul familiei, ceea ce împiedică o utilizare mai eficientă a potențialului în materie de forță de muncă, deși se prefigurează deficite de forță de muncă. Veniturile din taxele de mediu sunt comparativ scăzute, în timp ce subvențiile cu efecte negative pentru mediu (inclusiv reducerile și scutirile fiscale) compromit îndeplinirea obiectivelor privind durabilitatea mediului și subminează decarbonizarea, eficiența energetică și utilizarea energiei din surse regenerabile.
- (24) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Germaniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, acesta contribuie la abordarea necesității de a consolida investițiile publice și private, în special pentru tranziția verde și tranziția digitală, în transportul durabil, în sisteme energetice curate, eficiente și integrate, în digitalizarea administrației publice și a serviciilor de sănătate, în educație și în cercetare și inovare.
- (25) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Germaniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Germania reprezintă 42 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 52 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele relevante, va ajuta Germania să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (26) Până la 4 aprilie 2022, Germania a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾ pentru toate cele 15 programe ale Fondului european de dezvoltare regională, pentru toate cele 16 programe ale Fondului social european Plus și pentru un program mixt al Fondului de dezvoltare regională și al Fondului social european Plus. La 19 aprilie 2022, Comisia a aprobat acordul de parteneriat cu Germania privind utilizarea fondurilor politicii de coeziune. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Germania a ținut seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (27) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Germania încă înregistrează întârzieri în ceea ce privește instalarea benzii largi de capacitate foarte mare în zonele rurale, unde realizarea de investiții mai mari are potențialul de a consolida creșterea productivității și de a remedia dezechilibrul dintre economii și investiții. În ansamblu, Germania a îmbunătățit considerabil acoperirea rețelei de bandă largă de foarte mare capacitate în ultimul an și se situează în prezent peste media Uniunii. Cu toate acestea, în zonele rurale acoperirea era de 22,5 %, sub media Uniunii de 37,1 %. În același timp, numai 15,4 % dintre gospodăriile au acces la o conexiune prin fibră optică (față de media Uniunii de 50 %), ceea ce situează Germania printre statele membre cu cea mai scăzută acoperire a rețelei de fibră optică, în timp ce în primele cinci țări cu cele mai bune performanțe din Uniune acoperirea rețelei de fibră optică este de cel puțin 85 %. Lipsa conexiunii prin fibră optică este accentuată în zonele rurale (11,3 % față de media Uniunii de 33,8 %). Aceasta afectează creșterea productivității, în special în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, multe dintre acestea aflându-se în zonele rurale și semirurale. Extinderea rețelei de bandă largă și tehnologia 5G nu sunt incluse în planul de redresare și reziliență al Germaniei. Există programe la nivel federal și regional care vizează îmbunătățirea conectivității în zonele gri și a conectivității mobile în punctele albe. Acordul de coaliție cuprinde obiective ambițioase privind disponibilitatea la nivel național a fibrei optice și a tehnologiei 5G pentru toate gospodăriile germane, însă nu a fost încă specificat termenul de implementare. Creșterea capacității de planificare și gestionare în materie de geniu civil în sectorul privat și a gestionării planificării și implementării în sectorul public vor fi esențiale pentru a se îndeplini obiectivele la timp. Pentru îndeplinirea obiectivelor vor fi necesare, de asemenea, îmbunătățiri ale procedurilor de depunere a cererilor și de autorizare, precum și standardizarea altor tehnici de instalare, mai rapide.
- (28) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibili fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (29) Germania se confruntă cu provocări legate de dependența sa de combustibilii fosili și de importurile de energie din Rusia, precum și cu provocări legate de condițiile-cadru pentru investițiile în favoarea unui sistem energetic durabil, pe deplin integrat. Potrivit datelor din 2020, dependența de importurile de gaz din Rusia este deosebit de ridicată [65 % ⁽²⁰⁾] și se situează peste media Uniunii (44 %). Dependența de importurile de petrol din Rusia este, de asemenea, peste media Uniunii (34 % în Germania, față de media Uniunii de 26 %) ⁽²¹⁾. Peste jumătate din mixul energetic al Germaniei este reprezentat de gaze (26 %) și de petrol (35 %). Această dependență are implicații directe asupra industriei Germaniei, care reprezintă 35 % din consumul final de energie produsă din gaze naturale. Realizarea de progrese mai rapide în ceea ce privește extinderea rețelelor de transport și de distribuție și utilizarea energiei din surse regenerabile este esențială pentru a aborda aceste provocări, pentru a îndeplini obiectivele în materie de climă și energie și pentru a stimula investițiile în raport cu economiile. Sunt necesare mai multe eforturi pentru a diversifica sursele de energie și rutele de aprovizionare, utilizând toate sursele de energie fără emisii de dioxid de carbon care sunt disponibile, în special prin utilizarea energiei electrice și a gazelor din surse regenerabile, inclusiv hidrogenul regenerabil, și a gazului natural lichefiat. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Germania să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”. Sunt necesare eforturi pentru a accelera decarbonizarea industriei, a îmbunătăți opțiunile de flexibilitate și reacția consumatorilor de energie la variația prețurilor, precum și pentru a consolida integrarea sistemului energetic ⁽²²⁾.

De asemenea, ar trebui luate măsuri pentru a îmbunătăți eficiența energetică și a reduce consumul de energie, precum și pentru a accelera decarbonizarea parcului imobiliar și a sectorului transporturilor, sectoare care în 2021 nu au îndeplinit obiectivele naționale anuale de reducere a emisiilor. O utilizare sporită a mobilității partajate și a transporturilor publice durabile poate reduce consumul de combustibili fosili. Extinderea rețelelor de electricitate din Germania a suferit întârzieri importante. Printre obstacolele principale se numără complexitatea și durata procedurilor de planificare, autorizare și depunere a contestațiilor. Din cauza întârzierilor extinderii rețelelor de electricitate a fost necesar să se reducă sursele regenerabile de energie în anumite zone. De asemenea, întârzierile extinderii rețelelor de electricitate afectează semnificativ rețelele statelor membre învecinate, deoarece capacitatea

⁽²⁰⁾ Potrivit datelor recente din partea Ministerului Federal German pentru Afaceri Economice și Politici Climatice, ponderea acestora în totalul importurilor de gaz a scăzut la 35 %.

⁽²¹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Germania, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽²²⁾ Integrarea sistemului energetic conectează purtătorii de energie între ei și cu sectoarele de utilizare finală.

rețelei din Germania nu este suficientă pentru a transporta volumele de energie comercializate în cadrul zonei de preț respective. Guvernul s-a angajat să mărească ponderea energiei din surse regenerabile în producția de energie electrică la 80 % până în 2030, iar parlamentul german discută în prezent o propunere legislativă pentru o lege privind energia din surse regenerabile care prevede obiectivul de a atinge aproape neutralitatea climatică în sectorul energiei electrice până în 2035. Cu toate acestea, utilizarea energiei din surse regenerabile, în special a energiei eoliene terestre, a suferit o încetinire importantă în ultimii ani, din cauza menținerii barierelor din calea punerii în aplicare. Eliminarea barierelor din calea punerii în aplicare include luarea de măsuri pentru a soluționa dintr-un stadiu incipient conflictele legate de utilizarea terenurilor, relaxarea normelor privind distanța minimă, îmbunătățirea utilizării planificării spațiale pentru a identifica zonele în care să se instaleze surse de energie eoliană și facilitarea obținerii permiselor. Gradul de acceptare la nivel local poate fi îmbunătățit, inclusiv prin simplificarea procesului de consultare, printr-o participare sporită a cetățenilor și prin partajarea veniturilor în cadrul proiectelor. Extinderea energiei din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice nu numai că vor reduce dependența de importurile de energie, ci, de asemenea, vor reduce semnificativ prețurile energiei. În fine, poate fi consolidată în continuare participarea la cooperarea transfrontalieră în domeniul energiei și poate fi sporită flexibilitatea și capacitatea de flux inversat în ceea ce privește interconectivitatea.

- (30) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Germania poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Germania poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului (²³), pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (31) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său (²⁴) se reflectă în recomandarea 1.
- (32) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Germaniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3.
- (33) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2, 3 și 4. Recomandările 1, 2 și 3 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 și politicile menționate în recomandările 2, 3 și 4 contribuie, printre altele, la remedierea dezechilibrelor legate de excedentul de cont curent în ceea ce privește investițiile mai mari,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Germania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să îmbunătățească mixul fiscal în favoarea unei creșteri mai durabile și favorabile incluziunii, în special prin îmbunătățirea stimulentei fiscale pentru creșterea numărului de ore lucrate. Să protejeze sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii.

(²³) Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

(²⁴) Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să elimine obstacolele din calea investițiilor și să stimuleze investițiile în rețelele de comunicații digitale de foarte mare capacitate.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili și să își diversifice importurile prin îmbunătățirea eficienței energetice, stimularea economiilor de energie, diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare cu energie, eliminarea blocajelor din calea investițiilor, raționalizarea suplimentară a procedurilor de autorizare, stimularea investițiilor în rețelele de energie electrică și în energia din surse regenerabile și accelerarea implementării acestora, precum și prin realizarea de progrese suplimentare în privința participării la cooperarea transfrontalieră în domeniul energiei.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2022**

(2022/C 334/06)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Estonia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 28.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și firmele cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Se pune la dispoziția Estoniei un sprijin excepțional în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul Programului de asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ și care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Estoniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare [fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii], în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Estoniei pentru 2021, JO C 304, 29.7.2021, p. 23.

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 18 iunie 2021, Estonia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 29 octombrie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Estonia ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Estonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 29 aprilie 2022, Estonia și-a prezentat programul național de reformă pentru 2022 și programul de stabilitate pentru 2022 în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Estonia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Estonia la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Estonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a trecut în revistă punerea în aplicare de către Estonia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Estonia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Estoniei, întrucât deficitul său public din 2022 este planificat să depășească valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Conform concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽¹⁰⁾ ST 12532/2021; ST 12532/2021 ADD 1. ST 12532/21 ADD 1 COR 1 REV 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Estoniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, acesta a recomandat Estoniei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare care să vizeze realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Estoniei a scăzut de la 5,6 % din PIB în 2020 la 2,4 %. Răspunsul Estoniei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,3 % din PIB în 2020 la 2,7 % în 2021. Măsurile luate de Estonia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost nici temporare, nici însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în creșteri de pensii, creșteri salariale specifice (pentru cadrele didactice, angajații din domeniul medical, cultural și polițienesc) și programe de cheltuieli pentru asistența medicală, cercetare și dezvoltare (C&D), armată și tehnologia informației și comunicațiilor (TIC). Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 19,0 % din PIB în 2020 la 18,1 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este prudent. Potrivit previziunilor guvernului, PIB-ul real ar urma să scadă cu 1,0 % în 2022 și să crească cu 1,2 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie de 1,0 % în 2022 și de 2,4 % în 2023. Comisia preconizează o creștere mai puternică a consumului privat, susținută de un nivel ridicat al economiilor acumulate și de o dinamică solidă a salariilor preconizate. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va crește până la 5,3 % din PIB în 2022 și va scădea până la 4,8 % în 2023. Creșterea din 2022 reflectă în principal noile măsuri privind cheltuielile, menite să atenueze prețurile la energie și cheltuielile suplimentare legate de asigurările sociale și de securitate, precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina. Conform Programului de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește, ajungând la 20,7 % în 2022 și va continua să crească până la 24,1 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 4,4 % din PIB pentru 2022 și de 3,7 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mic decât deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022, în principal datorită previziunilor privind un PIB mai solid care stau la baza previziunilor Comisiei și creșterii mai moderate a cheltuielilor de investiții preconizate de Comisie. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere a datoriei publice în PIB de 20,9 % în 2022 și de 23,5 % în 2023, similară cu cea cuprinsă în previziunile Programului de stabilitate pentru 2022. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,1 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Estoniei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,7 % din PIB în 2021 la 0,8 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,7 % din PIB în 2022 și la care urmează să se renunțe treptat în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, plafoane tarifare pentru prețurile la energie electrică și încălzire și reducerea taxelor de rețea pentru energie electrică și gaze pentru consumatori. Aceste măsuri au fost anunțate ca fiind temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt vizate, în special plafonul general al prețurilor la energie pentru gospodăria, reducerea taxelor de rețea și reducerile generale ale accizelor (în vigoare din 2020). Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, este estimat la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,6 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾, precum și de creșterea costului cheltuielilor de apărare cu 0,6 % din PIB în 2023.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 33).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Estonia să mențină o orientare bugetară care să sprijine activitatea economică, profitând inclusiv de impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Estoniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, de - 2,4 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Estonia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,6 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Estonia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandărilor Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include, printre altele, creșterea salariilor și a transferurilor sociale, precum și impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,5 % din PIB), și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,4 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,2 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Estonia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,4 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,7 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 3,8 % din PIB în 2024 și la 2,9 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Aceste proiecții pornesc de la ipoteza unor măsuri suplimentare de consolidare fiscală care nu sunt încă specificate. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, mai exact la 27,7 % în 2024 și la 29,2 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Estoniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență se axează pe tranziția verde și pe cea digitală, cu măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și de dezvoltare a energiei din surse regenerabile, de îmbunătățire a sustenabilității transporturilor și a mobilității, de sprijinire a întreprinderilor în dubla tranziție, în special a întreprinderilor nou-înființate și a întreprinderilor mici și mijlocii, de continuare a procesului de digitalizare a serviciilor publice, de sporire a relevanței pe piața muncii a sistemului de educație și formare, în special în ceea ce privește competențele verzi și digitale. Planul de redresare și reziliență conține, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a accesibilității și a rezilienței sistemului de sănătate și prevede unele îmbunătățiri ale plasei de siguranță socială și ale accesului la serviciile sociale.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB. Acest lucru reflectă creșterea planificată de către guvern a rezervelor de gaze și de combustibili lichizi.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,5 puncte procentuale din PIB. Aceasta reflectă efectul de bază al achizițiilor publice de rezerve de gaz și combustibil lichid în 2022.

- (21) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Estoniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Estonia reprezintă 41,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Estonia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Estonia a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾ din 18 aprilie 2022, dar celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv nu au fost încă prezentate. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Estonia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Estonia se confruntă cu o serie de alte provocări legate de îngrijirea pe termen lung și de caracterul adecvat al plasei de siguranță socială, în special pentru șomeri.
- (24) Caracterul adecvat al plasei de siguranță socială s-a îmbunătățit în Estonia, dar rata riscului de sărăcie și de excluziune socială rămâne ridicată în cazul persoanelor în vârstă, al persoanelor cu handicap și al șomerilor. Șomerii sunt mai puțin protejați împotriva sărăciei din cauza criteriilor restrictive pentru primirea prestațiilor de șomaj, în special a pragurilor privind încadrarea în muncă și veniturile înainte de șomaj. Prin urmare, în 2021, doar aproximativ 50 % din totalul șomerilor înregistrați au primit prestații de șomaj, 37 % din șomerii nou înregistrați au primit prestații de asigurări de șomaj și doar 26 % au primit indemnizația de șomaj fixă. Extinderea acoperirii prestațiilor de șomaj și relaxarea criteriilor minime de acces la prestațiile de șomaj pot fi eficiente pentru îmbunătățirea protecției sociale, în special a persoanelor care lucrează perioade scurte de timp și a celor cu forme atipice de muncă.
- (25) Populația estoniană îmbătrânește, dar, din cauza deficiențelor în organizarea și în finanțarea îngrijirii pe termen lung, furnizarea de servicii de îngrijire pe termen lung este inadecvată pentru a satisface cererea. Fragmentarea organizării și a finanțării îngrijirii pe termen lung între sectorul social și cel al asistenței medicale, pe de o parte, și administrațiile naționale și cele locale, pe de altă parte, conduce la o prestare inegală de servicii la domiciliu și de servicii comunitare. În plus, în 2019, Estonia ocupa locul doi în Uniune printre țările cu cea mai mare pondere a sumelor plătite de cei care au nevoie de îngrijire („plăți directe”). Cheltuielile publice pentru îngrijirea pe termen lung au fost de numai 0,4 % din PIB în 2019 (comparativ cu media Uniunii de 1,7 %). Lipsa unor standarde comune pentru îngrijirea pe termen lung și lipsa lucrătorilor în sistemul serviciilor de îngrijire afectează calitatea prestării de servicii. Reformarea serviciilor de îngrijire pe termen lung prin axarea pe finanțarea eficientă și durabilă, accesul la servicii sociale și de sănătate integrate, stabilirea unor standarde de calitate și asigurarea unui nivel suficient de ridicat de forță de muncă calificată în domeniul îngrijirii ar spori calitatea vieții persoanelor care au nevoie de îngrijire și ar reduce sarcina ridicată de îngrijire care le revine membrilor familiei.
- (26) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (27) În prezent, Estonia importă o parte limitată din cantitatea de energie necesară pentru producția de energie electrică și termică, dar rămâne în mare măsură dependentă de importurile din Rusia pentru o cotă redusă de gaze (8 %) și pentru produsele petroliere rafinate din mixul său energetic ⁽¹⁹⁾. Pe lângă continuarea eliminării treptate a utilizării șistului bituminos ca sursă de energie, Estonia ar avea de beneficiat de pe urma creșterii eficienței energetice, a modernizării infrastructurii sale energetice (inclusiv a rețelei de energie electrică) și a asigurării unor interconexiuni energetice cu o capacitate suficientă, inclusiv interconexiuni transfrontaliere cu statele membre învecinate. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, în măsura posibilului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Finlanda a semnat un contract de închiriere pe zece ani pentru un terminal de gaz natural lichefiat (GNL) plutitor la 20 mai 2022, iar Estonia are un acord de cooperare cu Gasgrid Finlanda pentru a avea acces la acesta. Finalizarea sincronizării în curs cu rețeaua continentală de energie electrică a Uniunii, asigurarea unei capacități suficiente pentru interconexiunile cu statele membre învecinate și proiectele comune privind energia din surse regenerabile ar trebui să rămână o prioritate politică.

O mai mare diversificare a surselor de energie – inclusiv în domeniul transporturilor – și accelerarea producției de energie din surse regenerabile s-ar putea realiza prin eliminarea barierelor nefinanciare din calea planificării și prin autorizarea instalațiilor de energie din surse regenerabile, prin creșterea capacității de producție a biometanului durabil și prin accelerarea implementării soluțiilor bazate pe hidrogen produs din surse regenerabile, asigurându-se în același timp valorificarea durabilă a biomasei. Electrificarea principalelor linii de cale ferată, cu sprijinul fondurilor Uniunii, este deja în curs de desfășurare sau planificată, dar electrificarea întregii rețele ar contribui la decarbonizarea mai rapidă a transporturilor. Emisiile deja ridicate de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier au continuat să crească în ultimii ani, din cauza utilizării intensive a unor vehicule care sunt, în general, ineficiente din punctul de vedere al consumului de combustibil. Estonia este unul dintre puținele state membre care nu percep taxe anuale pentru vehiculele rutiere, cum ar fi autoturismele și camioanele ușoare. Creșterea stimulentei pentru a încuraja reinnoirea parcului de vehicule cu vehicule mai puțin poluante ar contribui la tranziția către moduri de transport mai ecologice. Dacă este necesar, s-ar putea acorda garanții adecvate care ar putea atenua impactul asupra proprietarilor de autoturisme cu venituri reduse. Consumul de energie ar putea fi redus prin renovări eficiente ale clădirilor, cu o abordare integrată, inclusiv prin instalații pe bază de energie din surse regenerabile și prin sisteme combinate de încălzire și energie electrică. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru a îndeplini obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Estonia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Estonia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²¹⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Estoniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și 2023, Estonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și de produse petroliere rafinate. Estonia are o dependență indirectă de importurile rusești de gaze naturale prin comerțul intra-Uniune; dacă luăm în considerare acest fapt, se poate estima că Estonia este aproape exclusiv dependentă de Rusia pentru importurile sale de gaze naturale.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să consolideze protecția socială, inclusiv prin extinderea acoperirii prestațiilor de șomaj, în special pentru a include persoanele care au un loc de muncă pe perioade scurte și cele cu forme atipice de muncă. Să îmbunătățească accesibilitatea ca preț și calitatea serviciilor de îngrijire pe termen lung, în special prin asigurarea finanțării durabile a acestora și prin integrarea serviciilor sociale și de sănătate.
4. Să reducă dependența generală de combustibili fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, inclusiv prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare, prin asigurarea unei capacități suficiente a interconexiunilor și prin consolidarea rețelei interne de energie electrică. Să îmbunătățească eficiența energetică, în special eficiența energetică a clădirilor, pentru a reduce consumul de energie. Să intensifice eforturile de îmbunătățire a sustenabilității sistemului de transport, inclusiv prin electrificarea rețelei feroviare și prin oferirea mai multor stimulente pentru a încuraja transportul durabil și mai puțin poluant, inclusiv reînnoirea parcului de vehicule rutiere.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

**privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2022**

(2022/C 334/07)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Irlanda ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi necesar să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 28).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 28 mai 2021, Irlanda a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 8 septembrie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Irlanda⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Irlanda a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Irlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 la 4 mai 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022 la 29 aprilie 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Irlanda cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Irlanda la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Irlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a evaluat punerea în aplicare de către Irlanda a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Irlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Irlanda și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Irlanda nu se mai confruntă cu dezechilibre legate de nivelul ridicat al datoriei private, publice și externe. S-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește reducerea îndatorării publice și private, precum și a datoriei externe nete, atât înainte de pandemie, cât și după declanșarea acesteia.

⁽¹⁰⁾ ST 11046/2021 INIT; ST 11046/2021 ADD 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Irlandei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Irlandei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Irlandei a scăzut de la 5,1 % din PIB în 2020 la 1,9 %. Răspunsul Irlandei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,7 % în 2021. Măsurile luate de Irlanda în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în mare parte temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 58,4 % din PIB în 2020 la 56,0 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 6,4 % în 2022 și cu 4,4 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie mai scăzută, de 5,4 %, în 2022, iar în 2023 va fi similară, de 4,4 %, în principal din cauza unui consum personal mai scăzut și a unor estimări mai scăzute ale exporturilor în 2022. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea la 0,4 % din PIB în 2022 și că se va transforma într-un surplus de 0,2 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal o creștere puternică a activității economice și eliminarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descrește la 50,1 % în 2022 și va scădea la 46,3 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 0,5 % din PIB pentru 2022 și un surplus de 0,4 % din PIB în 2023. Acest lucru este în concordanță cu soldul bugetar preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, respectiv de 50,3 % în 2022 și de 45,5 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 6,6 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Irlandei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,7 % din PIB în 2021 la 0,6 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,2 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace și în reduceri ale taxelor indirecte pe consumul de energie. Măsurile respective au fost anunțate ca având în cea mai mare parte un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt specifice, în special plățile către toți consumatorii casnici de energie electrică și reducerile generale ale accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Irlanda să aplice o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Irlandei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 39).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul său de stabilitate pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la $-0,3\%$ din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Irlanda intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Irlanda intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție în linii mari neutră de 0,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a consecințelor economice și sociale ale creșterii prețurilor la energie ($0,2\%$ din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la $+1,8\%$ din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Irlanda va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară, de 0,0 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,8 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie ($0,2\%$ din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022 se preconizează că soldul bugetului general va atinge un excedent de $1,2\%$ din PIB în 2024 și de $1,4\%$ până în 2025. Prin urmare, deficitul public este planificat să rămână sub 3% din PIB pe durata programului. Aceste proiecții pornesc de la ipoteza unei plafonări la 5% pe an a creșterii cheltuielilor de bază. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la $43,8\%$ în 2024 și la $40,7\%$ în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (20) Se preconizează că deficitul global al sistemului de pensii va crește pe termen lung ca urmare a creșterii cheltuielilor cu pensiile de la $4,6\%$ din PIB în 2019 la $7,6\%$ în 2070. O comisie independentă pentru pensii a formulat mai multe recomandări pentru a consolida sustenabilitatea fiscală a sistemului de pensii de stat.
- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Irlandei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul se axează pe reforme și investiții care facilitează tranziția verde și tranziția digitală, precum și pe sprijin activ pentru integrarea pe piața forței de muncă și pe perfecționarea competențelor. Investițiile contribuie, de asemenea, la concentrarea la începutul perioadei a proiectelor de investiții publice mature, la promovarea investițiilor private și la utilizarea mai multor instrumente de finanțare directă pentru a stimula cercetarea și inovarea. În plus, planul de redresare și reziliență prevede angajamente în ceea ce privește realizarea de reforme în privința locuințelor sociale și accesibile, a pensiilor, a asistenței medicale și a barierelor de reglementare din calea antreprenoriatului, introducând totodată măsuri care se preconizează că vor aborda parțial provocările legate de combaterea spălării banilor și de planificarea fiscală agresivă.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (22) Se estimează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Irlandei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Irlanda reprezintă 42 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 32 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Irlanda să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Irlanda nu a prezentat încă în mod formal acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾ sau celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Irlanda trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Irlanda se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de economia circulară și de apele uzate. În Irlanda, generarea de deșeuri este cu aproape 25 % mai mare decât media Uniunii, fiind al cincilea cel mai mare generator de deșeuri municipale pe cap de locuitor din Uniune. Progresele înregistrate în ceea ce privește creșterea ratelor de reciclare au încetinit în ultimii ani, în timp ce incinerarea a crescut în mod semnificativ. Utilizarea circulară a materialelor în Irlanda a fost de 1,8 % în 2020, cu mult sub media Uniunii de 12,8 %. Sunt necesare mai multe stimulente și investiții pentru ca Irlanda să pună în aplicare o strategie mai ambițioasă privind deșeurile și economia circulară, evitând în același timp crearea unei capacități excesive de incinerare. Este nevoie de eforturi mai mari pentru a sprijini modelele de afaceri circulare care acoperă întregul ciclu de viață al materialelor, cu scopul de a se reduce deșeurile și consumul de resurse. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește facilitarea investițiilor în gestionarea apelor uzate, mai puțin de 50 % din apele uzate din Irlanda sunt tratate în conformitate cu legislația Uniunii. Cel mai important impediment în calea calității apelor de suprafață din Irlanda este cauzat de nutrienții excesivi proveniți atât din apele uzate netratate, cât și din agricultură. Sunt necesare modernizări semnificative ale infrastructurii, precum și o abordare mai solidă în ceea ce privește controlul contaminării apei din activitățile agricole. O infrastructură adecvată pentru apele uzate este, de asemenea, esențială pentru îmbunătățirea calității vieții și a condițiilor de sănătate ale populației. În plus, o infrastructură adecvată pentru apele uzate contribuie la îmbunătățirea dezvoltării regionale, generează creștere economică durabilă și locuri de muncă și este benefică pentru turism.
- (25) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (26) Conform datelor din 2020, Irlanda nu importă țiței sau gaze din Rusia. Dependența Irlandei de cărbunele rusesc (22 % din importurile de cărbune) este mai mică decât media UE, într-un context în care ponderea combustibililor fosili solizi în mixul energetic (7,6 %) este, de asemenea, mai mică decât în media Uniunii. Deși expunerea Irlandei la petrolul și gazele din Rusia este mai limitată decât media Uniunii, situația geopolitică actuală și prețurile ridicate la energie sporesc nevoia imperioasă ca Irlanda să își intensifice eforturile de îndeplinire a obiectivelor privind energia din surse regenerabile stabilite în planul național privind energia și clima. Planul de acțiune privind clima al Irlandei include obiectivul ambițios de transformare a sistemului energetic al țării până în 2030. Acest lucru va permite Irlandei să realizeze o reducere cu 51 % a emisiilor totale de gaze cu efect de seră între 2018 și 2030. Reformele necesare și amploarea acestei transformări vor fi considerabile, de la asigurarea investițiilor publice și private necesare, până la îndeplinirea angajamentelor la timp. Este necesară o modernizare cuprinzătoare a infrastructurii energetice a Irlandei pentru a beneficia pe deplin de sursele regenerabile de energie și pentru a atinge obiectivele climatice ale Irlandei. Crearea unui cadru de investiții favorabil facilitării și stimulării investițiilor în tranziția către energia verde va fi esențială pentru reducerea dependenței de combustibilii fosili. În ceea ce privește sursele regenerabile de energie, persistă provocări legate de sistemul de planificare și autorizare, în special durata lungă a procedurilor de acordare a autorizațiilor de urbanism și procedurile de atac îndelungate și costisitoare. Îmbunătățirea eficienței sistemului de planificare și de autorizare prin asigurarea disponibilității resurselor adecvate în toate etapele proceselor de planificare și prin raționalizarea cadrului general ar putea accelera evoluțiile la scară largă, accelerând astfel tranziția verde. În plus, extinderea și consolidarea rețelei de energie electrică și acordarea de sprijin pentru infrastructura din locații-cheie vor fi esențiale pentru reducerea congestionării și pentru îmbunătățirea stabilității sale. În special, noile interconexiuni de transport al energiei electrice cu țările învecinate vor contribui la o mai mare securitate a aprovizionării cu energie. Creșterea capacității de stocare și introducerea în masă a punctelor de încărcare pentru vehiculele electrice vor fi, de asemenea, necesare. În plus, dezvoltarea unei strategii naționale privind hidrogenul produs din surse regenerabile de energie ar contribui, de asemenea, la diversificarea mixului energetic.
- (27) Măsurile de eficiență energetică vor juca un rol esențial în reducerea consumului de energie. Sunt necesare economii mari de energie pentru a atinge nu numai obiectivele Irlandei în materie de climă, ci și obiectivul la nivelul Uniunii de reducere cu 55 % a emisiilor nete de gaze cu efect de seră. Deși planul de acțiune în domeniul climei se află pe calea cea bună, până în prezent Irlanda a rămas în urmă în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Prin aplicarea principiului „eficiența energetică pe primul loc” și prin urmărirea unor economii importante de energie în clădiri, Irlanda și-ar putea reduce dependența de importurile de energie. Prin utilizarea pe scară mai mare a vehiculelor electrice s-ar putea valorifica producția internă de energie electrică, în loc să se depindă de importurile de combustibili. Întrucât planul de acțiune în domeniul climei include obiectivul de un milion de vehicule electrice pe drumurile irlandeze până în 2030, este necesară instalarea în număr mare de puncte de încărcare cu energie electrică. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Irlanda să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Irlanda poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Irlanda poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²⁰⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Irlandei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2,

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁰⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Irlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să urmeze o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să abordeze creșterea preconizată a cheltuielilor cu pensiile pentru limită de vârstă prin asigurarea sustenabilității fiscale a sistemului public de pensii.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 septembrie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să își concentreze eforturile asupra stimulării economiei circulare. În special, să dezvolte atât infrastructura, cât și politicile de prevenire a generării de deșeuri și de creștere a conținutului reutilizat și reciclat, și să dezvolte un sistem mai eficace de colectare separată a deșeurilor reciclabile, inclusiv a deșeurilor biodegradabile. Să promoveze circuite de apă uzată mai sigure și mai curate.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să accelereze utilizarea energiei din surse regenerabile, în special a energiei eoliene offshore, inclusiv prin introducerea de reforme pentru a îmbunătăți eficiența sistemului de planificare și autorizare, în special prin reducerea duratei procedurilor. Să modernizeze infrastructura energetică, inclusiv pentru stocare, și să sporească stabilitatea rețelei. Să asigure realizarea rapidă a reabilitării aprofundate a clădirilor. Să accelereze electrificarea transporturilor, inclusiv prin instalarea de structuri de încărcare.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Greciei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2022**

(2022/C 334/08)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Grecia printre statele membre pentru care ar fi necesar să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 33).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 27 aprilie 2021, Grecia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Greciei ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Grecia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 30 aprilie 2022, Grecia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022, iar la 29 aprilie 2022 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Grecia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Grecia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Grecia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Grecia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Grecia și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Grecia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. Vulnerabilitățile sunt legate de nivelul ridicat al datoriei publice, de reechilibrarea externă incompletă și de nivelul ridicat al creditelor neperformante, în contextul unei creșteri potențiale scăzute și al unei rate ridicate a șomajului.

⁽¹⁰⁾ ST 10152/2021.

- (13) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Greciei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (14) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Greciei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Greciei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici fiscal-bugetare care să vizeze realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Greciei a scăzut de la 10,2 % din PIB în 2020 la 7,4 %. Răspunsul Greciei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 7,6 % din PIB în 2020 la 7,2 % în 2021. Măsurile luate de Grecia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 206,3 % din PIB în 2020 la 193,3 % din PIB în 2021.
- (15) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist pentru 2022 și favorabil pentru 2023. Potrivit previziunilor Programului de stabilitate pentru 2022, PIB-ul real ar urma să crească cu 3,1 % în 2022 și cu 4,8 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, și anume de 3,5 % în 2022, și o creștere mai mică, de 3,1 %, în 2023. Diferența dintre previziuni este determinată în principal de ipotezele diferite privind ritmul de absorbție a fondurilor Uniunii și impactul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, în special asupra consumului privat. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 4,4 % din PIB în 2022 și până la 1,4 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal redresarea în curs a activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descrește puternic la 180,2 % în 2022 și va scădea la 168,6 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 4,3 % și, respectiv, de 1,0 % din PIB. Acest lucru este, în linii mari, în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. În pofida diferenței în ceea ce privește creșterea PIB-ului real, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai dinamică a prețurilor și a salariilor atât pentru 2022, cât și pentru 2023, preconizând astfel venituri mai mari provenite din impozitarea veniturilor persoanelor fizice. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, respectiv de 185,7 % în 2022 și de 180,4 % în 2023. Diferența se datorează unei estimări diferite privind diferențele dintre soldul bugetar conform contabilității de casă și soldul bugetar conform contabilității de angajamente, precum și ipotezelor diferite privind acumularea netă de active financiare. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, estimarea actuală privind creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este de -0,3 %. Această estimare reflectă însă parțial perioada recentă de recesiune economică profundă prin care a trecut Grecia și nu include impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Greciei.
- (16) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 7,2 % din PIB în 2021 la 1,8 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,1 % din PIB în 2022. Pentru 2023, se estimează că acestea nu vor avea niciun impact bugetar deoarece se planifică eliminarea lor treptată ⁽¹²⁾. Acest impact asupra deficitului este parțial compensat de creșterea veniturilor din certificatele de emisii. Măsurile respective constau în principal în subvenții pentru utilizatorii de energie, transferuri sociale către gospodăriile mai sărace și reduceri ale impozitelor indirecte pe serviciile de transport. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. În urma prezentării Programului de stabilitate

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Greciei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Greciei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 46).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

al Greciei și după data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, guvernul a anunțat un nou pachet de măsuri pentru 2022, care vizează abordarea consecințelor creșterii prețurilor la energie. În eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.

- (17) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Grecia să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, Grecia ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Greciei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (18) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Greciei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 3,3 % din PIB ⁽¹⁴⁾. Grecia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,8 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Grecia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandărilor Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 2,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,6 % din PIB), precum și costurile aferente acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), în timp ce se preconizează că creșterea cheltuielilor cu pensiile și prestațiile sociale va contribui, de asemenea (0,6 % din PIB), la creșterea cheltuielilor curente nete. Potrivit previziunilor Comisiei, măsurile discreționare nu sunt pe deplin contrabalansate prin măsuri compensatorii.
- (19) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la +1,5 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Grecia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va scădea cu 0,3 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022, reflectând faza de demarare a noii perioade de programare pentru alte fonduri ale Uniunii. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,6 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează abordarea creșterii prețurilor la energie (1,1 % din PIB).
- (20) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 0,4 % din PIB în 2024 și la 0,1 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Previziunile respective presupun că redresarea economică va continua și va lua în considerare prelungirea reducerilor favorabile creșterii ale supratexei de solidaritate aplicate în plus față de impozitul pe venitul persoanelor fizice și față de contribuțiile de solidaritate socială. Conform Programului de stabilitate din 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea în continuare, ajungând la 155,2 % în 2024 și la 146,5 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (21) Pe baza reformelor întreprinse în cadrul planului de redresare și reziliență, modificările aduse cadrului de politică fiscală al Greciei ar putea contribui la soluționarea deficitului de investiții. Mai precis, introducerea unui sistem mai vast de soluții fiscale anticipate ar putea consolida securitatea juridică pentru investitori și veni în sprijinul eforturilor actuale de simplificare a sistemului fiscal. În plus, pe baza bunelor practici din alte state membre, o revizuire a impozitului forfetar anual existent pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă fără angajați (pe lângă impozitul pe venitul persoanelor fizice) ar putea îmbunătăți structura sarcinii fiscale care le revine persoanelor care desfășoară o activitate independentă fără angajați, ar putea încuraja respectarea voluntară a obligațiilor fiscale și ar putea sprijini investițiile. Grecia continuă să ia măsuri pentru a-și moderniza administrația publică, însă performanța sa generală rămâne scăzută, lucru cauzat parțial de dificultatea de a atrage și de a menține personal cu nivel înalt de calificare. Planul de redresare și reziliență conține măsuri menite să îmbunătățească eficacitatea administrației publice, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea serviciilor sale digitale. Dincolo de măsurile care fac parte din planul său de redresare și reziliență, Grecia înregistrează progrese în ceea ce privește instituirea unui sistem integrat de gestionare a resurselor umane, cu organigrame digitale pentru entitățile din sectorul public și fișe ale posturilor pentru toate posturile existente în prezent. Se preconizează că acest lucru va facilita alocarea resurselor în funcție de nevoile identificate cărora trebuie să li se acorde prioritate. În același timp, deși numărul funcționarilor permanenți a fost menținut, în general, stabil datorită regulii de angajare „o persoană angajată la fiecare persoană care pleacă”, care este în continuare în vigoare, din 2018 s-a înregistrat o creștere abruptă a numărului de angajați temporari, cu aproape 25 %. Creșterea numărului de angajați în administrația publică ar putea inversa eforturile depuse pentru a deplasa masa salarială a Greciei (în comparație cu PIB-ul) către media Uniunii. Dincolo de riscul bugetar, având în vedere că procesul de selecție pentru posturile temporare nu este la fel de riguros ca în cazul posturilor permanente, acest lucru ar putea slăbi integritatea noii proceduri de selecție instituite pentru funcționarii publici permanenți. Menținerea regulii de angajare „o persoană angajată la fiecare persoană care pleacă” pentru personalul permanent, care a fost completată prin fixarea unui plafon pentru agenții temporari, care se aplică începând cu 2022, stabilește un cadru general pentru a consolida controlul central al angajărilor și pentru ca numărul de membri ai personalului să se apropie de nivelurile de dinainte de pandemie.

Dacă se va realiza reducerea preconizată a efectivelor totale de personal, acest lucru ar putea permite ajustarea nivelurilor de remunerare pentru anumite posturi și entități considerate critice în cazul cărora administrația publică se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește atragerea și menținerea personalului calificat. Acest lucru ar putea implica corelarea fișei postului cu o grilă salarială suplimentară sau stabilirea unei grile salariale speciale pentru anumite entități din sectorul public (de exemplu, autoritățile de reglementare a pieței), deoarece astfel de abordări sistematice nu ar risca să submineze grila salarială unificată și sunt coerente cu o politică fiscal-bugetară prudentă. În cele din urmă, deși planul de redresare și reziliență include măsuri de consolidare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, pot fi întreprinse acțiuni suplimentare pentru a spori capacitatea de inserție profesională a tinerilor și a femeilor, pentru a sprijini o piață a muncii favorabilă incluziunii, bazată pe locuri de muncă mai numeroase și mai bune.

- (22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Greciei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, aceste recomandări abordează calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice, accesibilitatea și reziliența sistemului de sănătate, politicile active în domeniul pieței forței de muncă, politicile de sprijinire a investițiilor publice în educație, competențe și capacitatea de inserție profesională, cercetarea și dezvoltarea, transporturile și logistica sigure, inteligente, durabile și reziliente, producția și utilizarea curată și eficientă a energiei, inclusiv energia din surse regenerabile și proiectele de interconectare, infrastructura de mediu, revitalizarea zonelor urbane și transformarea digitală a administrației publice și a întreprinderilor. Planul de redresare și de reziliență include, de asemenea, un număr semnificativ de măsuri care abordează provocările în ceea ce privește politicile bugetare structurale, bunăstarea socială, stabilitatea financiară, piața forței de muncă și piața de produse, precum și modernizarea administrației publice, toate acestea dând curs, extinzând și completând angajamentele pentru perioada ulterioară aplicării programului. Planul de redresare și de reziliență conține, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a competitivității și de promovare a investițiilor private prin îmbunătățirea mediului de afaceri și prin simplificarea cadrului de reglementare. Reformele respective sunt completate cu un mecanism de împrumut menit să stimuleze investițiile private în sectoarele economice care aduc transformarea, printre care tranziția verde și transformarea digitală.

- (23) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Greciei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Grecia reprezintă 37,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 23,3 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Grecia să

se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.

- (24) Planul de redresare și reziliență al Greciei stabilește un cadru cuprinzător de gestionare pentru coordonarea, implementarea și monitorizarea măsurilor de investiții și de reformă. Cu toate acestea, implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență va depinde în mod esențial de capacitatea administrativă și de punere în aplicare a organismelor de punere în aplicare și va trebui să fie monitorizată îndeaproape. Se preconizează că serviciile tehnice ale administrației regionale și locale, inclusiv ale întreprinderilor municipale, vor contribui la punerea în aplicare a unei serii de componente, iar capacitatea lor administrativă, în special în cazul municipalităților mai mici, este de obicei limitată și ar fi important să se pună la dispoziție sprijin suplimentar din partea nivelului central atunci când este necesar. Respectarea unor calendare stricte, reacția rapidă la blocaje și găsirea de soluții vor fi esențiale pentru buna punere în aplicare a planului de redresare și reziliență. Ar putea fi utilă crearea unui grup de lucru interministerial la nivel înalt care să se ocupe de blocaje. În cele din urmă, în ceea ce privește coordonarea generală, Agenția responsabilă cu Mecanismul de redresare și reziliență, care face parte din Ministerul de Finanțe, va avea un rol-cheie, acestea urmând să i se aloce resurse suficiente, iar colaborarea strânsă dintre Agenția responsabilă cu Mecanismul de redresare și reziliență și Secretariatul general pentru coordonare (care este responsabil de coordonarea măsurilor de reformă) este esențială.
- (25) La 29 iulie 2021, Comisia a aprobat acordul de parteneriat al Greciei prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾. În octombrie și noiembrie 2021, Grecia a prezentat Comisiei cele 21 de programe din cadrul politicii de coeziune. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Grecia a ținut seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (26) În urma finalizării cu succes a programului de asistență financiară din cadrul Mecanismului european de stabilitate în 2018, Grecia a făcut obiectul unei supravegheri mai stricte în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾. Supravegherea mai strictă a servit la monitorizarea punerii în aplicare a angajamentelor specifice asumate de Grecia față de Eurogrup la 22 iunie 2018 privind finalizarea principalelor reforme structurale începute în cadrul programului. Punerea în aplicare a angajamentelor respective, în termenele convenite până la jumătatea anului 2022, constituie baza pentru reducerea datoriilor; astfel, Grecia a intrat în ultimul an al acestui acord. Astfel cum s-a raportat în cel de al 14-lea raport privind supravegherea mai strictă, publicat la 23 mai 2022, în pofida circumstanțelor dificile ale pandemiei și, mai recent, a impactului economic al agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei, Grecia a pus în aplicare în mod eficace cea mai mare parte a angajamentelor de politică, ceea ce a îmbunătățit reziliența economiei Greciei și a consolidat stabilitatea finanțelor publice. Cu toate acestea, unele elemente nu au fost încă pe deplin finalizate. Este vorba în special de finalizarea cadastrului național, care ar îmbunătăți și mai mult climatul de afaceri din Grecia. Progresele au fost semnificative în ultimii ani și se preconizează că finalizarea totală a cadastrului va avea loc până în decembrie 2022. Punerea în aplicare a cadastrului a fost sprijinită prin fondurile structurale ale Uniunii. Mai recent, Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin pentru digitalizarea înregistrărilor și a actelor de proprietate. În contextul proiectului privind cadastrul, Grecia trebuie, de asemenea, să finalizeze cartografierea cadastrală, operaționalizarea agenției de cadastru și ratificarea hărților forestiere pentru întreaga țară.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară (JO L 140, 27.5.2013, p. 1).

- (27) Dincolo de provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență, Grecia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de sistemul de îngrijiri de sănătate. Plățile directe sunt în continuare ridicate în Grecia și reprezintă peste o treime din totalul cheltuielilor cu îngrijirile de sănătate (35 %) ⁽²⁰⁾. Acestea sunt legate în mare măsură de coplățile pentru produsele farmaceutice și de plățile directe pentru servicii din afara pachetului de prestații. La rândul său, acest lucru este legat de faptul că cheltuielile publice cu produsele farmaceutice sunt încă relativ ridicate (în comparație cu media Uniunii) și că cheltuielile cu îngrijirea terapeutică, în special pentru îngrijirea medicală ambulatorie, sunt relativ scăzute (tot în comparație cu media Uniunii). Un sistem de asistență medicală primară care funcționează bine, care acoperă întreaga populație și este dotat cu o funcție eficientă de regulare a accesului poate spori eficiența bunurilor și serviciilor de asistență medicală și accesul la acestea. În acest sens, punerea în aplicare integrală a modificărilor sistemului de asistență medicală primară, care se preconizează că vor fi adoptate în contextul supravegherii mai stricte, va fi esențială pentru buna funcționare a sistemului de sănătate. Reforma vine în continuarea eforturilor anterioare de instituire a unui sistem cuprinzător de asistență medicală primară, care s-au confruntat totuși cu o serie întreagă de provocări legate de implementare. În acest scop, creșterea numărului de medici de familie pentru a asigura acoperirea întregii populații, precum și înregistrarea populației vor fi esențiale pentru asigurarea unui acces adecvat și egalitar la asistență medicală pentru populație.
- (28) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (29) Conform datelor din 2020, petrolul și gazele reprezintă 50 % și, respectiv, 24 % din mixul energetic al Greciei. Dependența Greciei de Rusia atât pentru importurile de petrol ⁽²¹⁾, cât și pentru importurile de gaze este ușor sub media Uniunii, cu 18 % în comparație cu media UE care este de 26 % pentru țiței și cu 39 % față de 44 % pentru gaze ⁽²²⁾. 87 % din importurile sale de cărbune provin din Rusia, dar Grecia se aprovizionează pe plan intern cu o cantitate mare de lignit. Pentru a-și reduce dependența față de gazele din Rusia și pentru a-și diversifica mixul energetic în vederea renunțării la combustibilii fosili, îndeplinindu-și totodată angajamentul de a elimina treptat întreaga producție de energie electrică pe bază de lignit până în 2028, Grecia ar putea să continue o serie de măsuri care să se bazeze pe investițiile și reformele care fac parte din planul de redresare și reziliență al Greciei și care merg dincolo de acestea. Grecia ar putea accelera extinderea energiei din surse regenerabile și crearea unei platforme de piață organizate, care să faciliteze contractele bilaterale de achiziție de energie electrică din surse regenerabile. Prin introducerea reformelor incluse în planul de redresare și reziliență al Greciei se vor reduce obstacolele din calea investițiilor în sectorul energiei din surse regenerabile. Grecia are potențialul să înceapă dezvoltarea infrastructurii pentru hidrogen, în special în porturile grecești, pentru a facilita transportul hidrogenului. Investițiile în infrastructură planificate de operatorii de rețea ar putea fi accelerate, iar domeniul lor de aplicare ar putea fi extins, în special prin instalarea de sub-stații. În plus, ar putea fi redus timpul mediu necesar operatorilor de rețea pentru a trata și a finaliza condițiile de racordare pentru noile instalații de energie din surse regenerabile. Prin suplimentarea interconexiunilor de energie electrică cu țările învecinate, rețeaua ar putea să preia o cantitate mai mare de energie din surse regenerabile. Grecia trebuie să accelereze diversificarea rutelor de gaze prin finalizarea rapidă a investițiilor existente care sunt într-o fază avansată.

Se recomandă ca noile investiții în infrastructura și în rețelele legate de gazele naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, în măsura posibilului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea acestora în viitor către combustibili durabili. Grecia ar putea, de asemenea, extinde domeniul de aplicare și nivelul de ambiție al măsurilor existente de economisire a energiei și ar putea reduce nivelul ridicat de sărăcie energetică (17,1 % în 2020), inclusiv prin utilizarea fondurilor politicii de coeziune, de exemplu pentru renovarea parcului imobiliar.

⁽²⁰⁾ Cifre din 2019 provenind din „State of Health in the EU, Greece: Country Health Profile” (Starea sănătății în UE, Grecia: profilul de țară în domeniul sănătății), OCDE, 2021 (<https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm>).

⁽²¹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Grecia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. O mare parte din importurile totale de petrol ale Greciei este reprezentată de materiile prime de rafinare. Grecia este foarte dependentă de importurile rusești pentru aceste produse, 86 % din totalul importurilor de materii prime de rafinare provenind din Rusia.

⁽²²⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Grecia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

Barierile existente pe piață, care limitează domeniul de aplicare al renovărilor pentru anumite segmente, ar putea fi atenuate prin stimulente legislative și financiare specifice. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Grecia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”. În plus, este necesar să se accelereze decarbonizarea în sectorul transporturilor, care se bazează în continuare în mare măsură pe petrol, prin promovarea mobilității durabile, inclusiv a transportului public și a proiectelor feroviare.

- (30) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Grecia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Grecia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²³⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (31) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²⁴⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (32) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Greciei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2.
- (33) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2 și 4. Recomandările 1 și 2 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei, a celei de a doua și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile fiscal-bugetare menționate în recomandările 1 și 2 contribuie, între altele, la remedierea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de reechilibrarea externă incompletă, facilitând, în același timp, abordarea ratei ridicate a șomajului și a potențialului scăzut de creștere. Politicile menționate în recomandarea 4 contribuie, între altele, la abordarea vulnerabilităților legate de datoria externă ridicată pe termen lung,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Grecia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei, precum și a sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme. Să valorifice reformele întreprinse în cadrul planului de redresare și reziliență, să îmbunătățească caracterul favorabil investițiilor al sistemului de impozitare prin introducerea unui sistem mai vast de soluții fiscale anticipate și să revizuiască structura sarcinii fiscale asupra persoanelor care desfășoară o activitate independentă fără angajați. Să garanteze eficiența administrației publice, asigurându-se în același timp că aceasta poate atrage competențele adecvate și menținând coerența cu grila salarială unificată.

⁽²³⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁴⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente. Să finalizeze reformele neîncheiate care au fost puse în aplicare în cadrul supravegherii mai stricte, inclusiv reforma cadastrului.
3. În vederea asigurării unui acces adecvat și egalitar la asistență medicală, să finalizeze punerea în aplicare a reformei asistenței medicale primare în conformitate cu cadrul modificat în temeiul supravegherii mai stricte, inclusiv prin angajarea de personal în toate unitățile de asistență medicală primară, punerea în aplicare a înregistrării populației și introducerea unui sistem eficace de regulare a accesului de către medicii generaliști.
4. Să reducă dependența generală de combustibili fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili prin accelerarea recurgerii la energie din surse regenerabile și prin dezvoltarea infrastructurii care ar permite utilizarea hidrogenului din surse regenerabile. De asemenea, să găsească soluții pentru această dependență prin asigurarea unei capacități suficiente a rețelelor și a interconexiunilor electrice, precum și a interconexiunilor de gaze și prin diversificarea rutelor de aprovizionare cu gaze. Să consolideze cadrul pieței serviciilor energetice și să intensifice măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice prin reforme și stimulente de piață pentru a sprijini decarbonizarea sectorului construcțiilor și a sectorului transporturilor, în special prin promovarea mobilității electrice.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2022**

(2022/C 334/09)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Spania ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Spaniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 38).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Spania a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Spania ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Spania a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 30 aprilie 2022, Spania și-a prezentat programul național de reformă pe 2022 și, la 29 aprilie 2022, programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Spania cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Spania la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Spania le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Spania a planului de redresare și reziliență, pornind de la tabloul de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Spania în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Spania și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Spania se confruntă cu dezechilibre. În special, vulnerabilitățile sunt legate de nivelul ridicat al datoriei externe, publice și private, în contextul unei rate ridicate a șomajului, și au relevanță transfrontalieră.

⁽¹⁰⁾ ST 10150/21 INIT și ST 10150/21 ADD 1 REV 2.

- (13) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Spaniei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (14) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Spaniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Spaniei să urmărească, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Spaniei a scăzut de la 10,3 % din PIB în 2020 la 6,9 %. Răspunsul Spaniei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,9 % din PIB în 2020 la 2,8 % în 2021. Măsurile luate de Spania în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020–2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în transferuri curente către regiuni pentru a acoperi noile nevoi în materie de asistență medicală. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 120,0 % din PIB în 2020 la 118,4 % din PIB în 2021.
- (15) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 4,3 % în 2022 și cu 3,5 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie mai redusă: 4,0 % în 2022 și 3,4 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 5,0 % din PIB în 2022 și până la 3,9 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea puternică a activității economice, sporirea veniturilor fiscale și eliminarea treptată a majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descende la 115,2 % în 2022 și va scădea la 112,4 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 4,9 % din PIB pentru 2022 și de 4,4 % din PIB pentru 2023. Acest lucru este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, respectiv de 115,1 % în 2022 și de 113,7 % în 2023. Diferența se datorează parțial deficitului primar mai ridicat preconizat pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 0,8 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Spaniei.
- (16) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,8 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodării, reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie, subvenții pentru producția de energie și transferuri către industriile afectate. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective au un caracter general, în special suspendarea impozitului pe producția de energie sau reducerea impozitului special pe electricitate. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 54).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Spania să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, Spania ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Spaniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (18) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 2,2 % din PIB ⁽¹⁴⁾. Spania intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,9 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Spania intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,3 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), în timp ce creșterea mai mare a prețurilor de consum în comparație cu deflatorul PIB ar urma să afecteze contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național în 2022, prin creșterea cheltuielilor cu consumul public de bunuri și servicii. Pe baza previziunilor Comisiei, măsurile respective nu sunt pe deplin însoțite de măsuri compensatorii.
- (19) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,0 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Spania va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă în 2023 comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție în mare parte neutră de + 0,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,4 % din PIB).
- (20) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 3,3 % din PIB în 2024 și la 2,9 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Conform Programului de stabilitate din 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 110,8 % în 2024 și continuând să scadă până la 109,7 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,3 puncte procentuale din PIB, datorită revenirii treptate la nivelurile de dinainte de pandemie.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Spaniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, se preconizează că planul de redresare și reziliență va contribui în mod substanțial la punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări privind promovarea investițiilor publice și private pentru a contribui la redresare. În acest sens, se preconizează că vor fi abordate recomandările specifice fiecărei țări privind investițiile în inovare și tranziția digitală și cea verde a țării. Planul de redresare și reziliență include, de asemenea, măsuri de reducere a ponderii ridicate a contractelor temporare în sectorul privat și în cel public și de consolidare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă. Se preconizează că planul de redresare și reziliență va contribui la abordarea fragmentării existente a asistenței pentru șomaj, care a condus la lacune. Se preconizează, de asemenea, că acesta va contribui la furnizarea de competențe și calificări relevante pentru piața forței de muncă, care se preconizează că vor însoți tranziția verde și tranziția digitală a Spaniei. Accesul la învățarea digitală poate fi stimulat în mod semnificativ de planul de redresare și reziliență prin investiții în dispozitive și competențe, dar și prin dezvoltarea de cursuri online. Rezultatele școlare se pot îmbunătăți, de asemenea, ca urmare a investițiilor în diferite etape ale ciclului educațional. Măsurile prevăzute în planul de redresare și reziliență au, de asemenea, potențialul de a contribui la punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări prin care se solicită Spaniei să îmbunătățească acoperirea și caracterul adecvat al sistemelor sale de venit minim și al sprijinului familial. De asemenea, se preconizează că planul de redresare și reziliență va consolida cadrele privind achizițiile publice și va contribui la îmbunătățirea mediului de afaceri. În plus, măsurile din planul de redresare și reziliență care vizează un sistem mai eficace de cheltuieli publice și de impozitare pot contribui la sustenabilitatea fiscală.
- (22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Spaniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Spania reprezintă 40 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor digitale reprezintă 28 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Spania să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Spania nu a prezentat încă în mod formal acordul de parteneriat și nici celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Spania trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Spania se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de accelerarea tranziției verzi, de sporirea interconexiunilor energetice, de creșterea disponibilității locuințelor sociale care să aibă un preț abordabil și să fie eficiente din punct de vedere energetic, precum și de economia circulară. Politicile de creștere a ratelor de reciclare și de promovare a economiei circulare pot contribui la limitarea importurilor de bunuri, contribuind la îmbunătățirea dezechilibrelor externe. Pe termen mediu și lung, îndeplinirea obiectivelor privind energia din surse regenerabile și eficiența energetică și sporirea interconexiunilor energetice pot contribui, de asemenea, la reducerea dependenței de combustibilii fosili și a datoriei externe ridicate.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (25) Spania ar avea de câștigat de pe urma decuplării în continuare a creșterii economice de utilizarea resurselor pentru a îndeplini obiective mai ambițioase ale Uniunii, inclusiv pe cele aferente pachetului „Pregătiți pentru 55”. În acest sens, rata de reciclare a deșeurilor municipale și rata de utilizare circulară a materialelor se situează sub media Uniunii, în timp ce ponderea deșeurilor depozitate este cu mult peste aceasta. Coordonarea susținută dintre diferitele niveluri de guvernare și investițiile suplimentare pot ajuta Spania să își îndeplinească obligațiile de colectare separată și de reciclare. Realizarea obiectivelor în materie de reciclare a fost încredințată în cascadă nivelurilor inferioare de guvernare. Cu toate acestea, este posibil ca instrumentele de asigurare a respectării acestora să nu fie suficient de eficace. Prin urmare, reforme suplimentare ar putea consolida coordonarea dintre diferitele niveluri de guvernare, inclusiv pentru o interpretare comună a dispozițiilor și pentru planificarea și utilizarea infrastructurii de tratare a deșeurilor. Un sprijin suplimentar din partea Instrumentului de sprijin tehnic, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾, poate contribui la diseminarea celor mai bune practici. Pot fi oportune investiții suplimentare pentru consolidarea capacității de reciclare a Spaniei, inclusiv pentru promovarea economiei circulare în anumite sectoare. În plus, inovarea și investițiile pentru promovarea economiei circulare sunt esențiale pentru asigurarea unei eficiențe sporite a resurselor. Spania suferă, de asemenea, din cauza deficitului de apă și trebuie să dezvolte în continuare posibilitățile de reutilizare a apei, inclusiv din perspectiva economiei circulare.
- (26) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (27) Conform datelor din 2020⁽²⁰⁾, dependența Spaniei de Rusia este de 2 % pentru petrol și de 10 % pentru gaze, cu mult sub mediile Uniunii (26 % și, respectiv, 44 %). Dependența Spaniei de cărbunele rusesc este similară cu restul Uniunii (55 %), dar într-un context în care ponderea combustibililor fosili solizi în mixul energetic (2,8 %) este mult mai mică decât media Uniunii. Deși are o expunere limitată la petrolul și gazele din Rusia, situația geopolitică actuală și prețurile ridicate la energie sporesc nevoia urgentă ca Spania să își intensifice în continuare eforturile de îndeplinire a obiectivelor în materie de energie din surse regenerabile stabilite în planul său național privind energia și clima. Pornind de la planul național privind energia și clima, măsurile suplimentare de sprijinire a utilizării energiei din surse regenerabile (cu accent pe instalațiile descentralizate și pe consumul propriu, inclusiv prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și îmbunătățirea accesului la rețea) și investițiile complementare (în stocare, infrastructura de rețea, electrificarea clădirilor și a transporturilor și hidrogenul din surse regenerabile) pot contribui la decarbonizarea în continuare a economiei, inclusiv a industriei, transporturilor și locuințelor, și pot reduce atât dependența de combustibilii fosili, cât și expunerea la prețurile internaționale.

Integrarea efectivă a Spaniei în piața unică a energiei necesită sporirea interconexiunilor sale energetice. În special, sporirea interconexiunilor energetice cu țările învecinate ar putea facilita o mai mare integrare a capacității de energie din surse regenerabile a Peninsulei Iberice în piața unică a energiei. O infrastructură transfrontalieră suplimentară de gaze pregătită pentru hidrogen poate contribui și mai mult la diversificarea aprovizionării cu gaze pe piața internă a Uniunii și la valorificarea potențialului pe termen lung al hidrogenului din surse regenerabile. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili.

- (28) S-ar putea realiza progrese suplimentare în ceea ce privește producția descentralizată de energie din surse regenerabile și renovările aprofundate atât în clădirile rezidențiale, cât și în cele nerezidențiale, în special în orașele de dimensiuni medii, prin instituirea unor sisteme de finanțare adecvate, prin perfecționarea și formarea lucrătorilor din sectorul construcțiilor, prin campanii de sensibilizare și prin asistență tehnică pentru a sprijini utilizarea granturilor și a instrumentelor financiare pentru renovare. De asemenea, introducerea unor locuințe sociale și accesibile suplimentare, eficiente din punct de vedere energetic, în special în zonele cu deficite accentuate și cu piețe tensionate, ar putea fi utilă pentru limitarea consumului de energie, abordarea mai hotărâtă a tranziției verzi și sprijinirea gospodăriilor vulnerabile. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Spania să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/240 al Parlamentului European și al Consiliului din 10 februarie 2021 de instituire a unui Instrument de sprijin tehnic, JO L 57, 18.2.2021, p. 1.

⁽²⁰⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de țiței, gaze naturale și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. Pentru Spania, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

- (29) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Spania poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției asupra celor mai afectate regiuni. De asemenea, Spania poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (30) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (31) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Spaniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2.
- (32) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2 și 4. Recomandările 1 și 2 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 ajută, printre altele, la corectarea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie, printre altele, la reducerea datoriei publice, private și externe, întrucât punerea în aplicare integrală a planului de redresare și reziliență va sprijini creșterea, consolidând în același timp reziliența economiei. Politicile menționate în recomandarea 4 contribuie, între altele, la remedierea vulnerabilităților legate de nivelul ridicat al datoriei externe pe termen lung, în contextul unei rate ridicate a șomajului,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Spania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei, precum și a sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să sporească ratele de reciclare, pentru a îndeplini obiectivele Uniunii și pentru a promova economia circulară, prin îmbunătățirea coordonării dintre toate nivelurile de guvernare și prin realizarea de investiții suplimentare pentru a îndeplini obligațiile de colectare separată a deșeurilor și de reciclare, precum și pentru a îmbunătăți reutilizarea apei.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să accelereze utilizarea energiei din surse regenerabile, cu accent pe instalațiile descentralizate și pe consumul propriu, inclusiv prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și prin îmbunătățirea accesului la rețea. Să sprijine investițiile complementare în stocare, în infrastructura de rețea și în electrificarea clădirilor și a transporturilor, precum și în hidrogenul produs din surse regenerabile de energie. Să extindă capacitatea de interconectare energetică. Să sporească disponibilitatea locuințelor sociale la un preț abordabil și eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv prin renovare.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI
din 12 iulie 2022
privind Programul național de reformă al Franței pentru 2022
(2022/C 334/10)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽¹⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Franța ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Franței pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Franței pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 43).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020–2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 28 aprilie 2021, Franța a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Franței⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Franța a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 4 mai 2022, Franța și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022. Comisia nu și-a prezentat programul de stabilitate. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Franța cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Franța la 23 mai 2022. În acest raport s-au evaluat progresele realizate de Franța în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Franța a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Franța în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Franța și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Franța se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Vulnerabilitățile sunt în special legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de competitivitatea slabă, care au relevanță transfrontalieră, în contextul unei creșteri scăzute a productivității.

⁽⁹⁾ ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1.

- (13) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Franței, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat, iar datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Conform concluziilor raportului, nu au fost îndeplinite criteriile privind deficitul și datoria. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (14) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Franței ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Franței să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidându-se în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Franței a scăzut de la 8,9 % din PIB în 2020 la 6,5 %. Răspunsul Franței în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,6 % în 2021. Măsurile luate de Franța în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, o parte din măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal într-o reducere permanentă a impozitelor pe producție începând cu 2021 și în mărirea salariilor funcționarilor publici, în principal în sistemul de sănătate. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 114,6 % din PIB în 2020 la 112,9 % din PIB în 2021.
- (15) Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează în acestea un deficit public de 4,6 % din PIB pentru 2022 și de 3,2 % din PIB pentru 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere a datoriei publice în PIB de 111,2 % în 2022 și de 109,1 % în 2023. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,0 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Franței.
- (16) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,6 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,7 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹¹⁾. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, în reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie, în plafoane tarifare pentru prețurile cu amănuntul și cu ridicata și în subvenții pentru întreprinderile mari consumatoare de energie. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele din aceste măsuri au un caracter general, în special plafonul general al prețurilor la energie electrică și gaze, precum și reducerea subvenționată directă a combustibililor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Franței pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Franței pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 62).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Franța să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, Belgia ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Franței să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (18) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi expansionistă la -1,7 % din PIB ⁽¹³⁾. Franța intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Această scădere din 2022 se datorează concentrării la începutul perioadei a sprijinului financiar din partea Mecanismului de redresare și reziliență în 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară în 2022 ⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Franța intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandărilor Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,6 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,5 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).

Printre celelalte măsuri privind cheltuielile curente se numără măsurile prezentate în planul de redresare și reziliență care vizează consecințele economice ale conflictului din Ucraina, cum ar fi subvențiile directe pentru sectoare ad-hoc (0,1 % din PIB) și mărirea salariilor funcționarilor publici (0,1 % din PIB). În ceea ce privește veniturile, se preconizează că reducerea ratei impozitului pe profit (0,1 % din PIB) și a impozitelor pe locuințe (0,1 % din PIB) va contribui, de asemenea, la orientarea fiscală expansionistă. Se preconizează că o creștere mai mare a prețurilor de consum comparativ cu deflatorul PIB va afecta contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național în 2022, prin creșterea consumului public și a beneficiilor sociale. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, aceste măsuri și factorii care determină creșterea cheltuielilor nu sunt pe deplin însoțiți de măsuri compensatorii.

- (19) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 0,9 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Franța va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă a cheltuielilor finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale Uniunii la activitatea economică va scădea cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022, reflectând sprijinul financiar concentrat la începutul perioadei acordat în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2021 și 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară în 2023 ⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,7 % din PIB). Prin urmare, contribuția restrictivă a cheltuielilor curente finanțate la nivel național se bazează pe eliminarea treptată a măsurilor menite să abordeze impactul creșterii prețurilor la energie, conform planificării actuale.
- (20) Sistemul actual de pensii din Franța este complex, constând în peste 40 de sisteme coexistente. Acestea se aplică unor diferite grupuri de lucrători și funcționează conform unor seturi de norme diferite. Pe baza datelor Eurostat, cheltuielile publice cu pensiile din Franța s-au situat la 14,6 % din PIB în 2019, pe locul al treilea în Uniune. Costul ridicat este legat de un raport de înlocuire relativ ridicat (și anume, pensia comparativ cu salariile anuale finale), de speranța de viață, de o vârstă de pensionare efectivă relativ timpurie (aproximativ 62 de ani) și de un număr ridicat de beneficiari de pensii în raport cu populația totală. Atât raportul Comisiei din 2021 privind îmbătrânirea populației, cât și cel mai recent raport anual al Consiliului consultativ pentru pensii din Franța (*Conseil d'orientation des retraites*) arată că, după o scădere preconizată până în 2024, pentru perioada 2025-2030 se așteaptă o creștere moderată a cheltuielilor cu pensiile, cu aproximativ 0,2 puncte procentuale din PIB. Cheltuielile publice totale ridicate, în cadrul cărora cheltuielile cu pensiile sunt unul dintre principalele elemente, contribuie la

⁽¹³⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁵⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

acumularea datoriei publice, în pofida unei sarcini fiscale ridicate, ceea ce face ca Franța să se confrunte cu riscuri ridicate în privința sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu. Pe termen mai lung, cheltuielile cu pensiile ar urma să scadă constant până în 2070, în principal datorită indexării prestațiilor de pensii în funcție de inflație, care compensează efectul creșterii raportului de dependență ca urmare a îmbătrânirii populației. Simplificarea sistemului de pensii, prin unificarea diferitelor sisteme care îl alcătuiesc, ar contribui la îmbunătățirea transparenței și a echității acestuia, generând în același timp efecte pozitive asupra mobilității forței de muncă și a eficienței alocării forței de muncă, și ar putea sta la baza sustenabilității fiscale. În 2018, guvernul francez a inițiat un proces de reformă în vederea unificării normelor privind regimurile multiple de pensii. Reforma a fost întreruptă din cauza izbucnirii pandemiei de COVID-19. Cu ocazia prezentării obiectivelor planului francez de redresare și reziliență, guvernul și-a confirmat angajamentul de a continua o reformă ambițioasă a sistemului de pensii, cu scopul de a îmbunătăți echitatea și sustenabilitatea acestuia.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Franței de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. Punerea în aplicare a planului francez de redresare și reziliență este în plină desfășurare. Prima cerere de plată a Franței a fost evaluată pozitiv de către Comisie, ținând seama de avizul Comitetului economic și financiar, ceea ce a condus la o plată de 7,4 miliarde EUR sub formă de sprijin financiar (fără prefinanțare) la 4 martie 2022. Cele 38 de jaloane și ținte aferente acoperă reforme din domeniul finanțelor publice, al pieței forței de muncă, al sănătății și al îngrijirii pe termen lung. S-au făcut investiții în eficiența energetică a clădirilor (clădiri publice, private și sociale), în transportul durabil (achiziționarea de vehicule nepoluante), în decarbonizarea industriei, în ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și în educație. Au fost validate mai multe strategii de cercetare în domeniul tehnologiilor verzi și digitale esențiale, iar cererile de proiecte aferente vor fi lansate în 2022 și 2023.
- (22) Se preconizează că Planul de redresare și reziliență al Franței va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Franța reprezintă 46,0 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență (cu investiții majore în renovarea energetică a clădirilor), în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21,3 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Franța să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) La 2 iunie 2022, Comisia a aprobat acordul de parteneriat al Franței prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁷⁾. Franța a prezentat majoritatea programelor din cadrul politicii de coeziune înainte de 17 martie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Franța trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021–2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Franța se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de deficitul de competențe și de utilizarea energiei din surse regenerabile. Îmbunătățirea competențelor lucrătorilor ar contribui la creșterea productivității muncii și, în consecință, la îmbunătățirea competitivității globale a economiei franceze.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (25) Deficitul de forță de muncă este în creștere, iar angajatorii raportează lipsa de lucrători calificați ca fiind principalul obstacol în calea recrutării în peste 50 % din cazuri, în special pentru locurile de muncă care necesită competențe tehnice, cum ar fi cele necesare pentru tranziția verde și cea digitală (industrie, construcții). Investițiile actuale în perfecționarea și recalificarea lucrătorilor necesită timp pentru a da roade, iar eficacitatea lor poate fi subminată de nivelul scăzut al competențelor de bază a mai mult de o cincime din elevii în vârstă de 15 ani, care tind apoi să beneficieze mai puțin de formare mai târziu în viață. Performanțele scăzute la matematică [elevii francezi au obținut cel mai scăzut punctaj în rândul celor 22 de state membre participante la Trends in International Results in Mathematics and Science in Grade 4 (TIMSS) 2019] și la științe reprezintă o preocupare deosebită, având în vedere deficitul de competențe tehnice. În plus, evaluările indică faptul că persoanele slab calificate tind să beneficieze mai puțin de pe urma formării care conduce la obținerea unei calificări.
- (26) În ciuda rezultatelor bune la nivel general, inegalitățile socioeconomice și disparitățile regionale ridicate din sistemul de învățământ francez au un impact asupra nivelului competențelor de bază. Potrivit Programul pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), Franța este unul dintre statele membre în care mediul socioeconomic influențează cel mai mult performanța elevilor. Indicatorii arată că 35,3 % dintre tinerii în vârstă de 15 ani defavorizați și 44,5 % dintre elevii migranți de primă generație nu au suficiente competențe de bază în materie de citit, comparativ cu media de 20,9 %. Pentru a aborda această problemă, Franța a introdus, în 2017, o reformă-pilot care constă în „înjumătățirea claselor” în primii ani de școlarizare pentru elevii din zonele prioritare, pentru ca elevii să poată beneficia de un sprijin mai personalizat într-o atmosferă favorabilă învățării. În 2021, Curtea de Conturi din Franța a evidențiat deficiențe în sistemul școlar, care afectează în special rezultatele la învățatură ale elevilor defavorizați, și a solicitat o mai mare autonomie și evaluarea școlilor. Ratele mai scăzute de participare a cadrelor didactice la formarea continuă și numărul ridicat de elevi alocați unui cadru didactic pot exacerba inegalitățile socioeconomice. Profesorii de științe care lucrează în zone defavorizate tind să aibă niveluri mai scăzute de certificare într-o măsură mai mare decât în alte state membre. În urma reformelor din 2018 care au vizat sistemele de educație și formare profesională, inclusiv uceniciile, precum și a stimulentei semnificative pentru angajatori, a crescut numărul de ucenici, acest lucru având un impact pozitiv asupra ratelor de ocupare a forței de muncă în rândul absolvenților.
- (27) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (28) Conform datelor din 2020 ⁽¹⁸⁾, dependența Franței de importurile de petrol, gaze și cărbune din Rusia este de 9 %, 17 % și, respectiv, 34 %, situându-se sub nivelurile medii ale UE-27. Franța are o expunere mai limitată la combustibilii fosili ruși decât media Uniunii, în mare parte pentru că mixul energetic francez se bazează în principal pe energia nucleară (40,6 % din consumul intern brut de energie). Ponderea combustibililor fosili în mixul energetic este mai mică decât media UE-27: petrolul, gazele și combustibilii fosili solizi (inclusiv cărbunele) reprezintă 28,6 %, 15,4 % și, respectiv, 2,3 % din consumul intern brut de energie în Franța. În plus, Franța are 4 terminale GNL, ceea ce permite o mai mare diversificare a surselor de importuri de gaze. Cu toate acestea, situația geopolitică actuală și prețurile ridicate la energie sporesc nevoia urgentă a Franței de a-și intensifica în continuare eforturile de îndeplinire a obiectivelor în materie de energie din surse regenerabile stabilite în planul său național privind energia și clima. Energia din surse regenerabile a reprezentat 19,1 % din consumul final brut de energie al Franței în 2020, sub obiectivul de 23 % stabilit în planul său național privind energia și clima. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Franța să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”. Decarbonizarea rapidă a proceselor industriale și a încălzirii clădirilor poate fi stimulată prin creșterea sprijinului public pentru tehnologii precum pompele de căldură la scară mică și la scară largă și energia geotermală, inclusiv prin sprijinirea rețelelor de încălzire centralizată, precum și prin implementarea mai rapidă a digestiei anaerobe durabile („metanizare”) și a altor tehnologii legate de producția durabilă de biogaze durabile, cum ar fi biometanul. Astfel de investiții ar contribui, de asemenea, la reducerea dependenței de importurile de gaze naturale din Rusia. O eliminare treptată accelerată a subvențiilor care se acordă încă pentru combustibilii fosili ar îmbunătăți competitivitatea energiei din surse regenerabile în comparație cu alternativele la combustibilii fosili. Investițiile în energia din surse regenerabile, atât cele la scară utilitară, cât și cele descentralizate, pot consolida, de asemenea, reziliența macroeconomică și competitivitatea prin creșterea securității energetice și a inovării în sectorul energetic.

⁽¹⁸⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. Pentru Franța, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

- (29) Implementarea proiectelor de energie din surse regenerabile la scară utilitară în Franța, în special a parcurilor eoliene onshore și offshore și a proiectelor solare fotovoltaice, este afectată de reglementări restrictive și de bariere ridicate în materie de administrație și de autorizare. Investițiile insuficiente în rețeaua de energie electrică la nivel național au condus, de asemenea, la o penurie de puncte de acces, la creșterea costurilor de conectare la rețea și la întârzieri în conectarea la rețea, care în prezent pot dura până la câteva luni. Parcurile eoliene onshore nu pot fi construite pe o rază de 530 km din locurile în care sunt amplasate radare meteorologice, militare și de aviație civilă, ceea ce face ca aproximativ 45 % din noile proiecte să se confrunte cu dificultăți în găsirea unor locuri adecvate. Procedurile ar trebui îmbunătățite pentru evitarea situațiilor în care apar constrângeri legate de siguranța militară într-un stadiu foarte avansat al dezvoltării unui proiect. Un proces de aprobare care implică administrațiile naționale, regionale și locale înseamnă că cererile frecvente de actualizare a documentelor de urbanism trebuie să se reflecte și în documentele de la nivelurile administrative inferioare, ceea ce generează sarcini administrative suplimentare. Procesul de acordare a autorizațiilor ar putea fi accelerat prin alocarea mai multor resurse umane și financiare la nivelul administrațiilor centrale la nivel regional (și anume, pentru serviciile de stat descentralizate), precum și al autorităților competente și al operatorilor de rețea, prin implicarea mai strânsă a administrațiilor regionale și locale în amenajarea teritoriului și prin aplicarea mai rapidă a procedurilor de licitație. Consolidarea mecanismelor de participare a publicului și de descentralizare ar reduce plângerile terților, o sursă de întârzieri majore în demararea unor noi proiecte. Un cadru de reglementare stabil la nivel național ar oferi mai multă certitudine investitorilor, în special în ceea ce privește planificarea pe termen mai lung.
- (30) Îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea consumului de energie vor contribui la reducerea emisiilor și a dependenței de combustibilii fosili. În Franța, construcția și utilizarea clădirilor reprezintă 25 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră. Planul de redresare și reziliență cuprinde o componentă completă dedicată renovării energetice a clădirilor, contribuind la abordarea provocărilor asociate printr-o abordare amplă, transversală. Măsurile acoperă toate tipurile de clădiri, acordându-se prioritate clădirilor publice, și acțiuni semnificative de renovare a parcului imobiliar privat și a locuințelor sociale și de îmbunătățire a eficienței energetice a întreprinderilor mici. În contextul noului său plan național de redresare și reziliență, Franța consolidează mecanismele de sprijin pentru încălzirea clădirilor cu energie din surse regenerabile, de exemplu prin majorarea „fondului pentru încălzire” cu 150 de milioane EUR și a subvenției pentru instalarea de sisteme de încălzire bazate pe surse regenerabile de energie cu 1 000 EUR. Strategia națională franceză privind emisiile scăzute de dioxid de carbon (*Stratégie Nationale Bas Carbone*) definește o traiectorie ambițioasă de reducere a emisiilor generate de clădiri și de realizare a decarbonizării complete a energiei consumate în clădiri până în 2050. Schema actuală, denumită „Ma Prime Renov”, care vizează gospodăriile, subvenționează în principal acțiuni unice de renovare. Pentru a încuraja câștiguri mai semnificative în materie de eficiență energetică, cadrul de politică ar putea fi îmbunătățit pentru a stimula renovarea aprofundată și pentru a ajuta Franța să își îmbunătățească și mai mult eficiența energetică a parcului imobiliar. Legea privind clima și reziliența, adoptată în august 2021, vizează reducerea consumului de energie în multe moduri, de exemplu prin acordarea de bonusuri pentru bicicletele electrice și prin crearea de zone cu emisii scăzute în zonele metropolitane.
- (31) Sprijinul suplimentar pentru interconexiunile transfrontaliere de energie electrică (în curs de dezvoltare sau planificate) rămâne de o importanță crucială pentru integrarea într-o mai mare măsură a energiei din surse regenerabile. Concentrarea la începutul perioadei a investițiilor în infrastructura energetică, atât la nivel național, cât și la nivel transfrontalier, va contribui la reducerea dependenței de combustibilii fosili, mai ales de gazele rusești. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele să fie adaptate exigențelor viitorului, atunci când acest lucru este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Interconexiunile sunt esențiale pentru o funcționare eficientă a pieței interne a energiei prin punerea în comun a resurselor pentru a garanta securitatea generală a aprovizionării.
- (32) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de structurare semnificative în mai multe sectoare, Franța poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Franța poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (33) Consiliul a examinat politicile bugetare ale Franței, ținând seama de previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, iar evaluarea sa se reflectă în special în recomandarea 1.
- (34) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. Pentru Franța, acest lucru se reflectă în toate cele patru recomandări.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

- (35) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2 și 3. Recomandările 1, 2 și 3 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei, a celei de a doua și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 ajută, printre altele, la corectarea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie, printre altele, la reducerea gradului de îndatorare publică și la îmbunătățirea competitivității, întrucât punerea în aplicare integrală a planului de redresare și reziliență va sprijini creșterea, consolidând în același timp reziliența economiei. Politicile menționate în recomandarea 3 contribuie, printre altele, la abordarea dezechilibrelor legate de competitivitate.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Franța să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să urmeze o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei, precum și a sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme. Să reformeze sistemul de pensii în direcția uniformizării progresive a normelor aplicabile diferitelor regimuri de pensii pentru a spori echitatea acestuia, contribuind în același timp la sustenabilitatea acestuia.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele, care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.
3. Să abordeze deficitul de competențe prin sporirea proporției de persoane care dețin competențe de bază, prin furnizarea de opțiuni suplimentare de învățare la locul de muncă și prin îmbunătățirea rezultatelor învățării pentru toți elevii, în special prin adaptarea resurselor și a metodelor la nevoile elevilor și ale școlilor defavorizate și prin îmbunătățirea condițiilor de muncă și a formării continue a cadrelor didactice.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să accelereze implementarea energiilor din surse regenerabile la scară utilitară și descentralizate prin creșterea investițiilor publice și prin facilitarea investițiilor private, inclusiv prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și prin asigurarea unor efective de personal corespunzătoare în administrațiile care eliberează autorizații. Să îmbunătățească cadrul de politică pentru a stimula renovarea aprofundată a clădirilor. Să extindă capacitatea de interconectare energetică.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

**privind Programul național de reformă al Croației pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Croației pentru 2022**

(2022/C 334/11)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Croația printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.
- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 48).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.

- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 14 mai 2021, Croația a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 20 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Croația⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Croația a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 28 aprilie 2022, Croația și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și, la 29 aprilie 2022, Programul de convergență pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Croația cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Croația la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Croația le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Croația a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Croația și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Croația nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, s-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește reducerea gradului de îndatorare a sectorului privat și a datoriei externe nete, deși datoria publică rămâne la un nivel ridicat, însă a reluat traiectoria descendentă care a adus îmbunătățiri semnificative înainte de pandemie.

⁽⁹⁾ ST 10687/2021.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Croației ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Croației să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Croației a scăzut de la 7,3 % din PIB în 2020 la 2,9 %. Răspunsul în materie de politică bugetară al Croației a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,1 % în 2021. Măsurile luate de Croația în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în cea mai mare parte temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în 2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, constând în principal în reducerea impozitului pe venitul persoanelor fizice și a impozitului pe profit, în valoare totală de 0,5 % din PIB. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 87,3 % din PIB în 2020 la 79,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este precaut în 2022 și favorabil ulterior. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,0 % în 2022 și cu 4,4 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, de 3,4 % în 2022, și o creștere mai mică, de 3,0 % în 2023, diferența reflectând în principal o scădere a așteptărilor autorităților croate în 2022 în ceea ce privește creșterea consumului real al gospodăriilor. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea ușor la 2,8 % din PIB în 2022 și la 1,6 % în 2023. Scăderea ușoară din 2022 reflectă în principal creșterea activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de convergență pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descrește la 76,2 % în 2022 și va scădea la 71,7 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 2,3 % și, respectiv, de 1,8 % din PIB. Acesta este mai mic decât deficitul preconizat pentru 2022 și mai mare decât deficitul preconizat pentru 2023 în Programul de convergență, în principal din cauza unui nivel mai scăzut al cheltuielilor preconizate de Comisie în 2022 pentru formarea brută de capital fix și pentru alte cheltuieli. În plus, din previziunile Comisiei reiese o schimbare la un nivel oarecum mai scăzut atât în ceea ce privește veniturile, cât și cheltuielile, atribuită unei diferențe în ceea ce privește perspectivele inflației. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai redusă a datoriei publice în PIB, de 75,3 % în 2022 și la un nivel mai ridicat, de 73,1 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Croației.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,1 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public din 2022 este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023 ⁽¹¹⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, în sprijin pentru întreprinderi și în reduceri ale taxelor indirecte pe consumul de energie. Aceste măsuri sunt în cea mai mare parte temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele măsuri au un caracter general, în special reducerile generale ale taxelor indirecte pe energie. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Croației pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 68).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar la care persoanele respective ar fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Croația să mențină o orientare bugetară care să sprijine activitatea economică, profitând inclusiv de impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Croației să țină sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Croației să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de convergență al Croației pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la -1,8 % din PIB, conform recomandării Consiliului⁽¹³⁾. Croația intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,5 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2022⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Croația intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), iar cheltuielile mai mari aferente consumului intermediar, care reflectă parțial creșterea inflației, vor contribui, de asemenea, la creșterea cheltuielilor curente nete. Prin urmare, pe baza estimărilor actuale ale Comisiei, Croația nu menține într-o măsură suficientă sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la -0,7 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Croația va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,5 puncte procentuale în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor expansionistă la orientarea bugetară, situându-se la 0,1 puncte procentuale în 2023⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție în linii mari neutră de -0,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a unor măsuri care vizează creșterea prețurilor la energie (0,2 % din PIB). Prin urmare, contribuția în general neutră a cheltuielilor curente finanțate la nivel național se bazează parțial pe eliminarea treptată a măsurilor menite să abordeze impactul creșterii prețurilor la energie, conform planificării actuale.
- (19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 1,6 % din PIB în 2024 și la 1,2 % până în 2025. Prin urmare, deficitul public este planificat să rămână sub 3 % din PIB până în 2025. Conform Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 68,9 % în 2024 și la 66,9 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.

⁽¹³⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Croației de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență abordează recomandările specifice acestei țări prin reforme menite să consolideze cadrul bugetar, prin măsuri de politică activă în domeniul pieței forței de muncă și printr-o reformă a educației în scopul de a îmbunătăți accesul la educație, precum și calitatea și relevanța educației pentru piața forței de muncă. Provocările cu care se confruntă sistemul sanitar din Croația sunt abordate prin măsuri care vizează îmbunătățirea eficienței, a calității, a accesibilității și a sustenabilității financiare, acestea fiind aspecte afectate în mod deosebit de pandemia de COVID-19. În plus, planul de redresare și reziliență abordează recomandările specifice acestei țări în domeniile respective, prin promovarea decarbonizării sectorului energetic, prin creșterea eficienței energetice globale și prin concentrarea investițiilor asupra transportului durabil și a infrastructurii și serviciilor digitale. În plus, planul de redresare și reziliență conține măsuri de anvergură care vizează îmbunătățirea eficienței administrației publice și a sistemului judiciar, prevenirea, detectarea și corectarea corupției, îmbunătățirea mediului de afaceri și sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare și a relevanței politicilor în acest domeniu.
- (21) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Croației va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Croația reprezintă 40,3 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 20,4 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele relevante, va ajuta Croația să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Croația a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁷⁾ la 1 iulie 2022, dar nu a prezentat încă celelalte programe din cadrul politicii de coeziune. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Croația trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (24) Croația s-a angajat să elimine treptat, până în 2033, cărbunele destinat producției de energie electrică. În 2020, Croația a atins ponderea de 28 % a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, depășind obiectivul de 20 % pe care și l-a stabilit. Croația trebuie să accelereze eforturile de decarbonizare, inclusiv în industrie, să reducă dependența de importurile de energie din Rusia și să ia măsuri pentru a încuraja integrarea pe piața unică. În 2021, importurile de gaze din Rusia au reprezentat 22 % din totalul aprovizionării cu gaze naturale, iar 57 % au fost importate prin intermediul noului terminal de gaz natural lichefiat (GNL) (care funcționează de la începutul anului 2021). Gazele și petrolul reprezintă 30,3 % și, respectiv, 33,7 % din mixul energetic croat. Se recomandă ca orice noi investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze să fie adaptate exigențelor viitorului, acolo unde este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea pe termen lung a acestora prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. În ceea ce privește dezvoltarea energiei din surse regenerabile, sigure și accesibile ca preț, există în continuare un potențial considerabil în materie de energie eoliană și solară, care reprezintă aproximativ 2,1 % din mixul energetic (cu ponderi de 13 % și, respectiv, 1 % din capacitatea totală instalată de producere a

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

energiei electrice), precum și în materie de surse de energie geotermală. Printre aspectele-cheie pentru îmbunătățirea eficienței sistemului energetic, a securității aprovizionării și a integrării pieței se numără următoarele: raționalizarea procedurilor de autorizare pentru sursele regenerabile de energie, sprijinirea dezvoltării comunităților de energie și concentrarea la începutul perioadei a investițiilor în sursele regenerabile de energie, inclusiv a celor realizate de către gospodării și a investițiilor în sistemele la scară mică. Pentru a sprijini tranziția verde vor fi necesare actualizări suplimentare ale rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice, iar pentru gestionarea unui sistem energetic cu o pondere ridicată de surse regenerabile de energie vor fi esențiale investițiile în stocarea energiei electrice. De asemenea, sunt necesare îmbunătățiri în sectorul încălzirii și răcirii, în special prin tranziția de la sistemele de termoficare centralizate și individuale bazate pe combustibili fosili la surse regenerabile de energie, direct sau prin producerea de energie electrică.

- (25) În ceea ce privește eficiența energetică, sunt necesare măsuri pentru accelerarea renovării parcului imobiliar, pentru asigurarea de locuințe eficiente din punct de vedere energetic, în special locuințe sociale, precum și pentru înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de gaze sau produse petroliere cu pompe de căldură și alte soluții mai eficiente și mai ecologice. În plus, sunt necesare mai multe acțiuni pentru a reduce dependența de petrol a sectorului transporturilor din Croația, în special prin intensificarea utilizării transportului public și ecologizarea în continuare a acestuia, prin utilizarea sistemelor de transport inteligente, prin instalarea unor stații de încărcare cu energie electrică și cu hidrogen și utilizarea acestui tip de transport pe scară mai largă, prin investiții în infrastructura de mobilitate și prin creșterea gradului de utilizare a vehiculelor cu emisii zero și cu emisii scăzute. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Croația să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (26) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Croația poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Croația poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (27) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul⁽¹⁹⁾ său se reflectă îndeosebi în recomandarea 1.
- (28) La 10 iulie 2020, kuna croată a fost inclusă în mecanismul european al cursului de schimb II (MCS II) ca etapă pregătitoare în vederea adoptării monedei euro. Pentru a menține stabilitatea economică și financiară și pentru a atinge un grad ridicat de convergență economică durabilă, autoritățile croate s-au angajat să pună în aplicare măsuri de politică specifice privind combaterea spălării banilor, mediul de afaceri, guvernanta sectorului public și sistemul judiciar. Progresele înregistrate de Croația în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor necesare pentru adoptarea monedei euro au fost evaluate pozitiv în rapoartele de convergență din 2022 ale Comisiei Europene și ale Băncii Centrale Europene,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 20 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia privind documentele de programare din cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽¹⁹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să diversifice importurile de combustibili fosili și să reducă dependența generală de aceștia. Să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie, punând accentul în special pe sursele eoliene, solare și geotermale, inclusiv prin producerea de energie din surse regenerabile la scară mică și dezvoltarea de comunități de energie, în principal prin simplificarea procedurilor privind autorizarea administrativă și permisele. Să modernizeze în continuare rețelele de transport și distribuție a energiei electrice și să investească în stocarea energiei electrice. Să intensifice acțiunile de reducere a cererii de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice, în special în clădirile rezidențiale, și acțiunile de reducere a dependenței de combustibili fosili în sectoarele termoficării și transporturilor.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Italiei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2022**

(2022/C 334/12)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Italia ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 53).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020–2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Italia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Italiei⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Italia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 27 aprilie 2022, Italia și-a prezentat programul național de reformă pe 2022 și, la 27 aprilie 2022, programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Italia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Italia la 23 mai 2022. În acest raport s-au evaluat progresele realizate de Italia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Italia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Italia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10160/21; ST 10160/21 ADD 1 REV 2.

- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Italia și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Italia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. În special, Italia continuă să se confrunte cu vulnerabilități legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de creșterea scăzută a productivității, într-un context caracterizat de fragilități ale pieței forței de muncă și de anumite deficiențe ale sectorului financiar.
- (13) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Italiei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat, iar datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Conform concluziilor raportului, nu au fost îndeplinite criteriile privind deficitul și datoria. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unei noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (14) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Italiei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Italiei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Italiei a scăzut de la 9,6 % din PIB în 2020 la 7,2 %. Răspunsul Italiei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut la 3,5 % din PIB (față de 4,4 % din PIB în 2020). Măsurile luate de Italia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, o parte din măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în reducerea contribuțiilor de securitate socială în regiunile mai sărace, în prelungirea creditului fiscal pentru veniturile din muncă și în introducerea unei alocații familiale. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 155,3 % din PIB în 2020 la 150,8 % din PIB în 2021.
- (15) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este favorabil în 2022 și realist în perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,1 % în 2022 și cu 2,4 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie mai redusă: 2,4 % în 2022 și 1,9 % în 2023, în principal ca urmare a unor estimări mai prudente privind cererea internă. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 5,6 % din PIB în 2022 și până la 3,9 % în 2023 ⁽¹²⁾. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descrește la 147,0 % în 2022 și va scădea la 145,2 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 5,5 % din PIB pentru 2022 și de 4,3 % din PIB pentru 2023. În comparație cu Programul de stabilitate pentru 2022, deficitul estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 este aproape același în 2022, dar mai mare în 2023, în special din cauza unui nivel mai scăzut de creștere economică. În același timp, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 nu includ măsurile suplimentare de sprijin pentru 2022 anunțate în Programul de stabilitate pentru 2022, întrucât detaliile nu erau disponibile înainte de data-limită. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, respectiv de 147,9 % în 2022 și de 146,8 % în 2023. Această diferență este datorată deficitului mai mare și nivelului mai scăzut de creștere economică. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 0,4 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Italiei.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Italiei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 74).

⁽¹²⁾ Estimările cuprinse în prezentul considerent sunt bazate pe previziunile bugetare detaliate transmise de Italia în cadrul Programului de stabilitate pentru 2022. Cu excepția cifrelor generale pentru deficitul public și datoria publică, previziunile transmise de Italia nu iau în considerare pachetul bugetar anunțat pentru luna mai 2022. Acest pachet, adoptat la 2 mai 2022, a inclus măsuri suplimentare de sprijin pentru 2022, precum și resurse suplimentare pentru proiectele de investiții finanțate la nivel național atât în 2022, cât și în anii următori.

- (16) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 3,5 % din PIB în 2021 la 1,1 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,5 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹³⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, în reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie și în subvenții pentru întreprinderile din sectorul energiei. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre aceste măsuri au un caracter general, în special reducerile generalizate ale taxelor indirecte pe consumul de energie (TVA și taxe forfetare). Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și 2023 ⁽¹⁴⁾.
- (17) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Italia să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, Italia ar trebui să mențină investițiile finanțate la nivel național. Consiliul a recomandat, de asemenea, Italiei să limiteze creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Italiei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (18) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Italiei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la 2,7 % din PIB ⁽¹⁵⁾. Italia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,9 % din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁶⁾. Prin urmare, Italia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. Se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție expansionistă de 1,3 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să abordeze impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,2 % din PIB) ⁽¹⁷⁾, precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). Creșterea cheltuielilor curente reflectă, de asemenea, creșterea cheltuielilor cu remunerarea angajaților din sectorul public, ca urmare a reînnoirii contractelor publice pentru perioada 2019-2021, o parte importantă (¼ % din PIB) din aceste cheltuieli urmând să fie înregistrate în 2022, în timp ce sunt alocate, de asemenea, în buget resurse suplimentare sectorului sănătății (0,1 % din PIB). În ceea ce privește veniturile, se preconizează că reducerea impozitelor pe venit persoane fizice și a impozitului regional pe activitățile productive (0,4 % din PIB) vor contribui, de asemenea, la orientarea fiscală expansionistă. Prin urmare, pe baza estimărilor actuale ale Comisiei, Italia nu limitează suficient creșterea cheltuielilor curente nete finanțate la nivel național în 2022.
- (19) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la -1,2 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁸⁾. Se preconizează că Italia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,7 puncte procentuale din PIB în

⁽¹³⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,3 puncte procentuale din PIB. Aceasta se explică prin granturile pentru investiții oferite de guvern, finanțate, de asemenea, din împrumuturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, precum și prin dispoziții suplimentare pentru garanțiile guvernamentale destinate IMM-urilor.

⁽¹⁷⁾ În 2021, Italia aplica deja măsuri pentru a aborda impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care au reprezentat 0,3 % din PIB. Aceste măsuri au constat în principal în reduceri ale taxelor forfetare și ale cotelor TVA pentru facturile la energie electrică și gaze naturale, precum și în majorarea primei sociale pentru facturile la energie electrică și gaze naturale.

⁽¹⁸⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁹⁾. În același timp, se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție în mare parte neutră de -0,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,5 % din PIB). În același timp, se estimează că majorarea transferurilor sociale (0,4 % din PIB), ca urmare a indexării acestora în funcție de rata inflației din anul precedent, și resursele suplimentare înscrise în buget pentru sectorul sănătății (0,1 % din PIB), fără adoptarea unor măsuri de compensare, vor contribui, de asemenea, la creșterea cheltuielilor curente nete. Prin urmare, contribuția în mare parte neutră a cheltuielilor curente finanțate la nivel național se bazează pe eliminarea treptată a măsurilor menite să abordeze impactul creșterii prețurilor la energie, conform planificării actuale.

- (20) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 3,3 % din PIB în 2024 și la 2,8 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Aceste estimări presupun o reducere a cheltuielilor totale cu circa 3 puncte procentuale din PIB și o reducere a veniturilor totale cu circa 2 puncte procentuale din PIB între 2023 și 2025. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 143,4 % în 2024 și la 141,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare pe baza unui calendar indicativ de implementare care stabilește că acestea vor fi finalizate până la 31 august 2026. Acestea abordează toate provocările economice și sociale, sau o parte semnificativă a acestora, prezentate în recomandările specifice adresate Italiei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, punerea în aplicare eficace și rapidă a planului de redresare și reziliență are potențialul de a genera schimbări structurale pe termen lung și, prin urmare, de a avea un impact de durată asupra economiei și a societății italiene. Se preconizează că o gamă largă de reforme în domenii importante de politică vor reduce obstacolele persistente în calea creșterii economice. În special, planul de redresare și reziliență cuprinde reforme menite să încurajeze schimbările structurale ale modului de funcționare al administrației publice și al sistemului judiciar și să îmbunătățească mediul de afaceri în ansamblu. Reformele și investițiile planificate în domeniul educației, al dezvoltării competențelor și al cercetării au potențialul de a stimula, pe termen lung, dezvoltarea capitalului uman și a capacităților de cercetare. Reformele pieței muncii avute în vedere și investițiile pentru îmbunătățirea perspectivelor de angajare, în special ale tinerilor și femeilor, au potențialul de a spori oferta de forță de muncă, de a oferi un acces egal la competențe și, astfel, de a sprijini creșterea economică. Se preconizează că reformele din sectoare precum transportul și gestionarea apei vor aduce îmbunătățiri structurale ale eficienței economice, printre altele, printr-o utilizare mai sistematică a procedurilor competitive pentru atribuirea contractelor de servicii.
- (22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Italiei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a obiectivelor climatice în Italia reprezintă 37,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 25 % din alocarea totală a planului. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Italia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Italia a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune la 17 ianuarie 2022 pentru acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾ și a prezentat Comisiei Europene primele sale programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Italia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și

⁽¹⁹⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

- (24) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Italia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de sistemul de impozitare. Politicile care urmăresc să îmbunătățească eficiența sistemului fiscal pot contribui la remedierea dezechilibrelor macroeconomice de durată. Pe termen lung și mediu, un sistem fiscal mai favorabil creșterii și mai eficient ar contribui la reducerea nivelului ridicat al datoriei publice și la creșterea productivității și ar favoriza crearea de locuri de muncă, în special pentru femei.
- (25) Italia are un nivel ridicat al sarcinii fiscale asupra forței de muncă, iar profilul ratelor marginale efective de impozitare a veniturilor persoanelor fizice este caracterizat de discontinuități puternice. La sfârșitul anului 2021, Italia a luat măsuri pentru a remedia aceste deficiențe, în special prin introducerea unei alocații universale pentru copii și prin reducerea impozitelor pe veniturile persoanelor fizice. Se preconizează că aceste măsuri vor mări în mod moderat oferta de forță de muncă, în special în ceea ce privește femeile. Sarcina fiscală asupra costului forței de muncă este foarte ridicată la toate nivelurile de venituri în comparație cu alte state membre. În același timp, alte surse de venituri, care afectează mai puțin creșterea, sunt insuficient utilizate, existând posibilitatea de a reduce suplimentar sarcina fiscală asupra forței de muncă într-un mod neutru din punct de vedere bugetar. Valorile cadastrale, care constituie baza de calcul al impozitului pe bunurile imobile, sunt în mare măsură depășite. Cheltuielile fiscale, inclusiv pentru TVA, sunt considerabile ca număr și valoare, fiind necesare măsuri pentru a le reduce. În fine, în pofida veniturilor relativ ridicate din taxele pe energie din Italia, structura acestora nu promovează suficient tranziția către tehnologiile mai curate, inclusiv din cauza utilizării extinse a unor subvenții care au impact negativ asupra mediului. Aceste dimensiuni diferite sunt abordate de legea de abilitare a reformei fiscale, prezentată de guvern la sfârșitul anului 2021, care, după ce va fi adoptată, va trebui pusă în aplicare prin decrete legislative.
- (26) Ca răspuns la mandatul acordat de șefii de stat sau de guvern din Uniune, prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibili fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (27) Italia depinde puternic de importurile de energie din Rusia, în special în ceea ce privește gazele, care sunt importate din Rusia în proporție de 43 % (ușor sub media Uniunii de 44 %), iar gazele reprezintă 42 % din mixul său energetic. Dependența de Rusia pentru țiței este mai scăzută, cu un nivel de 11 %, care este inferior mediei Uniunii, de 26 % (petrolul reprezintă 32 % din mixul energetic al Italiei) ⁽²¹⁾. Italia nu se confruntă cu probleme semnificative pe termen scurt în privința securității aprovizionării cu gaze naturale, datorită capacității sale semnificative de stocare și a conexiunilor prin gazoducte cu Africa de Nord și cu Azerbaidjanul; cu toate acestea, invadarea Ucrainei de către Rusia poate aduce provocări pe termen mediu și lung. Italia poate lua măsuri pentru a remedia blocajele existente, astfel încât să amelioreze capacitatea de transport al energiei atât pe teritoriul național, cât și cu țările învecinate. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Italia își diversifică în prezent mixul energetic prin creșterea ponderii surselor regenerabile de energie, în special datorită energiei solare, eoliene, hidrogenului și biometanului durabil. Cu toate acestea, având în vedere și provocările potențiale determinate de actuala situație geopolitică, utilizarea surselor regenerabile de energie poate fi accelerată și intensificată astfel cum se prevede în Planul național privind clima și energia. Italia poate adopta măsuri suplimentare pentru a facilita autorizarea proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile. De asemenea, obiectivele Italiei privind eficiența energetică ar putea să nu fie suficiente pentru a aborda aceste provocări și pentru a îndeplini obiectivele prevăzute de pachetul „Pregătiți pentru 55”. Strategia privind eficiența energetică pentru sectorul clădirilor se bazează în principal pe măsuri temporare și ar trebui completată de o strategie pe termen mediu și lung, inclusiv de măsuri mai importante privind eficiența energetică, în special a industriei. În plus, este necesar să se accelereze decarbonizarea sectorului transporturilor, inclusiv prin accelerarea instalării de puncte de încărcare a vehiculelor electrice și prin promovarea principalelor proiecte feroviare, de transport cu bicicleta și de transport public. Pentru a fi în concordanță cu obiectivele pachetului „Pregătiți pentru 55”, va fi necesar ca Italia să fie mai ambițioasă în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și recurgerea în mai mare măsură la energia din surse regenerabile și în ceea ce privește creșterea eficienței energetice.

⁽²¹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Italia, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Italia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Italia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului (²²), pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său (²³) se reflectă în recomandarea 1.
- (30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Italiei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2.
- (31) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2. Recomandările 1 și 2 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei, a celei de a doua și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 ajută la corectarea, printre altele, a dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie, printre altele, la abordarea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de persistența unei dinamici slabe a productivității, în contextul fragilităților care caracterizează piața forței de muncă și al unor deficiențe în sectorul financiar,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Italia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei, precum și a sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme. Pentru a reduce suplimentar impozitele asupra forței de muncă și a îmbunătăți eficiența sistemului, să adopte și să pună în aplicare în mod corespunzător legea de abilitare a reformei fiscale, în special prin revizuirea ratelor marginale efective de impozitare, prin alinierea valorilor cadastrale la valorile actuale de pe piață, prin raționalizarea și reducerea cheltuielilor fiscale, inclusiv pentru TVA, și a subvențiilor cu impact negativ asupra mediului, asigurând în același timp echitatea, și prin reducerea complexității codului fiscal.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021–2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.
3. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili și să își diversifice importurile de energie. Să remedieze blocajele pentru a mări capacitatea de transport intern al gazelor, să dezvolte interconectări ale rețelelor electrice, să accelereze implementarea unor capacități suplimentare de producere a energiei din surse regenerabile și să adopte măsuri pentru a îmbunătăți eficiența energetică și a promova mobilitatea durabilă.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

(²²) Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

(²³) Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

**privind Programul național de reformă al Ciprului pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2022**

(2022/C 334/13)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Ciprul ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 28.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, intervenită în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Ciprului pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 58).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 17 mai 2021, Cipru a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 20 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Cipru⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Cipru a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 5 mai 2022, Cipru și-a prezentat programul național de reformă pe 2022 și, la 2 mai 2022, programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Cipru cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Cipru la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Cipru în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a trecut în revistă punerea în aplicare de către Cipru a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Cipru în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10686/2021 INIT; ST 10686/2021 ADD 1.

- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Cipru și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Cipru se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. În special, deficitul mare de cont curent s-a deteriorat semnificativ în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, ceea ce a pus o sarcină suplimentară asupra datoriei externe, publice și private, deja ridicate, în timp ce creditele neperformante din sectorul financiar rămân ridicate, în pofida unei reduceri semnificative.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Ciprului ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Ciprului să urmărească, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Ciprului a scăzut de la 5,8 % din PIB în 2020 la 1,7 %. Răspunsul Ciprului în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,6 % din PIB în 2020 la 3,0 % în 2021. Măsurile luate de Cipru în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 115,0 % din PIB în 2020 la 103,6 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,7 % în 2022 și cu 3,8 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mică a PIB-ului real, de 2,3 % în 2022 și de 3,5 % în 2023, în principal din cauza unei cereri externe mai slabe preconizate în previziunile Comisiei, antrenând o contribuție negativă a exporturilor nete, spre deosebire de situația din Programul de stabilitate pentru 2022, în care era prevăzută o contribuție moderată. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că Ciprul va atinge o poziție bugetară echilibrată în 2022 și un excedent bugetar de 0,4 % din PIB în 2023. Îmbunătățirea din 2022 reflectă în principal relaxarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 93,9 % în 2022 și va scădea la 88,2 % până în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 0,3 % din PIB pentru 2022 și de 0,2 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mic decât soldurile prevăzute în Programul de stabilitate pentru 2022, în principal datorită includerii în previziunile Comisiei a unor estimări mai prudente privind veniturile fiscale. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere a datoriei publice în PIB similară în mare măsură, de 93,9 % în 2022 și de 88,8 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, estimarea actuală privind creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este de 2,6 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Ciprului.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 3,0 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,2 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹²⁾. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie și plafoane tarifare pentru prețurile cu amănuntul și cu ridicata. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. O parte din aceste măsuri au un caracter general, în special reducerea ratei de impozitare pentru facturile de energie electrică ale gospodăriilor, reducerea tarifelor percepute de la consumatori și reducerea accizelor la produsele petroliere. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Ciprului pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 82).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Cipru să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Ciprului să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile incluse în programul de stabilitate al Ciprului pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi în linii mari contracționistă, la + 0,9 % din PIB, în timp ce Consiliul a recomandat o orientare bugetară favorabilă ⁽¹⁴⁾. Cipru intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,7 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,6 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Cipru nu intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național. În același timp, se preconizează că în 2022 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție restrictivă de 1,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,1 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 0,1 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Cipru va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,3 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție în linii mari neutră de 0,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor de răspuns la creșterea prețurilor la energie (0,2 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că excedentul public va crește treptat la 1,5 % din PIB în 2024 și la 1,7 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub pragul de 3 % din PIB pe durata programului. Aceste previziuni presupun că anumite cheltuieli publice, în special subvențiile, vor scădea, și că creșterea altora, inclusiv a consumului intermediar și a transferurilor sociale în natură, va fi limitată. Se preconizează, de asemenea, o scădere a investițiilor publice ca procent din PIB după vârful înregistrat în 2022. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 81 % în 2024 și la 76,7 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Ciprului de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În particular, acestea vizează finanțele publice și asistența medicală, piața forței de muncă și politica socială, educația și competențele, investițiile publice și private și tranziția verde și digitală, precum și reformele structurale menite să îmbunătățească funcționarea sectorului public, să combată corupția și să faciliteze reducerea creditelor neperformante în sectorul bancar.

⁽¹⁴⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

- (21) Se preconizează că planul de redresare și reziliență al Ciprului va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Cipru reprezintă 41 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 23 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Ciprul să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID19, în condițiile consolidării concomitente a rezilienței. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Cipru a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, precum și celelalte programe din cadrul politicii de coeziune la 30 decembrie 2021. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Cipru trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Ciprul se confruntă cu o provocare suplimentară legată de guvernanta entităților deținute de stat. Sistemul de guvernanta prezintă lacune în ceea ce privește standardele internaționale (de exemplu, orientările privind guvernanta corporativă a entităților deținute de stat ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și setul de instrumente al Băncii Mondiale pentru guvernanta corporativă a entităților deținute de stat), care afectează productivitatea și mediul de afaceri din Cipru. În particular, o mai mare transparență și o mai mare responsabilitate în ceea ce privește performanța financiară și obiectivele publice ar spori eficiența și eficacitatea entităților deținute de stat. Același efect l-ar avea punerea în aplicare a unor bune practici, cum ar fi un proces bazat pe merite și transparent pentru nominalizarea în organismele de conducere ale entităților deținute de stat și transferul funcției de exercitare a drepturilor de proprietate a entităților deținute de stat de la ministerele de resort axate pe politici către un organism central dedicat acestui scop. Deschiderea către concurență a unora dintre piețele viabile din punct de vedere comercial în care entitățile deținute de stat ocupă în prezent o poziție dominantă (de exemplu pe piața energiei) ar face aceste piețe mai eficiente, ar accelera tranziția verde și pe cea digitală și ar contribui la diversificarea economiei. Luarea de măsuri cu privire la entitățile deținute de stat ar spori eficacitatea guvernantei în Cipru, iar piața ar deveni mai echitabilă și mai transparentă pentru întreprinderile locale și străine. Acest lucru este în conformitate cu obiectivele strategiei pe termen lung pentru Cipru și cu planul de acțiune care stă la baza acesteia (în cadrul inițiativei „Modernizarea entităților deținute de stat și crearea stimulentei adecvate pentru inovare și eficiență”). Politicile care vizează îmbunătățirea guvernantei entităților deținute de stat pot contribui la reducerea datoriei publice, deoarece o mai bună guvernanta a entităților deținute de stat ar spori eficiența sectorului public. Aceasta poate contribui, de asemenea, la îmbunătățirea mediului de afaceri și la sporirea creșterii potențiale.
- (24) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (25) Potențialul surselor regenerabile de energie din Cipru ar putea fi deblocat pe deplin, iar exploatarea acestui potențial accelerată, în special prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și prin investiții suplimentare în instalații solare. În prezent, Cipru nu utilizează gaze naturale, dar petrolul reprezintă 85,6 % din mixul energetic. Având în vedere prețurile foarte fluctuante ale energiei pe piețele mondiale, este esențial pentru sustenabilitatea economiei cipriote să își reducă dependența puternică de petrol. Aprovizionarea cu petrol este pe deplin dependentă de importuri, deși importurile de petrol din Rusia, care reprezintă doar 1 %, se situează cu mult sub media UE de 23 %⁽¹⁹⁾. Pentru a diversifica aprovizionarea cu energie și a reduce dependența de importuri,

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, petrol și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Cipru, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Petrolul include țițeiul și produsele petroliere rafinate.

Cipru ar beneficia de pe urma accelerării dezvoltării infrastructurii de import de gaze, care ar putea fi compatibilă cu hidrogenul în viitor, a interconexiunilor de gaze, care vor fi, de asemenea, pregătite pentru hidrogen în viitor, și a interconexiunilor de energie electrică pentru a facilita extinderea surselor regenerabile de energie. În plus, recenta descoperire a unor zăcăminte de gaze offshore oferă Ciprului o oportunitate semnificativă de a-și consolida în continuare independența energetică, în paralel cu eforturile sale de a accelera măsurile privind sursele regenerabile de energie și eficiența energetică. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. În plus, politicile de eficiență energetică ar putea fi extinse și accelerate, inclusiv în domeniul transporturilor. Se preconizează totodată că măsurile de eficiență energetică vor contribui la combaterea sărăciei energetice cu care se confruntă o proporție ridicată a populației (20,9 %), inclusiv prin utilizarea fondurilor politicii de coeziune, după caz. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Cipru să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (26) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Cipru poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în cele mai afectate regiuni. De asemenea, Cipru poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (27) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²¹⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (28) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Ciprului, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2.
- (29) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2, 3 și 4. Recomandările 1 și 2 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 ajută la corectarea, printre altele, a dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie la abordarea, printre altele, a dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei private, prin limitarea împrumuturilor excedentare ale sectorului privat. Acestea abordează, de asemenea, prin diversificarea economiei, dezechilibrele legate de nivelul ridicat al datoriei publice și de deficitul de cont curent, precum și dezechilibrele legate de stocul ridicat de credite neperformante. Politicile menționate în recomandarea 3 contribuie la remedierea, printre altele, a dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice, prin sporirea eficienței publice și a creșterii pe termen lung, precum și a dezechilibrelor legate de datoria privată și externă, prin intensificarea creșterii pe termen lung. Politicile menționate în recomandarea 4 contribuie, între altele, la abordarea vulnerabilităților legate de datoria externă ridicată pe termen lung,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Cipru să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătit să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să urmărească o politică fiscal-bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 28 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să ia măsuri pentru a îmbunătăți guvernanta entităților deținute de stat în conformitate cu standardele internaționale.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili și să diversifice în continuare aprovizionarea cu energie. Să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie, în special prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și extinderea sistemelor fotovoltaice. Să dezvolte interconexiuni energetice cu țările învecinate, extinzând și accelerând totodată măsurile de eficiență energetică, inclusiv în sectorul transporturilor.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2022**

(2022/C 334/14)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, care nu a identificat Letonia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Letoniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 63).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Letonia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Letonia ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Letonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Letonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 la 22 aprilie 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022 la 26 aprilie 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Letonia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Letonia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Letonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Letonia a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Letonia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10157/2021; ST 10157/2021 ADD1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Letoniei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Letoniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Letoniei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici fiscal-bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Letoniei a crescut de la 4,5 % din PIB în 2020 la 7,3 %. Răspunsul Letoniei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,8 % din PIB în 2020 la 5,2 % în 2021. Măsurile luate de Letonia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost nici temporare, nici însoțite de măsuri compensatorii, constând în principal într-o reducere a ratei contribuțiilor la asigurările sociale, o creștere a pragului venitului personal neimpozabil, creșterea salariilor personalului medical și ale profesorilor, precum și creșterea prestațiilor sociale minime. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 43,3 % din PIB în 2020 la 44,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist în 2022 și prudent în perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,1 % în 2022 și cu 2,5 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere similară a PIB-ului real, de 2,0 % în 2022, și o creștere ușor mai mare a PIB-ului, de 2,9 %, în 2023, această diferență fiind determinată în principal de o perspectivă mai pozitivă în ceea ce privește consumul privat și exporturile. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 6,5 % din PIB în 2022 și până la 2,8 % în 2023. Deficitul semnificativ din 2022 reflectă în principal măsurile incluse în bugetul pentru 2022, și anume o creștere a veniturilor neimpozabile, un pachet considerabil de investiții și o creștere a salariilor angajaților din sectorul asistenței medicale, din sectorul afacerilor interne și din sectorul educației. În plus, sprijinul guvernamental semnificativ acordat gospodăriilor și întreprinderilor pentru a atenua creșterea prețurilor la energie, precum și creșterea preconizată mai lentă a veniturilor fiscale din cauza impactului negativ asupra economiei al invadării Ucrainei de către Rusia vor menține deficitul ridicat, în pofida faptului că sprijinul acordat economiei în contextul pandemiei de COVID-19 a fost semnificativ mai mic în 2022 decât în 2021. Conform Programului de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește, ajungând la 45,7 % în 2022 și apoi va scădea până la 45,2 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 7,2 % din PIB pentru 2022 și de 3,0 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mare decât deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022, lucru cauzat în principal de măsurile de politică suplimentare incluse în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, și anume crearea de rezerve naționale de securitate a aprovizionării cu energie în conformitate cu modificările recente ale Legii energiei (impactul bugetar în 2022 este estimat la 0,6 % din PIB). Crearea de rezerve a fost anunțată în mod credibil, dar nu era cunoscută la momentul pregătirii Programului de stabilitate pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere a datoriei publice în PIB de 47,0 % în 2022 și de 46,5 % în 2023, valori superioare celor din previziunile Programului de stabilitate pentru 2022. Diferența se datorează estimării unui deficit mai mare și a unui PIB nominal mai mic. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,3 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Letoniei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 5,2 % din PIB în 2021 la 0,8 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,9 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹²⁾. Aceste măsuri constau în principal în plafonarea prețurilor la energie pentru gospodării și antreprenori, acoperirea completă de către stat a anumitor subcomponente ale tarifului la energie electrică, precum și sprijinirea anumitor grupuri sociale și a gospodăriilor mai sărace. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2020 și care include un avis al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 33).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

Unele dintre aceste măsuri au un caracter general, în special plafonul general al prețurilor la energie. Deficitul public este afectat și de costurile acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,3 % din PIB în 2022 și la 0,5 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾, precum și de creșterea cheltuielilor pentru apărare cu 0,1 % din PIB în 2022 și cu 0,3 % din PIB în 2023.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Letonia să mențină o orientare bugetară care să sprijine activitatea economică, profitând inclusiv de impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Letoniei să țină sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național și să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, de - 3,3 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Letonia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, așa cum a recomandat Consiliul. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,8 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Letonia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,8 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,3 % din PIB). Letonia menține sub control, în mare măsură, creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022, deoarece contribuția expansionistă semnificativă a cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022 se datorează în principal măsurilor de combatere a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie, precum și costurilor aferente acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 3,2 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Letonia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,9 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,8 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 2,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează abordarea creșterii prețurilor la energie (0,9 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă de 0,7 puncte procentuale din PIB, întrucât previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 includ impactul fiscal al creării de rezerve pentru securitatea aprovizionării cu energie, în conformitate cu modificările recente ale Legii energiei.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,6 puncte procentuale din PIB, care se datorează efectului de bază, mai precis, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 prevăd impactul fiscal al creării de rezerve pentru securitatea aprovizionării cu energie, dar acest tip de măsură nu este prevăzut pentru 2023.

- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 2,3 % din PIB în 2024 și la 1,7 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Aceste previziuni presupun eliminarea treptată a programelor de sprijin și creșterea solidă a veniturilor fiscale. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea în continuare până în 2025, ajungând la 44,5 % în 2024 și la 43,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (20) Veniturile fiscale ale Letoniei ca procent din PIB se situează cu mult sub media Uniunii, ceea ce limitează finanțarea serviciilor publice. Letonia colectează cele mai mici venituri din impozitul pe profit din Uniune (0,7 % din PIB în 2020), în timp ce veniturile din impozitele pe proprietate sunt de 1,0 % din PIB, media Uniunii fiind de 2,3 % din PIB. În plus, în timp ce sarcina fiscală asupra unei persoane cu venituri medii este apropiată de media Uniunii, rata impozitării implice a veniturilor salariale este printre cele mai scăzute din Uniune, ceea ce indică existența unei marje considerabile de creștere a veniturilor din impozitarea veniturilor salariale printr-o mai bună colectare și o progresivitate sporită. Cheltuielile publice ale Letoniei în domeniul asistenței medicale și al protecției sociale sunt deosebit de mici în comparație cu media Uniunii, împiedicând accesul egal și rapid la asistență medicală și la asistență socială adecvate. Prin urmare, în Letonia există una dintre cele mai mari inegalități a veniturilor, unul dintre cele mai scăzute impacturi ale transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei și unele dintre cele mai slabe rezultate privind starea de sănătate din Uniune. În pofida creșterilor recente, venitul minim, pensiile minime și prestațiile de invaliditate se situează sub pragul de sărăcie. Accesul limitat la asistență și servicii sociale pentru grupurile vulnerabile, precum și calitatea acestora împiedică și mai mult incluziunea socială. Sistemul de îngrijire pe termen lung este subdezvoltat, oferta de servicii de îngrijire la domiciliu și de servicii comunitare fiind limitată. Locuințele sociale sunt rare și adesea nu oferă condiții de viață adecvate. În plus, asistența socială variază de la o municipalitate la alta și adesea nu este suficient de bine direcționată. Un nivel mai mare al impozitării proprietăților și a capitalului, precum și o progresivitate sporită a impozitării veniturilor oferă cel mai bun potențial de creștere a veniturilor fiscale, întrucât aceste surse sunt în continuare subutilizate în comparație cu media Uniunii. În plus, eforturile de reducere a economiei subterane ar trebui să continue dincolo de măsurile planificate în planul de redresare și reziliență.
- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare pe baza unui calendar indicativ de implementare care stabilește că acestea vor fi finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Letoniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență al Letoniei include măsuri care abordează, în grade diferite, toate cele șase provocări generale – bugetar-fiscale, privind capitalul uman, privind administrația publică, privind productivitatea și privind tranziția digitală și tranziția verde. Planul de redresare și reziliență include reforme legate de guvernanta și finanțarea instituțiilor de învățământ superior, punerea în aplicare a unei strategii cuprinzătoare privind resursele umane în domeniul asistenței medicale și introducerea indexării venitului minim. Printre investițiile considerabile se numără ecologizarea transporturilor din zona metropolitană Riga, inclusiv prin achiziționarea de vehicule publice nepoluante, precum și renovarea energetică a clădirilor și întreprinderilor private și publice. De asemenea, sunt planificate investiții semnificative pentru promovarea dezvoltării regionale: construirea de școli, parcuri industriale și locuințe la prețuri accesibile, precum și modernizarea spitalelor. Potrivit previziunilor, aceste măsuri vor stimula potențialul de creștere al economiei într-un mod durabil.
- (22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Letoniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Letonia reprezintă 37,6 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Letonia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Letonia a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾ din 25 mai 2022, dar celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv nu au fost încă prezentate. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Letonia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

- (24) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Letonia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare, printre care se numără accesul la credite bancare. Fluxul de credite către sectorul privat a fost negativ în cea mai mare parte a ultimului deceniu. Acesta a devenit pozitiv în 2016, dar rata de creștere a creditelor a rămas sub rata de creștere a PIB-ului. În 2020, datoria sectorului privat era de 66,5 % din PIB, comparativ cu 78,3 % din PIB cu 5 ani înainte. Întreprinderile mici și mijlocii au întâmpinat dificultăți deosebite în obținerea de credite, cauzate parțial de riscul lor de credit mai ridicat, dar și de un cost relativ mare al creditelor și de formalitățile administrative împovărătoare cu care s-au confruntat. În plus, lichiditatea scăzută a activelor oferite drept garanții îngreunează în mare măsură obținerea de credite în afara regiunii Riga. Acest lucru reprezintă o barieră semnificativă atât pentru împrumuturile ipotecare, cât și pentru împrumuturile pentru întreprinderi. De asemenea, finanțarea tehnologiilor ecologice pentru consumatori ar putea deveni mai accesibilă prin intermediul unor produse de credit mai ieftine și acordate pe termen mai lung. Eforturile de politică s-au axat în principal pe sprijinirea creditării prin combinarea acestora cu granturile publice. Totuși, acest lucru implică un cost semnificativ pentru bugetul de stat și, prin urmare, nu este o modalitate sustenabilă de stimulare a creditării. Atenuarea constrângerilor legate de oferta de credite necesită îmbunătățiri generale în ceea ce privește transparența și încrederea în mediul de afaceri, inclusiv reducerea economiei subterane. În plus, există posibilitatea creșterii ratelor de recuperare a creditelor, care ar putea fi facilitată de un sistem juridic mai eficient și ar reduce costurile băncilor asociate creditelor neperformante. Schemele de împrumuturi și de garanții specifice ar putea contribui la reducerea riscurilor de lichiditate cu care se confruntă băncile atunci când acceptă garanții pe piețe relativ nelichide. Sistemele publice de împrumut pentru investiții importante din punct de vedere strategic, cum ar fi tranziția verde și dezvoltarea regională, ar putea spori concurența efectivă pe piața bancară sau ar putea acoperi lacunele de pe piață în cazurile în care finanțarea bancară este fie prea costisitoare, fie indisponibilă. În plus, sistemele publice de garantare și de împrumut oferă o modalitate mult mai eficientă din punctul de vedere al costurilor de a sprijini împrumuturile private decât sistemele de granturi. Pe lângă barierele din calea finanțării bancare, piața letonă a surselor alternative de finanțare este în prezent subdezvoltată, însă această situație poate fi remediată, existând astfel potențialul îmbunătățirii accesului întreprinderilor la finanțare.
- (25) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (26) Conform datelor din 2020, produsele petroliere (33,8 %) și gazele naturale (21,6 %) constituie aproximativ jumătate din mixul energetic al Letoniei, restul constând, în principal, din energie din surse regenerabile (44,1 %). Rusia a furnizat toate importurile de gaze naturale ale Letoniei (peste media Uniunii, și anume o dependență de 44 % față de importurile de gaze din Rusia) și a fost o sursă esențială (20 %) pentru importurile Letoniei de produse petroliere (procent apropiat în mare măsură de media UE de dependență față de importurile de petrol din Rusia, care este de 26 %) ⁽¹⁹⁾. Dependența Letoniei față de aprovizionarea cu gaze din Rusia este redusă în mod semnificativ prin conectarea acestei țări la rețeaua de gaze a Lituaniei, ceea ce îi oferă acces la terminalul de gaz natural lichefiat al orașului Klaipėda. Letonia este conectată și cu Estonia și Finlanda, cele patru țări făcând astfel parte din aceeași piață a gazelor naturale. O instalație de stocare a gazelor situată în Letonia permite eliminarea neconcordanțelor sezoniere dintre cerere și ofertă și stochează o rezervă de securitate pentru piața baltică. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, în măsura posibilului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Finalizarea sincronizării în curs cu rețeaua continentală de energie electrică a Uniunii, asigurarea unei capacități suficiente pentru interconexiunile cu statele membre învecinate și continuarea proiectelor comune privind energia din surse regenerabile ar trebui să rămână o prioritate politică. Pe lângă

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Letonia, totalul importurilor include comerțul intra-Uniunii. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

îmbunătățirile aduse infrastructurii de gaze naturale menite să asigure surse alternative de aprovizionare, pentru a-și reduce dependența energetică față de Rusia, Letonia va trebui să accelereze recurgerea la surse regenerabile de energie și să sporească eficiența energetică, în special în sectorul construcțiilor și al transporturilor. Planul de redresare și reziliență al Letoniei include măsuri care vizează facilitarea investițiilor private în energia eoliană terestră.

Implementarea acestor măsuri mai rapid decât se planificase, astfel cum a anunțat recent guvernul, ar putea contribui la accelerarea investițiilor în energia eoliană terestră. Cu toate acestea, creșterea ponderii energiei din surse regenerabile ar necesita ca Letonia să exploreze și oportunitățile din domeniul energiei eoliene offshore. Măsurile de asigurare a eficienței energetice, inclusiv lucrările de renovare aprofundată, ar putea fi consolidate, în special în domeniul clădirilor, al transporturilor și al industriei. Pentru a diversifica mixul energetic, Letonia are în vedere realizarea de investiții în energia nucleară, în cooperare cu statele membre învecinate. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Letonia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Letonia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Letonia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²¹⁾ se reflectă în special în recomandarea 1.
- (29) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Letoniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Letonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să extindă impozitarea, inclusiv a proprietăților și a capitalului, și să consolideze nivelul de adecvare al asistenței medicale și al protecției sociale pentru a reduce inegalitățile.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să îmbunătățească accesul la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii prin împrumuturi publice și sisteme de garantare menite să faciliteze investițiile de importanță strategică, în special în domeniul tranziției verzi și al dezvoltării regionale.
4. Să reducă dependența generală față de combustibilii fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, asigurarea unei capacități suficiente de interconectare, diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare cu energie și reducerea consumului global de energie prin măsuri ambițioase de eficiență energetică.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Lituaniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2022**

(2022/C 334/15)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Lituania printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Se pune la dispoziția Lituaniei un sprijin excepțional în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțare suplimentară în cadrul Programului de asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 68).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 14 mai 2021, Lituania a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 20 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Lituania⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Lituania a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Lituania și-a prezentat la 27 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și la 29 aprilie 2022 Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Lituania cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Lituania la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Lituania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a evaluat punerea în aplicare de către Lituania a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Lituania în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10477/2021; ST 10477/2021 ADD 1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Lituaniei, întrucât deficitul său public din 2022 este planificat să depășească valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Lituaniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Lituaniei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Lituaniei a scăzut de la 7,3 % din PIB în 2020 la 1,0 %. Răspunsul Lituaniei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 3,9 % din PIB în 2020 la 2,8 % în 2021. Măsurile luate de Lituania în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal într-o remunerare mai mare pentru angajații din sectorul public. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 46,6 % din PIB în 2020 la 44,3 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 1,6 % în 2022 și cu 2,5 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie de 1,7 % în 2022 și de 2,6 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va crește până la 4,9 % din PIB în 2022 și va scădea până la 2,4 % în 2023. Creșterea deficitului în 2022 reflectă în principal măsurile de limitare a impactului prețurilor ridicate la energie, de sprijinire a gospodăriilor cu venituri mai mici și de primire a fluxurilor de persoane care fug din Ucraina. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 43,3 % în 2022 și va rămâne stabilă în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 4,6 % și, respectiv, de 2,3 % din PIB. Acest lucru este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, respectiv de 42,7 % în 2022 și de 43,1 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Lituaniei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,8 % din PIB în 2021 la 1,2 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,2 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Aceste măsuri constau în principal în subvenții pentru întreprinderile din sectorul gazelor și al energiei electrice, în compensarea TVA aplicată pentru energia termică și în aplicarea pe scară mai largă a altor compensații pentru energia termică. Măsurile respective au fost anunțate ca având în cea mai mare parte un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt specifice, în special subvențiile pentru întreprinderile din sectorul gazelor și al energiei electrice și compensațiile pentru TVA-ul aferent energiei termice. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, este estimat la 0,2 % în 2022 și în 2023 ⁽¹³⁾, precum și de creșterea costului cheltuielilor de apărare cu 0,5 % din PIB atât în 2022, cât și în 2023.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Lituaniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 95).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Lituania să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Lituaniei să țină sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Lituaniei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, de - 4,2 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Lituania intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,5 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Lituania intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 3,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (1,2 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB), în timp ce, printre alte măsuri, se preconizează că sprijinul suplimentar pentru gospodăriile cu venituri mai mici (creșterea suplimentară a pensiilor, alocațiile pentru copii, asistența socială, nivelul minim al venitului neimpozabil) va contribui, de asemenea, cu 0,4 % din PIB la creșterea cheltuielilor curente nete. Prin urmare, pe baza estimărilor actuale ale Comisiei, Lituania nu ține suficient sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 1,5 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Lituania va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,4 puncte procentuale din PIB în 2023. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,5 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (1,2 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022 se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 1,3 % în 2024 și la 1,0 % până în 2025. Prin urmare, deficitul public este planificat să rămână sub 3 % din PIB pe durata programului. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 42,6 % în 2024 și la 42,5 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (20) Tabloul de bord privind achizițiile publice în 2020 a identificat unele blocaje în sistemul de achiziții publice din Lituania: lipsa de cooperare între organizațiile de achiziții, numărul mic de participanți la licitații sau lipsa acestora, precum și dependența excesivă de criteriul prețului. Extinderea sferei eforturilor actuale de promovare a achizițiilor publice cooperative la nivelul municipalităților, astfel încât reforma să acopere și nivelul administrației centrale, ar contribui la dezvoltarea și difuzarea celor mai bune practici și ar îmbunătăți eficiența și eficacitatea generală a proceselor. Acest lucru ar contribui, de asemenea, la creșterea sustenabilității finanțelor publice.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Lituaniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență pune un accent puternic pe măsurile de promovare a digitalizării și a tranziției verzi, de asigurare a calității și eficienței serviciilor de sănătate, de consolidare a protecției sociale, de prioritizare a educației și inovării și de creștere a eficacității sectorului public.
- (22) Se estimează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Lituaniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Lituania reprezintă 37,8 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 31,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele relevante, va ajuta Lituania să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Comisia a aprobat acordul de parteneriat, prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, al Lituaniei la 22 aprilie 2022. Lituania a prezentat programul politicii de coeziune la 16 martie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Lituania a ținut seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Lituania se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de asistența medicală primară și preventivă, de deficiențe în planificarea și furnizarea serviciilor sociale și de lipsa unei strategii privind locuințele sociale. Nivelurile ridicate de internări în spital care pot fi evitate, precum și ale ratei mortalității din cauze tratabile și ale ratei mortalității evitabile prin prevenție demonstrează necesitatea unor acțiuni preventive suplimentare în cadrul asistenței medicale lituaniene. În plus, penuria de profesioniști din domeniul sănătății și distribuția inegală a acestora limitează accesul la asistența medicală primară și la îngrijirea pe termen lung. Pe lângă reformele în domeniul sănătății și investițiile în planul de redresare și reziliență al Lituaniei, este necesar să se consolideze și mai mult asistența medicală primară și prevenirea. Lipsa de colaborare între diferite ministere și alte organisme publice și lacunele în identificarea nevoilor împiedică furnizarea integrată a serviciilor sociale. De asemenea, serviciile nu răspund suficient nevoilor șomerilor. În 2019⁽¹⁹⁾, cheltuielile Lituaniei pentru locuințe sociale, și anume 10,31 EUR pe cap de locuitor, se situează cu mult sub media Uniunii de 101,58 EUR (ambele la prețuri constante din 2010), ceea ce duce la deficite persistente și la liste lungi de așteptare. Calitatea locuințelor sociale furnizate trebuie, de asemenea, îmbunătățită. Planul de redresare și reziliență include măsuri importante, cum ar fi o reformă a sistemului de venit minim și a sistemului de impozitare și de prestații sociale, precum și o creștere a acoperirii asigurărilor sociale de șomaj. Se preconizează că, odată ce vor fi implementate, aceste măsuri vor contribui la abordarea unora dintre principalele provocări în materie de protecție socială. Cu toate acestea, pe lângă măsurile incluse în planul de redresare și reziliență, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți planificarea, calitatea și eficacitatea serviciilor sociale și pentru a aborda deficitele și calitatea insuficientă a locuințelor sociale.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/SPR_EXP_FHO__custom_2036156/default/table?lang=en

- (25) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (26) Lituania este foarte dependentă de importuri pentru aprovizionarea cu energie, deoarece importă aproximativ două treimi din necesarul său brut de energie electrică și cea mai mare parte a petrolului și gazelor. Petrolul și gazele reprezintă trei sferturi din mixul energetic al țării. Până la invadarea Ucrainei de către Rusia, petrolul și gazele au fost importate în principal din Rusia. În 2020, 42 % din importurile de gaze ale Lituaniei au fost din Rusia (în mare măsură în concordanță cu media Uniunii de 44 %), iar 73 % din importurile sale de țiței au fost din Rusia (peste media Uniunii de 26 %) ⁽²⁰⁾. Cererea de energie este determinată de o flotă mare de transport, transportul public și transportul feroviar fiind în continuare insuficient exploatate, de un stoc mare de clădiri ineficiente din punct de vedere energetic și de industrii mari consumatoare de energie, care reprezintă 67 % din consumul total de gaze. Eforturile suplimentare de reducere a intensității energetice în aceste sectoare, prin promovarea transformării industriale, inclusiv a proceselor de producție inovatoare, și prin promovarea în continuare a utilizării surselor regenerabile de energie, ar reduce dependența Lituaniei de importurile globale de energie. Lituania și-a îmbunătățit considerabil securitatea energetică prin dezvoltarea conexiunilor de energie electrică și gaze cu statele membre învecinate și cu terminalul de gaz natural lichefiat din Klaipėda. În ansamblu, Lituania trebuie să își continue eforturile de consolidare în continuare a cooperării regionale cu vecinii săi pentru a coordona în continuare importurile de gaze și utilizarea eficientă a infrastructurilor regionale. În acest context, interconexiunea de gaze cu Polonia (GIPL), care este operațională începând cu 1 mai 2022, și consolidarea altor interconexiuni de gaze cu statele membre învecinate vor contribui la garantarea aprovizionării cu energie în regiune. Cu toate acestea, finalizarea sincronizării în curs cu rețeaua electrică continentală a Uniunii, asigurarea unei capacități suficiente pentru interconexiunile cu statele membre învecinate și continuarea proiectelor comune privind energia din surse regenerabile ar trebui să rămână o prioritate în materie de politici. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de creșterea obiectivelor privind energia din surse regenerabile și eficiența energetică pentru ca Lituania să se conformeze obiectivelor pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Lituania poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Lituania poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (29) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Lituaniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Lituania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să promoveze achizițiile publice cooperative la nivelul administrației centrale și al municipalităților.

⁽²⁰⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. În cazul Lituaniei, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 20 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să consolideze asistența medicală primară și preventivă. Să reducă fragmentarea în planificarea și furnizarea serviciilor sociale și să îmbunătățească personalizarea și integrarea acestora cu alte servicii. Să îmbunătățească accesul la locuințele sociale și calitatea acestora.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie și prin creșterea eficienței energetice și a decarbonizării industriei, a transporturilor și a clădirilor și să asigure o capacitate suficientă în materie de interconexiuni energetice.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

privind Programul național de reformă al Luxemburgului pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2022

(2022/C 334/16)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Luxemburgul printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 73).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Luxemburgul a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Luxemburgului⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Luxemburgul a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 29 aprilie 2022, Luxemburgul și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Luxemburg cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Luxemburg la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Luxemburgul le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Luxemburg a planului de redresare și reziliență, pornind de la tabloul de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Luxemburg în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10155/2021.

- (12) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Luxemburgului ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Luxemburgului să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, soldul bugetului general al Luxemburgului s-a îmbunătățit de la un deficit de 3,4 % din PIB în 2020 la un excedent de 0,9 % în 2021. Răspunsul în materie de politică bugetară al Luxemburgului a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 2,4 % din PIB în 2020 la 0,7 % în 2021. Măsurile luate de Luxemburg în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 24,8 % din PIB în 2020 la 24,4 % din PIB în 2021.
- (13) Scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare este prudent în 2022 și realist ulterior. Potrivit previziunilor Programului de stabilitate pentru 2022, PIB-ul real ar urma să crească cu 1,4 % în 2022 și cu 2,9 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie de 2,2 % în 2022 și de 2,7 % în 2023. Diferența de 0,8 puncte procentuale în 2022 se datorează în principal așteptărilor mai mari în ceea ce privește investițiile și unei contribuții pozitive a exporturilor nete la creșterea PIB-ului real în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că soldul global va scădea până la un deficit de 0,7 % din PIB în 2022 și de 0,4 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea cheltuielilor cu remunerarea angajaților, cu investițiile și cu prestațiile sociale, în timp ce, în ceea ce privește veniturile, se preconizează o scădere a impozitelor curente pe venit și pe avere. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 25,4 % în 2022, urmând să ajungă la 25,8 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 de 0,1 % din PIB și un excedent pentru 2023 de 0,1 %. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai redusă a datoriei publice în PIB, de 24,7 % în 2022 și de 25,1 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,6 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și pot stimula creșterea potențială a Luxemburgului.
- (14) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 0,7 % din PIB în 2021 la 0,1 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,8 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Acest măsuri constau în principal într-un credit fiscal pentru energie, transferuri sociale către gospodăriile cu venituri mici, reducerea impozitelor indirecte pe consumul de energie și subvenții pentru producție. În același timp, s-a ajuns la un acord cu partenerii sociali pentru a amâna declanșarea preconizată a mecanismului de indexare cu rata inflației din vara anului 2022 până în aprilie 2023 și a oricărei tranșe ulterioare până cel mai devreme în aprilie 2024. Măsurile respective au fost anunțate ca având în cea mai mare parte un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsuri au un caracter general, în special reducerile generalizate din 2022 aferente accizelor pentru combustibil. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % și 0,2 % din PIB în 2022 și 2023 ⁽¹³⁾.
- (15) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Luxemburgul să urmeze o orientare bugetară expansionistă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Luxemburgului, atunci când condițiile economice o vor permite, să aplice o politică bugetară vizând să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Luxemburgului pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 101).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar la care persoanele respective ar fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 1,3 % din PIB, conform recomandării Consiliului (¹⁴). Luxemburgul intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea în 2022 o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale la orientarea bugetară (¹⁵). Prin urmare, Luxemburgul intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că în 2022 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,5 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), în timp ce, potrivit estimărilor, creșterea remunerării angajaților și a transferurilor sociale va contribui (0,3 % din PIB), de asemenea, la creșterea cheltuielilor curente nete.
- (17) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 0,5 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale (¹⁶). Se preconizează că în 2023 Luxemburgul va continua să utilizeze granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea în 2023 o contribuție expansionistă de 0,1 % din PIB la orientarea bugetară (¹⁷). În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,3 % din PIB).
- (18) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 0,3 % din PIB în 2024 și la 0,2 % până în 2025. Prin urmare, soldul bugetului general este planificat să rămână sub 3 % din PIB pe durata Programului de stabilitate pentru 2022. Aceste previziuni presupun venituri ușor mai mari și cheltuieli stabile ca procent din PIB. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, mai exact la 26,2 % în 2024, urmând să se stabilizeze la 26,2 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (19) Criza provocată de pandemia de COVID-19 a avut un impact asupra finanțelor publice mai redus decât în alte state membre și se preconizează că indicatorii relevanți se vor îmbunătăți în 2022. Cu toate acestea, impactul tendințelor demografice asupra cheltuielilor publice se va intensifica în următoarele decenii. În special, acest lucru se datorează faptului că se preconizează că numărul de pensionari per lucrător va crește constant din cauza îmbătrânirii populației și a încetării fluxurilor de migrație nete. În scenariul menținerii politicilor actuale, Luxemburgul se va confrunta cu una dintre cele mai mari creșteri ale cheltuielilor cu pensiile din Uniune, ca procent din PIB până în 2070. Acest lucru ar conduce la cheltuieli cu pensiile de aproximativ 18 % din PIB (comparativ cu 9 % în 2019), care ar fi astfel printre cele mai ridicate din Uniune. Va rezulta o creștere semnificativă a datoriei publice, punându-se în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung. Creșterea vârstei efective de pensionare ar avea cel mai benefic impact macroeconomic, deoarece acest factor are cel mai mare potențial de reducere a cheltuielilor cu pensiile. La rândul său, o rată mai ridicată a ocupării lucrătorilor în vârstă ar sprijini, de asemenea, creșterea economică. Planul de redresare și reziliență nu abordează sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, nici efectele negative ale sistemelor de pensionare anticipată și nici stimulentele financiare pentru ieșirea timpurie de pe piața forței de muncă, ceea ce explică rata scăzută de ocupare a lucrătorilor în vârstă. O demarare timpurie a reformelor care vizează limitarea sistemelor de pensionare anticipată și schimbarea preferințelor lucrătorilor în vârstă pentru a rămâne pe piața forței de muncă o perioadă mai lungă de timp ar permite o implementare treptată, sporind echitatea între generații.

(¹⁴) Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

(¹⁵) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

(¹⁶) Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

(¹⁷) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

- (20) Combaterea planificării fiscale agresive în Uniune este esențială pentru: (i) prevenirea denaturării concurenței între întreprinderi; (ii) asigurarea unui tratament echitabil al contribuabililor și (iii) protejarea finanțelor publice. Luxemburgul este o economie deschisă, de mici dimensiuni, cu un mare sector financiar integrat, ceea ce explică în mare parte existența unor fluxuri financiare importante. Totuși, aceste fluxuri financiare importante reflectă, totodată, prezența masivă în țară a societăților comerciale aflate sub control străin, care sunt implicate în activități de finanțare intragrup și de trezorerie. Un motiv deosebit de îngrijorare este absența impozitelor reținute la sursă ori a unor măsuri echivalente privind plățile de dobânzi și de redevențe către jurisdicții cu impozitare redusă sau cu cote de impozitare zero din afara țărilor incluse pe lista Uniunii a jurisdicțiilor necooperante⁽¹⁸⁾. Plățile în străinătate de dobânzi și redevențe de la societăți comerciale cu sediul în Luxemburg către jurisdicții din afara UE ar putea fi supuse unei impozitări reduse sau scutite de la plata impozitelor dacă aceste plăți nu sunt impozitate sau sunt impozitate la un nivel scăzut în jurisdicția destinatară. Luxemburgul a luat unele măsuri pentru a combate planificarea fiscală agresivă. Cu toate acestea, până în prezent, măsurile au fost limitate și insuficiente pentru a remedia chestiunea din regimul fiscal legată de plățile în străinătate, care ar putea fi utilizate de întreprinderile multinaționale pentru a practica o planificare fiscală agresivă.
- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Luxemburgului de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, aceste provocări sunt legate de reziliența sistemului de sănătate, de incluziunea pe piața muncii și de investițiile în tranziția verde și în cea digitală, precum și de deficitul de locuințe la prețuri accesibile și de reziliența instituțională a cadrului de combatere a spălării banilor. Planul de redresare și reziliență include măsuri de creștere a ofertei publice de locuințe la prețuri accesibile. De asemenea, planul de redresare și reziliență include investiții în producerea de energie din surse regenerabile și în transportul durabil, contribuind la decarbonizarea progresivă a economiei. Serviciile publice digitale și un amplu proiect public de cercetare și inovare în domeniul tehnologiilor de comunicații cuantice ar încuraja investițiile întreprinderilor și ar stimula creșterea productivității pe termen mediu. În ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, planul de redresare și reziliență include o combinație de măsuri vizând îmbunătățirea transparenței și consolidarea cadrului de supraveghere a furnizorilor de servicii financiare. Strategia privind competențele și programele de formare stabilite în planul de redresare și reziliență, inclusiv un obiectiv specific pentru lucrătorii în vârstă, ar trebui să contribuie la îmbunătățirea incluziunii pe piața forței de muncă.
- (22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Luxemburgului va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Luxemburg reprezintă 61 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 32 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Luxemburgul să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Luxemburgul nu a prezentat încă acordul de parteneriat și nici celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Luxemburgul trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

⁽¹⁸⁾ Concluziile Consiliului din 24 februarie 2022 privind lista UE revizuită a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale (JO C 103, 3.2.2022, p. 1).

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (24) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Luxemburgul se confruntă cu o serie de provocări suplimentare, în special legate de creșterea inegalității în sistemul de învățământ. Sistemul de învățământ din Luxemburg se caracterizează prin utilizarea a trei limbi de școlarizare: luxemburgheza, germana și franceza, precum și printr-un număr mare de elevi provenind din medii socioeconomice și lingvistice diverse. Rezultatele testelor internaționale sugerează că elevii au competențe de bază mai scăzute decât media Uniunii și strâns legate de mediul lor socioeconomic și lingvistic. În sondajul din 2018 privind Programul pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA), realizat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, Luxemburgul a înregistrat unul dintre cele mai mari decalaje din Uniune în ceea ce privește lectura între elevii favorizați și cei defavorizați. Inegalitățile sunt amplificate de școlarizarea multilingvă și de modul în care elevii sunt separați în diferite parcursuri școlare într-o etapă timpurie. Sistemul de învățământ nu le oferă tuturor elevilor suficiente competențe multilingve și de bază pentru a răspunde nevoilor de pe piața forței de muncă a țării. Printr-un sprijin individualizat acordat elevilor s-ar contribui la realizarea întregului potențial de dezvoltare și la incluziunea generală a tuturor elevilor. În concordanță cu concluziile din 2020 ale observatorului național al calității școlilor, guvernarea sistemului de învățământ poate fi îmbunătățită, dezvoltând în continuare instrumente de evaluare și obiective măsurabile de promovare a calității și a egalității de șanse, atât în ceea ce privește aspectele formale, cât și cele non-formale ale sistemului de învățământ.
- (25) Ca răspuns la mandatul acordat de șefii de stat sau de guvern din Uniune, prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (26) Sistemul energetic al Luxemburgului se caracterizează printr-o dependență ridicată de importuri și se bazează pe combustibilii fosili. Conform datelor din 2020 ⁽²⁰⁾, Luxemburgul este cel mai mare importator net de energie din Uniune în raport cu dimensiunea populației și depinde aproape în totalitate de importurile de energie primară, cu o rată de dependență de 92,5 %. Sursele de energie primară dominante sunt, de departe, petrolul și gazele; petrolul reprezintă 68,5 % din consumul de energie, iar gazele 17,8 %. Luxemburgul nu importă petrol din Rusia, în timp ce importurile de țiței reprezintă 26 % în medie în Uniune. Cu toate acestea, Rusia este în continuare o sursă relativ importantă de importuri de gaze, deoarece furnizează 27 % din importurile de gaze naturale ale Luxemburgului, chiar dacă acest procent este sub media Uniunii de 44 %. Luxemburgul și-a integrat piața de gaze cu cea din Belgia. În ceea ce privește electricitatea, deși nu există blocaje majore pe termen scurt, vor fi necesare investiții suplimentare pentru a însoți tranziția către energia din surse regenerabile, în special în ceea ce privește consolidarea și modernizarea rețelei. Cererea de gaze industriale a fost constantă în ultimii ani, iar cererea de gaze din sectorul comercial a înregistrat o creștere moderată. Consumul de gaze a crescut în principal ca urmare a creșterii consumului în sectorul rezidențial. Luxemburgul trebuie să abordeze provocarea reprezentată de insuficiența ofertei de locuințe, îndeplinindu-și în același timp obiectivele în materie de energie și climă. De asemenea, este necesar să se renoveze parcul imobiliar existent. Cu 20,8 % din potențialul total de economisire a energiei (în termeni de GWh), sectorul clădirilor rezidențiale și al renovărilor reprezintă a doua sursă de potențial cumulativ de economisire a energiei până în 2030. Luxemburgul și-a mărit ponderea energiei din surse regenerabile de la 5 % în 2015 la 12 % în 2020. Totuși, este în continuare unul dintre statele membre cu cea mai scăzută pondere. Luxemburgul are nevoie de măsuri ferme pentru a-și atinge obiectivele energetice pentru 2030 de a obține 25 % din energie din surse regenerabile și de a reduce consumul final de energie cu 40 % până la 44 % în comparație cu anul 2007. Municipaliitățile vor avea un rol esențial în acest sens. Congestionarea traficului rutier afectează economia și durabilitatea mediului, în timp ce transporturile reprezintă o parte semnificativă a consumului de petrol și 59 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră, comparativ cu media Uniunii, care se situa la 24 % în 2019.
- Prin urmare, măsurile care vizează un transport mai eficient și mai durabil pot contribui în mod substanțial la reducerea dependenței de petrol. Acest lucru se reflectă în planul național al Luxemburgului privind energia și clima, care vizează ca în 2030 ca 40 % din vehicule să fie electrice și reîncărcabile. Luxemburgul și-a stabilit ca obiectiv să devină neutru din punct de vedere climatic până în 2050. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Luxemburgul să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și renunțarea la combustibilii fosili vor crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Luxemburgul poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției. De asemenea, Luxemburgul poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.

⁽²⁰⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și, respectiv, țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. În cazul Luxemburgului, totalul importurilor include schimburile comerciale realizate în interiorul UE.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (29) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Luxemburgului, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și 2023, Luxemburgul să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătit să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, în special prin limitarea pensionării anticipate și prin creșterea ratei de ocupare în rândul lucrătorilor în vârstă. Să ia măsuri pentru a combate în mod eficace planificarea fiscală agresivă, inclusiv prin asigurarea unei impozitări suficiente a plăților în străinătate de dobânzi și redevențe către jurisdicții cu un nivel zero și cu un nivel scăzut de impozitare.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să reducă impactul inegalităților asupra performanțelor elevilor și să promoveze egalitatea de șanse pentru toți elevii și studenții în sistemul de învățământ.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, a capacității de transport al energiei electrice și a investițiilor în eficiența energetică atât în sectorul rezidențial, cât și în cel nerezidențial. Să sprijine municipalitățile în ceea ce privește elaborarea de planuri locale detaliate pentru utilizarea energiei din surse regenerabile, inclusiv a energiei eoliene și a energiei fotovoltaice, precum și pentru sistemele de termoficare și răcire centralizate. Să promoveze în continuare electrificarea transporturilor și realizarea de investiții în rețelele și infrastructurile de transport public.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Ungariei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2022**

(2022/C 334/17)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Ungaria ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽³⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁴⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Un sprijin excepțional este pus la dispoziția Ungariei în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin intermediul prefinanțării suplimentare în cadrul Programului de asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁵⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁶⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁷⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽³⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁴⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁵⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Ungariei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 78).

⁽⁶⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁷⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 29 aprilie 2022, Ungaria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (10) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Ungaria la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Ungaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Ungaria în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (11) La 29 aprilie 2022, Ungaria și-a prezentat programul de convergență pentru 2022, respectând astfel termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Ungariei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat, iar datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Conform concluziilor raportului, nu au fost îndeplinite criteriile privind deficitul și datoria. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽⁸⁾, Consiliul a recomandat Ungariei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Ungariei să urmărească, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare vizând obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Ungariei a scăzut de la 7,8 % din PIB în 2020 la 6,8 %. Răspunsul în materie de politică bugetară al Ungariei a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 4,0 % din PIB în 2020 la 0,8 % în 2021. Măsurile luate de Ungaria în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, constând în principal într-o reducere a contribuțiilor angajatorilor la asigurările sociale, o eliminare a contribuțiilor pentru formare, o scutire a angajaților cu vârsta sub 25 de ani de la plata impozitului pe venitul persoanelor fizice, o reintroducere a celei de a 13-a pensii lunare și o creștere a salariilor medicilor. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 79,6 % din PIB în 2020 la 76,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este favorabil. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 4,3 % în 2022 și cu 4,1 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai scăzută a PIB-ului real, de 3,6 % în 2022 și de 2,6 % în 2023, în principal ca urmare a ipotezei unui impact macroeconomic mai persistent al războiului de agresiune al Rusiei în Ucraina. Previziunile Comisiei estimează o creștere mai slabă a consumului privat, în special în 2023, și o creștere mai lentă a investițiilor atât în 2022, cât și în 2023. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul global va scădea la 4,9 % din PIB în 2022 și la 3,5 % în 2023. Scăderea înregistrată în 2022 reflectă în principal continuarea creșterii dinamice a PIB-ului nominal. Conform Programului de convergență pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 76,1 % în 2022 și va scădea la 73,8 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 6,0 % din PIB pentru 2022 și de 4,9 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mare decât deficitul prevăzut în Programul de convergență pentru 2022, în principal din cauza perspectivelor macroeconomice mai puțin favorabile preconizate, în special în 2023, și a creșterii mai mari a cheltuielilor, care include injecții de capital pentru societățile de utilități publice în valoare de 1,1 % din PIB în 2022 și de încă 0,7 % în 2023. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, respectiv de 76,4 % în 2022 și de 76,1 % în 2023. Diferența se datorează soldului primar mai ridicat și dinamicii mai puțin favorabile a PIB-ului nominal. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Ungariei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat măsurile luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 0,8 % din PIB în 2021 la 0,0 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,2 % din PIB în 2022 și la 0,7 % din PIB în 2023 ⁽⁹⁾. Măsurile respective constau în compensații acordate societăților de utilități publice de către guvern prin transferuri de capital pentru pierderile preconizate rezultate din prețurile reglementate ale energiei, o reducere temporară a accizelor la combustibili și compensații pentru stațiile mici de benzină. Cu excepția plafoanelor permanente pentru prețurile cu amănuntul la gaze și energie electrică, toate celelalte măsuri au fost anunțate ca fiind temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu au un caracter specific, în special plafoanele tarifare generale pentru prețurile cu amănuntul ale energiei și reducerea accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,2 % din PIB în 2022 și la 0,3 % din PIB în 2023 ⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Ungariei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 107).

⁽⁹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹⁰⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Ungaria să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Ungariei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile incluse în programul de convergență al Ungariei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi în linii mari neutră, la - 0,1 % din PIB, în timp ce Consiliul a recomandat o orientare bugetară favorabilă ⁽¹¹⁾. Ungaria intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE va scădea cu 1,0 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021, din cauza încetinirii preconizate a absorbției de fonduri ale Uniunii ⁽¹²⁾. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2022 ⁽¹³⁾. Prin urmare, Ungaria intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,1 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB). La creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) contribuie, de asemenea, o serie de măsuri discreționare, cum ar fi reintroducerea celei de a 13-a pensii lunare, beneficiile salariale pentru agenții de aplicare a legii și ofițerii militari, precum și o reducere la nivelul contribuțiilor angajatorilor la asigurările sociale și al contribuțiilor pentru formare.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 1,9 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁴⁾. Se preconizează că Ungaria va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,3 puncte procentuale din PIB în 2023. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁵⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,9 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor de răspuns la creșterea prețurilor la energie (0,1 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de convergență pentru 2022 se estimează că deficitul public va scădea treptat la 2,5 % din PIB în 2024 și la 1,5 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2024. Conform Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 70,4 % în 2024 și la 66,9 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.

⁽¹¹⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹²⁾ Acestea sunt previziunile Comisiei. Comisia nu a evaluat încă Planul de redresare și reziliență al Ungariei.

⁽¹³⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB, care este determinată în mare măsură de impactul fiscal al recapitalizărilor asupra societăților de utilități publice.

⁽¹⁴⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,6 puncte procentuale din PIB, care este determinată în mare măsură de eliminarea treptată a subvențiilor pentru renovare destinate familiilor și de recapitalizările estimate pentru societățile de utilități publice mai scăzute decât în 2022.

- (20) Se preconizează că impactul îmbătrânirii populației și creșterea datoriei publice în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19 vor intensifica provocările în materie de sustenabilitate a finanțelor publice pe termen lung din Ungaria. Se estimează că cheltuielile cu pensiile vor crește substanțial, de la aproximativ 8 % în 2019 la peste 12 % din PIB în 2070. Indicatorii de sustenabilitate a finanțelor publice indică riscuri medii în materie de sustenabilitate pe termen mediu și riscuri ridicate pe termen lung. Măsurile de politică recente exacerbează provocarea legată de sustenabilitate prin creșterea datoriei guvernamentale cu pensiile pe termen lung. Se preconizează că cea de a 13-a lună de pensie reintrodusă în 2021 și 2022 va crește cheltuielile cu pensiile. Se preconizează că modificările aduse sistemelor fiscale și de pensii în ultimul deceniu vor spori cheltuielile cu pensiile pensionarilor cu salarii mari și vor amplifica inegalitățile dintre pensionari. Printre aceste măsuri se numără eliminarea plafoanelor privind venitul care dă dreptul la pensie și privind nivelul pensiilor și introducerea unui impozit forfetar pe venitul persoanelor fizice, ceea ce mărește venitul care dă dreptul la pensie al persoanelor cu venituri ridicate. Pensia minimă a rămas neschimbată în termeni nominali din 2008, ceea ce afectează situația persoanelor care au avut întreruperi ale carierei și venituri medii scăzute pe parcursul carierei lor.
- (21) Ungaria a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune pentru acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁶⁾ la 30 decembrie 2021 și, la 26 ianuarie 2022, Programul pentru dezvoltare economică și inovare Plus. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Ungaria trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (22) Piața muncii din Ungaria se află, în general, într-o stare bună; persistă provocări în ceea ce privește rata scăzută de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor și al grupurilor defavorizate. Mamele cu copii mici tind rămână neîncadrate în muncă pentru o perioadă lungă de timp, parțial din cauza numărului redus de locuri în centrele de îngrijire a copiilor cu vârsta sub trei ani. Numărul de locuri din centrele de îngrijire a copiilor crește treptat datorită programelor specifice, dar aceste instituții preșcolare se confruntă, de asemenea, cu un deficit de personal. Există o marjă semnificativă de creștere a ratei de ocupare a anumitor grupuri defavorizate, cum ar fi persoanele slab calificate, șomerii de lungă durată, persoanele cu handicap și romii. Aceste grupuri ar putea fi mai bine mobilizate prin dotarea lor cu competențe și prin sprijinirea activă a acestora în găsirea unui loc de muncă. Asistența pe durata căutării unui loc de muncă este limitată și numai jumătate din șomerii înregistrați primesc indemnizații financiare. Durata indemnizației de șomaj este printre cele mai scurte din Uniune. Rata șomajului este mai mare în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale.
- (23) Riscul de sărăcie a scăzut semnificativ, însă multe persoane nu își pot permite încă produse de primă necesitate. Ratele de deprivare materială și socială rămân printre cele mai ridicate din Uniune, în special pentru copii. Sărăcia și excluziunea socială sunt concentrate în grupuri și teritorii specifice. Ratele sărăciei sunt de trei până la patru ori mai mari pentru romi, parțial din cauza accesului lor mai limitat la piața forței de muncă și la serviciile publice. Plasa de siguranță socială s-a slăbit pentru familiile care nu au un loc de muncă stabil în ultimul deceniu, iar deficitul mediu de venituri s-a accentuat recent, de asemenea. Sistemul fiscal reprezintă o povară disproporționată pentru lucrătorii cu salarii mici. Familiile cu venituri mici sunt, de asemenea, mai puțin susceptibile să beneficieze de deducerea impozitului pe venit pentru fiecare copil. Principalele surse de venit ale acestora, cum ar fi salariul pentru lucrări publice, venitul minim și alocația familială, nu au ținut pasul cu costul vieții. Prețurile reglementate pentru energia rezidențială au rămas neschimbate, protejând astfel parțial gospodăriile de creșterile recente ale prețurilor produselor de bază. Acest lucru nu ajută însă gospodăriile sărace din zonele rurale care utilizează combustibili solizi pentru încălzire. Creșterea prețurilor locuințelor reprezintă o provocare suplimentară pentru familiile cu venituri mici, care întâmpină dificultăți în accesarea schemelor de sprijin pentru locuințele publice. Între timp, locuințele sociale au devenit rare și sunt adesea în stare proastă.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (24) În Ungaria, rezultatele în materie de educație se situează sub media Uniunii. Până la vârsta de 15 ani, competențele de bază se situează cu mult sub mediile Uniunii și regionale, iar nivelul lor a scăzut în ultimul deceniu. Contrar tendințelor europene, situația părăsirii timpurii a școlii nu s-a îmbunătățit în ultimul deceniu: era 12,0 % în 2021, peste media Uniunii de 9,7 %. Cazurile de părăsire timpurie a școlii sunt mai dese în districtele cel mai puțin dezvoltate și de șase ori mai frecvente în rândul romilor decât în rândul persoanelor de altă etnie. Ponderele persoanelor cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani care dețin o diplomă de învățământ superior a crescut din 2010, dar rămâne printre cele mai scăzute din UE. Participarea la învățarea în rândul adulților reprezintă puțin peste jumătate din media Uniunii. Lipsesc competențele digitale, în special în rândul persoanelor mai sărace. În cele două cuartile cu cele mai mici venituri, doar 13 % și, respectiv, 18 % dintre maghiari au cel puțin competențe digitale de bază, valori care sunt printre cele mai scăzute din Uniune. Elevii defavorizați au șanse reduse de a avea acces la învățământul superior. Inegalitatea în materie de educație limitează posibilitatea mobilității sociale. Nivelurile de eficacitate și de echitate scăzute din sistemul școlar sunt probabil legate de nivelul scăzut de autonomie în ceea ce privește programa școlară, de lipsa diversității socioeconomice în școli și de salariile scăzute ale cadrelor didactice. Penuria de cadre didactice reprezintă o problemă din ce în ce mai mare. Deși indicatorii agregați, cum ar fi raportul dintre numărul de profesori și elevi, nu semnalează deficite acute, o analiză mai detaliată arată că există deficite pentru materii specifice, cum ar fi matematica, știința și limbile străine. Deficitul de cadre didactice este legat, de asemenea, de fragmentarea sistemului școlar, întrucât jumătate din totalul școlilor primare și gimnaziale au mai puțin de 150 de elevi. Școlile cu un procent ridicat de elevi defavorizați tind să sufere în special din cauza lipsei de profesori calificați. Mai mult de jumătate dintre absolvenții învățământului pedagogic se îndreaptă în final către alte cariere, din cauza volumului mare de muncă și a remunerației scăzute a cadrelor didactice, în special la începutul carierei lor. În plus, gestionarea centralizată a școlilor lasă directorilor de școli o autonomie limitată și instrumente limitate de îmbunătățire a calității predării.
- (25) Rezultatele privind starea de sănătate sunt mai puțin bune decât în majoritatea celorlalte state membre, reflectând atât stiluri de viață nesănătoase, cât și eficacitatea limitată a furnizării de asistență medicală. Prevalența fumatului, a tulburărilor cauzate de consumul de alcool și a obezității este una dintre cele mai ridicate din Uniune. Cetățenii maghiari sunt printre cei mai susceptibili din Uniune de a muri prematur din cauza calității deficitare a aerului. Numărul de decese care ar putea fi evitate este unul dintre cele mai ridicate din Uniune, această situație fiind cauzată în parte de depistarea și de gestionarea inadecvate la nivelul asistenței medicale primare. Există disparități socioeconomice semnificative în ceea ce privește accesul la asistență medicală de calitate, din cauza unui deficit considerabil de personal medical, în special de medici generaliști și asistenți medicali. Rețeaua spitalicească este fragmentată și dispune de un număr mare de paturi de spital. Pacienții maghiari sunt cei a căror durată de spitalizare este cea mai lungă din întreaga Uniune, deoarece recurgerea la chirurgia ambulatorie a rămas scăzută în comparație cu ansamblul Uniunii. Reformele recente au încurajat medicii generaliști să coopereze, ceea ce ar îmbunătăți furnizarea de servicii. Au fost luate măsuri semnificative pentru eradicarea mitei și pentru soluționarea penuriei de medici.
- (26) Mecanismele de control independente deficitare și interconexiunile strânse dintre politică și anumite întreprinderi conduc la corupție. Atunci când apar acuzații grave, există o lipsă sistematică de acțiuni hotărâte pentru investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție care implică funcționari de rang înalt sau cercul lor imediat. Răspunderea privind deciziile de închidere a investigațiilor rămâne un motiv de îngrijorare, întrucât nu există căi de atac eficace împotriva deciziilor ministerului public de a nu începe urmărirea penală a unor presupuse activități infracționale. Reducerea posibilităților de supraveghere civică în contextul restricțiilor privind libertatea mass-mediei, al unui mediu ostil pentru organizațiile societății civile și al provocărilor recurente în aplicarea normelor privind transparența și accesul la informațiile publice slăbesc și mai mult cadrul anticorupție. În decembrie 2021, guvernul a amânat punerea în aplicare a majorității măsurilor din strategia sa anticorupție pentru perioada 2020-22 ⁽¹⁷⁾.
- (27) Independența, eficiența și calitatea sistemului de justiție sunt cruciale pentru atragerea întreprinderilor și pentru crearea posibilităților de creștere economică. Există în continuare preocupări cu privire la independența sistemului judiciar. Consiliul Judiciar Național întâmpină în continuare dificultăți în contrabalansarea competențelor președintelui Oficiului Național al Magistraturii. Normele privind alegerea președintelui Curții Supreme creează riscuri de influență politică asupra instanței supreme a țării. Lipsa de transparență a sistemului de alocare a cauzelor nu permite părților să verifice dacă s-a exercitat o putere discreționară nejustificată. Există semne de întrebare cu privire la rolul Curții Constituționale, compusă din membri aleși de Parlament fără implicarea sistemului judiciar, în revizuirea hotărârilor instanțelor de drept comun.

⁽¹⁷⁾ La 27 aprilie, Comisia a trimis Ungariei o scrisoare de notificare în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2092 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2020 privind un regim general de condiționalitate pentru protecția bugetului Uniunii (JO L 433I, 22.12.2020, p. 1).

- (28) Ungaria obține rezultate scăzute în rândul statelor membre în ceea ce privește dialogul social, implicarea părților interesate în elaborarea dreptului primar, consultarea cu partenerii sociali, societatea civilă și utilizarea instrumentelor bazate pe dovezi. Normele naționale privind consultarea publică obligatorie aferentă proiectelor de acte juridice și evaluările impactului acestora au fost ignorate în mod sistematic. Numărul legilor care au făcut obiectul unor consultări a scăzut semnificativ în ultimii ani.
- (29) S-au luat măsuri menite să îmbunătățească în continuare sistemul fiscal, dar persistă anumite provocări. Chiar dacă sarcina fiscală asupra veniturilor salariale a scăzut, aceasta rămâne ridicată pentru multe persoane cu venituri mici. Impozitele specifice anumitor sectoare și numărul ridicat de impozite mici complică sistemul fiscal și sporesc costurile de asigurare a conformității, în special pentru micile întreprinderi.
- (30) Barierele de reglementare și implicarea statului pe piețele produselor îngreunează procesul de selecție a întreprinderilor eficiente și limitează concurența. Excepțiile ad-hoc ale tranzacțiilor comerciale de la aplicarea normelor în materie de concurență împiedică buna funcționare a pieței și investițiile. Imprevizibilitatea cadrului juridic reprezintă o altă problemă, în special în sectorul comerțului cu amănuntul, care, în ultimii ani, s-a confruntat cu modificări frecvente ale reglementărilor. Reglementările și impozitele ar putea împiedica dezvoltarea întreprinderilor, în special în sectorul comerțului cu amănuntul și al serviciilor de utilități publice. Reglementarea profesiilor rămâne, de asemenea, restrictivă. Procedurile de insolvență lente și costisitoare ar putea împiedica restructurarea întreprinderilor falimentare. Piața achizițiilor publice rămâne vulnerabilă la practicile anticoncurențiale. Proportia contractelor atribuite în cadrul procedurilor în care a existat un singur ofertant rămâne printre cele mai ridicate din Uniune. Ca răspuns la constatările anterioare ale auditurilor succesive ale Comisiei în domeniul gestionării fondurilor Uniunii, care au avut loc în 2014, 2015 și 2017 și au identificat deficiențe și nereguli grave și sistemice, în special în ceea ce privește utilizarea acordurilor-cadru, autoritățile au îmbunătățit supravegherea regularității achizițiilor publice. Rămâne de văzut în practică dacă toate deficiențele identificate anterior au fost pe deplin remediate. Recent, au apărut noi riscuri odată cu excluderea aparentă a fiduciilor de interes public din normele privind achizițiile publice. În februarie 2021, guvernul și-a stabilit un obiectiv ambițios de reducere a procentului de proceduri de achiziții publice cu o singură ofertă la mai puțin de 15 %, deși nu a fost stabilit un calendar.
- (31) Tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei se află încă într-un stadiu incipient. Jumătate din teritoriul Ungariei este expus în mod semnificativ riscurilor legate de schimbările climatice, inclusiv secetei și inundațiilor. Acest lucru creează necesitatea unor soluții durabile de adaptare la schimbările climatice, în special prin reținerea apei prin soluții naturale, inclusiv prin refacerea hidrologiei naturale, adaptarea practicilor agricole și monitorizarea atentă a captărilor de apă subterană și de suprafață pentru irigații. Calitatea aerului și a apei rămâne un motiv de îngrijorare. Principalele surse de poluare a aerului sunt arderea combustibililor solizi în gospodării, agricultura și emisiile din sectorul transporturilor. O mare parte a rețelei de alimentare cu apă potabilă se află într-o stare precară, iar mediul de reglementare creează obstacole în calea investițiilor. Economia circulară se află încă într-o fază inițială, reciclarea deșeurilor municipale este insuficient dezvoltată, iar instrumentele economice sunt insuficiente pentru a aborda provocările de mediu. Gestionarea deșeurilor a fost reorganizată de guvern în mai multe etape. Schimbările au limitat concurența în acest sector, efectul secundar fiind scăderea eficienței și a ratelor de reciclare. Sectoarele care sunt susceptibile de declin sau de a se transforma ca urmare a tranziției verzi asigură locuri de muncă pentru aproape 4 % din totalul forței de muncă, care ar putea avea nevoie în mod special de perfecționare și recalificare. Deficitul de forță de muncă din sectorul energetic ar putea împiedica tranziția către neutralitatea climatică.
- (32) Infrastructura de transport este caracterizată de o rețea de autostrăzi și de o rețea feroviară electrificată dense. Ungaria a înregistrat cu o creștere puternică a emisiilor în sectorul transporturilor, care devine rapid sectorul care generează cele mai multe emisii. Ungaria se numără printre statele membre cele mai congestionate, cu un număr tot mai mare de ore pierdute per șofer în zonele urbane. Ponderele autoturismelor cu emisii zero nou înmatriculate și numărul de puncte de reîncărcare cresc constant. Deși din indicatorii corespunzători reiese faptul că Ungaria ocupă o poziție de frunte în rândul țărilor din regiune, acești indicatori rămân în continuare sub media Uniunii.
- (33) Cercetarea și inovarea reprezintă un motor esențial pentru creșterea economică și competitivitatea pe termen lung. Ungaria are un statut de inovator emergent. Cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare sunt în creștere și au atins 1,61 % din PIB în 2020. Penuria de lucrători cu înaltă calificare este un obstacol major în calea inovării. Ratele de absolvire a învățământului superior sunt printre cele mai scăzute din Uniune. Recenta scutire a lucrătorilor tineri de la plata impozitului pe venitul persoanelor fizice și alte schimbări structurale care împiedică libertatea academică reduc atractivitatea învățământului superior. Competențele digitale și utilizarea tehnologiilor digitale de către întreprinderi și servicii publice rămân sub media Uniunii.

- (34) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (35) Sectorul energetic din Ungaria depinde în mare măsură de Rusia în ceea ce privește combustibilii fosili. Conform datelor din 2020 ⁽¹⁸⁾, gazele naturale importate provin aproape în totalitate din Rusia (95 %, față de media Uniunii de 44 %). Dependența de Rusia în ceea ce privește petrolul este, de asemenea, peste media Uniunii (61 %, față de 26 %), însă, pentru cărbune, aceasta este inferioară mediei UE (22 %, față de 54 %). Ponderele gazelor naturale în mixul energetic este mai mare decât media Uniunii (35 %, comparativ cu 24 %), în timp ce ponderea petrolului (30 %, comparativ cu 33 %) și cea a cărbunelui (7 %, față de 11 %) sunt mai scăzute. Ponderele de 13,9 % a surselor regenerabile în consumul final brut de energie este una dintre cele mai scăzute din Uniune. Ungaria intenționează să se bazeze mai mult pe energia solară, în timp ce potențialul energiei eoliene și al celei geotermale rămâne insuficient utilizat. Rețeaua de energie electrică necesită investiții, cum ar fi contorizarea inteligentă, sistemele de prosumatori, comunitățile energetice și stabilirea dinamică a prețurilor, pentru a permite utilizarea mai multor surse regenerabile de energie. În plus, procedurile de autorizare pentru instalarea de instalații care utilizează surse regenerabile de energie ar putea fi simplificate. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Pentru a reduce și mai mult dependența, există un mare potențial de îmbunătățire a eficienței energetice în sectorul construcțiilor rezidențiale. Aplicarea unor standarde de mediu mai stricte pentru noile locuințe a fost amânată cu 18 luni, până în iunie 2022. Actualul program de renovare a locuințelor nu se axează pe eficiența energetică și exclude, în practică, familiile cele mai vulnerabile. Nivelul uniform scăzut al prețurilor reglementate la energie, indiferent de venitul gospodăriilor sau de nivelul consumului, sporește inegalitățile în materie de venituri și nu creează stimulente pentru economisirea de energie. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Ungaria să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (36) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Ungaria poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Ungaria poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (37) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²⁰⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Ungaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, menținând totodată caracterul adecvat al acestuia, în special prin abordarea inegalităților în materie de venituri.

⁽¹⁸⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Ungaria, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. Ar trebui remarcat faptul că, deși dependența Ungariei de importurile de gaze din Rusia este ridicată, Ungaria exportă o cantitate importantă de gaze către țările învecinate. Ca atare, dependența sa de gaze pentru consumul intern este probabil mai mică decât cifrele raportate, deși rămâne în continuare semnificativă.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁰⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să continue integrarea pe piața muncii a grupurilor celor mai vulnerabile, în special prin perfecționarea competențelor, și să prelungească durata indemnizațiilor de șomaj. Să amelioreze caracterul adecvat al asistenței sociale și să asigure accesul la servicii esențiale și la locuințe de calitate pentru toți. Să îmbunătățească rezultatele în materie de educație și să sporească participarea grupurilor defavorizate, în special a romilor, la un învățământ general de calitate. Să îmbunătățească accesul la servicii de asistență medicală preventivă și de asistență medicală primară de calitate.
4. Să consolideze cadrul anticorupție, inclusiv prin îmbunătățirea eforturilor de urmărire penală și a accesului la informațiile publice, și să întărească independența judiciară. Să îmbunătățească calitatea și transparența procesului decizional, printr-un dialog social eficace, prin colaborarea cu alte părți interesate și prin evaluări periodice ale impactului. Să continue simplificarea sistemului fiscal. Să îmbunătățească previzibilitatea în materie de reglementare și concurența în sectorul serviciilor, în special în sectorul comerțului cu amănuntul și al utilităților, și să aplice sistematic normele în materie de concurență în tranzacțiile comerciale. Să îmbunătățească concurența în domeniul achizițiilor publice.
5. Să promoveze reforma și investițiile în domeniul gestionării durabile a apei și a deșeurilor și al circularității economiei, al digitalizării întreprinderilor, al competențelor verzi și digitale, precum și al cercetării și inovării.
6. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, în special prin raționalizarea procedurilor de autorizare și prin modernizarea infrastructurii de energie electrică. Să diversifice importurile de combustibili fosili, prin, între altele, consolidarea interconectării cu participarea altor țări. Să reducă dependența de combustibilii fosili în clădiri și transporturi prin intensificarea eforturilor privind măsuri vizând eficiența energetică pentru toți, în special în ceea ce privește locuințele rezidențiale și transporturile durabile, în special prin electrificarea transporturilor.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2022**

(2022/C 334/18)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Malta printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.
- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Maltei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 83).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.

- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 13 iulie 2021, Malta a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 5 octombrie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Malta ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Malta a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Malta și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 la 15 aprilie 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022 la 2 mai 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Malta cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Malta la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a trecut în revistă implementarea de către Malta a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Maltei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Conform concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽¹⁰⁾ ST 11941/2021; ST 11941/2021 ADD 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Maltei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Maltei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare care să vizeze realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Maltei a scăzut de la 9,5 % din PIB în 2020 la 8,0 %. Răspunsul Maltei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut de la 6,3 % din PIB în 2020 la 4,7 % în 2021. Măsurile luate de Malta în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 53,4 % din PIB în 2020 la 57,0 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 4,4 % în 2022 și cu 3,9 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mică a PIB-ului real, și anume de 4,2 % în 2022, și o creștere mai mare, de 4,0 %, în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 5,4 % din PIB în 2022 și până la 4,6 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea activității economice și efectul net al relaxării parțiale a măsurilor de sprijin de urgență; ca răspuns la creșterea prețurilor la energie, au fost introduse noi măsuri. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește, ajungând la 58,6 % în 2022 și va continua să crească până la 59,4 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 5,6 % din PIB pentru 2022 și de 4,6 % din PIB pentru 2023. Acest lucru este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează o pondere a datoriei publice în PIB similară, de 58,5 % în 2022 și de 59,5 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 4,5 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Maltei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 4,7 % din PIB în 2021 la 1,3 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,0 % din PIB în 2022 și la 0,6 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Aceste măsuri constau în principal în reducerea impozitelor indirecte pe consumul de energie și a subvențiilor pentru producția de energie pentru a compensa creșterea prețurilor la energia electrică importată și emisiile de carbon. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre aceste măsuri nu sunt vizate, în special subvențiile pentru producția de energie și reducerile accizelor pentru carburanți. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Malta să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Maltei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 116).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Maltei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, de - 1,5 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Malta intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Malta nu intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,6 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,5 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). În plus, guvernul a acordat sprijin financiar gospodăriilor (0,3 % din PIB), a majorat prestațiile de pensii de tip contributiv și necontributiv peste nivelul ajustării în funcție de costul vieții (0,2 % din PIB), în timp ce rata de creștere a consumului intermediar (fără măsuri) a rămas puternică (0,4 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 1,1 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Malta va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,3 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor menite să contracareze creșterea prețurilor la energie (0,4 % din PIB), a sprijinului financiar temporar acordat gospodăriilor (0,3 % din PIB) și a prestațiilor de pensii contributive și necontributive peste nivelul ajustării în funcție de costul vieții (0,2 % din PIB). În plus, se preconizează că consumul intermediar (fără măsuri) va crește mai puțin decât PIB-ul nominal (0,4 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 4,6 % din PIB în 2023, la 2,8 % în 2024 și la 2,4 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2024. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 58,6 % în 2024 și la 57,2 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Maltei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență este ambițios și prevede reforme și investiții pentru abordarea provocărilor identificate în domeniile sănătății, ocupării forței de muncă, educației și competențelor, tranziției verzi și celei digitale, justiției și luptei împotriva corupției și spălării banilor. Buna guvernare este unul dintre pilonii viziunii economice pe termen lung a guvernului, iar planul de redresare și reziliență cuprinde eforturi semnificative pentru remedierea provocărilor din acest domeniu. Investițiile în educație ocupă, de asemenea, un loc important în planul de redresare și reziliență, fiind propuse măsuri relevante pentru remedierea deficiențelor din sistemul de învățământ. O mare parte din investițiile planificate se axează pe tranziția verde și pe cea digitală, acestea constituind un răspuns la recomandările specifice fiecărei țări privind investițiile în aceste domenii. Provocările identificate în ceea ce privește planificarea fiscală agresivă, cercetarea și inovarea (C&I) și sustenabilitatea sistemului de pensii sunt parțial abordate în planul de redresare și reziliență.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (21) Se preconizează că Planul de redresare și reziliență al Maltei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Malta reprezintă 53,8 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 25,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Malta să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (22) Malta nu a prezentat încă acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾ sau celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Malta trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Malta se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de caracteristicile sistemului fiscal care facilitează planificarea fiscală agresivă. Combaterea planificării fiscale agresive rămâne esențială pentru îmbunătățirea eficienței și a echității sistemului fiscal, astfel cum s-a recunoscut în recomandarea din 2022 privind zona euro. Efectele de propagare între statele membre ale strategiilor de planificare fiscală agresivă impun o acțiune coordonată a politicilor naționale care să completeze legislația Uniunii. Malta a luat măsuri pentru a combate practicile de planificare fiscală agresivă prin punerea în aplicare a inițiativelor convenite anterior la nivel internațional și european și prin angajamentul asumat în planul său de redresare și reziliență de a efectua un studiu independent privind plățile spre exterior și cele spre interior (adică între rezidenții din Uniune și rezidenții țărilor terțe), care să fie urmat de o legislație de punere în aplicare în funcție de constatările studiului. Cu toate acestea, plățile spre exterior ale dobânzilor, redevențelor și dividendelor efectuate de societățile cu sediul în Malta către jurisdicții cu un nivel zero și cu un nivel scăzut de impozitare (adică orice jurisdicție cu o rată legală a impozitului pe profit mai mică decât cea mai mică rată legală a impozitului pe profit din Uniune, care este de 9 %) pot conduce la evitarea totală a impozitelor în cazul acestor plăți până când în Malta se vor fi aplicat impozite reținute la sursă sau măsuri de protecție echivalente pentru a se asigura că astfel de plăți sunt impozitate în mod corespunzător. În plus, tratamentul acordat societăților rezidente care nu au domiciliu în Malta prezintă în continuare un risc de dublă neimpozitare atât pentru societăți, cât și pentru persoane fizice.
- (24) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (25) Malta a rămas în urmă în ceea ce privește atingerea obiectivului său pentru 2030 de reducere cu 19 % față de nivelurile din 2005 a emisiilor de gaze cu efect de seră care nu sunt acoperite de schema Uniunii de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾. Angajamentul Maltei de a deveni neutră din punct de vedere climatic până în 2050 va necesita investiții susținute atât din partea gospodăriilor, cât și a întreprinderilor și a guvernului. Având în vedere faptul că ambiția sporită a Uniunii în materie de climă se concentrează pe o energie mai accesibilă ca preț, mai sigură și mai durabilă, sunt necesare mai multe eforturi pentru exploatarea într-o mai mare măsură a potențialului său solar și

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26).

eolian, inclusiv energia offshore produsă de instalații plutitoare, având în vedere că sursele regenerabile de energie reprezintă doar 8 % din mixul energetic. Malta depinde în mare măsură de petrol (48 %) și de gaze naturale (44 %). Gazele naturale au fost utilizate pentru a genera 86 % din energia electrică a Maltei în 2020. Deși nu importă gaze sau petrol din Rusia ⁽²⁰⁾, creșterea rapidă a prețurilor la energie a început să afecteze Malta. Malta intenționează să asigure o mai bună securitate a aprovizionării cu energie prin construirea unei a doua interconexiuni de energie electrică. Reducerea dependenței de combustibilii fosili ar necesita, de asemenea, o modernizare a rețelelor sale de transport și distribuție a energiei electrice, precum și investiții în stocarea energiei electrice pentru a furniza energie fermă, flexibilă și cu reacție rapidă. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor, în special a clădirilor rezidențiale, inclusiv prin instalarea unor pompe de căldură și a altor soluții ecologice, ar contribui la reducerea cererii de energie. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Malta să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”. În plus, emisiile generate de transportul rutier sunt în creștere constantă, acestea constituind cea mai mare sursă de emisii de gaze cu efect de seră care nu fac obiectul ETS. Fluidizarea traficului ar necesita o îmbunătățire a transportului public, implementarea unor sisteme de transport inteligente și investiții în infrastructura de mobilitate ușoară (cum ar fi trotuare și piste pentru biciclete) pentru o alternativă sigură la utilizarea autoturismelor personale.

- (26) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și renunțarea la combustibilii fosili vor crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Malta poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției. De asemenea, Malta poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (27) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (28) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Maltei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Malta să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să continue o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele, care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 5 octombrie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.

⁽²⁰⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Malta, totalul importurilor include comerțul din interiorul Uniunii. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să ia măsuri pentru a aborda în mod eficace caracteristicile sistemului fiscal care pot facilita planificarea fiscală agresivă de către persoane fizice și întreprinderi multinaționale, inclusiv prin asigurarea unei impozitări suficiente a plăților către exterior de dobânzi, redevențe și dividende și prin modificarea normelor pentru societățile fără domiciliu în Malta.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să accelereze utilizarea energiei din surse regenerabile de energie, prin promovarea și facilitarea investițiilor în energia eoliană și solară, inclusiv în energia offshore produsă de instalații plutitoare, prin modernizarea în continuare a rețelelor malteze de transport și distribuție a energiei electrice și prin crearea de stimulente pentru stocarea energiei electrice în scopul furnizării ferme, flexibile și cu reacție rapidă a energiei. Să reducă cererea de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice, în special în clădirile rezidențiale. Să reducă emisiile generate de transportul rutier prin găsirea de soluții pentru fluidizarea traficului prin îmbunătățirea calității serviciilor de transport public, prin sisteme de transport inteligente și prin investiții în infrastructura de mobilitate ușoară.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind politicile economice ale Țărilor de Jos și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2022**

(2022/C 334/19)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Țările de Jos ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă la adresa perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 88).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 29 aprilie 2022, Țările de Jos și-au prezentat Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Țările de Jos încă nu au prezentat un program național de reformă, deoarece programul va fi integrat în planul de redresare și reziliență.
- (10) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Țările de Jos la 23 mai 2022. Aceasta a evaluat progresele pe care Țările de Jos le-au realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestor țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021, precum și în ceea ce privește provocările noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Țările de Jos în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (11) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Țările de Jos și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Țările de Jos se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile sunt legate de nivelul ridicat al datoriei private și de excedentul important de cont curent, care au relevanță transfrontalieră.
- (12) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Țărilor de Jos ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Țărilor de Jos să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Țărilor de Jos a scăzut de la 3,7 % din PIB în 2020 la 2,5 %. Răspunsul Țărilor de Jos în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au reprezentat 3,3 % din PIB atât în 2020, cât și în 2021. Măsurile luate de Țările de Jos în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 54,3 % din PIB în 2020 la 52,1 % din PIB în 2021.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Țărilor de Jos pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 122).

- (13) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,6 % în 2022 și cu 1,7 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie similară: 3,3 % în 2022 și 1,6 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va rămâne la 2,5 % din PIB în 2022 și va scădea la 2,3 % în 2023. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 53,1 % în 2022 și la 52,7 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, în acestea se estimează un deficit public de 2,7 % din PIB pentru 2022 și, respectiv, de 2,1 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mare decât deficitul prevăzut în Programul de stabilitate pentru 2022, în principal pentru că Programul de stabilitate pentru 2022 a inclus numai parțial măsurile luate ca răspuns la prețurile ridicate la energie, și ușor mai scăzut pentru 2023, în principal datorită unui nivel mai scăzut al formării brute de capital fix și al altor cheltuieli preconizate de Comisie. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai scăzută a datoriei publice în PIB, de 51,4 % în 2022 și de 50,9 % în 2023. Diferența este datorată unor previziuni diferite privind PIB-ul nominal. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,5 %.
- (14) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 3,4 % din PIB în 2021 la 0,9 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,7 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹¹⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace și în reduceri ale taxelor indirecte pe consumul de energie. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Una dintre măsurile respective are un caracter general, în special reducerea impozitelor indirecte pe consumul de energie. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, era estimat la 0,1 % din PIB atât în 2022, cât și în 2023 ⁽¹²⁾, precum și de creșterea costului cheltuielilor de apărare cu 0,1 % din PIB în 2023.
- (15) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Țările de Jos să aplice o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Țărilor de Jos să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (16) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 2,6 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹³⁾. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2021 ⁽¹⁴⁾. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară, de 0,0 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Țările de Jos intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandărilor Consiliului. În

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹³⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁴⁾ Acestea sunt previziuni ale Comisiei bazate pe un profil de cheltuieli liniar. Comisia încă nu a primit Planul de redresare și reziliență al Țărilor de Jos.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,5 puncte procentuale din PIB. Aceasta se explică parțial prin fondurile de investiții puse la dispoziția municipalităților pentru punerea în aplicare a politicii privind clima și prin fondurile suplimentare pentru tineret.

același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 2,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Respectiva contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,7 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), în timp ce, printre altele, se preconizează că măsurile suplimentare în domeniul climei, care urmăresc reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și promovarea energiei durabile, precum și măsurile în domeniul educației (recalificarea și formarea profesorilor) vor contribui, de asemenea, cu 0,3 % din PIB și, respectiv, cu 0,2 % din PIB la creșterea cheltuielilor curente nete.

- (17) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 0,5 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁶⁾. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne neschimbată comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,7 % din PIB).
- (18) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 2,5 % din PIB în 2024, apoi va crește la 2,9 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata Programului de stabilitate pentru 2022. Aceste proiecții pornesc de la ipoteza unor măsuri suplimentare de consolidare fiscală care nu sunt încă specificate. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, ajungând la 53,1 % în 2024 și la 54,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (19) Denaturările de pe piața locuințelor contribuie la creșterea rapidă a prețurilor locuințelor și la un grad ridicat de îndatorare a gospodăriilor, care le face să fie vulnerabile la șocurile economice. Creșterea prețurilor locuințelor s-a accelerat în 2021, cu o rată anuală de creștere de 15 %, și există tot mai multe semne de supraevaluare pe piața locuințelor, ceea ce accentuează riscurile și vulnerabilitățile. Deductibilitatea fiscală a dobânzilor ipotecare este treptat redusă, însă doar parțial, iar degrevarea fiscală pe care o asigură pentru plățile ipotecare rămâne generoasă. Această situație, împreună cu limitele de împrumut relativ ridicate (raport între valoarea creditului acordat și cea a garanției aferente creditului), continuă să contribuie la o favorizare puternică a îndatorării pentru gospodării. În același timp, piața privată a închirierilor rămâne redusă și subdezvoltată. Lipsa unui segment intermediar performant pe piața închirierilor încurajează gospodăriile să cumpere în loc să închirieze, ceea ce contribuie la niveluri ridicate ale raportului dintre serviciul datoriei și venituri și ale vulnerabilității financiare. Rigiditățile părții de ofertă accentuează denaturările pieței locuințelor. Lipsa relativă de elasticitate a ofertei de locuințe sporește riscul ca politicile care au obiectivul de a face locuințele mai accesibile să aibă drept efect stimularea cererii și prin urmare să ducă și mai mult la creșterea prețurilor, subminând astfel obiectivul inițial al acestor politici.
- (20) Sistemul de pensii asigură în mod corespunzător adecvarea pensiilor și sustenabilitatea finanțelor publice, însă sistemul de pensii ocupaționale (al doilea pilon) prezintă dezavantaje în ceea ce privește echitatea între generații, transparența drepturilor de pensie și flexibilitatea. Contribuțiile la al doilea pilon de pensii sunt ridicate și ar putea fi necesare ajustări importante ale contribuțiilor pentru a absorbi dezechilibrele din bilanțurile fondurilor de pensii. Nivelul important al economiilor obligatorii contribuie, de asemenea, la excedentul de cont curent. O reformă a sistemului de pensii ar putea îmbunătăți reziliența la șocuri a fondurilor de pensii. În urma acordului-cadru din 2019 privind principiile generale ale reformei de pensii, în iunie 2020 guvernul și partenerii sociali au convenit asupra unei noi structuri contractuale a celui de al doilea pilon. În ansamblu, reforma planificată urmărește să abordeze principalele vulnerabilități ale sistemului de pensii. Măsurile legislative de punere în aplicare a reformei convenite a pensiilor urmează să fie discutate și adoptate de către Parlamentul Țărilor de Jos în cursul anului 2022. Principala provocare o va reprezenta după aceea punerea în aplicare pe deplin a reformei, proces care va trebui monitorizat atent.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB. Aceasta se explică parțial prin fondurile de investiții puse la dispoziția municipalităților pentru punerea în aplicare a politicii privind clima și prin fondurile suplimentare pentru tineret.

- (21) Țările de Jos au prezentat programele politicii de coeziune, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, la 22 decembrie 2021, 23 decembrie 2021 și 22 martie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Țările de Jos trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (22) Ponderea locurilor de muncă flexibile rămâne ridicată, acestea reprezentând o proporție importantă a pieței forței de muncă din Țările de Jos. Acest lucru indică un risc din ce în ce mai mare de segmentare a pieței forței de muncă. Recurgerea la aceste tipuri de locuri de muncă este influențată în mare măsură de factori instituționali și de alegeri de politică națională, cum ar fi diferențele de tratament fiscal (pentru lucrătorii independenți fără angajați), acoperirea sistemului de securitate socială și normele privind protecția muncii. Elementele determinante distincte și factorii instituționali menționați creează stimulente (contrastimulente) financiare, cu efecte de denaturare resimțite în special la periferia pieței forței de muncă. Pandemia de COVID-19 a evidențiat totodată riscurile legate de segmentarea pieței forței de muncă și situația dificilă cu care se confruntă anumite categorii pe plan social și în privința locurilor de muncă, precum și dificultățile importante legate de accesul la o protecție socială adecvată al lucrătorilor independenți, care adesea sunt asigurați insuficient pentru boală, invaliditate, șomaj și vârstă înaintată. De asemenea, adoptarea unor măsuri suplimentare de clarificare a calificării relațiilor de lucru ale lucrătorilor independenți și asigurarea respectării normelor aplicabile ar putea contribui la reducerea activităților independente fictive.
- (23) Deficitele de forță de muncă au crescut și mai mult și s-au generalizat în toate sectoarele, odată cu redresarea economică generală și cu revenirea cererii de forță de muncă. Previiziunile privind piața forței de muncă indică faptul că aceasta va continua să fie tensionată în viitor, în special în ceea ce privește educația, sănătatea și locurile de muncă tehnice și în sectorul tehnologiilor informației și comunicațiilor. Pe termen scurt, deficitele sunt foarte mari și în sectorul construcțiilor. Piața muncii tensionată riscă să îngreuneze realizarea investițiilor importante necesare în cadrul tranziției verzi și al tranziției digitale. În același timp, există o forță de muncă neutilizată sau utilizată insuficient, în special având în vedere rata mai scăzută de ocupare a persoanelor provenite dintr-un context de migrație și ponderea ridicată a locurilor de muncă cu normă redusă. Crearea de stimulente pentru creșterea numărului de ore lucrate de lucrătorii cu normă redusă, dintre care mulți sunt femei (62,5 % dintre femeile cu un loc de muncă au lucrat cu normă redusă în 2021), ar putea atenua mai mult deficitele existente pe piața forței de muncă și reduce diferențele medii de remunerare și de pensie între femei și bărbați. Activarea și perfecționarea sau recalificarea persoanelor inactive (care nu lucrează și nici nu își caută un loc de muncă), ale șomerilor de lungă durată și ale persoanelor aflate la periferia pieței muncii, prin intermediul unor măsuri specifice și adaptate, ar putea contribui la atenuarea deficitelor de forță de muncă și de competențe, promovând în același timp egalitatea de șanse și incluziunea activă.
- (24) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (25) Dependența de combustibilii fosili este foarte ridicată. Conform datelor din 2020⁽¹⁹⁾, dependența de combustibilii fosili din Rusia este la același nivel cu media Uniunii pentru cărbune (54 %) și țiței (26 %) și mai scăzută pentru gazele naturale (30 % față de 44 %). Ponderile din mixul energetic pentru petrol (39 % față de 33 %) și gazele naturale (44 % față de 24 %) sunt ambele peste media Uniunii, în timp ce ponderea pentru cărbune este mai scăzută (6 % față de 11 %). Dependența de combustibilii fosili ar putea fi redusă în ansamblu prin creșterea investițiilor în surse regenerabile de energie și în electrificare, prin remedierea blocajelor din infrastructura energetică și îmbunătățirea eficienței energetice. Este esențial să se intensifice eforturile de îndeplinire a obiectivelor Uniunii pentru 2030 privind energia din surse regenerabile. Țările de Jos s-au situat pe locul cinci în rândul statelor membre cu cele mai scăzute performanțe în privința ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie în 2020 și înregistrează unul dintre cele mai mari decalaje între ponderea din 2020 a energiei din surse regenerabile și obiectivele Uniunii pentru 2030 privind energia din surse regenerabile. Sunt necesare investiții suplimentare pentru a spori implementarea energiei din surse regenerabile și a consolida capacitatea rețelelor necesară pentru transportul energiei din surse regenerabile de la punctele de producție către punctele de

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și țiței. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. Pentru Țările de Jos, totalul importurilor include comerțul intra-UE.

consum. Consolidarea capacității rețelei este importantă în special deoarece constrângerile legate de capacitatea acesteia au continuat să crească în 2021 și au provocat întârzieri ale implementării proiectelor din domeniul energiei din surse regenerabile. Procedurile administrative pentru dezvoltarea capacității de producere a energiei din surse regenerabile ar putea fi și mai mult simplificate și raționalizate. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. De asemenea, creșterea eficienței energetice oferă posibilități eficiente din punctul de vedere al costurilor de a reduce suplimentar emisiile de dioxid de carbon și dependența de combustibilii fosili, inclusiv de importurile din Rusia. În special, se pot face îmbunătățiri în ceea ce privește renovările clădirilor și introducerea pompelor de căldură și a încălzirii centralizate în sectorul construcțiilor, precum și electrificarea și furnizarea de energie curată pentru industriile energointensive.

Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Țările de Jos să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (26) Realizarea de investiții suplimentare în infrastructura de transport ar putea contribui la eliminarea blocajelor și ar sprijini mobilitatea durabilă. Infrastructura feroviară și rutieră este congestionată. Rețeaua feroviară olandeză este printre cele mai intens utilizate din Europa. Țările de Jos introduc în prezent Sistemul european de management al traficului feroviar, cu scopul de a susține creșterea capacității rețelei lor feroviare. Conform estimărilor privind anul 2019, congestionarea traficului rutier, deși aflată ușor sub media Uniunii, a avut un cost de 4 % din PIB-ul anual al Țărilor de Jos. Investițiile în infrastructura de mobilitate durabilă pot avea efecte de propagare pozitive pentru piața unică, având în vedere importanța nodurilor de transport din Țările de Jos (Portul Rotterdam, Aeroportul Schiphol), și pot reduce și mai mult dependența ridicată de petrol a acestei țări (39 % din mixul energetic în 2020).
- (27) Nivelurile excesive ale depunerilor de azot dăunează mediului și încetinesc activitățile din sectoarele construcțiilor și agriculturii. Surplusul de azot este de patru ori mai mare decât media Uniunii, iar emisiile de amoniac pe hectar sunt cele mai mari din Europa. Depunerile de azot sunt prea mari pentru a se putea îndeplini obiectivele în materie de biodiversitate, afectează calitatea apei și fac ca Țările de Jos să depășească pragurile stabilite de Directiva 91/676/CEE a Consiliului ⁽²⁰⁾ („Directiva privind nitrații”). Ca urmare a unei hotărâri a Consiliului de Stat din 2019, guvernul olandez trebuie să ia măsuri pentru a reduce depunerile de azot în zonele Natura 2000. Pentru a reduce și mai mult depunerile de azot este necesar să se treacă la agricultura durabilă, ceea ce necesită investiții semnificative. Agricultură este responsabilă pentru 45 % din depunerile de azot, în special din cauza zootehniei intensive, Țările de Jos fiind statul membru cu cea mai mare densitate a efectivelor de animale din Uniune.
- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Țările de Jos pot recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Țările de Jos pot utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Țărilor de Jos, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 3.
- (31) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 4. Recomandarea 1 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei recomandări privind zona euro. Politicile fiscal-bugetare și alte politici menționate în recomandările 1 și 4 contribuie, printre altele, la corectarea dezechilibrelor legate de excedentul important de cont curent. Politicile menționate în recomandarea 1 contribuie, de asemenea, la corectarea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei private,

⁽²⁰⁾ Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (JO L 375, 31.12.1991, p. 1).

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Țările de Jos să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare de politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătite să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să reducă stimulentele în favoarea îndatorării gospodăriilor și denaturările pieței locuințelor, inclusiv prin sprijinirea dezvoltării sectorului privat al închirierilor, și să ia măsuri pentru a spori oferta de locuințe. Să adopte și să pună în aplicare reforma sistemului de pensii convenită în 2019 și 2020.
2. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.
3. Să promoveze o protecție socială adecvată pentru lucrătorii independenți fără angajați, să abordeze problema activităților independente fictive și să reducă stimulentele în favoarea utilizării contractelor flexibile sau temporare. Să remedieze deficitele de forță de muncă și de competențe, în special în ceea ce privește sănătatea, educația, locurile de muncă tehnice și cele din sectorul digital și sectorul construcțiilor, inclusiv prin valorificarea potențialului insuficient utilizat în materie de forță de muncă rezultat din ponderea ridicată a locurilor de muncă cu normă redusă și din rata de ocupare mai scăzută a persoanelor provenite dintr-un context de migrație. Să consolideze posibilitățile de perfecționare și reconversie profesională, în special pentru persoanele aflate la periferia pieței muncii și pentru persoanele inactive.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, în special încurajând investițiile complementare în infrastructura de rețea și raționalizând și mai mult procedurile de autorizare, prin îmbunătățirea eficienței energetice, în special în sectorul construcțiilor, și prin accelerarea investițiilor în transporturile durabile și în agricultura durabilă.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Austriei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2022**

(2022/C 334/20)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Austria printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 93).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Comisia a remarcat că, pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, tranziția de la o orientare bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Austria a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Austriei ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Austria a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 27 aprilie 2022, Austria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Austria cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Austria la 23 mai 2022. În acest raport s-au evaluat progresele realizate de Austria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Austria a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Austria în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10159/2021; ST 10159/2021 ADD 1; ST 10159/2021 COR 1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Austriei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua posibilitatea deschiderii unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Austriei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Austriei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Austriei a scăzut de la 8,0 % din PIB în 2020 la 5,9 %. Răspunsul Austriei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, în timp ce măsurile temporare de urgență au scăzut de la 4,8 % din PIB în 2020 la 4,3 % în 2021. Măsurile luate de Austria în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, constând în principal în scutiri fiscale semnificative pentru gospodării și corporații, prin reforma fiscală „eco-socială”. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 83,3 % din PIB în 2020 la 82,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,9 % în 2022 și cu 2,0 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie de 3,9 % în 2022 și de 1,9 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 3,1 % din PIB în 2022 și până la 1,5 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea puternică a activității economice și eliminarea majorității măsurilor de urgență. În absența altor măsuri, cum ar fi cele legate de prețurile ridicate la energie, deficitul ar fi scăzut chiar și mai mult. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descende la 80,0 % în 2022 și va scădea la 77,1 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 3,1 % din PIB pentru 2022 și de 1,5 % din PIB pentru 2023. Acest lucru este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează o pondere a datoriei publice în PIB similară, de 80,0 % în 2022 și de 77,5 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Austriei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 4,3 % din PIB în 2021 la 1,1 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, în reduceri ale taxelor indirecte pe consumul de energie și în măsuri temporare de ajutor pentru navetiști în ceea ce privește impozitul pe venit și au fost anunțate ca fiind temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,3 % din PIB în 2022 și la 0,4 % din PIB în 2023 ⁽¹³⁾.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Austriei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 157).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Austria să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Austriei, atunci când condițiile economice o vor permite, să aplice o politică bugetară vizând să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Austriei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, de - 1,2 % din PIB, conform recomandării Consiliului⁽¹⁴⁾. Austria intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în 2022 în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Austria intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 0,5 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,3 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,4 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Austria va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Potrivit previziunilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va rămâne stabilă comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2023⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că, în 2023, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție în mare parte neutră de 0,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează abordarea creșterii prețurilor la energie (0,2 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 0,7 % din PIB în 2024 și la 0,3 % până în 2025. Prin urmare, se prevede ca deficitul public să rămână la nivelul de sub 3 % din PIB începând cu 2023 până la terminarea perioadei programului. Aceste proiecții presupun o scădere a cheltuielilor publice pentru acest orizont de timp (de la 50,4 % din PIB în 2023 la 49,6 % în 2024 și la 49,4 % în 2025). Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 74,5 % în 2024 și la 72,1 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) Austria se confruntă cu riscuri medii la adresa sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung, fapt care se datorează în principal presiunilor bugetare generate de îmbătrânirea populației. Se preconizează că raportul dintre populația în vârstă de muncă (persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani) și adulții în vârstă va scădea de la trei lucrători la aproximativ doi lucrători per persoană cu vârsta de peste 65 de ani în următorii 50 de ani. În general, conform scenariului de risc al Grupului de lucru privind îmbătrânirea populației din Raportul privind îmbătrânirea populației din 2021 prezentat de Comisie, se preconizează că cheltuielile publice pentru îngrijirea pe termen lung vor crește de la 1,8 % din PIB în 2019 la 2,3 % din PIB în 2030. Pe lângă evoluțiile demografice, se preconizează că nevoia de îngrijiri mai intensive din cauza bolilor legate de vârstă va juca, de asemenea, un rol în creșterea costurilor îngrijirii pe termen lung. O reformă cuprinzătoare a sistemului de îngrijire pe termen lung a fost anunțată, dar nu a fost încă finalizată. Până în prezent, un grup operativ special a sintetizat principalele concluzii ale unei consultări publice. Conform raportului grupului operativ, una dintre prioritățile reformei va fi instituirea unui control coordonat al sistemului. Aceasta include o repartizare clară a responsabilităților la toate nivelurile de guvernare și transparența cu privire la originea și utilizarea fondurilor.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB. Acest lucru se datorează în principal creării unei rezerve strategice de gaze, astfel cum se prevede, de asemenea, în Programul de stabilitate pentru 2022.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră.

- (21) Federalismul fiscal al Austriei se caracterizează printr-o neconcordanță semnificativă între responsabilitățile în materie de cheltuieli și de colectare a veniturilor la nivel subnațional. Bugetele subnaționale se bazează mai degrabă pe un sistem complex de partajare a impozitelor și de transferuri interguvernamentale, decât pe autonomia fiscală. Acest lucru afectează transparența fiscală și responsabilitatea politică și oferă puține stimulente pentru eficientizarea cheltuielilor publice. Întrucât nevoia de reformă persistă, aceasta ar trebui abordată în cadrul negocierilor pentru următoarea Lege privind relațiile fiscale interguvernamentale, care se preconizează că va începe în decembrie 2022. Pe lângă reformarea cadrului bugetar național, o mai bună utilizare a analizelor cheltuielilor poate îmbunătăți eficacitatea și eficiența cheltuielilor publice, deoarece acestea contribuie la controlul alocațiilor financiare în raport cu prioritățile politice.
- (22) Sistemul fiscal al Austriei dispune în continuare de o marjă pentru îmbunătățirea echității și a caracterului favorabil creșterii. Sistemul fiscal se caracterizează printr-o povară ridicată asupra forței de muncă, care decurge din impozitele pe salarii și din contribuțiile la asigurările sociale, contribuțiile la asigurările sociale fiind suportate atât de angajați, cât și de angajatori. Acest lucru împiedică crearea de locuri de muncă. În același timp, ratele marginale ridicate de impozitare descurajează persoanele să lucreze, în special persoanele care se situează la limita inferioară a distribuției veniturilor și persoanele care contribuie cu a doua sursă de venit la venitul familiei. Reforma fiscală eco-socială adoptată recent reprezintă un pas în direcția cea bună, iar introducerea unui preț al CO₂ pentru sectoarele care nu fac obiectul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) este un proiect important în cadrul planului de redresare și reziliență al Austriei. Cu toate acestea, persistă provocări structurale. Există posibilitatea de a reduce și mai mult costurile nesalariale ale forței de muncă pentru a stimula crearea de locuri de muncă și oferta de forță de muncă, în special pentru persoanele cu venituri mici. O mai bună utilizare a unor impozite mai favorabile creșterii ar putea contribui la crearea spațiului bugetar necesar și la îmbunătățirea echității sistemului fiscal.
- (23) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Austriei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, măsurile prevăzute în plan contribuie la abordarea unui subset semnificativ al recomandărilor specifice acestei țări identificate în ultimii ani în contextul semestrului european. Modificările planificate ale sistemului fiscal vor contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, contribuind în același timp la transferarea presiunii fiscale dinspre forța de muncă și ținând seama de aspectele ecologice și sociale. Participarea femeilor pe piața forței de muncă ar putea beneficia de îmbunătățirea disponibilității unor structuri de calitate pentru îngrijirea copiilor preșcolari. Provocarea recunoscută de mult timp legată de disparitatea de gen în ceea ce privește pensiile este, de asemenea, parțial abordată. Tranziția verde va fi promovată prin investiții în (i) eficiența energetică, (ii) sursele regenerabile de energie, (iii) decarbonizarea industriei, (iv) biodiversitatea și (v) economia circulară, însoțite de reforme conexe, inclusiv revizuirea cadrului de sprijin pentru sursele regenerabile de energie și eliminarea treptată a sistemelor de încălzire cu păcură. Planul va contribui, de asemenea, la creșterea substanțială a capacității digitale a întreprinderilor. Sarcina administrativă pentru întreprinderi va fi redusă prin intermediul punctelor unice de acces digitale.
- (24) Se estimează că implementarea planului de redresare și reziliență al Austriei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice reprezintă 58,7 % din alocarea financiară totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 52,8 % din alocarea financiară totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele relevante, va ajuta Austria să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (25) La 2 mai 2022, Comisia a aprobat acordul de parteneriat al Austriei prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾. La 21 octombrie 2021, Austria și-a prezentat programele aferente Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), prevăzute în regulamentul respectiv, pe care serviciile Comisiei le-au transmis înapoi cu observații la 4 ianuarie 2022. Austria nu și-a prezentat încă programul în temeiul Fondului social european Plus. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Austria trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și o dezvoltare teritorială echilibrată.

- (26) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Austria se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de piața forței de muncă. Sistemul solid de protecție socială al Austriei și măsurile de politică ample au limitat impactul social al pandemiei de COVID-19. Austria are rezultate bune în ceea ce privește majoritatea dimensiunilor Pilonului european al drepturilor sociale, dar persistă unele provocări. Printre aceste provocări se numără, în special, potențialul insuficient exploatat al femeilor, al lucrătorilor slab calificați, al lucrătorilor în vârstă și al persoanelor care provin din familii de migranți. Acest lucru este deosebit de problematic, având în vedere penuria de forță de muncă calificată. Deblocarea potențialului insuficient exploatat al acestor grupuri ar putea reduce presiunea asupra pieței forței de muncă din Austria.
- (27) În timp ce rata de ocupare a femeilor este cu mult peste media Uniunii, Austria se situează pe locul al doilea în Uniune în ceea ce privește încadrarea în muncă cu fracțiune de normă a femeilor. În 2021, 49,9 % dintre femeile austriece lucrau cu fracțiune de normă, în comparație cu media Uniunii de 28,3 %. Acest lucru lasă o marjă considerabilă de consolidare a participării cu normă întreagă a femeilor pe piața forței de muncă. Oferta limitată de servicii de îngrijire a copiilor accesibile și de înaltă calitate îngreunează participarea mai activă a mamelor pe piața forței de muncă. Doar 21,1 % dintre copiii cu vârsta sub trei ani sunt încadrați într-o structură formală de îngrijire a copiilor, această rată fiind printre cele mai scăzute rate din Uniune și departe de obiectivul de la Barcelona stabilit de Consiliul European în 2002, respectiv ca 33 % dintre copiii cu vârsta sub trei ani să fie încadrați în structuri formale de îngrijire a copiilor. Pondere ridicată a muncii cu fracțiune de normă, împreună cu suprareprezentarea femeilor în sectoarele cu salarii mici, sunt principalii factori care contribuie la diferențele mari de remunerare între femei și bărbați din Austria și la diferențele relativ ridicate dintre pensiile femeilor și pensiile bărbaților. Pandemia de COVID-19 a amplificat și mai mult aceste inegalități legate de gen, o proporție semnificativă a femeilor combinând obligațiile de muncă și responsabilitățile casnice. Creșterea ofertei de servicii de calitate de îngrijire a copiilor prin creșterea standardelor de calitate, prelungirea programului de lucru al structurilor de îngrijire a copiilor și combaterea factorilor care descurajează creșterea programului de lucru (de exemplu, prin îmbunătățirea stimulentele fiscale) sunt esențiale pentru a asigura o mai bună utilizare a potențialului femeilor pe piața forței de muncă.
- (28) Mai multe grupuri defavorizate ar putea fi mai bine integrate pe piața forței de muncă, în special lucrătorii slab calificați și lucrătorii în vârstă, precum și lucrătorii proveniți din familii de migranți. Aproape jumătate din șomerii de lungă durată din Austria au absolvit cel mult învățământul secundar inferior (*Pflichtschule*). Participarea pe piața forței de muncă a persoanelor care provin din familii de migranți rămâne scăzută, cu un nivel de ocupare a forței de muncă cu 12,7 puncte procentuale mai scăzut decât rezidenții autohtoni în 2020. Acest lucru este deosebit de problematic deoarece rezultatele în materie de educație, oportunitățile de angajare și viitoarele niveluri de venit ale copiilor din Austria tind să fie determinate în mod special de cele ale părinților lor. Măsurile din planul de redresare și reziliență al Austriei sunt menite să promoveze recalificarea și perfecționarea și vor aborda aceste provocări prin sprijinirea formării lucrătorilor slab calificați și a șomerilor de lungă durată. În același timp, măsurile planificate nu abordează pe deplin problema subiacentă a participării persoanelor care provin din familii de migranți și a lucrătorilor slab calificați. În plus, rezultatele în materie de educație pentru aceste grupuri trebuie îmbunătățite mult mai devreme în viață. Este în continuare nevoie de posibilități suplimentare de recalificare și de învățare pe tot parcursul vieții pentru lucrătorii de toate vârstele.
- (29) Deficitul tot mai mare de competențe (*Fachkräftemangel*) devine o provocare din ce în ce mai mare pentru întreprinderile care se bazează pe profesioniști cu înaltă calificare, cum ar fi experții în tehnologia informației (IT), precum și pe profesioniști calificați pentru utilizarea surselor regenerabile de energie în creștere rapidă. Motivele penuriei de forță de muncă calificată sunt multiple, iar pandemia de COVID-19 le-a accentuat. Extinderea oportunităților oferite persoanelor cu înaltă calificare din străinătate pentru posturi care nu pot fi ocupate de forța de muncă austriacă sau din Uniune ar putea reduce aceste deficite. În prezent, procedurile în vigoare implică o sarcină administrativă semnificativă pentru întreprinderile care doresc să angajeze lucrători din afara UE, ceea ce îngreunează atragerea talentelor necesare din străinătate. Acest lucru împiedică creșterea productivității, în special în sectorul serviciilor și cu precădere în sectorul IT. Reformele din 2019 și 2020 ale sistemului „accelerat” al Austriei pentru forța de muncă calificată din țări din afara UE (*Rot-Weiß-Rot-Karte*) nu s-au dovedit eficace în abordarea provocării în ansamblu. Prin urmare, ar putea fi luate măsuri suplimentare pentru ca întreprinderile să poată angaja forță de muncă calificată din străinătate cu mai multă ușurință. Printre aceste măsuri se numără accelerarea procedurilor și o mai bună orientare a lor către nevoile individuale ale întreprinderilor.

- (30) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (31) Evoluțiile geopolitice declanșate de invazia Ucrainei de către Rusia au scos la iveală riscuri pentru securitatea aprovizionării cu energie a Austriei. Austria este foarte dependentă de importurile de gaze din Rusia. În 2020, aproximativ 80 % din totalul importurilor Austriei de gaze au provenit din Rusia, în comparație cu media Uniunii de 44 %. Gazele reprezintă, de asemenea, o parte semnificativă a cererii de energie a Austriei (22,7 %, ușor sub media Uniunii de 24,4 %), în principal pentru consumul industrial și pentru încălzire. Cu toate acestea, Austria este mai puțin dependentă de Rusia în ceea ce privește petrolul (10 % din țiteiul său provine din Rusia, cu mult sub media Uniunii de 26 %) ⁽¹⁹⁾. Diversificarea aprovizionării cu energie și creșterea flexibilității și a capacității de flux inversat pentru interconectivitatea deja extinsă cu alte state membre vor fi esențiale pentru reducerea dependenței de gazele rusești. Cu toate acestea, se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gazele naturale să fie adaptate, în cazurile în care este posibil, exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Reducerea dependenței de gazele rusești presupune, de asemenea, investiții în producția de gaze din surse regenerabile (cum ar fi hidrogenul produs din surse regenerabile de energie și biometanul durabil), făcând astfel posibilă înlocuirea gazelor naturale, în special în sectoarele și regiunile cele mai vulnerabile la întreruperile aprovizionării. În plus, sursele regenerabile de energie suplimentare, cum ar fi energia geotermală, sunt în continuare insuficient utilizate și ar putea fi examinate mai îndeaproape.
- (32) În 2020, ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie al Austriei a fost de 37 %, depășind obiectivul de 34 % pentru același an. Reforma din 2021 a sprijinului pentru energia din surse regenerabile inclus în planul de redresare și reziliență a creat cadrul necesar pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul de energie electrică. Reforma va permite o capacitate anuală de producție de energie electrică din surse regenerabile de 27 TWh până în 2030 și va contribui astfel la atingerea obiectivului de 100 % până în 2030 (față de 81 % în 2020). Cu toate acestea, investițiile în energia din surse regenerabile sunt îngreunate de procedurile îndelungate de amenajare a teritoriului și de acordare a autorizațiilor, o problemă care se datorează, de asemenea, parțial, unei diviziuni complexe a competențelor între nivelul federal și cel regional, precum și problemelor de personal din administrație. Pentru a ține seama de extinderea planificată a producției de energie din surse regenerabile, Austria ar putea lua în considerare creșterea semnificativă a investițiilor în infrastructura de rețea (cum ar fi stocarea, distribuția și transportul) și asigurarea implementării în timp util a unei astfel de infrastructuri. Stabilirea unor obiective mai ambițioase în ceea ce privește eficiența energetică în sectorul construcțiilor și în cel industrial va reduce dependența de combustibilii fosili. Strategia Austriei de renovare pe termen lung stabilește etape clare pentru 2050 și are ca obiectiv atingerea unei rate de decarbonizare de 80 % a parcului său imobiliar. Planul său de redresare și reziliență va accelera eliminarea treptată a centralelor termice care funcționează pe bază de combustibili fosili din sectorul construcțiilor și înlocuirea lor cu tehnologii de încălzire din surse regenerabile sau cu încălzire centralizată. Cu toate acestea, obiectivele Austriei în materie de eficiență energetică pentru 2030 nu sunt foarte ambițioase, iar țara ar putea accelera investițiile în renovarea temeinică a clădirilor, în înlocuirea încălzirii pe bază de combustibili fosili cu încălzirea din surse regenerabile și în gestionarea mai bună a consumului de energie prin digitalizarea utilităților (cum ar fi contoarele inteligente și termostatele). În același timp, eforturile suplimentare de decarbonizare a proceselor industriale, inclusiv prin intermediul gazelor din surse regenerabile, ar contribui la reducerea cererii de gaze și la protejarea întreprinderilor de volatilitatea prețurilor. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Austria să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (33) În timp ce accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse decât combustibilii fosili în unele sectoare va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Austria poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul coeziunii pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Austria poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (34) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²¹⁾ se reflectă în recomandarea 1.

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale și țitei. Media UE-27 se bazează pe importurile din afara UE-27. Din martie 2022, Austria a încetat să mai importe țitei din Rusia.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

- (35) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Austriei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1, 2 și 3,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Austria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să asigure caracterul adecvat și a sustenabilitatea fiscală a sistemului de îngrijire pe termen lung. Să simplifice și să raționalizeze relațiile și responsabilitățile fiscale între diferitele niveluri ale administrației și să alinieze responsabilitățile în materie de finanțare și cheltuieli. Să îmbunătățească mixul fiscal pentru a sprijini o creștere durabilă și favorabilă incluziunii.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloarele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să stimuleze participarea femeilor pe piața forței de muncă, inclusiv prin îmbunătățirea serviciilor de calitate de îngrijire a copiilor, și să îmbunătățească rezultatele în ceea ce privește participarea la piața forței de muncă pentru grupurile defavorizate.
4. Să reducă dependența generală de combustibili fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili, prin accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile și a infrastructurii necesare, în special prin simplificarea planificării și raționalizarea în continuare a procedurilor de autorizare, prin creșterea eficienței energetice, în special în industrie și în sectorul construcțiilor, și prin diversificarea aprovizionării cu energie, precum și prin creșterea flexibilității și a capacității de flux inversat a interconexiunilor.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2022**

(2022/C 334/21)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Polonia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Un sprijin excepțional este pus la dispoziția Poloniei în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul Asistenței de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU), în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 98).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 3 mai 2021, Polonia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 17 iunie 2022, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Polonia ⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Polonia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Îndeplinirea satisfăcătoare presupune faptul că atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare nu a fost inversată.
- (10) Polonia și-a prezentat la 29 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și la 28 aprilie 2022 Programul de convergență pentru 2022, în conformitate cu termenul prevăzut la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Polonia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Polonia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Polonia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽⁹⁾ ST 9728/2022; ST 9728/2022 ADD 1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Poloniei, întrucât deficitul său public din 2022 este planificat să depășească valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Potrivit concluziilor raportului, criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Poloniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Poloniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Poloniei a scăzut de la 6,9 % din PIB în 2020 la 1,9 %. Răspunsul Poloniei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, în timp ce măsurile temporare de urgență au scăzut de la 4,5 % din PIB în 2020 la 2,7 % în 2021. Măsurile luate de Polonia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 57,1 % din PIB în 2020 la 53,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,8 % în 2022 și cu 3,2 % în 2023. Comparativ cu estimările guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 anticipează o creștere mai mică a PIB-ului real, respectiv de 3,7 % în 2022 și de 3,0 % în 2023, în principal ca urmare a unei estimări mai ridicate a inflației, care se preconizează că va afecta consumul privat și investițiile, precum și a unei contribuții mai reduse a exporturilor nete. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va crește la 4,3 % din PIB în 2022 și că va scădea la 3,7 % în 2023. Creșterea din 2022 reflectă în principal costul ridicat al ajutorului pentru persoanele strămutate din Ucraina, măsurile legate de prețurile ridicate la energie și o reformă fiscală importantă (Pactul polonez). Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 52,1 % în 2022 și la 51,5 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 4,0 % și, respectiv, de 4,4 % din PIB. Pentru 2022, acest deficit este mai mic decât deficitul estimat în Programul de convergență pentru 2022, în principal ca urmare a unui PIB nominal preconizat mai mare. Pentru 2023, deficitul estimat este mai mare decât estimarea din programul de convergență, în principal din cauza veniturilor mai mici și a creșterii preconizate a costului ajutorului pentru persoanele strămutate din Ucraina. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai scăzută a datoriei publice în PIB, de 50,8 % în 2022 și de 49,8 % în 2023. Diferența rezultă din estimarea unei rate mai ridicate a inflației și din ipoteze diferite privind ajustările stoc-flux din 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,4 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Poloniei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat măsurile luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,7 % din PIB în 2021 la 0,0 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 1,0 % din PIB în 2022 și care urmează să fie eliminate treptat în 2023 ⁽¹¹⁾. Măsurile respective constau în principal în reducerea taxelor indirecte pe consumul de energie și în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele măsuri au un caracter general, în special reducerile generale ale taxei pe valoarea adăugată și ale accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,6 % din PIB în 2022 și la 0,8 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 135).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Polonia să aplice o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Poloniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de convergență al Poloniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 3,4 % din PIB, conform recomandării Consiliului⁽¹³⁾. Polonia intenționează să ofere sprijin pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021⁽¹⁴⁾. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2022⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Polonia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără a lua în considerare noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție expansionistă de 2,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Respectiva contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să abordeze impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (1,0 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,6 % din PIB), preconizându-se în același timp că o nouă alocație pentru îngrijirea copiilor de vârstă mică (Capitalul pentru îngrijirea familiei) va contribui și ea (cu 0,1 % din PIB) la creșterea cheltuielilor curente nete.
- În ceea ce privește veniturile, se preconizează, de asemenea, că reducerea cotei impozitului pe venitul persoanelor fizice în temeiul Pactului polonez (0,7 % din PIB) și reducerea cotelor impozitului pe profit (0,1 % din PIB) vor contribui la orientarea bugetară expansionistă. Se estimează că creșterea mai mare a prețurilor de consum în comparație cu deflatorul PIB va afecta contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național în 2022, prin creșterea cheltuielilor cu consumul public de bunuri și servicii.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la +1,7 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Polonia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2023⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că în 2023 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție restrictivă de 1,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,9 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,2 % din PIB).
- (19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 3,1 % din PIB în 2024 și la 2,5 % până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2025. Cu toate acestea, nu sunt furnizate informații cu privire la măsurile de consolidare aferente avute în vedere. Conform Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 51,0 % în 2024 și continuând să scadă până la 49,7 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) Se preconizează că reforma în curs a sistemului bugetar, odată ce va fi pusă în aplicare integral, va spori eficiența cheltuielilor prin abordarea deficiențelor de lungă durată din cadrul procesului bugetar. Printre aceste deficiențe se numără clasificările bugetare complexe și cadece, înregistrarea suboptimă a informațiilor, lipsa unei planificări veritabile pe termen mediu și lipsa impactului direct al analizei cheltuielilor asupra procesului bugetar. Se preconizează că finanțele publice ale Poloniei vor fi supuse pe termen lung unei presiuni exercitate de creșterea cheltuielilor, mai ales ca urmare a îmbătrânirii populației. Factorii respectivi amplifică necesitatea introducerii

⁽¹³⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁴⁾ Acestea sunt previziunile Comisiei. Comisia nu a evaluat încă Planul de redresare și reziliență al Poloniei.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național, inclusiv transferuri către Banca de Dezvoltare a Poloniei (BGK), vor furniza o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

unor noi instrumente care să permită o mai bună gestionare a cheltuielilor, inclusiv a unei evaluări periodice a eficacității și a eficienței. În timpul pandemiei, cea mai mare parte a cheltuielilor pentru măsurile legate de COVID-19 au fost canalizate prin intermediul unui fond special gestionat de o bancă de dezvoltare și prin intermediul unui vehicul financiar în afara bugetului. Acest lucru, deși a oferit autorităților mai multă flexibilitate în gestionarea cheltuielilor legate de criză și le-a permis să evite riscul încălcării nivelului constituțional al datoriei publice, a limitat, de asemenea, controlul parlamentar asupra cheltuielilor și accesul publicului în timp util la informații cu privire la cheltuielile publice.

- (21) Polonia este una dintre țările cu cea mai rapidă tendință de îmbătrânire demografică din Uniune și, pe termen lung, tendințele demografice vor avea un impact asupra sistemului de pensii. Actualul sistem de pensii cu contribuții determinate asigură echilibrul financiar al sistemului, dar nu ia în considerare caracterul adecvat al prestațiilor viitoare. Din cauza vârstei efective de pensionare scăzute, a creșterii speranței de viață și a altor caracteristici ale sistemului, se preconizează că viitoarele prestații de pensii vor scădea puternic în raport cu salariul final. Aceasta ar însemna că o mare parte dintre pensionari ar fi expuși riscului de sărăcie. Analiza Comisiei arată că numai pentru a menține nivelul prestațiilor la nivelul actual, Polonia ar trebui să cheltuiască încă 6,7 % din PIB până în 2070. Principalele provocări cu care se confruntă sistemul polonez de pensii se referă la vârsta efectivă de pensionare scăzută și la regimurile speciale de pensii (de exemplu cele pentru agricultori sau pentru serviciile publice ai căror membri poartă uniforme), care sunt costisitoare și privilegiază membrii lor în comparație cu sistemul general.
- (22) Polonia și-a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁸⁾, la 15 decembrie 2021. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Polonia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (23) Rata șomajului în Polonia atinge niveluri istorice minime, dar participarea anumitor grupuri pe piața muncii continuă să fie limitată. Rata de înscriere a copiilor cu vârsta sub trei ani în serviciile formale de îngrijire a copiilor rămâne una dintre cele mai scăzute din statele membre, iar accesul limitat la serviciile de îngrijire a copiilor împiedică femeile să intre pe piața muncii. De asemenea, sprijinul insuficient pentru îngrijirea pe termen lung și vârsta de pensionare mai scăzută duc la o ieșire de forță de muncă de pe piață. Disparitățile de pe piața muncii afectează, de asemenea, persoanele cu handicap, persoanele vârstnice și persoanele slab calificate, rata de ocupare a acestora situându-se sub mediile respective ale Uniunii. În timp ce în ultimii ani se poate observa o scădere constantă a contractelor de muncă atipice, angajarea în baza unor contracte temporare și activitățile independente cu contribuții sociale scăzute continuă să fie ridicate, în special în rândul lucrătorilor tineri și slab calificați, ducând la un risc mai mare de inadecvare a pensiilor lor viitoare.
- (24) Sistemul de învățământ și de formare din Polonia se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește calitatea și incluziunea. Provocările respective au fost amplificate de pandemie, cu perioade îndelungate de învățare la distanță. Cadrele didactice, elevii și populația generală nu posedă competențe digitale. În același timp, echipamentele TIC și conectivitatea nu sunt disponibile într-o măsură suficientă în școli și în gospodăriile cu copii. Calitatea educației inițiale primite de profesori este insuficientă. În plus, salariile profesorilor sunt relativ scăzute în comparație cu standardele OCDE. Acest lucru afectează atractivitatea din punct de vedere financiar a profesiei și, alături de lipsa dezvoltării profesionale, contribuie la un deficit semnificativ de personal. Afluxul mare de persoane strămutate din Ucraina necesită eforturi semnificative, inclusiv finanțare, pentru a oferi un răspuns adecvat în domeniul educației și formării. Neconcordanțele semnificative dintre competențe și nevoile pieței muncii conduc la deficite de forță de muncă, fapt atestat de dificultățile pe care le întâmpină angajatorii în ocuparea posturilor vacante.
- (25) Cheltuielile totale cu asistența medicală în raport cu PIB-ul rămân scăzute, respectiv doar 6,5 %, față de media Uniunii de 9,9 % în 2019. Sistemul de sănătate polonez se bazează în mod excesiv pe spitale, care suferă de pe urma deteriorării situației financiare, a lipsei de evaluare a calității și a deficiențelor de gestionare. Serviciile de asistență medicală primară și ambulatorie sunt subutilizate. Atractivitatea limitată a profesiilor medicale contribuie la deficitul de personal. Numărul de medici și asistenți medicali raportat la 1 000 de locuitori (2,4 și, respectiv, 5,1) este printre cele mai scăzute din statele membre. Sistemul de asistență primară nu dispune de personal suficient, iar

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

serviciile sale sunt suprasolicitate. Potențialul său rămâne neexploatat, ceea ce duce la suprasolicitarea nivelurilor superioare de îngrijire. Deși serviciile de e-sănătate extinse contribuie la abordarea unora dintre provocările cu care se confruntă sistemul sanitar, utilizarea acestora a fost limitată până în prezent.

- (26) O parte semnificativă a cheltuielilor sociale nu reflectă nivelurile diferite ale veniturilor, ceea ce lasă loc pentru o mai bună direcționare. Unele cheltuieli sociale nu sunt adaptate și nu sunt acordate în funcție de resurse. În același timp, acoperirea prestațiilor sociale pentru unele persoane care lucrează în baza unor contracte de drept civil este limitată, ceea ce face ca grupul respectiv să fie mai vulnerabil. Deși ponderea populației expuse riscului de sărăcie a continuat să scadă, de la 21 % în 2016 la 17 % în 2020, există în continuare provocări. În special, se preconizează că unele persoane în vârstă vor fi expuse unui risc tot mai mare de sărăcie. Acest lucru va afecta în special femeile, date fiind carierele mai scurte ale acestora, care duc la pensii ulterioare mai mici. O mai bună direcționare a prestațiilor, de exemplu printr-o aplicare mai unitară a abordării care ține cont de resurse la acordarea prestațiilor, ar conduce la o utilizare mai eficientă a resurselor publice în demersul de combatere a sărăciei și de sprijinire a celor mai nevoiași.
- (27) Polonia se va baza tot mai mult pe știință și inovare pentru a asigura creșterea economică durabilă pe termen lung și competitivitatea. Cu toate acestea, în pofida unor progrese, Polonia este în urmă în ceea ce privește rezultatele inovatoare. Cheltuielile totale pentru cercetare și dezvoltare (C&D) sunt scăzute, situându-se la 1,39 % din PIB. Cheltuielile întreprinderilor cu C&D sunt cu mult sub media Uniunii, fiind de 0,87 % în 2020, iar ponderea întreprinderilor inovatoare continuă să fie scăzută, conform Anchetei comunitare privind inovarea. Polonia se situează pe locul patru de la coadă în Tabloul de bord european privind inovarea din 2021 și este încadrată în ultima categorie, respectiv a „inovatorilor emergenți”. Fragmentarea tot mai mare a instrumentelor actuale de sprijinire a cercetării afectează cooperarea dintre mediul științific și mediul de afaceri, reprezentând un obstacol esențial în calea consolidării inovării. De asemenea, nivelul scăzut al competențelor de gestionare și adoptarea limitată a tehnologiilor în întreprinderi contribuie la diferențe semnificative de productivitate între întreprinderile mici și mijlocii și întreprinderile mari, limitând inovarea și creșterea productivității.
- (28) Polonia este în urmă în ceea ce privește digitalizarea. În special, nivelurile scăzute ale competențelor digitale afectează capacitatea întreprinderilor de a investi în soluții digitalizate avansate și de a progresa în lanțul valoric, contribuind, în același timp, la deficitul de muncă și de competențe. În ceea ce privește infrastructura digitală, în timp ce serviciile fixe în bandă largă înregistrează creșteri, provocările în ceea ce privește dezvoltarea 5G rămân ridicate. Mai concret, doar 34 % dintre gospodăriile au fost acoperite de tehnologia 5G în 2021, nivel care este sub media Uniunii de 65 %, și nu se înregistrează progrese în ceea ce privește gradul de pregătire pentru 5G, deoarece spectrul radio armonizat pentru implementarea tehnologiei 5G nu a fost încă alocat. În fine, o utilizare mai intensă a tehnologiilor digitale în administrația publică ar putea îmbunătăți furnizarea de servicii guvernamentale și ar putea contribui la reducerea sarcinii administrative și de reglementare inutile.
- (29) Un mediu de afaceri stabil și previzibil și un climat investițional favorabil joacă un rol important atât în redresarea economică de după pandemie, cât și în creșterea economică durabilă pe termen mediu și lung. Independența, eficiența și calitatea sistemului de justiție sunt componente esențiale în acest sens. În Polonia, situația statului de drept s-a înrăutățit, iar independența sistemului judiciar reprezintă în continuare un motiv serios de îngrijorare, astfel cum rezultă din mai multe hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene și ale Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, în 2021, Comisia a lansat o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Poloniei, în urma anumitor hotărâri ale Curții Constituționale a Poloniei care au contestat în special întâietatea dreptului Uniunii, punând în pericol funcționarea ordinii juridice a Poloniei și a Uniunii.
- (30) Un mediu de reglementare solid și stabil constituie baza pentru susținerea creșterii economice și a investițiilor private. Cu toate acestea, climatul investițional este afectat în continuare de un mediu de reglementare imprevizibil și împovăraător. Modificările frecvente ale principalelor acte legislative sporesc incertitudinea și costurile de asigurare a conformității pentru întreprinderi, în principal din cauza consultării insuficiente a părților interesate în cursul procesului legislativ. Investițiile private ca procent din PIB au scăzut din 2016 și se mențin la un nivel scăzut, respectiv 18,5 % în 2020, cu mult sub media la nivelul Uniunii și a statelor cu caracteristici similare din regiune. Acest lucru ar putea limita creșterea ulterioară a productivității și ar putea afecta capacitatea Poloniei de a susține creșterea economică pe termen lung, în special având în vedere că creșterea costurilor unitare ale muncii afectează competitivitatea prin costuri.
- (31) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

- (32) Mixul energetic al Poloniei depinde în continuare în mare măsură de combustibilii fosili, care au asigurat 86 % din aprovizionarea cu energie în 2020, cărbunele reprezentând doar el 40 % din mixul energetic. Gazele naturale reprezintă 17 % din mixul energetic, iar petrolul reprezintă 28,9 %, ponderea acestuia crescând în ultimii ani. Ritmul de decarbonizare al Poloniei a fost lent. Până în 2020, economia Poloniei a înregistrat doar o reducere cu 8 % a emisiilor totale în comparație cu 2005 ⁽¹⁹⁾. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră a economiei este cu 54 % peste media Uniunii. Pentru a înregistra progrese în reducerea emisiilor în întreaga economie, sunt necesare o politică energetică revizuită, cu obiective mai ambițioase, și acțiuni care să vizeze sectoarele care nu fac obiectul ETS. Deși Polonia produce aproximativ 80 % din cărbunele pe care îl consumă, dependența sa de Rusia – calculată ca pondere a importurilor din Rusia în totalul importurilor de cărbune – a crescut și a ajuns la 74 % în 2020, comparativ cu media Uniunii de 54 %. În ceea ce privește petrolul, Polonia depinde de furnizori străini pentru cvasitotalitatea cererii sale, iar importurile din Rusia reprezintă 72 % din oferta externă totală, față de media Uniunii de 26 %. Dependența Poloniei de Rusia în ceea ce privește gazele naturale în 2020 a fost de 55 %, față de media Uniunii de 44 % ⁽²⁰⁾. Se estimează că proiectele de infrastructură în curs și planificate în Polonia și cu țările învecinate (inclusiv interconexiunea GIPL cu Lituania, care este operațională de la 1 mai 2022), dacă sunt însoțite de contracte de furnizare corespunzătoare, vor înlocui integral dependența Poloniei de gazul rusesc. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, atunci când acest lucru este posibil, pentru a se evita dependența de carbon și activele depreciate, precum și pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Contractul pe termen lung de furnizare de gaze naturale încheiat de Polonia cu societatea Gazprom din Rusia expiră la sfârșitul anului 2022, iar Polonia nu intenționează să îl reînnoiască.

Impactul direct al suspendării furnizării de gaze de către Gazprom începând din aprilie 2022 asupra securității energetice a Poloniei este atenuat în mod semnificativ de accesul Poloniei la surse alternative de aprovizionare, din interiorul și din afara Uniunii. Cu toate acestea, suspendarea face necesară accelerarea proiectelor în curs și planificate de diversificare a aprovizionării, precum și o coordonare sporită a acțiunilor viitoare în cadrul Uniunii.

- (33) Accelerarea introducerii de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile este esențială pentru a reduce dependența Poloniei de importurile de combustibili fosili și pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră. Obiectivele în materie de energie din surse regenerabile prevăzute actualmente în planurile naționale privind energia și clima nu sunt suficient de ambițioase. În plus, există bariere de reglementare, procedurale și administrative importante care limitează utilizarea capacității de energie din surse regenerabile și care încetinesc integrarea surselor regenerabile de energie în rețea. Printre aceste obstacole se numără normele restrictive privind cooperativitatea energetice, normele restrictive și procedurile de autorizare îndelungate privind dezvoltarea energiei eoliene onshore, complexitatea și instabilitatea reglementărilor fiscale și durata lungă a procedurilor de conectare la rețea. Obstacolele legate de infrastructură, cum ar fi capacitatea insuficientă a rețelei de distribuție, încetinesc, de asemenea, integrarea surselor regenerabile de energie și ar trebui abordate prin stimulente adecvate. De asemenea, în comunicarea Comisiei din 18 mai 2022 („comunicarea REPowerEU”) s-a precizat că prin creșterea producției de biometan durabil se va contribui la eliminarea treptată a dependenței Uniunii de combustibilii fosili din Rusia. În acest context, Polonia are posibilitatea de a exploata potențialul nevalorificat al biometanului, respectând criteriile de durabilitate relevante, printr-o strategie adecvată pentru crearea unei piețe a biometanului durabil și prin propuneri concrete privind structura acestei piețe. Biometanul durabil poate fi utilizat la producerea combinată de energie electrică și energie termică și de hidrogen produs din surse regenerabile de energie, ceea ce ar putea contribui la decarbonizarea sectoarelor în care emisiile sunt greu de redus. Schema națională de renovare din Polonia este o inițiativă importantă care vizează înlocuirea centralelor care contribuie la poluarea atmosferică și îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. Schema ar putea să fie simplificată și mai mult și să fie mai bine direcționată către gospodăriile cu venituri mici și clădirile cu cele mai slabe performanțe.

De asemenea, ar putea fi concepute mai bine subvențiile pentru înlocuirea surselor de căldură, astfel încât să se evite dependența de gaz și să se ofere stimulente mai puternice pentru renovări temeinice și utilizarea pompelor de căldură, în concordanță cu obiectivele strategiei privind valul de renovări ale clădirilor și cu comunicarea REPowerEU. Potențialul semnificativ de reducere a costurilor pe care îl are îmbunătățirea eficienței energetice facilitează utilizarea unor instrumente financiare rambursabile, care ar putea fi utilizate pentru a crește rata renovării clădirilor rezidențiale, publice și comerciale. Acest lucru ar duce la o mai bună calitate a aerului, ar accelera economiile de energie și ar reduce cererea de combustibili fosili pentru încălzire. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Polonia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

⁽¹⁹⁾ Raportul intermediar privind politicile climatice (2021).

⁽²⁰⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Polonia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. Începând cu 27 aprilie 2022, Polonia nu mai primește gaze din Rusia.

- (34) Sectorul transporturilor este al doilea cel mai poluant sector după producția de energie și reprezintă aproximativ 70 % din consumul total de petrol. Transportul rutier este responsabil pentru cea mai mare parte a emisiilor din sector. Prin urmare, este esențial să se intensifice acțiunile de decarbonizare a mobilității. În acest sens, ar fi utile stimulentele pentru modalitățile de transport colective, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și active. Creșterea atractivității și a accesibilității transportului public, inclusiv în zonele rurale, și o mai bună conectare a suburbiilor cu centrele aglomerărilor urbane ar contribui la reducerea poluării aerului, la combaterea excluziunii și la îmbunătățirea calității vieții. Ponderea autoturismelor cu emisii zero în totalul noilor autoturisme înmatriculate a fost de 0,8 % în 2020, cu mult sub media Uniunii de 5,3 %. Ar trebui să se aibă în vedere un sprijin suplimentar pentru facilitarea achiziționării de autoturisme electrice și investiții semnificative în infrastructura de încărcare a bateriilor.
- (35) Obiectivele strategiei energetice naționale a Poloniei trebuie revizuite în sens ascendent, în conformitate cu obiectivul climatic mai ambițios al Uniunii pentru 2030. Un cadru strategic solid, stabil și actualizat este esențial pentru orientarea și stimularea investițiilor publice și private în tranziția verde. Polonia ar trebui să ia în considerare aceste obiective mai ambițioase pentru a oferi certitudine investitorilor și a spori previzibilitatea mediului de afaceri, accelerând, în același timp, tranziția energetică în conformitate cu comunicarea REPowerEU.
- (36) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Polonia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Polonia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²¹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (37) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²²⁾ se reflectă în recomandarea 1,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Polonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare de politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să îmbunătățească eficiența cheltuielilor publice, inclusiv prin continuarea reformei sistemului bugetar. Să asigure adecvarea pensiilor viitoare și sustenabilitatea sistemului de pensii prin luarea de măsuri în vederea majorării vârstei efective de pensionare și prin reformarea regimurilor de pensii preferențiale.
2. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să sporească participarea pe piața muncii, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire a copilului și de îngrijire de lungă durată, și să elimine obstacolele care persistă în calea unor forme mai stabile de încadrare în muncă. Să promoveze o educație de calitate și competențele relevante pentru piața muncii, în special prin programe de învățare destinate adulților și prin îmbunătățirea competențelor digitale. Să direcționeze mai bine prestațiile sociale și să asigure accesul la acestea al persoanelor care au nevoie de sprijin.
4. Să îmbunătățească reziliența, accesibilitatea și eficacitatea sistemului de sănătate, inclusiv prin furnizarea de resurse suficiente pentru a inversa piramida serviciilor de îngrijire și prin accelerarea implementării serviciilor de e-sănătate. Să consolideze capacitatea de inovare a economiei, inclusiv prin sprijinirea instituțiilor de cercetare și a colaborării strânse dintre acestea și întreprinderi. Să consolideze în continuare digitalizarea întreprinderilor și a administrației publice, inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²²⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

5. Să consolideze climatul investițional, în special prin asigurarea independenței sistemului judiciar. Să asigure consultări publice eficiente și implicarea partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor.
6. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin eliminarea barierelor de reglementare, administrative și de infrastructură, pentru a accelera procedurile de autorizare și implementarea surselor regenerabile de energie. Să reformeze politicile de renovare a clădirilor și schemele de acordare de sprijin, pentru a stimula o mai mare eficiență energetică, a promova economiile de energie și accelerarea eliminării treptate a combustibililor fosili utilizați pentru încălzire și a accelera instalarea pompelor de căldură. Să accelereze transferul modal către transportul public și mobilitatea activă și să promoveze adoptarea mai rapidă a vehiculelor electrice prin stimulente și investiții în infrastructura de încărcare. Să îmbunătățească planificarea strategică pe termen lung și mediu a tranziției verzi prin actualizarea politicilor energetice naționale în conformitate cu obiectivele Pactului verde european și cu comunicarea REPowerEU, pentru a oferi certitudine comunității de afaceri și a utiliza finanțarea în mod eficace în vederea accelerării investițiilor în energia curată.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

privind Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2022

(2022/C 334/22)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Portugalia ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 28.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 102).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să integreze orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 22 aprilie 2021, Portugalia a transmis Comisiei Planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Portugalia⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Portugalia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) La 29 aprilie 2022, Portugalia și-a prezentat Programul național de reformă pe 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Portugalia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Portugalia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele realizate de Portugalia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Portugalia a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Portugalia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 10149/2021 + ADD 1 REV 1.

- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Portugalia și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Portugalia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile sunt legate de nivelul ridicat al datoriei externe, private și publice, în contextul unei creșteri scăzute a productivității.
- (13) La 14 aprilie 2022, Portugalia și-a prezentat noul proiect de plan bugetar pentru 2022. O evaluare completă a planului respectiv trebuie prezentată într-un aviz al Comisiei în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 473/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹¹⁾.
- (14) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹²⁾, Consiliul a recomandat Portugaliei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a răspunde în mod eficace pandemiei de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, acesta a recomandat Portugaliei să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, politici fiscal-bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Portugaliei a scăzut de la 5,8 % din PIB în 2020 la 2,8 %. Răspunsul Portugaliei în materie de politică fiscal-bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 2,3 % din PIB în 2020 la 2,2 % în 2021. Măsurile luate de Portugalia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost nici temporare, nici însoțite de măsuri compensatorii, acestea constând în principal în cheltuieli legate de sănătate, inclusiv angajarea de personal medical suplimentar de către Serviciul Național de Sănătate în vederea consolidării capacității sale de răspuns. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 135,2 % din PIB în 2020 la 127,4 % din PIB în 2021.
- (15) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este prudent în 2022 și realist în perioada următoare ⁽¹³⁾. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 5,0 % în 2022 și cu 3,3 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, și anume 5,8 % în 2022, și o creștere mai mică, de 2,7 %, în 2023. Diferența este determinată de o creștere mai puternică a consumului privat și a exporturilor nete în previziunile Comisiei pentru 2022, precum și de o creștere mai scăzută a investițiilor și a exporturilor nete pentru 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 1,9 % din PIB în 2022 și până la 0,7 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea puternică a activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență legate de pandemie. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va descrește la 120,8 % în 2022 și va scădea la 115,4 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 1,9 % din PIB pentru 2022 și de 1,0 % din PIB pentru 2023. Pentru 2022, acest lucru este în concordanță cu deficitul estimat în Programul de stabilitate pentru 2022 și ușor mai ridicat pentru 2023, în principal datorită nivelului mai ridicat al cheltuielilor curente în previziunile Comisiei pentru 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai scăzută a datoriei publice în PIB, de 119,9 % în 2022, și o pondere similară a datoriei publice în PIB, de 115,3 %, în 2023. Diferența din 2022 se datorează previziunilor Comisiei privind o creștere mai puternică a PIB-ului nominal în anul respectiv. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,5 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Portugaliei.
- (16) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,2 % din PIB în 2021 la 0,7 % în 2022. Deficitul public pe 2022 este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 473/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind dispozițiile comune pentru monitorizarea și evaluarea proiectelor de planuri bugetare și pentru asigurarea corectării deficitelor excesive ale statelor membre din zona euro (JO L 140, 27.5.2013, p. 11).

⁽¹²⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 142).

⁽¹³⁾ Programul de stabilitate pentru 2022 prezentat Comisiei și Consiliului la 29 aprilie 2022 a avut data-limită de 25 martie 2022, dată la care a fost prezentat parlamentului național. La 14 aprilie 2022, Portugalia a prezentat Comisiei și Eurogrupului proiectul de plan bugetar pentru 2022, care include un scenariu macroeconomic ușor actualizat pentru 2022, în comparație cu cel din Programul de stabilitate. Mai precis, proiectul de plan bugetar pentru 2022 conținea o revizuire ușor în sens descendent a creșterii PIB-ului real, la 4,9 % în 2022 (de la 5,0 % în program) și o revizuire în sens ascendent a inflației prețurilor de consum, la 4,0 % în același an (de la 3,3 % în program). În pofida unei structuri ușor diferite a finanțelor publice, proiectul de plan bugetar pentru 2022 a menținut ținta de deficit public de 1,9 % din PIB pentru 2022.

0,6 % din PIB în 2022 și care urmează să fie complet inversate până în 2023 ⁽¹⁴⁾. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie și subvenții pentru consumul de energie. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. O parte din aceste măsuri au un caracter general, în special reducerea generală a taxei pe combustibil. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 ⁽¹⁵⁾.

- (17) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Portugalia să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării, aplicând în același timp o politică bugetară prudentă. În plus, ar trebui să păstreze investițiile finanțate la nivel național. Consiliul a recomandat, de asemenea, Portugaliei să limiteze creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Portugaliei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică fiscal-bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, intensificarea investițiilor în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (18) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 2,0 % din PIB ⁽¹⁶⁾. Portugalia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,5 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale din PIB în 2022 ⁽¹⁷⁾. Prin urmare, Portugalia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, așa cum a recomandat Consiliul. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție expansionistă de 1,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,6 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), la care se adaugă perspectivele de creștere a masei salariale din sectorul public, a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației și a consumului intermediar, care vor exercita în continuare o presiune ascendentă asupra cheltuielilor curente. În special, se preconizează că o creștere mai mare a prețurilor de consum comparativ cu deflatorul PIB va afecta, de asemenea, contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național la orientarea bugetară generală din 2022, prin creșterea cheltuielilor cu consumul public de bunuri și servicii. Se preconizează că Portugalia va limita în linii mari creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022, deoarece contribuția expansionistă semnificativă a cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022 se datorează în principal măsurilor de combatere a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie, precum și costurilor aferente acordării de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina.
- (19) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,0 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁸⁾. Se preconizează că Portugalia va utiliza în continuare granturile acordate din Mecanismul de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în

⁽¹⁴⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, care ia în considerare atât transferurile de numerar pentru care ar fi eligibile persoanele în cauză, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁸⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,3 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁹⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,6 % din PIB). În același timp, se preconizează că creșterea mai mare a prețurilor de consum în comparație cu deflatorul PIB în 2022 va afecta contribuția cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național la orientarea bugetară generală în 2023, prin creșterea cheltuielilor cu pensiile și prestațiile sociale ca urmare a indexării.

- (20) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 0,3 % din PIB în 2024 și se va echilibra în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Conform Programului de stabilitate din 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 109,8 % în 2024 și continuând să scadă până la 105,9 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (21) O structură a finanțelor publice mai favorabilă creșterii, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli a bugetului public, ar sprijini sustenabilitatea fiscală pe termen lung a Portugaliei, ar îmbunătăți mediul de afaceri și ar contribui la o redresare favorabilă incluziunii. În ceea ce privește sistemul fiscal al Portugaliei, există dovezi ⁽²⁰⁾ care indică faptul că sistemul de beneficii fiscale al țării este destul de greoi și insuficient de transparent (au fost identificate peste 500 de avantaje fiscale, repartizate în peste 60 de texte juridice) și că eficiența economică a cheltuielilor fiscale ar avea de câștigat de pe urma monitorizării și a evaluării consecvente. În plus, în structura ratei impozitului pe profit intră și suprataxele de stat și municipale, ceea ce generează complexitate pentru contribuabili și o sarcină suplimentară pentru administrația fiscală. Impozitele directe reținute la sursă sunt adesea prea ridicate, ceea ce duce la cereri de rambursare considerabile în anul următor. Costul recurent al colectării impozitelor este relativ ridicat (în 2019, a fost cu aproximativ 20 % mai mare decât media UE-27), iar investițiile administrației fiscale în tehnologiile informației și comunicațiilor sunt scăzute în comparație cu media Uniunii (5,7 % din cheltuielile de funcționare ale administrației fiscale în 2019, aproape jumătate din media UE-27). În acest context, eficientizarea administrațiilor fiscale ar contribui la reducerea timpului necesar pentru plata impozitelor în Portugalia și a volumului impozitelor neîncasate (37,1 % din totalul veniturilor nete la sfârșitul anului 2019, unul dintre nivelurile cele mai ridicate din Uniune). În ceea ce privește sistemul de protecție socială din Portugalia, eficacitatea transferurilor sociale în a reduce sărăcia și inegalitățile este sub media Uniunii. În special, caracterul adecvat al venitului minim este scăzut, situându-se la o distanță de 37,5 % de pragul de sărăcie (față de 58,9 % la nivelul UE). În același timp, o multitudine de prestații sociale par să servească unor obiective similare, ceea ce conduce, de asemenea, la complexitate. Fragmentarea rezultată a sistemului de protecție socială conduce la rate de utilizare relativ scăzute și la o lipsă de concentrare efectivă asupra persoanelor care au cea mai mare nevoie de ajutor, ceea ce împiedică acoperirea și, în cele din urmă, adecvarea prestațiilor sociale. În acest context, punerea în aplicare a Strategiei naționale de combatere a sărăciei este deosebit de importantă.
- (22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Portugaliei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență promovează investițiile pentru tranziția verde și cea digitală. Îmbunătățirea calității finanțelor publice și a sustenabilității financiare a întreprinderilor de stat este esențială pentru plan. Planul este ambițios în ceea ce privește consolidarea rezilienței sistemului de sănătate și îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate și de îngrijire pe termen lung de calitate. Planul urmărește să îmbunătățească nivelul general de competențe ale populației, inclusiv competențele digitale, pentru diferite grupuri de populație și să consolideze oferta de educație și formare profesională. Planul include investiții semnificative pentru îmbunătățirea serviciilor sociale, inclusiv prin mărirea ofertei de locuințe sociale și locuințe la prețuri accesibile. Planul introduce măsuri relevante menite să reducă segmentarea pieței forței de muncă și să sprijine locurile de muncă de calitate și crearea și menținerea locurilor de muncă. Planul urmărește mai ales să sprijine utilizarea tehnologiilor digitale de către cetățeni și întreprinderi. În mod semnificativ, planul introduce măsuri de promovare a accesului la finanțare, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, și de promovare a investițiilor private și publice pentru redresarea economică a țării. Planul stabilește reforme și investiții semnificative pentru a promova investițiile în cercetare și inovare și pentru a le face mai eficiente și mai eficace. Planul este ambițios în ceea ce privește abordarea provocărilor legate de mediul de afaceri și îmbunătățirea eficienței sistemului de justiție.

⁽¹⁹⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

⁽²⁰⁾ „Tax benefits in Portugal – concept, methodology and practice” (Beneficiile fiscale în Portugalia – concept, metodologie și practică), Grupul de lucru privind beneficiile fiscale, mai 2019.

- (23) Se preconizează că Planul de redresare și reziliență al Portugaliei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Portugalia reprezintă 37,9 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 22,1 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a Planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Portugalia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (24) Portugalia a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾ la 4 martie 2022, iar celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv au fost prezentate la 4 iunie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Portugalia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (25) Dincolo de provocările economice și sociale abordate de Planul de redresare și reziliență, Portugalia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de economia circulară. În special, Portugalia se situează cu mult sub media Uniunii în ceea ce privește indicatorii de gestionare a deșeurilor. Rata medie de reciclare la nivel municipal este scăzută și în scădere, cu disparități între diferitele regiuni. Portugalia nu a respectat obiectivul UE de reciclare a 50 % din deșeurile municipale până în 2020. Rata globală de reciclare era de 29 % în 2019 și de 26,5 % în 2020 (date provizorii), față de media Uniunii, de 48 %. Realizarea obiectivelor Uniunii pentru următorul deceniu, inclusiv atingerea obiectivului de reciclare a deșeurilor municipale în proporție de 55 % până în 2025, va necesita eforturi semnificative. Sunt necesare îmbunătățiri pentru a spori prevenirea, reducerea la minimum, sortarea, reutilizarea și reciclarea deșeurilor, pentru ca deșeurile să nu mai ajungă la depozitele de deșeuri și în incineratoare, și pentru a moderniza instalațiile de reciclare și tratare a deșeurilor. Mărirea taxelor de depozitare a deșeurilor și a taxelor de incinerare, introducerea unei taxe pe deșeurile reziduale și majorarea taxelor impuse municipalităților care nu îndeplinesc obiectivele de reciclare sunt exemple bune privind modul în care aceste obiective pot fi realizate mai bine. În plus, extinderea colectării separate a deșeurilor și dezvoltarea în continuare a sistemelor de plată în funcție de cantitatea de deșeuri generată (pay-as-you-throw) ar putea accelera procesele.
- (26) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (27) Portugalia are o pondere ridicată de surse regenerabile de energie (o treime din mixul său energetic) și nu este foarte dependentă de combustibilii fosili ruși. Cu toate acestea, conform datelor din 2020, petrolul și gazul [în principal gaz natural lichefiat (GNL)] reprezintă în continuare două treimi din aprovizionarea sa cu energie primară (42 % pentru petrol, respectiv 24 % pentru gaze). Cărbunele folosit pentru producția de energie electrică în 2021 a fost eliminat treptat, dar consumul de gaze a crescut rapid în ultimii ani, în parte din cauza disponibilității reduse a hidroenergiei în perioadele de secetă. Cu 10 % din importurile de gaze provenind din Rusia, Portugalia are o rată de dependență cu mult sub media UE, de 44 %, datorită faptului că folosește mult GNL, și nu importă petrol și cărbune din Rusia ⁽²²⁾. Cu toate acestea, Portugalia importă 100 % din combustibilii săi fosili. Reducerea acestei dependențe globale de importuri, prin mărirea nivelului de ambiție al Uniunii în materie de climă, punând accentul pe o energie mai accesibilă ca preț, mai sigură și mai durabilă, va necesita exploatarea în continuare a potențialului

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽²²⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Portugalia, totalul importurilor include comerțul intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

solar și eolian portughez, inclusiv offshore, în special prin simplificarea procedurilor de autorizare și consolidarea capacității administrative. Modernizarea rețelelor de transport și de distribuție a energiei electrice, inclusiv prin utilizarea tehnologiilor de curent continuu, precum și facilitarea investițiilor în stocarea energiei electrice și în hidrogen din surse regenerabile, cu capacitatea suplimentară aferentă în materie de energie din surse regenerabile, ar face posibilă furnizarea de energie flexibilă și cu reacție rapidă, esențială pentru gestionarea unui sistem cu o pondere ridicată de energie din surse regenerabile. Nivelul scăzut de interconectare a rețelelor de energie electrică cu Spania (și, în cele din urmă, cu Franța) reprezintă, de asemenea, o provocare pentru reziliența sistemului de energie electrică al Portugaliei și al Uniunii. Interconexiunile transfrontaliere suplimentare ar putea favoriza o integrare sporită a capacității de energie din surse regenerabile a Peninsulei Iberice în piața unică a energiei, inclusiv în infrastructura de gaze pregătită pentru hidrogen, deoarece aceasta ar putea contribui la diversificarea aprovizionării cu gaze pe piața internă și ar putea contribui la valorificarea potențialului pe termen lung al hidrogenului din surse regenerabile.

Pentru a îmbunătăți eficiența energetică a clădirilor, sistemele de finanțare adecvate, campaniile de sensibilizare și dezvoltarea competențelor ecologice ar spori în mod semnificativ eficacitatea eforturilor de investiții. În plus, este necesar să se continue decarbonizarea sectorului transporturilor, inclusiv prin accelerarea implementării infrastructurii de încărcare electronică și prin realizarea de progrese în principalele proiecte feroviare, de transport cu bicicleta și de transport public. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de o creștere a țințelor în ceea ce privește energia din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Portugalia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Portugalia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Portugalia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²³⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²⁴⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (30) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Portugaliei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2 de mai jos.
- (31) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2 și 4. Recomandările 1 și 2 contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare a Recomandării din 2022 privind zona euro, în special a primei și a celei de a patra recomandări privind zona euro. Politicile bugetare menționate în recomandarea 1 contribuie, printre altele, la remedierea dezechilibrelor legate de nivelul ridicat al datoriei publice în contextul unei creșteri scăzute a productivității. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie, printre altele, la reducerea datoriei publice, private și externe, întrucât punerea în aplicare integrală a Planului de redresare și reziliență va sprijini creșterea, consolidând în același timp reziliența economiei. Politicile menționate în recomandarea 4 contribuie, printre altele, la remedierea punctelor vulnerabile legate de nivelul ridicat al datoriei externe pe termen lung,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Portugalia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o politică bugetară prudentă, în special prin limitarea creșterii cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național sub nivelul creșterii potențiale a producției pe termen mediu, ținând seama de sprijinul temporar continuu și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea unei reduceri credibile și treptate a datoriei și asigurarea sustenabilității fiscale pe termen mediu prin consolidare treptată, investiții și reforme. Să îmbunătățească eficacitatea sistemului fiscal și a celui de protecție socială, în special prin simplificarea ambelor cadre, prin consolidarea eficienței administrațiilor lor respective și prin reducerea sarcinii administrative aferente.

⁽²³⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁴⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să îmbunătățească condițiile pentru o tranziție către o economie circulară, în special prin intensificarea prevenirii generării de deșeuri, a reciclării și a reutilizării acestora pentru ca deșeurile să nu mai ajungă la depozitele de deșeuri și în incineratoare.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili, inclusiv în sectorul transporturilor. Să accelereze procesul de introducere a surselor regenerabile de energie prin modernizarea rețelelor de transport și de distribuție a energiei electrice, facilitarea investițiilor în stocarea energiei electrice și raționalizarea procedurilor de autorizare pentru a permite dezvoltarea în continuare a producției de energie eoliană, în special offshore, și a producției de energie electrică solară, precum și a celei de hidrogen din surse regenerabile. Să consolideze cadrul de stimulente pentru investițiile în eficiența energetică a clădirilor. Să sporească interconexiunile energetice.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 12 iulie 2022

privind Programul național de reformă al României pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2022

(2022/C 334/23)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat România printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și firmele cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Un sprijin excepțional este pus la dispoziția României în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul Programului de asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU) în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 activitatea de coordonare generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea clauzei derogatorii generale a Pactului de stabilitate și de creștere până în 2023.
- (6) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientări bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

- (7) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (8) La 31 mai 2021, România a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 3 noiembrie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru România ⁽⁶⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că România a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (9) La 12 mai 2022, România și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și, la 4 mai 2022, Programul de convergență pentru 2022, depășind astfel termenul stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de România cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (10) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru România la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care România le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către România a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (11) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru România și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că România se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În particular, vulnerabilitățile sunt legate de conturile externe, de deficitele bugetare mari, precum și de reapariția problemelor de competitivitate.
- (12) La 3 aprilie 2020, Consiliul a adoptat Decizia (UE) 2020/509 ⁽⁷⁾ privind existența unui deficit excesiv în România ca urmare a nerespectării criteriului privind deficitul în 2019. La 3 aprilie 2020, Consiliul a emis, de asemenea, o recomandare ⁽⁸⁾ în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România până cel târziu în 2022. Având în vedere contracția puternică a activității economice ca urmare a pandemiei de COVID-19 și necesitatea conexă de politici bugetare care să sprijine redresarea în 2021 și 2022, la 18 iunie 2021 Consiliul a emis o nouă recomandare adresată României ⁽⁹⁾ pentru a se pune capăt situației de deficit excesiv până cel târziu în 2024. România ar trebui să atingă o țintă de deficit public global de 8,0 % din PIB în 2021, de 6,2 % din PIB în 2022, de 4,4 % din PIB în 2023 și de 2,9 % din PIB în 2024, ceea ce corespunde unei rate de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de 3,4 % în 2021, de 1,3 % în 2022, de 0,9 % în 2023 și de 0,0 % în 2024. Aceasta corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,7 % din PIB în 2021, 1,8 % din PIB în 2022, 1,7 % din PIB în 2023 și 1,5 % din PIB în 2024. Procedura a fost suspendată din toamna anului 2021, în urma evaluării de către Comisie a eficacității acțiunilor.

⁽⁶⁾ ST 12319/21; ST 12319/21 ADD1.

⁽⁷⁾ Decizia (UE) 2020/509 a Consiliului din 3 aprilie 2020 privind existența unui deficit excesiv în România (JO L 110, 8.4.2020, p. 58).

⁽⁸⁾ Recomandarea Consiliului din 3 aprilie 2020 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România (JO C 116, 8.4.2020, p. 1).

⁽⁹⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al României pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 107).

- (13) În 2021, conform datelor validate de Eurostat, deficitul public al României a fost de 7,1 % din PIB, în timp ce datoria publică a crescut de la 47,2 % din PIB în 2020 la 48,8 % din PIB. Acest lucru este în conformitate cu ținta de deficit global pentru 2021 recomandată de Consiliu. Ajustarea soldului structural pentru 2021 este de 1,5 puncte procentuale din PIB, peste nivelul recomandat de 0,7 puncte procentuale.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este realist în 2022 și favorabil ulterior. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,9 % în 2022 și cu 4,4 % în 2023. Comparativ cu proiecțiile guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai redusă a PIB-ului real, respectiv de 2,6 % în 2022 și de 3,6 % în 2023. Diferențele se explică în principal prin faptul că inflația ridicată afectează puterea de cumpărare a gospodăriilor, prin impactul posibilei deteriorări în continuare a încrederii, cauzate de contextul internațional, asupra consumului și investițiilor, precum și prin contribuția negativă a exporturilor nete, în contextul în care se preconizează că prețurile produselor energetice vor continua să crească. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul global va scădea la 6,2 % din PIB în 2022 și la 4,4 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal o creștere puternică a PIB-ului nominal, o creștere preconizată a eficienței colectării taxelor și impozitelor, înghețarea majorității salariilor din sectorul public și planul de a menține creșterea cheltuielilor cu bunurile și serviciile, cu asistența socială și cu alte transferuri sub rata de creștere a PIB-ului nominal. Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 49,4 % în 2022 și la 49,7 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public pentru 2022 și 2023 de 7,5 % din PIB și, respectiv, de 6,3 % din PIB. Acest deficit este mai mare decât deficitul preconizat în Programul de convergență pentru 2022, în principal din cauza cheltuielilor sociale și cu dobânzile preconizate mai mari, a efectului net estimat mai mare al măsurilor menite să abordeze creșterea prețurilor la energie, a unei ipoteze mai prudente privind câștigurile preconizate din colectarea taxelor și impozitelor și a lipsei din Programul de convergență a unor măsuri de consolidare concrete în ceea ce privește cheltuielile. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, respectiv de 50,9 % în 2022 și de 52,6 % în 2023. Diferența provine în principal din preconizarea unor deficite mai mari. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 3,6 %. Totuși, această estimare nu include impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență, care pot stimula creșterea potențială a României.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 1,1 % din PIB în 2021 la 0,2 % din PIB în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,7 % din PIB în 2022 și la 0,1 % din PIB în 2023⁽¹⁰⁾. Măsurile respective constau în principal în plafonarea prețurilor cu amănuntul și cu ridicata în ceea ce privește cheltuielile și în impozitarea profiturilor suplimentare ale producătorilor de energie în ceea ce privește veniturile. Printre alte măsuri se numără sistemele de compensare pentru facturile la energie și gaz ale gospodăriilor și ale IMM-urilor, precum și ajutoare financiare pentru energie acordate consumatorilor vulnerabili. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt foarte specifice, în special plafonul general al prețurilor la energie pentru gospodării. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, era estimat la 0,1 % din PIB atât în 2022, cât și în 2023⁽¹¹⁾, precum și de creșterea costului cheltuielilor de apărare cu 0,5 puncte procentuale din PIB în 2023.
- (16) Deficitul global preconizat pentru 2022 în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 este cu 1,3 puncte procentuale din PIB mai mare decât ținta de deficit global recomandată de Consiliu, în timp ce ajustarea soldului structural este estimată la -0,2 puncte procentuale din PIB în 2022, comparativ cu nivelul recomandat de 1,8 puncte procentuale din PIB. Este, așadar, necesară o analiză atentă în baza criteriului de referință privind cheltuielile. În 2022, creșterea cheltuielilor primare nete (ajustată pentru a ține seama de măsurile cu caracter excepțional și de măsurile de politică bugetară pe partea de venituri) este estimată la 9,6 % în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, peste nivelul recomandat de 1,3 %. Creșterea preconizată a cheltuielilor agregate în 2022 este determinată în principal de creșterea cheltuielilor sociale ca urmare a indexării pensiilor și a măsurilor sociale prevăzute în buget, precum și ca urmare a costului bugetar al măsurilor de plafonare a prețurilor la energie

⁽¹⁰⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹¹⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările au la bază modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, ținându-se seama atât de transferurile de numerar, cât și de prestațiile în natură, ca de exemplu educația și asistența medicală, de care pot beneficia aceste persoane.

(fără a lua în calcul măsurile privind veniturile) și de gestionare a fluxului de persoane strămutate din Ucraina. Creșterea cheltuielilor aferente consumului intermediar, determinată în principal de nivelul ridicat preconizat al inflației prețurilor de consum, joacă, de asemenea, un rol, deși într-o măsură mai mică. Abaterea creșterii cheltuielilor nete de la Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 merge în aceeași direcție ca abaterea ajustării soldului structural, însă cu o amploare mai mare (2,7 puncte procentuale din PIB în cazul creșterii cheltuielilor nete, comparativ cu 2,0 puncte procentuale din PIB în cazul soldului structural). Diferența poate fi explicată parțial prin faptul că ponderea veniturilor în PIB prevăzută pentru 2022 în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 este mai mare decât cea din previziunile Comisiei din primăvara anului 2021 (și anume cu 0,9 puncte procentuale din PIB), ceea ce îmbunătățește soldul structural, dar nu afectează criteriul de referință privind cheltuielile. Pe baza analizei atente, România riscă să nu respecte obiectivele bugetare pentru 2022 stabilite în Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021.

- (17) Deficitul global preconizat pentru 2023 în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 este cu 1,9 puncte procentuale din PIB mai mare decât ținta de deficit global recomandată de Consiliu în Recomandarea sa din 18 iunie 2021, în timp ce ajustarea soldului structural este estimată la 0,0 puncte procentuale din PIB în 2022, comparativ cu nivelul recomandat de 1,7 puncte procentuale din PIB. Este, așadar, necesară o analiză atentă în baza criteriului de referință privind cheltuielile. În 2023, creșterea cheltuielilor primare nete (ajustată pentru a ține seama de măsurile cu caracter excepțional și de măsurile de politică bugetară pe partea de venituri) este estimată la 1,7 % în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, peste nivelul recomandat de 0,9 %, ca urmare a lipsei măsurilor concrete care să permită atingerea obiectivelor. Pe baza analizei atente, România riscă să nu respecte obiectivele bugetare pentru 2023 stabilite în Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021. Având în vedere riscurile de neîndeplinire a obiectivelor bugetare recomandate în 2022 și 2023, pare relevantă adoptarea unor măsuri bugetare suplimentare pentru respectarea traiectoriei de ajustare și corectarea deficitului excesiv până în 2024.
- (18) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 2,95 % din PIB în 2024 și la 2,9 % din PIB până în 2025. Prin urmare, se estimează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2024. Consolidarea bugetară este planificată, în principal, pe partea de cheltuieli a bugetului. Cu toate acestea, nu sunt furnizate informații cu privire la măsurile de consolidare aferente avute în vedere. Potrivit Programului de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB se va stabili până în 2025, reducându-se la 49,4 % în 2024 și apoi la 48,9 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (19) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate României de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În particular, planul de redresare și reziliență abordează digitalizarea completă a administrației fiscale și eliminarea treptată a stimulentei fiscale excesive, cu scopul de a îmbunătăți calitatea și sustenabilitatea finanțelor publice. Planul de redresare și reziliență contribuie, de asemenea, la asigurarea sustenabilității și echității sistemului public de pensii. Se preconizează că reformele din domeniul sănătății, alături de investițiile în digitalizare, vor îmbunătăți accesul la sistemul sanitar, precum și eficiența din punctul de vedere al costurilor și reziliența acestui sistem. Se preconizează că procesul decizional bazat pe date concrete, planificarea pe termen lung și consultările publice, precum și măsurile care vizează îmbunătățirea procesului de achiziții publice vor contribui la îmbunătățirea calității și a eficacității administrației publice, ceea ce va duce la o mai bună absorbție a fondurilor Uniunii. Prin consolidarea independenței și a eficienței sistemului judiciar, prin îmbunătățirea accesului la justiție și prin intensificarea luptei împotriva corupției, planul de redresare și reziliență urmărește să abordeze aspecte semnificative legate de statul de drept în România, în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene și ținând seama de recomandările formulate în rapoartele întocmite în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare, în rapoartele Grupului de state împotriva corupției (GRECO), în avizele Comisiei de la Veneția și în rapoartele privind statul de drept. Reformele esențiale care vizează stabilirea salariului minim și a venitului minim de incluziune, consolidarea guvernancei corporative a întreprinderilor de stat și dialogul social abordează, de asemenea, recomandări specifice țării formulate în trecut.

Planul de redresare și reziliență prevede, de asemenea, măsuri pentru un sistem de educație și îngrijire timpurie unitar, incluziv și de calitate, însoțite de investiții în îngrijirea copiilor. Planul de redresare și reziliență promovează investițiile durabile și digitale și sprijină activitățile de cercetare și dezvoltare. Reformele esențiale și investițiile care vizează decarbonizarea, crearea unei infrastructuri guvernamentale de cloud și introducerea cărții de identitate electronice contribuie la sprijinirea tranziției verzi și a tranziției digitale.

- (20) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al României va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în România reprezintă 41 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante convenite, va ajuta România să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (21) România a prezentat documentele de programare ale politicii de coeziune la 14 aprilie 2022 pentru acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹²⁾ și, la 6 mai 2022, pentru primul său program. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, România trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021–2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre fondurile respective ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (22) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (23) Conform datelor pentru 2020 ⁽¹³⁾, mixul energetic al României se bazează în mare măsură pe combustibili fosili; petrolul și gazele naturale au fiecare o pondere de aproximativ 30 %, în timp ce cărbunele are o pondere de 10 %. România produce aproximativ 80 % din gazele pe care le consumă, iar restul provine din Rusia (în ansamblu, la nivelul Uniunii, cea mai mare parte a consumului este asigurată prin importuri de gaze naturale, în medie 44 % din importuri provenind din Rusia). În ceea ce privește țițeiul, importurile din Rusia reprezintă 32 % din total, comparativ cu media Uniunii de 26 %. România s-a angajat să elimine treptat cărbunele până în 2032. Pentru a atinge acest obiectiv ambițios, planul de redresare și reziliență al României și alte fonduri ale Uniunii, cum ar fi Fondul pentru modernizare instituit prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁴⁾, prevăd investiții semnificative în promovarea decarbonizării prin instalarea de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile. Cu toate acestea, în contextul tranziției verzi și al creșterii semnificative preconizate a consumului de energie vor fi necesare modernizări semnificative ale rețelelor de transport de energie și va trebui intensificată instalarea de infrastructuri verzi. În acest sens, va fi nevoie de un cadru de reglementare îmbunătățit și de investiții mai mari, precum și de condiții favorabile care să le permită consumatorilor să participe activ, individual sau colectiv, prin intermediul comunităților energetice, pe piața energiei electrice. Concentrarea la începutul perioadei a investițiilor în infrastructură, cum ar fi instalațiile de stocare, precum și în interconexiunile de gaze și energie electrică cu țările învecinate ar putea duce la îmbunătățiri în ceea ce privește diversificarea aprovizionării cu energie, stabilitatea pieței și adaptabilitatea la variațiile regionale. Acest lucru trebuie privit atât în contextul invaziei Ucrainei de către Rusia, cât și în contextul reducerii dependenței de importuri, deoarece sistemul energetic depinde încă în mare măsură de combustibilii fosili. De asemenea, zăcămintele de gaze naturale descoperite în Marea Neagră oferă României o oportunitate importantă de a-și consolida în continuare independența energetică și de a sprijini în mod semnificativ statele membre învecinate în reducerea dependenței lor de importurile de gaze naturale din Rusia.

⁽¹²⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹³⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor din Rusia în totalul importurilor. Pentru media UE-27, importurile totale se referă la importurile din afara UE-27. În cazul României, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽¹⁴⁾ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gazele naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, atunci când acest lucru este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Totodată, planul de redresare și reziliență al României prevede 3 miliarde EUR pentru măsuri de eficiență energetică care vizează clădirile rezidențiale publice și private, precum și sectoarele industriale. Pentru a reduce consumul de energie și dependența de combustibilii fosili este necesar ca eforturile să nu se limiteze la această primă etapă de renovare, întrucât planul de redresare și reziliență nu vizează întregul parc imobiliar. România trebuie să îmbunătățească în continuare cadrul de politică pentru a accelera renovarea imobilelor. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru a asigura conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (24) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, România poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, România poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁵⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (25) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1, 2 și 3. Politicile fiscal-bugetare menționate în recomandarea 1 contribuie, între altele, la corectarea dezechilibrelor legate de deficitul de cont curent mare și persistent, întrucât soldurile bugetare mai bune vor contribui la reducerea nevoilor mari de finanțare externă ale economiei românești în ansamblu. Politicile menționate în recomandarea 2 contribuie, între altele, la abordarea vulnerabilităților legate de competitivitate. Politicile menționate în recomandarea 3 contribuie, între altele, la abordarea vulnerabilităților legate de conturile externe pe termen lung,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, România să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să aplice politici fiscal-bugetare în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii lor în aplicare.
3. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili. Să faciliteze extinderea în continuare a producției durabile de energie prin accelerarea dezvoltării surselor regenerabile de energie, modernizarea rețelilor de transport al energiei și creșterea interconectării cu statele membre învecinate. Să intensifice ritmul renovărilor și să stabilească obiective mai ambițioase privind renovările, pentru o mai bună eficiență energetică a parcului imobiliar.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2022**

(2022/C 334/24)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Slovenia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 116).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 30 aprilie 2021, Slovenia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 28 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Slovenia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-au înregistrat regrese în ceea ce privește atingerea jaloanelor și a țăntelor anterioare.
- (10) Slovenia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 la 28 aprilie 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022 la 29 aprilie 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Slovenia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Slovenia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Slovenia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Slovenia a planului de redresare și reziliență, pe baza Tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocările noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Sloveniei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat. Raportul a concluzionat că criteriul deficitului nu a fost îndeplinit. În conformitate cu Comunicarea din 2 martie 2022, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri de deficit excesiv în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽¹⁰⁾ ST 10612/2021; ST 10612/2021 ADD 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Sloveniei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Sloveniei să urmărească, atunci când condițiile economice o vor permite, politici bugetare menite să permită obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității datoriei, sporind, în același timp, investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Sloveniei a scăzut de la 7,8 % din PIB în 2020 la 5,2 %. Răspunsul în materie de politică bugetară al Sloveniei a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut de la 5,1 % din PIB în 2020 la 3,8 % în 2021. Măsurile luate de Slovenia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 79,8 % din PIB în 2020 la 74,7 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este favorabil în 2022 și realist în perioada următoare. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 4,2 % în 2022 și cu 3,0 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie mai redusă: 3,7 % în 2022 și 3,1 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea la 4,1 % din PIB în 2022 și la 3,0 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal relaxarea majorității măsurilor de urgență. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 73,3 % în 2022 și va scădea la 71,5 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 4,3 % din PIB pentru 2022 și de 3,4 % din PIB pentru 2023. Acesta este mai mare decât deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022, în principal din cauza creșterii cheltuielilor curente preconizate și a scăderii veniturilor preconizate din impozitul pe venit. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai mare a datoriei publice în PIB, de 74,1 % în 2022 și de 72,7 % în 2023. Diferența se datorează deficitelor mai mari din ambii ani și creșterii economice mai scăzute preconizate în 2022. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,5 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Sloveniei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 3,8 % din PIB în 2021 la 0,5 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că reprezintă 0,4 % din PIB în 2022 și la care urmează să se renunțe treptat în 2023 ⁽¹²⁾. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie, scutiri de la plata taxelor de rețea și plafoane tarifare pentru prețurile cu amănuntul și cu ridicata ale combustibililor. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Unele dintre aceste măsuri nu au un caracter specific, în special plafoanele tarifare pentru prețurile combustibililor și reducerile generale ale accizelor. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și 2023 ⁽¹³⁾.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Slovenia să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Sloveniei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 157).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar la care persoanele respective ar fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la - 2,6 % din PIB ⁽¹⁴⁾. Slovenia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,9 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Slovenia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,6 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). Se preconizează că creșterea mai mare a prețurilor de consum în comparație cu deflatorul PIB va afecta contribuția expansionistă a cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național în 2022, prin creșterea cheltuielilor cu consumul public de bunuri și servicii, precum și cu prestațiile sociale, ca urmare a indexării, și cu salariile din sectorul public, ca urmare a creșterii presiunii salariale.
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la - 0,1 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Slovenia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,6 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,7 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care vizează creșterea prețurilor la energie (0,4 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se preconizează că deficitul public va scădea treptat la 2,1 % din PIB în 2024 și la 1,7 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va ajunge la 3 % din PIB până în 2023 și va rămâne sub 3 % din PIB pe durata Programului de stabilitate pentru 2022. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, ajungând la 69,5 % în 2024 și la 68 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (20) Finanțarea publică a sistemului de sănătate se situează sub media Uniunii (72,8 % în 2019 față de 79,7 % în Uniune). Cu toate acestea, se preconizează că cheltuielile cu asistența medicală vor crește cu 1,5 puncte procentuale din PIB între 2019 și 2070, iar costurile îngrijirii pe termen lung se vor dubla până în 2055. Pe lângă aspectele legate de accesibilitatea asistenței medicale și a îngrijirii pe termen lung, care sunt deja bine acoperite în planul de redresare și reziliență, Slovenia se confruntă cu riscuri ridicate în ceea ce privește sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung, determinate de cheltuielile legate de îmbătrânirea populației. În ultimii ani, țara a inițiat reforme cuprinzătoare în domeniul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung. Acestea vor fi puse în aplicare în mai multe etape și, în cea mai mare parte, vor extinde accesul la servicii de înaltă calitate și vor îmbunătăți drepturile sociale și incluziunea socială. Deși acest lucru va exercita o presiune suplimentară asupra finanțelor publice, va fi esențial ca Slovenia să prezinte un set de măsuri care să stabilească o bază stabilă de venituri, de natură să nu submineze echilibrul bugetar pe termen mediu și lung.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (21) La 11 martie 2022, Adunarea Națională a adoptat modificări ale legii privind impozitul pe venitul persoanelor fizice, care se estimează că vor avea un impact bugetar incremental negativ de 0,4 % în 2022, 0,3 % în 2023, 0,3 % în 2024 și 0,3 % din PIB în 2025. Simulările efectuate de Consiliul bugetar din Slovenia arată că reducerile impozitului pe venitul persoanelor fizice ar putea crește datoria publică cu 4-14 puncte procentuale din PIB pe termen mediu. Până în prezent nu au fost propuse măsuri compensatorii, deși există o marjă considerabilă de creștere a veniturilor fiscale în Slovenia. De exemplu, Slovenia ar putea genera mai multe venituri din taxele de mediu, de exemplu prin eliminarea subvențiilor dăunătoare mediului (cum ar fi rambursarea accizelor pentru transportul comercial), prin indexarea taxelor pe energie sau prin introducerea de taxe percepute în funcție de distanța parcursă pentru autoturismele personale. O altă sursă potențială de venituri ar fi creșterea impozitelor recurente pe bunurile imobile, deoarece veniturile curente sunt relativ scăzute în Slovenia (0,5 % din PIB față de media Uniunii, care este de 1,2 % din PIB). Alinierea valorilor imobiliare la valorile de piață și luarea în considerare a performanței energetice a clădirilor ar putea fi favorabile creșterii, ar putea reduce inegalitățile și ar putea promova eficiența energetică.
- (22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Sloveniei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În particular, planul oferă un răspuns adecvat la o gamă largă de provocări economice, sociale și de mediu cu care se confruntă Slovenia. Planul de redresare și reziliență introduce reforme și investiții care abordează o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările specifice adresate Sloveniei în cadrul semestrului european. În special, planul de redresare și reziliență abordează provocările legate de politicile bugetare și de finanțele publice, de plasele de siguranță socială, de ocuparea forței de muncă și de mediul social, de mediul de afaceri și de investițiile în cercetare și dezvoltare (C&D), precum și de tranziția verde și cea digitală.
- (23) Se estimează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Sloveniei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Slovenia reprezintă 42,4 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21,4 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Slovenia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (24) Slovenia nu a prezentat încă acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁸⁾ sau celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Slovenia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (25) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (26) Slovenia s-a angajat să elimine treptat cărbunele din producția de energie electrică până în 2033. Pentru a atinge acest obiectiv ambițios, planul de redresare și reziliență al Sloveniei include reforme și investiții semnificative care vizează: (i) creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie; (ii) facilitarea accesului și a integrării instalațiilor de producție din surse regenerabile de energie în rețeaua electrică și (iii) îmbunătățirea eficienței energetice și renovarea clădirilor publice. Măsurile din cadrul planului de redresare și reziliență reprezintă un pas important în eliminarea barierelor cauzate de procedurile de autorizare, dar Slovenia ar putea să își intensifice eforturile. Țara ar putea lua măsuri suplimentare pe lângă planul său actual de redresare și reziliență pentru a facilita autorizarea surselor regenerabile de energie, inclusiv a proiectelor eoliene și solare terestre. În planul său național privind energia și clima, Slovenia a stabilit un obiectiv de 27 % drept contribuție la obiectivul Uniunii pentru 2030 privind energia din surse regenerabile. Acesta este cu mult sub ponderea de 37 % a energiei din surse regenerabile în 2030 în baza anexei II la Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾. Slovenia și-a atins ținta pentru 2020 în materie de pondere a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie prin utilizarea mecanismului Uniunii de cooperare transfrontalieră în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁰⁾ (prin transferuri statistice). Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Slovenia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

Prin urmare, ambiția sporită în ceea ce privește sursele regenerabile de energie la nivelul Uniunii și necesitatea de a diversifica aprovizionarea cu energie, accentuate și mai mult de noua realitate geopolitică și a pieței energiei, vor necesita intensificarea politicilor și a măsurilor de sprijinire a utilizării în continuare a energiei din surse regenerabile. Deși gazele naturale reprezintă doar 11,3 % din mixul energetic, Slovenia importă 100 % din gazul său natural din Rusia, în comparație cu media Uniunii de 44 %, conform datelor din 2020. Petrolul reprezintă 30,9 % din mixul energetic al Sloveniei, dar numai 13 % din acesta este importat din Rusia⁽²¹⁾. Gazul joacă în continuare un rol semnificativ în mixul energetic al Sloveniei și este o sursă de energie esențială pentru industrie, oferind, în același timp, flexibilitatea necesară în sectorul energiei electrice. Având în vedere dependența ridicată de gazul rusesc, ar putea fi necesară îmbunătățirea interconexiunilor cu statele membre învecinate și a infrastructurii de gaze aferente pentru diversificarea aprovizionării cu gaze. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze să fie adaptate exigențelor viitorului, acolo unde este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea pe termen lung a acestora prin reorientarea viitoare către combustibili durabili.

- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Slovenia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Slovenia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²²⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său⁽²³⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (29) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Sloveniei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2,

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

⁽²⁰⁾ Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

⁽²¹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor din Rusia în totalul importurilor. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Slovenia, totalul importurilor include comerțul din interiorul Uniunii. Cifra referitoare la petrol se raportează la produsele petroliere rafinate.

⁽²²⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²³⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Slovenia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să asigure sustenabilitatea fiscală pe termen lung a sistemelor de sănătate și de îngrijire pe termen lung. Să introducă măsuri compensatorii pentru a finaliza deplasarea sarcinii fiscale dinspre impozitarea veniturilor salariale, inclusiv prin reechilibrarea către impozite mai ecologice și mai favorabile creșterii.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 28 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să diversifice importurile de combustibili fosili și să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, în special prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare și prin consolidarea rețelei de distribuție a energiei electrice. Să intensifice punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, în special în sectorul construcțiilor, precum și electrificarea sectorului transporturilor, și să asigure faptul că infrastructura și interconexiunile energetice dispun de o capacitate suficientă.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu

Președintele

Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Slovaciei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2022**

(2022/C 334/25)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Slovacia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, urmând pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială. Se pune la dispoziția Slovaciei un sprijin excepțional în cadrul inițiativei „Acțiunea de coeziune pentru refugiații din Europa” (CARE) și prin prefinanțarea suplimentară din cadrul programului Asistență de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-EU), în scopul de a răspunde urgent nevoilor în materie de primire și integrare ale persoanelor care fug din Ucraina.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 121).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 29 aprilie 2021, Slovacia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Slovaciei⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Slovacia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Slovacia și-a prezentat la 29 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și la 28 aprilie 2022 Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul prevăzut la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Slovacia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Slovacia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Slovacia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Slovacia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovacia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a analizat situația bugetară a Slovaciei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 3 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat, iar datoria sa publică a depășit valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat. Raportul a concluzionat că nu a fost îndeplinit criteriul deficitului, dar că a fost respectat criteriul datoriei. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unei noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.

⁽¹⁰⁾ ST 10156/2021 + COR 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Slovaciei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Slovaciei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Slovaciei a crescut de la 5,5 % din PIB în 2020 la 6,2 %. Răspunsul în materie de politică bugetară al Slovaciei a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au crescut de la 2,3 % din PIB în 2020 la 3,3 % în 2021. Măsurile luate de Slovacia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, fiind vorba în principal de creșteri ale celei de a 13-a pensii, de modificări ale vârstei de pensionare pentru părinți, de reducerea impozitului pe autovehicule și de anularea taxei bancare. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a crescut de la 59,7 % din PIB în 2020 la 63,1 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist în 2022 și favorabil în 2023. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 2,1 % în 2022 și cu 5,3 % în 2023. Comparativ cu estimările guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 prevăd o creștere mai mare a PIB-ului real în 2022, de 2,3 %, și o creștere mai mică a PIB-ului real în 2023, de 3,6 %, în principal ca urmare a unui impact estimat mai mare al inflației asupra consumului privat și a unei redresări mai lente a exporturilor. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea la 5,1 % din PIB în 2022 și la 2,4 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal eliminarea majorității măsurilor de urgență și o creștere puternică a PIB-ului nominal. Conform Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 61,6 % în 2022 și va scădea la 58,0 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 3,6 % și, respectiv, de 2,6 % din PIB. Această estimare este mai mică decât deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022 cu privire la 2022 și mai mare cu privire la 2023, în principal din cauza unei previziuni mai optimiste cu privire la evoluția pieței forței de muncă pentru 2022. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 se estimează o pondere similară a datoriei publice în PIB, respectiv de 61,7 % în 2022 și de 58,3 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,0 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Slovaciei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 3,3 % din PIB în 2021 la 1,0 % în 2022. Deficitul public este afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, este estimat la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Slovacia să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Slovaciei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile în vederea stimulării potențialului de creștere.
- (17) În 2022, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile incluse în programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi în linii mari contracționistă, la + 0,3 % din PIB, în timp ce Consiliul a recomandat o orientare bugetară favorabilă ⁽¹³⁾. Slovacia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,7 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Slovaciei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 164).

⁽¹²⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

⁽¹³⁾ Un semn pozitiv al indicatorului corespunde unui deficit al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară restrictivă.

investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2022 ⁽¹⁴⁾. Prin urmare, Slovacia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție restrictivă de 1,6 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Este inclus impactul suplimentar al costurilor legate de protecția temporară oferită persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). Din cauza decalajului în aplicarea unei indexări în funcție de inflație, rata de creștere a unor cheltuieli publice importante, cum ar fi prestațiile sociale altele decât cele în natură sau remunerarea angajaților, este mai mică decât inflația în 2022 și contribuie la orientarea restrictivă.

- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la - 0,8 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁵⁾. Se preconizează că Slovacia va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 1,0 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁶⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție în linii mari neutră de 0,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Sunt incluse costurile suplimentare legate de protecția temporară oferită persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat, la 2,3 % în 2024 și la 2,0 % până în 2025. Așadar, se preconizează că deficitul public va scădea sub 3 % din PIB până în 2023 și că va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Proiecțiile respective au ca ipoteză limitarea creșterii cheltuielilor publice – inclusiv remunerarea angajaților și transferurile sociale în natură – într-un ritm mai lent decât cel al veniturilor și sub nivelul creșterii robuste a PIB-ului nominal. Potrivit programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, mai exact că va crește la 58,2 % în 2024 și apoi va scădea la 57,3 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par ridicate pe termen mediu.
- (20) Sistemul fiscal al Slovaciei ar putea fi reformat astfel încât să impulsioneze eficiența economică, să promoveze sustenabilitatea fiscală și de mediu și să îmbunătățească echitatea, sprijinind totodată obiective de politică mai ample. Sarcina fiscală asupra costului forței de muncă este deosebit de ridicată, în comparație cu alte state membre, pentru persoanele cu venituri mici. În schimb, taxele de mediu și impozitele pe bunurile imobile nu sunt utilizate la întregul potențial. Modificarea regimului fiscal ar putea sprijini creșterea economică și, de asemenea, ar putea contribui la promovarea tranziției verzi și la durabilitatea mediului. Intensitatea energetică a economiei este cu mult peste media Uniunii, dar veniturile din taxele de mediu au fost de 2,4 % în 2020, aproape de media Uniunii. Taxele de mediu legate de gestionarea deșeurilor și de poluarea atmosferică nu promovează suficient utilizarea eficientă a resurselor și nu reduc costurile pentru mediu și societate. Taxele rutiere și taxele de înmatriculare a vehiculelor nu reflectă în mod fidel intensitatea emisiilor. Taxele de mediu nu sunt indexate, ceea ce reduce în timp veniturile verzi, din cauza inflației. În ceea ce privește impozitarea bunurilor imobile, veniturile provenite din impozitele recurente pe bunuri imobile au fost relativ scăzute în 2020 (0,5 % din PIB comparativ cu media Uniunii de 1,2 %). Slovacia nu dispune în prezent de suficiente date care să îi permită să actualizeze și să indexeze baza de impozitare a bunurilor imobile în conformitate cu valorile pieței, ceea ce ar putea, de asemenea, să atenueze parțial cererea puternică continuă de locuințe și creșterea puternică a prețurilor locuințelor aferentă. De asemenea, eforturile suplimentare de simplificare a taxelor și impozitelor și de îmbunătățire a conformării pot duce la creșterea veniturilor publice și, astfel, pot sprijini sustenabilitatea fiscală și pot îmbunătăți echitatea. În pofida îmbunătățirilor, deficitul de respectare a obligațiilor fiscale în materie de taxă pe valoare adăugată a rămas ridicat în 2019 (16,1 %, comparativ cu 10,4 % la nivelul Uniunii). Ameliorarea în continuare a administrației fiscale, inclusiv în ceea ce privește facturarea electronică, declarațiile de impunere completate în prealabil și un grad mai mare de digitalizare, ar putea contribui la reducerea în continuare a breșelor din sistemul fiscal.

⁽¹⁴⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁵⁾ Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

⁽¹⁶⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Slovaciei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. Mai exact, accentul puternic pe care planul de redresare și reziliență îl pune pe educația favorabilă incluziunii, pe guvernanta publică și pe investițiile în tranziția verde și în cea digitală menite să stimuleze productivitatea, precum și contribuția preconizată în reducerea disparităților regionale pot fi considerate un răspuns cuprinzător și adecvat la provocările cu care se confruntă Slovacia. Provocarea pe care o reprezintă accelerarea tranziției verzi și a celei digitale este abordată cu hotărâre și printr-o gamă largă de măsuri. Provocările persistente din domeniul educației, al îngrijirii copiilor, al asistenței medicale și al cercetării și inovării (C-I) sunt, de asemenea, abordate prin măsuri cuprinzătoare menite să remedieze cele mai grave deficiențe, cum ar fi calitatea scăzută și gradul redus de incluziune al educației, coordonarea fragmentată a politicilor în materie de C-I, cooperarea insuficientă dintre sectorul public și cel privat și rezultatele slabe în materie de C-I. Măsurile suplimentare propuse în planul de redresare și reziliență care au scopul de a aduce îmbunătățiri în sistemul de justiție, achizițiile publice și combaterea spălării banilor au potențialul de a aborda multe dintre provocările de bază, dacă sunt adoptate și puse în aplicare în conformitate cu cerințele legislației Uniunii privind garanțiile adecvate și independența sistemului judiciar și cu implicarea corespunzătoare a părților interesate. În fine, se preconizează că mai multe reforme vor îmbunătăți sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice. În ansamblu, planul de redresare și reziliență prevede, așadar, reforme și investiții ambițioase, în special în domeniul asistenței medicale, al tranziției verzi și al celei digitale, precum și în cel al administrației publice, care, în plus, sunt orientate către îmbunătățirea în continuare a convergenței în zona euro și stimularea creșterii economice.
- (22) Se estimează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Slovaciei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Slovacia reprezintă 45 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Slovacia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, contribuind în același timp la consolidarea rezilienței. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Slovacia a prezentat acordul de parteneriat prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁷⁾ la 8 aprilie 2022, dar nu a prezentat încă celelalte programe din cadrul politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Slovacia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată. În particular, disparitățile regionale în ceea ce privește competitivitatea și indicatorii sociali ar trebui să fie abordate prin corelarea diferitelor fonduri disponibile.
- (24) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (25) Din 2015 s-au făcut puține progrese în ceea ce privește reducerea emisiilor nete de gaze cu efect de seră. Economia slovacă are o intensitate energetică ridicată, în parte din cauza dependenței extinse a sectorului industrial de importurile de combustibili fosili. Conform datelor din 2020, Slovacia depinde în mare măsură de Rusia în ceea ce privește gazele naturale (85 %, comparativ cu media Uniunii de 44 %) și țițeiul (100 %, față de media Uniunii de 26 %). Cu toate acestea, dependența de Rusia în ceea ce privește cărbunele superior este mai mică decât media Uniunii (35 %, față de 54 %) ⁽¹⁸⁾. Ponderea gazelor naturale în mixul energetic este ușor mai mare decât media Uniunii (24,9 %, comparativ cu 24,4 % în cazul Uniunii), ca și a combustibililor fosili solizi (14 %, comparativ cu 10,8 % în cazul Uniunii), în timp ce ponderea petrolului este mai mică (21,9 %, comparativ cu 32,7 % în cazul Uniunii). Ponderea energiei nucleare în mixul energetic a fost de 24,6 % în 2020 (comparativ cu 13,1 % în Uniune). Trecerea mai rapidă la surse regenerabile de energie ar contribui la reducerea dependenței Slovaciei de importurile de combustibili fosili din Rusia și ar reduce riscul de sărăcie energetică în contextul creșterii prețurilor la energie. În 2022 sunt planificate noi reforme în domeniul organizării pieței și al sprijinului pentru energia din surse regenerabile, ca parte a planului de redresare și reziliență. Utilizarea surselor regenerabile de energie poate fi accelerată și mai mult prin creșterea pragurilor pentru derogările privind autorizațiile de construcție pentru sursele regenerabile de energie la scară mică, prin simplificarea procedurilor administrative și de autorizare în cadrul unui ghișeu unic, prin reducerea taxelor de conectare la rețea și prin îmbunătățirea accesului la capacitatea disponibilă a rețelei. Slovacia a încheiat moratoriul privind conectarea noilor surse regenerabile de energie la rețea în aprilie 2021. Cu toate acestea, nu a fost încă pus în aplicare un mecanism prospectiv, care să ofere informații transparente și fiabile cu privire la capacitatea de conectare la rețea a noilor surse regenerabile de energie intermitente. Pentru a ține seama de volumul tot mai mare de energie electrică din surse regenerabile, Slovacia ar trebui să modernizeze rețelele de transport și distribuție, să creeze noi instalații de stocare a energiei și să finalizeze cadrul de reglementare pentru hidrogenul produs din surse regenerabile de energie.

Investițiile suplimentare în energia geotermală, în stațiile de biometan durabil și în soluțiile bazate pe hidrogen produs din surse regenerabile, care respectă criteriile de durabilitate relevante, ar contribui la rezolvarea problemei consumului intern ridicat de gaze naturale. Este loc de mai bine în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice a sistemelor de termoficare centralizate și introducerea rapidă a surselor regenerabile de căldură care să înlocuiască gazele naturale. Efortul de decarbonizare poate fi, de asemenea, îmbunătățit la nivel regional prin înființarea de centre regionale de energie durabilă.

- (26) Vor fi necesare eforturi suplimentare în ceea ce privește eficiența energetică. În particular, este necesar să se pună accentul pe renovările aprofundate și verzi, să se reducă consumul de căldură și să se sporească investițiile în surse regenerabile de căldură, inclusiv în pompe de căldură. Slovacia ar putea accelera și mai mult renovarea clădirilor prin atragerea mai multor investiții private, inclusiv pentru clădirile publice, prin furnizarea de asistență tehnică, prin îmbunătățirea capacităților de punere în aplicare și printr-o abordare de tip „ghișeu unic” și investiții în competențe verzi. În plus, nivelurile ridicate de neconcordanță între cererea și oferta de competențe în economie fac necesară consolidarea politicilor privind educația adulților, inclusiv în ceea ce privește tranziția verde. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a aborda sărăcia energetică și pentru a reforma investițiile în locuințele sociale. De asemenea, ar trebui instituite mai multe măsuri de reglementare și administrative pentru a accelera procesul de acordare a autorizațiilor de construcție, pentru a simplifica normele de punere în aplicare, pentru a adapta sistemele de renovare și pentru a îmbunătăți coordonarea dintre diferitele autorități publice și programe de finanțare. Măsuri și stimulente suplimentare ar putea aborda aspectele legate de intensitatea energetică ridicată a industriei, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii. Printre aceste măsuri și stimulente se numără schemele de investiții care vizează îmbunătățirea eficienței energetice pe baza auditurilor energetice. Schemele de sprijin ar trebui să fie complementare (de exemplu, cu schema de decarbonizare) și să fie sprijinite prin finanțare și instrumente financiare private. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de o creștere a ținutelor în ceea ce privește energia din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Slovacia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.
- (27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către alte surse de energie decât combustibilii fosili va genera costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Slovacia poate recurge la Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Slovacia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁹⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²⁰⁾ se reflectă în recomandarea 1.

⁽¹⁸⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. În cazul Slovaciei, totalul importurilor include tranzacțiile intra-UE. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²⁰⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

- (29) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Slovaciei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Slovacia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să se asigure că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național este în concordanță cu o orientare de politică globală neutră, ținând seama de menținerea unui sprijin permanent temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Mixul fiscal să fie mai eficient și să sprijine mai bine creșterea durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv prin valorificarea potențialului taxelor de mediu și al impozitelor pe proprietate. Să consolideze în continuare conformarea fiscală, inclusiv prin digitalizarea în continuare a administrației fiscale.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele care au fost prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze negocierile cu Comisia și, ulterior, să înceapă punerea în aplicare a acestor programe.
3. Să reducă dependența generală de combustibili fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili. Să accelereze introducerea de surse regenerabile de energie prin facilitarea în și mai mare măsură a accesului la rețea, prin măsuri de simplificare a procedurilor de acordare a autorizațiilor și a procedurilor administrative și prin modernizarea rețelei de energie electrică. Să reducă dependența de gazele naturale pentru încălzire și industrie. Să adapteze politicile de renovare pentru a accelera și a stimula renovările temeinice ale clădirilor.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2022**

(2022/C 334/26)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. De asemenea, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a nu identificat Finlanda ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar fi nevoie să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽⁴⁾ („Recomandarea din 2022 privind zona euro”) la 5 aprilie 2022 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 28.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

⁽⁴⁾ Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind politica economică a zonei euro (JO C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, ce a urmat pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁵⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁶⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁷⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁸⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁹⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

⁽⁵⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁶⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁷⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 126).

⁽⁸⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁹⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând totodată capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.
- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și aflulul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 27 mai 2021, Finlanda a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 29 octombrie 2021, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență pentru Finlanda ⁽¹⁰⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Finlanda a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.
- (10) La 13 aprilie 2022, Finlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de stabilitate pentru 2022, în conformitate cu termenul stabilit la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Finlanda cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Finlanda la 23 mai 2022. Acesta a evaluat progresele realizate de Finlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și a evaluat punerea în aplicare de către Finlanda a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Finlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

⁽¹⁰⁾ ST 12524/2021; ST 12524/2021 ADD 1.

- (12) La 23 mai 2022, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Finlandei, întrucât deficitul său public în 2021 a depășit valoarea de referință de 60 % din produsul intern brut (PIB) prevăzută în tratat și nu a respectat criteriul de referință privind reducerea datoriei. Potrivit concluziilor raportului, criteriul datoriei nu a fost îndeplinit. În conformitate cu comunicarea din 2 martie 2022, Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar prea mare la începutul perioadei, ceea ce ar putea pune în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. După cum s-a anunțat, Comisia nu a propus deschiderea unei noi proceduri aplicabile deficitelor excesive în primăvara anului 2022 și va reevalua dacă este necesar să propună deschiderea unor astfel de proceduri în toamna anului 2022.
- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹¹⁾, Consiliul a recomandat Finlandei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Finlandei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Finlandei a scăzut de la 5,5 % din PIB în 2020 la 2,6 % în 2021. Răspunsul în materie de politică bugetară al Finlandei a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de urgență au scăzut de la 2,8 % din PIB în 2020 la 1,7 % în 2021. Măsurile luate de Finlanda în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 69,0 % din PIB în 2020 la 65,8 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din Programul de stabilitate pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 1,5 % în 2022 și cu 1,7 % în 2023. Prin comparație, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea PIB-ului real ar urma să fie ușor mai ridicată în 2022, de 1,6 %, și de 1,7 % în 2023. În Programul său de stabilitate pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea până la 2,2 % din PIB în 2022 și până la 1,7 % în 2023. Scăderea din 2022 reflectă în principal creșterea puternică a activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 66,2 % în 2022 și la 66,9 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează un deficit public de 2,2 % din PIB pentru 2022 și de 1,7 % din PIB pentru 2023. Acest lucru este în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de stabilitate pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează o pondere a datoriei publice în PIB similară, de 65,9 % în 2022 și de 66,6 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială a Finlandei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 1,7 % din PIB în 2021 la 0,2 % în 2022. Deficitul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹²⁾. Măsurile respective constau în principal în măsuri fiscale temporare (cum ar fi deducerea cheltuielilor de călătorie) și au fost anunțate ca fiind temporare. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre măsurile respective ar putea fi păstrate. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, este estimat la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,2 % în 2023 ⁽¹³⁾, precum și de creșterea cheltuielilor pentru apărare cu 0,3 % din PIB în 2022 și cu 0,1 % din PIB în 2023.

⁽¹¹⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 171).

⁽¹²⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Finlanda să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Finlandei, atunci când condițiile economice o vor permite, să aplice o politică bugetară vizând să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.
- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile cuprinse în Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la -0,6 % din PIB⁽¹⁴⁾. Finlanda intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,2 puncte procentuale în 2022⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Finlanda intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandărilor Consiliului. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2022 va avea o contribuție în linii mari neutră de 0,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,1 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,3 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Finlanda va utiliza în continuare granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,2 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,1 % din PIB) și costurile suplimentare pentru a oferi protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (19) În Programul de stabilitate pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat, la 1,4 % în 2024 și la 1,8 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub 3 % din PIB pe durata programului. Potrivit programului de stabilitate pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va crește până în 2025, mai exact la 68,0 % în 2024 și la 69,1 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.
- (20) Sistemul de securitate socială din Finlanda oferă o acoperire largă și o protecție eficace împotriva sărăciei, dar se caracterizează și printr-o complexitate ridicată și unele ineficiențe inerente. Este vorba, în special, de combinarea veniturilor din muncă cu prestațiile sociale și de combaterea șomajului de lungă durată. Pentru raționalizarea sistemului de securitate socială și pentru stimulente mai puternice în vederea încadrării în muncă, va fi esențială o reformă cuprinzătoare a acestui sistem, menținându-se în același timp protecția socială și creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în concordanță cu obiectivele pe termen lung ale guvernului. Această reformă ar trebui să conducă la creșterea veniturilor publice provenite din impozitele pe venit și la o mai mare eficiență a cheltuielilor cu protecția socială, sprijinind astfel sustenabilitatea finanțelor publice. În 2020, o comisie parlamentară specializată a fost însărcinată cu conceperea reformei până în anul 2027. În ianuarie 2022, această comisie a publicat rezultatele activității sale de cartografiere a problemelor, iar următoarea etapă constă în elaborarea unor posibile soluții la problemele identificate și în analizarea unor modalități alternative de organizare a chestiunilor de securitate socială. Prin adoptarea unei foi de parcurs guvernamentale pentru reforma sistemului de securitate socială, bazată pe activitatea comisiei, ar trebui să se stimuleze înregistrarea de progrese în ceea ce privește pregătirea reformei și să se pregătească terenul pentru punerea în aplicare a acesteia.

(14) Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

(15) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție expansionistă de 0,3 puncte procentuale din PIB.

(16) Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

(17) Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție restrictivă de 0,2 puncte procentuale din PIB.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Finlandei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul de redresare și reziliență cuprinde actualizarea Legii privind schimbările climatice și reformele în curs în ceea ce privește învățarea continuă, aspectele sociale și asistența medicală. Planul include și măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă, precum și măsuri de consolidare a combaterii spălării banilor și de sprijinire a creării unui registru de credite pozitiv.
- (22) Se estimează că punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență al Finlandei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Finlanda reprezintă 50,1 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 27,5 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Finlanda să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-i în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) La 5 mai 2022, Comisia a aprobat programele politicii de coeziune, prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, pentru Finlanda, cu excepția Fondului pentru o tranziție justă și a programului politicii de coeziune pentru Insulele Åland. Insulele Åland au prezentat programul politicii de coeziune prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 la 4 aprilie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Finlanda a ținut seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările de țară relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (25) Deși economia finlandeză este printre cele mai mari consumatoare de energie din Uniune, Finlanda și-a stabilit drept obiectiv să devină neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon până în 2035 și prima societate a bunăstării fără surse fosile la scurt timp după aceea. Energia, industria, transporturile și clădirile sunt principalele sectoare care vor trebui să contribuie la reduceri masive ale emisiilor de gaze cu efect de seră. Printre provocările întâmpinate în vederea atingerii acestui obiectiv se numără un deficit important de investiții private și publice, precum și întârzieri ale investițiilor în energie din surse regenerabile, cauzate de numărul de autorizații de mediu care nu au fost încă prelucrate. Potrivit datelor din 2020, Finlanda depindea în mare măsură de importuri de gaze (67 % față de 44 % în Uniune), de petrol (84 % față de 26 % în Uniune) și de cărbune (55 % față de 54 % în Uniune) din Rusia⁽¹⁹⁾. Cu toate acestea, economia finlandeză depinde doar într-o măsură limitată de importurile de gaze (care au reprezentat 6,9 % din mixul energetic în 2020), iar importurile aferente celor trei surse pot fi înlocuite în mare parte de alți combustibili sau de importuri din alte țări. Finlanda instituie măsuri de contingență care să asigure funcționarea în continuare a sectoarelor dependente de acești combustibili în cazul unor perturbări

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Finlanda, totalul importurilor include comerțul din interiorul Uniunii. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate. Începând cu luna mai 2022, în urma suspendării unilaterale a furnizării de gaz din partea Gazprom, Finlanda nu mai este aprovizionată cu gaz din Rusia.

în materie de aprovizionare și întreprinde acțiuni pentru diversificarea importurilor sale de energie din alte țări decât Rusia. Finlanda utilizează cantități minime de gaze pentru încălzirea locuințelor, iar centralele electrice pot, în general, să înlocuiască utilizarea gazelor cu alți combustibili. Finlanda nu are acces la instalații interne de stocare a gazelor, dar gazoductul cu flux bidirecțional Balticconnector a devenit operațional în 2020, iar în a doua jumătate a lui 2022 țara preconizează finalizarea celui de al treilea terminal de gaz natural lichefiat (GNL). Cu cele două terminale de GNL deja existente și cu eventuale proiecte viitoare, se estimează că în curând capacitatea totală de import de gaze va acoperi o parte semnificativă a necesarului Finlandei în materie de import de gaze. Se recomandă ca noile investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze naturale să fie adaptate exigențelor viitorului, pentru a facilita sustenabilitatea lor pe termen lung prin reorientarea viitoare către combustibili durabili. Finlanda a semnat un contract de închiriere pe zece ani pentru un terminal plutitor de GNL la 20 mai 2022.

Aproximativ o treime din mixul energetic al Finlandei constă încă din petrol și cărbune, deși Finlanda își diversifică, totodată, importurile de petrol și cărbune din alte țări decât Rusia și intenționează să crească producția internă durabilă de biogaz, inclusiv pentru utilizare în transportul cu vehicule grele. Energia nucleară a reprezentat 17 % din mixul energetic în 2020, Rusia fiind o sursă importantă de combustibil nuclear. În Finlanda, rata de interconectare a rețelilor electrice este în prezent de 29 %, dar se preconizează că aceasta va crește pe termen mediu. Transportul de energie electrică la nivel național în Finlanda ar putea fi consolidat. În general, deși Finlanda încearcă să renunțe la dependența sa limitată de importurile de combustibili fosili din Rusia, circumstanțele actuale impun accelerarea și creșterea investițiilor în decarbonizare și asigurarea eficienței energetice și a securității aprovizionării. În acest sens, se are în vedere simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare pentru a recupera întârzierile proiectelor energetice în curs și pentru a facilita mai multe investiții prioritare. Va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Finlanda să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (26) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea din punctul de vedere al emisiilor de carbon și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Finlanda poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. În plus, Finlanda poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (27) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²¹⁾ se reflectă în recomandarea 1.
- (28) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, Consiliul a invitat statele membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare recomandările formulate în Recomandarea din 2022 privind zona euro. În cazul Finlandei, acest lucru se reflectă în special în recomandările 1 și 2,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Finlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să prezinte propuneri de politică pentru reforma securității sociale, cu scopul de a spori eficiența sistemului de prestații sociale, de a îmbunătăți stimulentele pentru muncă și, de asemenea, de a sprijini sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 29 octombrie 2021. Să continue punerea în aplicare a programului convenit privind politica de coeziune pentru Finlanda aferent perioadei 2021-2027 și să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 aferente Insulelor Åland și la Fondul pentru o tranziție justă, în vederea începerii punerii lor în aplicare.
3. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili și să diversifice importurile de combustibili fosili. Să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie, inclusiv prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare, și să stimuleze investițiile în decarbonizarea industriei și a transporturilor, inclusiv electrificarea sectorului transporturilor. Să dezvolte infrastructura energetică pentru a spori securitatea aprovizionării.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 12 iulie 2022****privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Suediei pentru 2022**

(2022/C 334/27)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Acesta contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va fi actualizată în iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (2) La 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Angajamentul social de la Porto semnat la 7 mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Suedia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o propunere de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 14 martie 2022.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, ce a urmat pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, între altele, prin creșterea prețurilor la energie, alimente și materii prime, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează puternic în special gospodăriile cele mai vulnerabile, care trăiesc în sărăcie energetică sau sunt expuse riscului de sărăcie energetică, precum și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterea prețurilor la energie. De asemenea, Uniunea se confruntă cu un aflus fără precedent de persoane care fug din Ucraina. Efectele economice rezultate în urma războiului de agresiune al Rusiei au afectat statele membre în mod asimetric. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva 2001/55/CE a Consiliului ⁽⁴⁾ a fost activată pentru prima dată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ⁽⁵⁾, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în Uniune, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.
- (4) Ținând seama de evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 activitatea de coordonare generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului european din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestora. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, acestea adăugându-se altor eventuale recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii unor astfel de planuri de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate.
- (5) Clauza derogatorie generală a Pactului de stabilitate și de creștere este activă din martie 2020. În comunicarea sa din 3 martie 2021 intitulată „Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară”, Comisia și-a prezentat opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui să fie luată în cadrul unei evaluări generale a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din Uniune sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.
- (6) Urmând abordarea din Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 ⁽⁶⁾ care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2021, orientarea bugetară generală este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19), dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu ⁽⁷⁾. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național ⁽⁸⁾ (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.
- (7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare în care prezintă orientări generale privind politica bugetară pentru 2023 (denumite în continuare „orientările bugetare”), cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida, astfel, coordonarea politicilor. Pe baza previziunilor din iarna anului 2022 privind perspectivele macroeconomice, Comisia a remarcat că tranziția de la orientarea bugetară agregată favorabilă din perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră, menținând capacitatea de a reacționa la evoluțiile situației economice, ar părea adecvată în 2023. Comisia a anunțat că în recomandările bugetare pentru 2023 ar trebui să se facă în continuare distincție între statele membre și să se țină seama de eventualele efecte de propagare între țări. Comisia a invitat statele membre să țină seama de

⁽⁴⁾ Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁽⁵⁾ Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1).

⁽⁶⁾ Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind programul de convergență al Suediei pentru 2021 (JO C 304, 29.7.2021, p. 131).

⁽⁷⁾ Estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia din prezenta recomandare sunt estimări ale Comisiei bazate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

⁽⁸⁾ Nu sunt finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sau din alte fonduri ale Uniunii.

orientări atunci când își elaborează programele de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică după cum va fi necesar și cel târziu în pachetul de primăvară al semestrului european ce va fi prezentat la sfârșitul lunii mai 2022.

- (8) În ceea ce privește orientările bugetare, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare perspectivele economice mai slabe, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile Comisiei din iarna anului 2022. Având în vedere aceste considerații, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a celor mai vulnerabile gospodării, astfel încât să atenueze impactul creșterii prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele secundare prin măsuri specifice și temporare. Politica bugetară trebuie să rămână flexibilă, pentru a se putea adapta la circumstanțele în evoluție rapidă, inclusiv la provocările în ceea ce privește apărarea și securitatea generate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și trebuie să fie distinctă de la un stat membru la altul, în funcție de situația fiscală și economică a fiecăruia, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și afluxul de persoane strămutate din Ucraina.
- (9) La 28 mai 2021, Suedia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 4 mai 2022, Consiliul a adoptat decizia sa de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei⁽⁹⁾. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, care să afirme că Suedia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țăintelor anterioare.
- (10) Suedia și-a prezentat la 29 aprilie 2022 Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022, în termenul stabilit la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Suedia la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Suedia le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Suedia a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Suedia și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022. Comisia a concluzionat că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Vulnerabilitățile sunt legate de prețurile ridicate și în creștere ale locuințelor și de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor. Datoria privată a crescut la 216 % din produsul intern brut (PIB) în 2020, aspect preocupant din cauza ponderii mari a datoriei utilizate pentru achiziționarea de bunuri imobile. Instituțiile financiare sunt expuse la piața imobiliară prin împrumuturi ipotecare și credite pentru firmele imobiliare comerciale și firmele de construcții. Ca o consecință a deficitului de locuințe, a unei piețe suprareglementate a locuințelor de închiriat, a stimulentele fiscale pentru a contracta credite ipotecare și a ratelor dobânzii în scădere, gospodăriile au contractat tot mai frecvent datorii pentru a finanța achizițiile de locuințe. Acest lucru le face vulnerabile la eventualele variații ale ratei dobânzii. Datoriile gospodăriilor reprezentau 188 % din venitul disponibil și 95 % din PIB la sfârșitul anului 2020. O corecție ar putea avea un impact negativ asupra economiei și sectorului bancar. Aceasta ar putea avea un efect de domino asupra țărilor care au legături economice și financiare cu economia și sectorul bancar suedez. În ultimii ani s-au luat unele măsuri de corectare a acestor dezechilibre, însă efectul acestora a fost limitat. Există în continuare lacune importante în materie de politici, mai ales în ceea ce privește stimulentele fiscale pentru finanțarea prin îndatorare pentru achiziționarea unei locuințe, oferta de locuințe și piața locuințelor de închiriat.

⁽⁹⁾ ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD 1.

- (13) În recomandarea sa din 20 iulie 2020 ⁽¹⁰⁾, Consiliul a recomandat Suediei ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia de COVID-19, a susține economia și a sprijini redresarea ulterioară. De asemenea, Consiliul a recomandat Suediei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, potrivit datelor validate de Eurostat, deficitul public al Suediei a scăzut de la 2,7 % din PIB în 2020 la 0,2 %. Răspunsul Suediei în materie de politică bugetară a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,2 % în 2021. Măsurile luate de Suedia în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în principal temporare. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate în perioada 2020-2021 nu au fost temporare sau nu au fost corelate cu măsuri compensatorii, fiind vorba în principal de mai multe măsuri privind cheltuielile, precum și de reduceri ale impozitului pe venit. Potrivit datelor validate de Eurostat, datoria publică a scăzut de la 39,6 % din PIB în 2020 la 36,7 % din PIB în 2021.
- (14) Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este realist. Guvernul estimează că PIB-ul real va crește cu 3,1 % în 2022 și cu 1,6 % în 2023. Comparativ cu proiecțiile guvernului, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai redusă a PIB-ului real, respectiv de 2,3 % în 2022 și de 1,4 % în 2023. Guvernul preconizează că deficitul global va crește la 0,5 % din PIB în 2022 și că în 2023 se va înregistra un excedent de 0,5 %. Deficitul mai mare din 2022 reflectă în principal o creștere economică mai slabă și priorități suplimentare în materie de cheltuieli, care, luate împreună, au un efect mai mare decât eliminarea măsurilor de urgență. Conform Programului de convergență pentru 2022, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 33,5 % în 2022 și va continua să scadă până la 30,7 % în 2023. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a previziunilor, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează pentru 2022 un deficit public de 0,5 % din PIB, iar pentru 2023 un excedent de 0,5 %. Aceste estimări sunt în concordanță cu deficitul preconizat în Programul de convergență pentru 2022. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 preconizează o pondere a datoriei publice în PIB similară, de 33,8 % în 2022 și de 30,5 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 1,9 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din Planul de redresare și reziliență, care pot stimula creșterea potențială a Suediei.
- (15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile temporare de urgență vor scădea de la 2,2 % din PIB în 2021 la 1,2 % în 2022. Soldul public este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,0 % din PIB în 2023 ⁽¹¹⁾. În comparație cu media Uniunii, Suedia are o intensitate energetică mai scăzută a economiei și o pondere mai mică a cheltuielilor cu energia ale gospodăriilor ⁽¹²⁾. Aceste măsuri de contracarare constau în transferuri sociale către gospodării pentru a compensa creșterea prețurilor la energie electrică și reducerea taxelor pe combustibili în agricultură, silvicultură și pescuit. Măsurile respective au fost anunțate ca având un caracter temporar. Cu toate acestea, în eventualitatea în care prețurile la energie se mențin la un nivel ridicat în 2023, unele dintre aceste măsuri ar putea fi păstrate. Unele dintre măsurile respective nu sunt specifice, în special transferurile către gospodării în scopul acoperirii prețurilor mai ridicate ale energiei electrice. Costul de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina este estimat în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la 0,1 % din PIB în 2022 și 2023 ⁽¹³⁾, în timp ce costul mai mare al cheltuielilor de apărare se ridică la puțin sub 0,1 % din PIB doar în 2022.
- (16) În recomandarea sa din 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Suedia să mențină o orientare bugetară expansionistă, inclusiv din impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Suediei să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, o politică bugetară care vizează obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și, în același timp, să consolideze investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

⁽¹⁰⁾ Recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020 privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2020 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2020 (JO C 282, 26.8.2020, p. 177).

⁽¹¹⁾ Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

⁽¹²⁾ Ponderea cheltuielilor cu energia ale gospodăriilor este măsurată prin ponderea componentei energie în coșul IAPC.

⁽¹³⁾ Se preconizează că numărul total al persoanelor strămutate din Ucraina în Uniune va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestor persoane este estimată pe baza dimensiunii diasporei existente, a populației relative a statului membru gazdă și a distribuției efective a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga Uniune începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar către persoanele care ar putea fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

- (17) În 2022, potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și ținând seama de informațiile din Programul de convergență al Suediei pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi expansionistă, la - 0,6 % din PIB, conform recomandării Consiliului ⁽¹⁴⁾. Suedia intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța un impuls suplimentar, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție neutră la orientarea bugetară în 2022 ⁽¹⁵⁾. Prin urmare, Suedia intenționează să mențină investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că, în 2022, creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 0,4 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul suplimentar al măsurilor menționate anterior menite să combată impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB).
- (18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la + 1,3 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale ⁽¹⁶⁾. Se preconizează că Suedia va continua să utilizeze granturile din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență în 2023 pentru a finanța sprijinul suplimentar în vederea redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă la activitatea economică a cheltuielilor finanțate prin granturi din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii va crește cu 0,1 puncte procentuale din PIB în comparație cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă la orientarea bugetară de 0,1 puncte procentuale în 2023 ⁽¹⁷⁾. În același timp, se preconizează că creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) în 2023 va avea o contribuție restrictivă de 1,1 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Este inclus impactul eliminării treptate a măsurilor care abordează creșterea prețurilor la energie (0,4 % din PIB).
- (19) În Programul de convergență pentru 2022, se preconizează că excedentul public va crește treptat la 0,8 % din PIB în 2024 și la 1,4 % până în 2025. Prin urmare, se preconizează că deficitul public va rămâne sub nivelul de 3 % din PIB pe durata Programului de convergență. În conformitate cu Programul de convergență pentru 2022, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va continua să scadă, mai precis la 28,9 % în 2024 și apoi la 26,4 % în 2025. Potrivit analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi scăzute pe termen mediu.
- (20) Combinate cu datoria gospodăriilor, prețurile ridicate ale locuințelor prezintă riscul unei corecții dezordonate. Suedia a pus în aplicare în ultimii ani mai multe măsuri macroprudențiale pentru a reduce datoriile gospodăriilor în raport cu veniturile și cu valoarea bunurilor imobile ipotocate. Cu toate acestea, există în continuare stimulente pentru a împrumuta și a contracta datorii. Drept urmare, măsurile de politică luate până în prezent par să fi avut un impact limitat asupra creșterii creditelor ipotocate. Prețurile locuințelor au crescut de la jumătatea anilor '90, depășind ritmul de creștere al veniturilor gospodăriilor. Această tendință s-a intensificat în cursul anului 2021, prețurile nominale ale locuințelor crescând cu 11,3 % în al treilea trimestru în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent. Printre principalele motive ale acestei evoluții se numără stimulentele fiscale care favorizează achiziționarea unei locuințe și contractarea de credite ipotocate, condițiile de creditare avantajoase și ratele relativ scăzute ale creditelor ipotocate. Sarcina fiscală globală asupra bunurilor imobile este relativ scăzută în Suedia, din cauza deducerilor fiscale generoase ale dobânzilor plătite pentru creditele ipotocate și a impozitelor recurente scăzute pe bunuri imobile. În 2020 și 2021, măsurile privind impozitele pe câștigurile de capital au redus costul pe care proprietarii de locuințe existenți îl suportă atunci când schimbă locuința și cumpără o altă locuință, dar este posibil ca această modificare să fi ridicat ușor bariera la intrare pentru cumpărătorii care achiziționează prima locuință, prin creșterea prețurilor locuințelor. În pofida unei creșteri semnificative a locuințelor nou-construite în ultimii ani și a unei creșteri a numărului de autorizații de construcție acordate, se preconizează că în următorii ani va continua să existe un deficit de locuințe. De asemenea, fondul locativ existent nu este utilizat în mod eficient. Corelate, aceste elemente îngreunează schimbarea locului de muncă și pot contribui la inegalitate între generații. Pe piața locuințelor de închiriat, chiriile reglementate la un nivel inferior celui al pieței aduc beneficii unui grup limitat de gospodării. Nu există nicio legătură între chirie, pe de o parte, și nevoile și veniturile gospodăriei, pe de altă parte. S-ar putea obține un câștig de eficiență dacă chiriile ar urma mai îndeaproape prețul pieței și dacă sprijinul pentru chirii ar avea la bază veniturile și averea netă.

⁽¹⁴⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁵⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

⁽¹⁶⁾ Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

⁽¹⁷⁾ Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor furniza o contribuție neutră de 0,0 puncte procentuale din PIB.

- (21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul menționat, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc, însoțite de un calendar indicativ de implementare, și care trebuie să fie finalizate până la 31 august 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Suediei de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării unui plan de redresare și reziliență. În special, planul introduce reforme și investiții care să sprijine tranziția verde și tranziția digitală, să sporească reziliența sistemului de sănătate, să reducă riscul de spălare a banilor și să crească nivelul de educație și de competențe.
- (22) Se estimează că implementarea planului de redresare și reziliență al Suediei va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a atingerii obiectivelor climatice în Suedia reprezintă 44 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 21 % din alocarea totală a planului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Suedia să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul de redresare și reziliență, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.
- (23) Comisia a aprobat acordul de parteneriat, prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁸⁾, al Suediei la 25 mai 2022. Suedia a prezentat programele politicii de coeziune prevăzute în regulamentul respectiv în perioada noiembrie 2021-februarie 2022. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060, Suedia trebuie să țină seama, la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, de recomandările relevante specifice acestei țări. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri ale politicii de coeziune și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.
- (24) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență, Suedia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de (i) prețurile supraevaluate ale locuințelor, alături de o creștere continuă a datoriei gospodăriilor, (ii) inegalitatea de șanse în educație pentru elevii care provin din medii defavorizate și din familii de migranți și necesitatea unei mai bune integrări a grupurilor dezavantajate pe piața forței de muncă și (iii) necesitatea de a reduce și mai mult dependența de combustibilii fosili, inclusiv de Rusia.
- (25) În pofida rezultatelor bune în ansamblu, inegalitățile din sistemul de învățământ suedez au un impact asupra nivelului competențelor de bază ale elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți. Diferența dintre rezultatele obținute de elevii născuți în Suedia și elevii născuți în străinătate a crescut semnificativ, în contextul dublării numărului de elevi proveniți din familii de migranți în perioada 2009-2018. Chiar dacă rezultatele testelor internaționale arată că, în general, competențele de bază s-au îmbunătățit, diferența în ceea ce privește competențele de citire între elevii care provin din familii de migranți și cei care nu provin din familii de migranți este printre cea mai ridicată din Uniune. De asemenea, rata de părăsire timpurie a școlii este mult mai mare în rândul elevilor născuți în străinătate. Inegalitățile în ceea ce privește educația sunt în creștere și sunt adesea corelate cu posibilitățile limitate de alegere a școlii pentru elevii care provin din familii de migranți care au sosit recent în Suedia. Diferența în rezultatele în materie de educație are un impact important asupra șanselor elevilor din medii defavorizate de a-și dezvolta competențele necesare găsirii unui loc de muncă. Există posibilități de îmbunătățire a cadrului și guvernantei sistemului de învățământ, inclusiv a procesului de înscriere, precum și de abordare a penuriei durabile de cadre didactice calificate pentru a promova calitatea și echitatea sistemului de învățământ. Suedia se confruntă, de asemenea, cu provocări în ceea ce privește integrarea pe piața forței de muncă a persoanelor slab calificate cu vârste superioare celei la care încetează perioada de școlarizare obligatorie și a persoanelor născute în străinătate. În general, acest lucru contribuie la menținerea unor decalaje în materie de participare pe piața muncii și competențe pentru un număr important de lucrători.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (26) Ca răspuns la mandatul șefilor de stat sau de guvern din Uniune prevăzut în Declarația de la Versailles, propunerea Comisiei privind planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, Comisia intenționează să identifice, în dialog cu statele membre, cele mai adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul Uniunii. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a duce la renunțarea la importurile de combustibili fosili din Rusia în favoarea altor zone de proveniență.
- (27) Este esențială intensificarea eforturilor în vederea atingerii obiectivelor în materie de energie din surse regenerabile stabilite în planul național privind energia și clima. Deși Suedia are cea mai mare pondere a energiei din surse regenerabile în consumul intern brut de energie din Uniune (51,1 % în 2020), Suedia se numără printre statele membre cu cel mai mare consum de energie pe cap de locuitor. De asemenea, o mare parte din emisiile de gaze cu efect de seră ale Suediei provine din sectorul transporturilor, în special al transportului rutier. Acest sector se bazează în continuare în mare măsură pe petrol, care, în ansamblu, reprezintă 17,7 % din mixul energetic total. Totodată, constrângerile în materie de putere și capacitate a rețelelor, în special în sudul Suediei, au continuat să crească în 2021, limitând extinderea și localizarea activităților comerciale în sud. Acest aspect este agravat și mai mult de lipsa capacității de transport între nord și sud. Sunt necesare investiții suplimentare în energia din surse regenerabile, în capacitatea rețelei, precum și în interconectivitatea dintre regiunile țării, pentru a se atinge obiectivul național de 100 % de energie electrică produsă din surse regenerabile până în 2040 și pentru a se atinge neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon până cel târziu în 2045. Simplificarea ulterioară a procedurilor de autorizare ar reduce sarcina în ceea ce privește introducerea de capacități de producție a energiei din surse regenerabile, în special a energiei eoliene. În plus, este esențial să se reducă consumul de energie prin creșterea eficienței energetice, pentru a se reduce emisiile de dioxid de carbon și cheltuielile cu energia pentru consumatori și întreprinderi. Creșterea investițiilor în surse regenerabile de energie și în electrificare, eliminarea blocajelor din infrastructură, stimularea eficienței energetice și reducerea consumului de combustibili fosili în transporturi vor contribui la reducerea dependenței globale de combustibilii fosili, inclusiv proveniți din Rusia. Ponderele combustibililor fosili (2,6 % gaz, 3,2 % cărbune și 17,7 % petrol în 2020) în mixul energetic suedez este mult mai mică decât media Uniunii (24,4 % gaz, 10,8 % cărbune și 32,7 % petrol în 2020). Cu toate acestea, se poate reduce și mai mult dependența Suediei de combustibilii fosili din Rusia. Acest lucru este valabil mai ales în cazul petrolului (în 2020, 20 % din importurile de petrol rafinat și 8 % din totalul importurilor de țiței au provenit din Rusia) și al gazelor naturale (13 % din totalul importurilor de gaze din 2020 au provenit din Rusia).

Dependența de importurile de gaze naturale și petrol din Rusia, deși semnificativă, se situează sub media dependenței Uniunii de importurile din Rusia, respectiv 44 % pentru importurile de gaze, 23 % pentru importurile de țiței și 35 % pentru importurile de petrol rafinat ⁽¹⁹⁾. De asemenea, prin înregistrarea de progrese în ceea ce privește proiectele de interconectare cu țările învecinate s-ar putea spori securitatea aprovizionării cu energie a Suediei și adaptabilitatea la variațiile regionale, date fiind recente evenimente geopolitice. Ar trebui menționat că va fi nevoie de o nouă creștere a nivelului de ambiție în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și creșterea energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, pentru ca Suedia să asigure conformitatea cu obiectivele pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55”.

- (28) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și către renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Suedia poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. De asemenea, Suedia poate utiliza Fondul social european Plus, instituit prin Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁰⁾, pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.
- (29) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său ⁽²¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1.
- (30) Prin prisma bilanțului aprofundat realizat de Comisie și a evaluării sale, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2022 și Programul de convergență pentru 2022. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2. Politicile menționate în recomandările 1 și 2 contribuie la remedierea, printre altele, a dezechilibrelor legate de funcționarea suboptimă a pieței locuințelor și de prețurile supraevaluate ale locuințelor, alături de creșterea continuă a datoriilor gospodăriilor,

⁽¹⁹⁾ Eurostat (2020), ponderea importurilor rusești în totalul importurilor de gaze naturale, țiței și cărbune superior. Pentru media UE-27, importurile totale se bazează pe importurile din afara UE-27. Pentru Suedia, totalul importurilor include comerțul din interiorul Uniunii. Țițeiul nu include produsele petroliere rafinate.

⁽²⁰⁾ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21).

⁽²¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Pentru perioada de după 2023, să urmărească o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu. Să reducă riscurile legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor și de dezechilibrele de pe piața locuințelor prin reducerea deductibilității fiscale aplicate dobânzilor aferente împrumuturilor ipotecare sau prin creșterea impozitelor recurente pe bunurile imobile. Să stimuleze investițiile în construcția de locuințe pentru a atenua deficitul care necesită o rezolvare imediată, în special prin eliminarea obstacolelor structurale din calea construcțiilor și prin asigurarea furnizării de terenuri construibile. Să îmbunătățească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea de reforme pe piața chiriilor.
2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 4 mai 2022. Să finalizeze rapid negocierile cu Comisia cu privire la documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, în vederea începerii punerii în aplicare a acestor documente.
3. Să reducă impactul pe care mediul socioeconomic al elevilor și faptul de a proveni din familii de migranți o au asupra rezultatelor în materie de educație ale elevilor, prin oferirea de oportunități egale de acces la școli și prin abordarea deficitului de cadre didactice calificate. Să dezvolte competențele grupurilor defavorizate, inclusiv ale persoanelor care provin din familii de migranți, prin adaptarea resurselor și a metodelor la nevoile lor pentru a-i ajuta să se integreze pe piața forței de muncă.
4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile și prin stimularea investițiilor complementare în infrastructura de rețea, prin consolidarea rețelelor interne din interiorul țării pentru a asigura o capacitate suficientă a rețelei, prin îmbunătățirea eficienței energetice și prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare în ceea ce privește proiectele care vizează energia din surse regenerabile.

Adoptată la Bruxelles, 12 iulie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
Z. STANJURA

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO